Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 08-12 қаңтар 2024жыл

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	«Алуан түсті көңіл-күй» ойыны Мақсаты: баланың көңіл-күйін қадағалау,ойын арқылы көтеру,баланың үнін есту. Шарты: сары-ойын ойнағым келеді,көңіл-кйім жақсы: жасыл-досыммен бірге ойнағым келеді; көк-тыныш ,ертегі тыңдап отырғым келеді; қызыл-көңіл-күйім керемет,бәріне де дайынмын; сұр-не істегім келеді білмеймін,маған бәрібір.Осындай көңіл-күйді бір-бірімен	«Көңілді жіп» ойыны Мақсаты: жіп арқылы балалардың бір-біріне қарым-қатынасын нығайту.достығын нығайту. Шарты: тәрбиеші домалақ жіпті алып шетін бір балаға беріп сенің болғаның қандай жақсы,сен ақылдысың дейді,жіпті алған бала ары қарай жалғастырып,мысалы, сен әдемісің деген сияқты сөз айтып жіпті түсірмей жалғастыру керек.Түсіріп алған бала айыбын төлейді.(би,ән,тақпақ)	Әдемі тілекпен қарсы алу. -Үлкен болып өс! -Күндей жылу шаш! -Айдай әсем бол! -Әрқашан жолың болсын! -Денсаулығың мықты болсын! «Би терапиясы» ойын Шарты: Музыка басталғанда жұптасып бір-біріне алақандарын тигізеді,қайырмасы болғанда шеңбер бойымен билеп жүреді.	«Қане,белсенді болайық!» Мақсаты: балаларды сәлемдесу түрлерімен амандастыру,жағымды көңіл-күй сыйлау. Шарты: -бір-біріне күлімсірей қарап,алақандарымен амандасу; -оң жақ,сол жақ тізелерін түйістіріп амандасу; -оң жақ,сол жақ иықтарымен амандасу; -бастарын түйістіріп амандасу;	Жылулық сәт: Әуен ойнап тұрады. Көздеріңді жұмыңдар, басымызды сипаймыз және ішімізден мен өте жақсымвн деп айтайық.күн шуақтанып тұр,таза ауа,терең дем аламыз.Енді көзімізді ашып,бір-бірімізге жымиып күлейік.Күні бойы осылай әдемі боп жүрейік!

	үйлестіріп,күнді сәтті бастау мақсатында әдемі тілектер айтқызу. Әнұран айту				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-анаға **кеңес:** Жол қауіпсіздігі жайлы баламен жиі әңгімелесу керек,жүгірмеу,айна ласына қарау,ережеге бағыну керектігі айтылып отырса..	Ата – аналармен **сұхбат**. Әдептілік әліппесіне үлкен мән беруге шақыру; «Сәлеметсіз бе?», «Сау болыңыз!», «Өтінемін», «Рахмет!», т.б сиқырлы сөз екенін,яғни әдептілікке үнемі баулып отыру.	Ата-анаға **сауалнама** ұсыну: Тақырыбы: «Балаңызды қаншалықты жақсы білесіз?» (келер аптаға тапсырма орындау)	Ата-анамен **әңгіме:** -Балаңыздың қандай әрекетіне көңіліңіз олмайды? -Оның қандай шешімі бар деп ойлайсыз? -Менің қандай көмегім қажет? (ашық әңгіме жүргізу)	Ата –анамен **сұхбат.** «Жәй балалар» Бұндай балалар сезімтал болмайды,олар өте ұстамды болады. Бірақ бір нәрсеге ренжісе терең қабылдайды,сондықтан осы қалпында қабылдаған дұрыс..
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер	Ертегі әлемінде «Алдаркөсенің басынан кешкендері» Аудиомен тыңдау. Өз ойларын айтқызу.	Танымдық үстел үсті ойыны «Көлеңкесін тап!» Мақсаты: балалардың есте сақтау,көру,қабілетін дамыту. Тиянақтылыққа,ұқыптыл ыққа үйрету.	«Кімнің даусы?» (доппен ойын) Мақсаты: жануарлардың дауысын ажырату және дұрыс атауға үйрету.	Кітап бұрышы Мақсаты: кітапқа қызығушылығын арттыру. Шарты: кітаптарды қарап,қызықты суреттерді тамашалап, алған әсерлерімен бөлісу.	«Ажарлы қыс» Мақсаты: қыс мезгілін өз беттерінше бейнелеуге дағдыландыру. Шарты: қағаз бетіне қыс мезгілін «елестете» отырып бейнелеу керек.
Жаттығулар кешені	Тәрбиешінің көмегімен ауызша айтуына сай дене жаттығуларын атрибуттармен орындау.(доп,жалау ша,т.б) **«Біздің қолдар»** Қолдарымыз белде,солға бір қадам,орнымызға келеміз,солға бір қадам.(4-5 рет)	**«Иілеміз»** Аяқтарымыз иық көлемінде алшақ, Қолымыз екі жақта. Еңкейеміз аяқтың ұшына қол тигіземіз. (5-6 рет)	**«Микрофон»** Аяқтарымыз иық көлемінде алшақ, Скакалка мойнымызда,шетінен ұстап оңға,солға бұрыламыз.	**«Бір аяқпен»** Бір аяқпен тұрамыз,қолымыз белде,секіреміз.Екінш і аяқты алмастырамыз,қайтал аймыз (5-6 рет)	**«Доп жоғарыда»** Допты екі қолмен төмен ұстап тұрамыз,аяғымыз алшақ. Екі қолымызбен допты жоғары көтереміз,түсіреміз. (5-6 рет)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Тіл ұстарту жаттығуы** «Р»-ға тілің келе	Қимылды ойын: **«Кім жылдам**?» Мақсаты: Түрлі-түсті	**Жұмбақ шешу** Аспанда жүреді, Қанатын қақпайды.	**Нейрожаттығула**р Қарындаштарды саусақ ұштарымен	**Біртұтас тәрбие бағдарламасы: ұлттық ойындарды дәріптеу:**

	ме? Қаламқасқа «тұр»,-деші. Қарындашқа «жүр»,-деші. «Қара қарындашты Қаламқас алып тұр»,-деші, Ал енді өзің «Ррр»,-деші.	стакандардан ғимарат құрастыру.	Жерде жүреді, Бауырлап жатпайды. (ұшақ) Көп үйлер жүр тіркесіп, Қара тұлпар жүр көшіп. (пойыз)	ұстау, өз шамаларына қарай қарындаштың санын көбейтіп отыру.	**«Асықтарды сөреге жинастыру»** Мақсаты:Ағаш сөреге асықтарды орналастыру, ойын элементтерін пайдалана отырып асыққа деген қызығушылықтарын арттыру.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Кеудеге** арналған жаттығулар **Доппен ойын** Допты бір-біріне басынан жоғары (артқа,алға беру),жан-жаққа (оңға,солға бұрылу). **«Төбеде доп қуу»** Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа үйрету,ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Шарты: Ойыншылар екі топқа бөлінеді,әр топ бірінің артына бірі тұрады. Белгі берілгенде екі топ доптарын төбесінен асыра артындағы балаға жалғастыру керек.Бірінші болған топ жеңімпаз болады. **«Көтеріп кет»** (ұлттық-қимылды ойын)	**Қоршаған ортамен таныстыру** Өзін-өзі құрметтеу, Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну, Өзін-өзі тануға қызығушылықтары н арттыру. Өзін және өзгелерді тануға тәрбиелеу Ойын**. «Мен еңбекқор баламын»**. Балалар дөңгелене тұрып, ойын бастаушы допты бір балаға лақтырады. Допты қағып алған бала үйде не істейтіні жайлы айтып, допты балаға лақтырады. «Үйде жалғыз қалғанда» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.Суретті кітапшаларды бояу, «Жылы сөздер ойыны» Шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады.	**Көркем әдебиет** Театр әлемі. Алтын балта (орыс халық ертегісі) сахналау **«**Жаңа ертегі» Мақсаты: Ертегіні бірнеше мәрте тыңдап, оның мазмұнын айтып, сюжеттің негізінде шағын көрністер құрастыруға үйрету Мақсаты: Ертегі тыңдауға, талдауға, тыңдағанды «жандандыруға», құрастырған ертегі кейіпкерлеріне қатысты эмоционалдық тұрғыда толқу қабілеттерін дамыту, үйрету. Жүргізуші отырған балаларға ертегі кейіпкерлерін атайды, суреттерін көрсетеді. Мысалы: кемпір, шал, түлкі, арыстан, тышқан, қоян, қасқыр. Аталған	**Математика негіздері** Топтарды санау және салыстыру Мақсаты: Балалардың есту, қабылдау қабілеттерін жетілдіру, қарапайым сан мен санау түсініктерін қалыптастыру; Мақсаты: Тез, дәл қимыл жасау, есту қабілетін жетілдіру, ретімен санауды, қанша болса сонша ұғымдарын қалыптастыру үшінжаттықтыру. Керекті материалдар: Тәрбиеші мен әрбір баланың алдында тілі бар дөңгелек (3 сурет) болуы тиіс. Ойынның мазмұны. 1 нұсқа. Тәрбиеші қол соғады. Балалар санайды. Одан соң	**Сауат ашу негіздері** Дауысты , дауыссыз дыбыстар **«Бұл не қылған дыбыс»** Мақсаты: Баланы бір дыбысты бір дыбыстан және сөздің басындағы дыбысты ажыратып үйрету. Құрал: Бірдей дыбыстан басталатын суреттердің аттары. Ойын барысы: Ойынға 3-5 балаға қатысуға болады. Ойыншылар үстел басына отырады, тәрбиеші балаларға суреттерді көрсетіп атайды. Балалар зейінді тыңдап сөздегі бірдей дыбыстарды танып білу қажет. Табылған дыбыс нақты айтылу қажет. Мысалы: ааапа, аана, ааайна, ааалма.**«Кім зейінді?»** Мақсаты:дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету. Балалардың, байқағыштық қасиеттерін дамыту. Ойын шарты:тәрбиеші балаларға әр-түрлі суреттер, ойыншықтар көрсетеді. Егер

	Шарты: Ойыншылар екі-екіден арқаларын тақап жүрелеп отырады,шынтақтарын айқастырып ұстайды.Белгі берілген кезде бірін-бірі жерден көтеріп тұрып кету керек.Көтеріп кеткен бала жеңімпаз болады.	**«Осылай бола ма?»** Логикалық ойлау қабілеттерін дамытуға, айнымалы пікірді байқауға тәрбиелеу. Ойын ережесі. Кім өтірік әңгімені байқаса, сол неге бұлай болмайтынын дәлелдеуі керек.	кейіпкерлерді біріктіре отырып жаңа ертегі мазмұнын құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып ойын жалғасады.	тақта алдына шақырылған балалардың бірі тәрбиешінің қол соғуын қайталап, оның неше рет қол соққанын айтуы немесе дөңгелектің тілін қол соғу санына сай келетін сандық фигураға қаратып қоюы тиіс. 2 нұсқа. Ойын күрделенеді. Балалар үндемей, қол соғу санын есептейді, әрқайсысы дөңгелек тілін өздігінен жылжытады. Тәрбиеші ойын ережесінің дұрыс орындалуын қадағалайды.	сол суреттің басындағы дыбыс дауысты болса, балалар қызыл текшені, дауыссыз болса, көктекшені көтереді. Тәрбиеші балалардың іс-әрекетін мұқият бақылап, қателеспеген, ойынға белсене қатысқан балаларға жалауша, жұлдызша, не асықтар үлестіріп отырады.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Жалпы атауын ата»** Мақсаты:Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ен соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешуде тапқырлыққа, шапшандыққа баулу. ойын барысы: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі,сол суреттің ішінен	**Тіл ұстарту жаттығулары** Қыс туралы Ыс – ыс – ыс, Келіп жетті қыс. Ар – ар – ар, Жауады қар. Яз – яз – яз Сақылдаған сары аяз. Ран – ран – ран, Соғады боран. На – на – на,Зулайды шана. .	**Артикуляциялық жаттығулар**: «Кесе» - ауызды кең ашып, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Сағат» - тілді ауыз қуысынан шығарып жіңішкертіп ұстап, оңға, солға қимылдату керек.	«**Вагондарға дөңгелек таңдау**» Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: Балалар вагондарға	«**Тәулік бөліктері** » Ойынның мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер Ойынның мазмұны: Балалар кезектесіп суретті алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды.

	бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды мысалы:ыдыстар,ойыншықтар,жануарлар.			лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Математика негіздері** Жиын жиын түрлі элементтерден құрылатындығы жайлы түсінігін дамытуды жалғастыру. «**Түсі бойынша жина**» Мақсаты: түстерді ажырата білуге, оларды таңдап алу, бөлшектерден тұтасты құрастыру іскерліктерін дамыту. Құрал – жабдықтары: Геометриялық бөлшектер. Ойын шарты: Геометриялық бөлшектерден түсі бойынша бейнелерді жинау. «**Ағаштар мен гүлдерді топтастыр**» Мақсаты: топтастыруға, ажыратуға жиынды жинақтауға	**Музыка** Лирикалық, вальс ырғағындағы әуендерді қабылдау Вальс би элементтерімен таныстыру , биге деген қызығушылығын арттыру. «**Шортан**» Мақсаты: Музыка әуенімен еркін билеуге баулу. Көрнекіліктер: Шортан мен кішкентай балықтардың бет пердесі. Шарты: Шеңбер құрып тұрған балалар — аквариумдағы тастар.Үлкен балық — шортан тастардың арасымен, кішкентай балықтарды қуалайды.Кішкенетай балықтар:бул-бул-бул деп әндететіп қашады. Ұсталған балық тақпақ немесе ән орындайды.	**Математика негіздері** Әртүрлі заттардан тұратын топтар саны «Қапшықтан неше ойыншық алдың?» Мақсаты: Балаларды затты қолмен сипалап, пішінін айтуға үйрету, ойлау қабілетін дамыту. Балаларды қолдың саусақтарымен сипалап, көп заттардың ішінен белгілі бір затты алып шығуға үйрету, ой-өрісін жетілдіру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға қолдың саусақтарымен сипалап білу арқылы қапшықтан 4 шарик алуды тапсырады. Балалар тапсырманы орындау үшін қапшықтан шариктерді алып, стөл бетіне қояды және санайды. Осыдан кейін балалар тапсырманы орындауын өзара тексереді, қателік жөнінде тәрбиешіге айтады. Тапсырма бірнеше рет қайталанады. Ешқандай қателік жібермеген балалар	**Сөйлеуді дамыту** Сөздерде үстеулерді қолдану үстеулерді салыстырмалы шақта, септелмейтін зат есімдерді дұрыс қолдануға үйрету **Қыстап қалатын құстар** жайлы әңгімелесу Оларға қандай көмек көрсетеміз сұрақ-жауап «Қыс мезгілі немен қызықты?» ата-анамен бірігіп салынған сурет бойынша жұмыс жүргізу. «**Дыбысталатын сағат**» Ойынның мақсаты: дыбысталатын сағаттарды тілмен дұрыс көрсете білуге үйрету. Қыс мезгіліне не керек? Ойынның мақсаты:Балаларды қысқа қажетті заттармен таныстыру. Қыс мезгілі суретінің жанына қатысты суреттерді іріктеп ілу.м/ы:шана,шаңғы т.б.	**Көркем әдебиет** Кейіпкерлердің жасырын әрекеті. «**Бір уыс мақта**» (Ы.Алтынсариннің әңгімесі) Бір кішкентай қыз әкесінің шапанын жамап отыр екен, шешесі қасына отырып, ақыл айтты: - Балам, дүниедегі жаратылған жәндік-жансыздардың ешқайсысының да керексіз болып, жерде қалатыны болмайды,- деп. Сол сөзді айтып отырғанда, қыз бала киімін жамап болып, жердегі мақтаның қиқымын терезеден лақтырып, далаға тастады: - Әже, осы қиқымның ешнәрсеге керегі бола қалмас,- деп. Шешесі: - Балам, сол да жерде қалмайды,- деді. Осылайша сөйлесіп, терезеден қарап отырса, манағы мақтаны жел көтеріп ұшырды, мұны бір торғай көріп қуып барып, мақтаны тұмсығына тістеп қана алып, ұшып кетті. Қыз әжесінен: - Манағы мақтаның қиқымын бір торғай алып кетті, оны

	жаттықтыру; зейіндерін дамыту. **«Формасы ұқсас заттарды тап»** Ойынның мақсаты: Түрлі за ттарды формасына қарай а жырата білуге үйрету. Сөзбен атап айтуға жаттық тыру, сабақта алған білім – дағдыларын тиянақтау **Ойын-тапсырма** **Мақсаты.** Топтасты ру қабілетін дамыту. Шарты:.Балалардың алдында кестесі. Онда логикалық фигуралар қаласындағы жаңа үйлер суреттелген. Бірақ қаланың тұрғындары-фигуралар үйлерге еш қоныстана алмай отыр. Ал үйге тұрғындарды орналастырғанда, олар әр бөлмеде көлемдері жағынан бірдей тұрғындар-фигуралар болғандай етіп жасау керек.Үйдің төменгі жағындағы белгілер қандай фигуралардың қай бөлмелерге орналасуы		жеңімпаздар атанады. **«Кімге қанша?»** Мақсаты: реттік санауды бекіту, қимылдарды санау. Ойын барысы: 1,2,3 кеттік енді секіріп, Шапалақтап, топылдатып. Қоян келді секіріп 3,4,5 1,2,3	**«Жаңа қуыршақ»** Мақсаты: Балаларды топталған бөлмедегі жабдықтарды дұрыс атауға үйрету; олардың міндетін анықтау; балалардың сөйлеу қабілетін дамыту; жаңадан келгендерге ілтипатпен, мейірімді қатынасқа үйрету **«Нені қайда салады?» (қантты – қант салғышқа және т.б.)Ойынның мақсаты:** Ыдыс аяқ түрлерін ажырата білуге үйрету. **Ойынның мазмұны:** Тәрбиеші ыдыс аяқтың суретін береді. Балалар ол ыдыс аяққа не салатынын айтады мысалы: қантты қант салғышқа және т.б.	неғылады? - деп сұрады. Әжесі айтты: - Көрдің бе, балам, күн айналмай манағы айтқан сөздің келгенін. Ол кішкентай мақтаны торғай ұясына төсеп, жас балапандарына мамық етеді,-деді. «**Кім көп біледі**?» Балалардың есте сақтау қабілетін дамыту; олардың заттар жайлы білімін кеңейту; тапқырлық, зеректік қабілеттерін тәрбиелеу Шарты:әңгіме бойынша диалог жүргізу.

	керектігін көрсетеді.Балалар фигураларды алып, оларды үйлерге орналастырады. Соңында тексереді және әр тордағы (пәтер) фигуралардың бір-бірімен несімен ұқсас, олардың қандай екендіктерін айтады				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жылулық сәті: Апам мені «Айым»-дейді, Мен мұнайсам,уайым жейді. Апам мені «Күнім»-дейді, Мен қуансам күлім -дейді.	Жылулық сәті: Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.	Жылулық сәті: Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Жылулық сәті: Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.	Жылулық сәті: Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамыту** Дыбыстарды дұрыс анық айту. , Яз – яз – яз Сақылдаған сары аяз. На – на – на,Зулайды шана. **Артикуляциялық жаттығулар** Еріндіалғақарайсозу. («Керней») Еріннінқалыптарын кезектесу: еріндікүлімсірету-керней	**Құрастыру** Шығармашылық қиялды дамыту **«Кім жылдам құрастырады?»** Мақсаты: пішіндерді қайталау, логикасын дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: пішіндер, үлгі суреттер. Ойын барысы: Балаларға пішіндер беріледі. Балалар үлгідегі суретке қарап өздігінен өрнек құрастырады. **«Аққалар»**	**Дене шынықтыру** 3-5 метр қашықтықта екі қолды жерге қойып жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). ір сызыққа қойылған заттар арасымен «жыланша» ирелеңдеп жүгіруді үйретуді жалғастыру. Доға астымен еңбектеуге (биіктігі 50 см) үйретуді жалғастыру **«Қарғалар»** Мақсаты: балалардың ойынға құштарлығын	**Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** . **«Мақтаншақ бақа»** ертегісі Бірде мақтаншақ бақа тастың үстінде күнге қыздырынып жатады,арасында «бақ-бақ» деп әндетіп қояды. Бақаның көңіл-күйінің керемет екенін көрген балық былай дейді: -Бақашық,не болды? Көңіл-күйің керемет қой. -Иә,балық,сен мен	**Қоршаған ортамен таныстыру** Бірлескен еңбек әрекеті Көмек, көмектесу ұғымдары туралы түсінік беру. Бір-біріне көмектесе білу дағдыларын қалыптастыруБір-біріне көмектесе білуге тәрбиелеу. **«Құрылысшы»** Мақсаты: Балаларды құрылысшының қызметімен таныстыру. Қаншама үйлер, мектеп, балабақшаны құрылысшылар салатынын түсіндіру. Ойын арқылы үйлерді қалай

	Ауыздыжайбырақат ашып-жұму, ерінкүлімсірептұрады. Тілдіжалпыйтыпұстау. Тілдіжіңішкертіпұстау. Тілдіңқалыптарынкезектепжасау: жалпақ-жіңішке. Тілдіжоғарғытістердіңартынакөтеріпұстау. Тілдікезекпен: жоғарығакөтеріп-астынатүсіру. Тілдіңмынадайқалыптарынкезектеу (тілдіңұшытөменде) : тілдіауыздыңішінеқарай (түбінеқарай) ысырыпсосыналдыңғыастыңғытістергетигізіпқою **«Қыс»**туралыәңгімелеу. Мақсаты: Өзойларынтолықжеткізугеүйрету,дыбыстарды анық айтуын қадағалау.	**Мақсаты:** Бірлесе жұмысістеу барысында балаларды еркін қарым-қатынаста болуға үйрету. Құрал – жабдықтары: Әр түрлі геомертиялық пішіндер (бірінші аққаланың көздері- көк, екіншісінікі-қара, біріншісінің басында-қызғылт сары, екіншісінің басында –қызыл шелек, түймелері-көк, жасыл) конвертке бірдей емес етіп геометриялық пішіндер салынады. Ойынның шарты: Тәрбиеші геометриялық пішіндер салынған конвертті үлестіріп, үлгі бойынша « аққала» құрастыруды ұсынады.Егер кейбір бөліктер жетіспесе, ол құрбысының конвертінен алуы тиіс. Жұмысбарысында балалар бір-бірімен еркін араласуы қажет. Ойын сонында балалар бірбірін тексеріп, қажетіне қарай қателіктерін түзейді**.**	дамыту,дене қимылын,бұлшық еттерін нығайту Шарты: балалар қарға болып жерде екі қолдарын тіреп жем шоқып жүреді.Боран деп белгі беренде ағаш түбіне тығылады.Тыныштaлды дегенде жем шоқуға қайта шығады. . Қимылды ойын: **«Бақалар»** Мақсаты: Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді.	сияқты таста,құмда еркін жата алмайсың.Мен суда да,құрлықтада өмір сұре беремін.Сен болсаң судан шықсаң өлесің де қаласың. Досым,саған жаным ашиды,-деп мұқатыпты. Ренжіген балық не айтарын білмей суға шолп етіп жүзіп кете береді. Мақтаншақ бақа өз ісіне риза боп тастың үстінде секіріп, билеп тұрғанда аяғы тайып,оңбай құлап түседі. Орнынан тұра алмай қиналған бақа өзінің айтқандарына іштей қынжылыпты.	салатынын көрсету. Құрылысшы маманының еңбегі зор екенін саналарына сіңіру. Еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу. **«Нан дастарханға қалай келеді?»** **Мақсаты**:Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.Сөздік қорын толықтыру:майдалау,себу,диқаншы,комбайын,элеватор,диірмен. **Ойын шарты**:Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып,қажетті суреттермен толықтыру.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Отбасылық құндылық**:Дидактикалық ойын: **«Отбасы мүшелерін ата»** Ойын шарты:	**«Кім көп сөз ойлайды» дидактикалық ойыны** – К дыбысынан басталатын сөздер ойлап айтыңдар. – Кітап, кілем,	**«Дыбыс бер» дидактикалық жаттығуы** – Мен сендерге сөздер айтамын, ұяң дауыстыдан басталған	**«Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос»** дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді	**Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?»** Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу

	жұмыс дәптеріндегі тапсырма орындалады. Суреттегі отбасы мүшелерінін атап, шапалақ ұру арқылы буынға бөледі. Педагог әр буында бір дауысты дыбыс болатынын балалардың естеріне салады	кім, кілт, киіз. – Т дыбысынан басталатын сөздерге мысал келтіріңдер. – Тағa, тарақ, тау, тиін, темір, тұлпар, тоқ, тоқылдақ, тотықұс, торсық, теңіз, тіс.	сөзді естісеңдер, қол шапалақтайсыңдар. – Парта, балық, вагон, сәбіз, тарақ, доп, жалау, шырша, таға, домбыра, гүл, бәтеңке. «Сөзге ұяң дауыссыздан басталатын сөзді қос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер мағынасы бойынша келетін, ұяң дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтуларың керек. Мысалы: үстел ...(биік), қоян ...(жүйрік), сағат ...(домалақ), қызыл ...(доп), ала ...(жолбарыс), ақ-қара ...(жолақ	айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды),	арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншықтуралыөзойынайта ды.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Туған өлкенің көрнекі жерлері,әсем табиғаты, тарихи орындары **Біртұтас тәрбие** бағдарламасы бойынша: «**Менің Отаным»** Тыңдау және тілді түсіну дағдыларын қалыптастыру, диалог түрінде сөйлеуге үйрету. **Қазақстан»** сөзін басқаша қалай айтуға болады?-Отаным, туған	**Сауат ашу негіздері** Сөздің мағынасы **«Ойлан да аяқта».** Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру.: Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту. Ат шабады, ал қарқа ...(ұшады) Ит үреді, ал қарға...(қарқылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық...(жүзеді)	Сауат ашу негіздері. Сөздерге дыбыстық талдау **«Дыбысты дұрыс тап » дидактикалық жаттығуы** – Мен сендерге буындар айтамын,сендер ауызша дыбыстық талдау жасайсыңдар.Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, қо-ғо, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, һа-ла, ца-на, чо-ро, ще-уе, хо-йо **«Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны** –Тәрбиеші дауыссыз	Музыка Ән сипатына қарай би қимылын орындау. **Тілді жаттықтыратын тақпақ** Кім келді? Қане, қане кім келді? **Біз, біз, біз!** Апа, апабұлсіз бе? **Иә, иә, иә!** Әке, әкебұлсіз бе? **Иә, иә, иә!** Ағатайымбұлсіз бе? **Иә, иә, иә!** Қарындасымбұл сен бе? **Иә, иә, иә!**	Дене шынықтыру Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар (жұппен) **″Түсіріп алма»** Қазақша молдас құрып отыру,Доп қолда.Допты жоғары көтеру, Қолды бүгіп,бастан асыру. Допты жоғары көтеру 2. **″Допты бастан асырып ұстау»** Тізерлеп отыру,доп төменде,допты көтермелеп қолды алдыға созу.Қалыпқа келу. **«Еңкею»** Кілемге отыру, аяқ

	жерім, атамекенім, туған өлкем, туған елім. Атамекен. Туған жер. Туған өлке. Бұл – ең жоғары құндылықтардың, асыл ұғымдардың бірі. Атамекен – туған халқының, ұлттың қасиетті мекен еткен, ата – бабаның қоныс тепкен жері. Туған жер – әр адамның дүние есігін ашып, өмірге келген жері, Туған өлке — ата – бабаның қоныс тепкен жері мен өмірге келген жеріңнің табиғат көрінісі. Адамның туған жері, өскен ортасы ерекше ыстық болады. «**Менің Қазақстаным**» тақырыбында әңгімелесу, мазмұнды суреттер ұсыну. Өздері тұратын өлкелері туралы диалогқа тарту.Мұражай,алаңдар жайлы түсініктерін молайту. Мақал – мәтел	Қасқыр ұлиды, ал қой...(маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы...(кісінейді) Лимон қышқыл, ал қант...(тәтті) Өзен арықтан терең, ал арық...(саяз) Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық... (үстелден аласа) Сен аяғыңмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың... (қолыңмен) Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман ... (кейін) **Не қалай дыбыстайды?» ойыны** арқылы бастайды. Балаларға сұрақтар қойылады, балалар жауап беріп, әр құстың даусын салады. 1. Әтеш қалай дыбыстайды? – .. 2. Қарға қалай дыбыстайды? – . 3. Бұлбұл қалай дыбыстайды? – . 4. Аққу қалай дыбыстайды? – 5. Торғай қалай дыбыстайды? –	дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй. «Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін сөз айтасыңдар және ауызша дыбыстық талдау жасаймыз.. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен ... (үй), әкем ... (риза), киізүйдің (уығы), ... жайылды (мал	Біздер тату жанұя **Иә, иә, иә!** **БИ БИЛЕЙІК.**Би билегім келеді Бірақ қалай бастаймын. Бірі анда, бірі мұнда Өзіңді - өзің Бас аяқты топ – топ – топ Шапалақта көп – көп Бір анда, бір мында Өзіңді - өзің айнала. **Қимылды - әуен ойындарыЛавата.** Көңілді билейміз біз тра – та- та, тра – та – та Сүйікті биіміз бұл лавата лавата. Менің қолым әдемі,Әдемі, Ал көршінікі одан да әдемі. (қолдарынан ұстап шеңбер бойымен жүріп айтылады. Жүргізуші әр шумақтан соң дене мүшелерін атап отырады (басы әдемі, аяғым әдемі т.б) **ОЙЫН** Егер өмір қызық болса, былай істе (қол шапалақтау) Егер өмір қызық болса, былай істе (қол шапалақтау) Егер өмір қызық болса, Әрқашан да бақыт болсын	алшақ,доп ұстаған қолды бүгіп,кеуде тұсында ұстау.Алға оң(сол) аяққа шалу,қолды түзу ұстау.Қалыпқа келу. **«Дайын бол» ойыны** Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші бір сөз айтады, ал балалар сол сөзді іс-қимылмен көрсетеді. Мысалы: қоян-секіреді, құс-ұшадыт.с.с

	талдау, нақыл сөздер, жұмбақтар шешу Еліміздегі көрікті жерлердің суретін тамашалау **«Туған жер табиғатын қорғау керек пе, әлде жоқ па**?» әңгіңмелесу, сұрақ жауап			Әрқашан да бақыт болсын Былай істе (әр шумақтан соң қимыл өзгеріп отырады, басты ию, жүру, секіру, ырғалу т.б)	
Серуен	**Қардағы іздерді бақылай білу** Бақылау Қарда түрлі іздердің қалатынын, соның ішінде құстардың ізі ерекше болатындығын айыра білу: құстардың ізі крест сияқты, әр құс әр түрлі із қалдырады; адамның да іздері әр түрлі, түрлі жақтарға бағыттайды: машинаның ізі де әр түрлі және т.б. Жансыз табиғат жайындағы білімін бекіту; балалардың сөйлеу тілдерін дамыту..	**Қар басуын бақылау** Балаларға қар басуы жөнінде түсініктеме беру. Қар басуы кезінде бұлттардың пайда болатынын түсіндіру, айнала қараңғыланады және қар түсе бастайды; аспаннан жапалақтанған тасқыны ұшқандай сезіледі (ұлпа, ақ, жеңіл).Жан-жағымыз қозғалысқа толған және тыныштық .Қар, жүн көрпесі секілді, жерді қымтайды. Қар кесектелген немесе жеке қиыршақталған секілді жауып тұр ма, соны ажырата білуге үйрету. Сөйлей білуді, ойлауды, елестетуді дамыту.Жансыз табиғаттың құбылысына қызығушылығын тәрбиелеу.Ауа-райы әсемдігіне эстетикалық қарым-қатынасты тудыру.	**Тайғанақты бақылау**. Тайғанақтың пайда болу жолдарын түсіндіру. Тез жылынғанда аяз соғады, одан кейін болатын құбылыс тайғанаққа айналады. Ауа температурасы мен судың агрегаттық жағдайы арасындағы байланысты түсіндіру. Тайғанақ- бұл мұздың қалың беті, жер қабатында құрылатын. Тайғанақпен қалай күресуді айту. Тайғанақ кезінде өзін дұрыс ұстай білуді үйрету. Көргеніжөніндеайтужән ебақылаудаынтасындам ыту.	**Қаңтарда күн көбейеді,айқын жарқырайды,** бірақ күннің көзі жылытпайды, ең күшті аяздар тұрады, барлығы қармен жабылған, ағаштарға қырау тұрады. Ақпанда күшті жел соғады, боран болады: ақпан айының соңында күннің қосылғаны байқалады, ең алғашқы мұздар пайда болады, күннің көзі жан-жағына шуағын шашады. Қыстабиғатыныңәсем дігіне, сүйіспеншіліккетәрби елеугеталаптандыру	**Аула сыпырушының еңбегін бақылау** Қардың көп түскенін, бірақ біз одан еш қиындықсыз өтетінімізге назар аудару. Бұған бізге аула сыпырушы көмектесті. Балалардан аула сыпырушының жаздағы жұмысқа қарағанда қыстағы жұмысының ерекшелігі неде екенін сұрау.Аула сыпырушының қар тазалау кезіндегі саймандары жайында білімдерін бекіту. Үлкен адамдардың еңбектері туралы білімдерін кеңейту. Адамдардың еңбектерін сыйлап, еңбектенуге тәрбиелеу.
Жеке баламен	Жеке баламен	Көп сөйлемейтін баламен	Жеке баламен жұмыс:	Жеке баламен жұмыс:	Көлемі, пішіні, түсі бойынша

жұмыс	жұмыс: Ұсақ қол моторикасын дамыту	жұмыс: Ертегі тыңдау. Ертегі желісі бойынша диалогқа тарту.	Қайшыны дұрыс ұстауға үйрету.	Түстерді ажырата білуге үйрету.	ұқсас біртекті заттарды топтастыруды үйрету. .
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың жетістігі туралы айту Жолдан абайлаңыз! Кеңестерайту	Атааналарғақауіпсіздікере жесітуралыкеңестер беру	Балалардың жеке бас тазалығы жөнінде сөйлесу	Бала тәрбиесіне көңіл бөлуді ескерту.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтауды ескерту

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін __________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:
2024 жыл 15-19 қаңтар

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**Біздің** кішкентай ғана жүрегімізде ізгілік пен адамгершілік мол. Денемізді бір сергітіп алайықшы (қимылмен көрсетіп). Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған. Мынау – басым ақылды, Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым, Барлық істі атқарған. Балалар, біз кез-келген істі жүрегімізбен сезініп, басымызбен ойланып, қолдарымызбен орындайды екенбіз.	**Балаларға** жағымды эмоция сыйлау, қырағылыққа, шапшаңдыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу. Кейіпкерлерді сомдауға үйрету.Достық қарым-қатынасты нығайту. **Сәлемдесу:** Көтеріңкі көңіл күй сыйлай мақсатында дененің әртүрлі мүшелерімен амандасу (қолмен, баспен, иықпен, құшақтасып, өкшемен т.б.)	**Балалар** жанында отырған көршісімен әр саусақтарын кезекпен түйістіріп, мына сөздерді айтып сәлемдеседі. -Барлық (бас бармақтарын түйістіреді); -кезде (балан үйрек); -сәттілік (ортан терек); -тілеймін (шылдыр шүмек); -Сізге (кішкентай бөбек); -Сәлем! (алақанмен)	**«Бір-бірімізбен амандасайық»** **Мақсаты:** бір –біріне жақын болуға, бір-бірін түсіне білуге, балалар арасында жағымды атмосфера қалыптастыру. І нұсқа: оң және сол жақ көршілеріңізбен құшақтасып амандасамыз. ІІ нұсқа: арқаларыңызды тигізу арқылы ІІІ нұсқа: оң және сол жақ тізелеріңізді тигізу арқылы ІV нұсқа: мұрындарыңызды тигізу арқылы.	**Ойын «Көңілді ән»** Менің қолымда домалақ жіп тұр.Қазір мен жіпті қолыма іліп алып өзімнің оң жағымда тұрған көршіме жіпті өлең айта отырып ұсынамын : «Балнұр,сенің топта сенің болғаның қандай жақсы»…. Ары қарай жалғастырамыз.Міне,жіп қайта айналып өзіме келді,бәрімізді біріктірді.Біздің достығымыз нығая түсті,көңіл күйіміз бұрынғыдан да көтерілді.

	Ендеше, мына кішкентай ғана «құттықтау хаттарға» өз қолдарыңмен				

	жылуы мен нұрын төккен күннің, немесе жұпар аңқыған гүлдің суреттерін салыңдар. (Жүрекшелерге суреттер салады)**Әнұран айту**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың міндетті түрде өздігінен орындайтын жұмыстары болуы қажет. Сіз тек осы жұмыстардыңорындалуынқадағалауыңызкерек.	Мейлі қаншалықты тиянақты әрі жылдам орындасаңызда, балаға жүктелген жұмыстарды өзіңіз орындауға тырыспаңыз.	Балаңызды тыңдауды үйреніңіз.Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз және баланы асықтырмаңыз.	Балаңызға өз көзқарасыңызды тықпаламаңыз. Өзіңіздің нұсқаңыздың дұрыс екенін дәлелдермен түсіндіріңіз.	Баланы тым еркелетпеңіз. Онымен өзіңізбен тең дәрежедегі адам ретінде сөйлесіңіз. Есіңіздеболсынсіздіңсөйлегенсөзіңізді, ісәрекетіңіздібалаңызқа йталайды.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Мен 10 заттың атауын білемін…»** Ойын барасы: Бұл топтық ойын. Оқушылар шеңберге отырғызылады. Допты шеңбер бойынша бір-біріне бере отырып, әр оқушы бір сөзден айтады: «Мен… ағаштардың… 10… атауын… білемін… қайың – бір, самырсын – екі, емен – үш» деп ары қарай жалғастырады. Жалғастыра алмаған оқушы ойыннан шығады	**«Қайтала»** (сіріңке шимен ұйымдастырылады) Ойын барысы : Бұл ойынды оқушылар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шинен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан жасауға тырысады. Соданкейінокушылароpнынауыстырады, екіншісікөрсетеді, біріншісіқайталайды	**«Есте сақта және тап»** Ойын барысы : 3-4 картинада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды сандар мен әріптерден де жасауға болады. Ол үшін арнайы әріптер мен сандар кассасын пайдалануға болады.	**«Қанеки, есіңе түсір!»** Балаларға сұрақтар қойылады. Мысалы: «Бұл ғимаратта неше қабат бар?», «Дәліздегі перделердің түсі қандай?» «Бүгін Мәди не киіп келді?» т.б. Бәріне нақты жауап берген оқушы жеңімпаз атанады. Бұлойынбіржағынанбаланыңзейінініңартуына да көмектеседі.	**«Кезек»** ойыны Ойын барысы : Сурет, карточкаларды немесе қандай да бір затты кезекке тұрғызу. Мысалы, тіс дәрігеріне, шаштаразға. Балалар артқа қарап тұруын сұраймыз да, қандай-да бір затты алып тастап, қайтадан «Кім кезектен қашып кетті?» — деп сұраймыз. Қайтадан ары қарап тұруын сұраймыз, карточкалаардың орнын ауыстырып, «Кім кезегін шатастырып алды?» — деп сұраймыз. Содан кейін карточкаларды төңкеріп, «Көбелек қайда ұйықтап жатыр?», «Піл қайда ұйықтап жатыр?»

					және т.б сұраймыз.
Жаттығулар кешені	«Диірмен» н. қ – аяқты алшақ ұстау, қол төменде 1-4 рет қолмен диірменді айналдыру 5-6 керісінше. Н. қ- аяқты алшақ ұстау, қол артта, 1- қолды жоғарыда шапалақтау, 2-3 төмен қарай еңкею басты аяққа қарай созу,шапалақтау.	Тіземен отыру, алға қарау, 1-2 аяқты тікейту, ұшымен тұру 3-4 н. қ 4-5 рет қайталау. «Футбол» арқамен жату, тізені тіке әкелу оң және сол аяқпен допты тепкендей тебу, екі аяқ.	« Насос» н. қ- аяқты алшақ ұстау, қол белде 1-2 оңға бұрылу, оң қол төменде, сол қол жоғарыда, еңкейгенде ш-ш-ш деп дем шығару. « Шапалақтау» н. қ – отыру, қол артта 1-2 оң аяқты көтеру, тізе астынан шапалақтау.	Аяқты алшақ ұстау, доп қолда, артта, 1-2 сол қолды жан- жаққа жіберу, доп оң қолда 3-4 н. қ 4-5 рет қайталау. Н. қ- доп оң қолда, 1-2 оң аяқты жоғары көтеру, допты сол қолға салу, 3-4 н. қ 4-5 ретқайталау	Аяқты алшақ ұстау, доп сол қолда, 1-2 төмен қарай еңкею, допты оң қолға ауыстыру сол қолды аяқтың өкшесіне тигізу, 4-5 рет қайталау. Допты жоғары лақтыру, екі қолмен арттан шапалақтау, допты қағып алу, екі рет қайталау.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Артикуляциялық жаттығулар: Допты қақпаға кіргіз.Мақсаты**: ұзақ бағытталған ауа ағынын істеп шығару. **Қысқа бейнелеу**: еріндi алға қарай шошайта созып, мақта шаригін ұзақ үргізіп екі кубиктін арасына кіргізеді (шарик үстелде баланың алдында жатады). **Қол саусақ жаттығулары**Алақанды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші оң, содан кейін сол қолдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап,	**Артикуляциялық жаттығулар: Бағынбайтын тілді жазала.Мақсаты:** Тіл еттерін бағынышты етіп, кең түрде жалпийтып ұстауға үйрету; **Бейнелеуі**: Ауызды кішкене ашып, тілді астынғы ерінге салу керек. Ерінді еппен қимылдатып, мынадай дыбысты шығару керек: «пя-пя-пя». Жалпақ тілді қалыпты жағдайда ұстай отырып, ауызды ашып, 1-10 дейін санау. **Қол саусақ жаттығулары**Алақан	**Артикуляциялық жаттығулар: Тілді жалпақ қыл.Мақсаты**: тілді сабыр, бос қалыпта ұстау икемділігіне дағдыландыру.**Бейнелеуі**: күлімдеп, ауызды ашыңқырап, тілдің алдыңғы жалпақ шетін төменгі ерінге салып қоямыз. Тілді осы қалыпта 5-10ға дейін санағанша ұстау керек. **Қол саусақ жаттығулары** Балалар сұқ және ортаңғы саусақтарымен	**Артикуляциялық жаттығулар: Тісті тазалауМақсаты**: балаларға тілдің ұшын астыңғы тістердің артында ұстап тұруын үйрету. **Бейнелеуі**: күлімдеп, тістерді көрсету, ауызды ашынқырап тілдің ұшымен астыңғы тістерді «тазала». Әуелі тілді оңнан солға қарай, содан соң астынан үстіне қарай қозғау керек. **Қол саусақ жаттығулары** Үстелдің үстінде 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар	**Артикуляциялық жаттығулар: Кәмпитті жапсырМақсаты**: тілдің бұлшық ететін күшейту және жоғарыға көтерулуін жаттықтыру. **Бейнелеуі**: тілдің жалпақ ұшын астынғы ерінге салып қояды. Тілдің ең шетіне жіңішке иристің бөлігін салып қойып, кәмпитті таңдайға үстінгі тістердің артына жапсырып қою **Қол саусақ жаттығулары**.Шынжыр. Оң және сол қолдағы басбармақпен баланүйрек саусақтары түйісіп, жүзіктер секілді айқасып, шынжыр жасайды.

	қайталайды.	дар үстелдің үстінде, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді.	қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүгіп, қайтадан қалпына келтіреді., бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек.	жатыр. Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тура солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Гимнастикалық қабырғада тартылу **Гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу.**Отыру қалпында допты бастан асыра лақтыру. **Мақсаты:** Рейканы дұрыс ұстау (4 саусақ үстінен, 1саусақ астынан), гимнастикалық қабырға бойымен жоғары қарай кезектестірілген адыммен өрмелеу, қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіруді орындауды үйретуді жалғастыру. Доп ұстаған қолын бастың артына қарай апару, доптың ұшуына алға-жоғары қарай бүгілген қолдарды екпінді жазылуымен дұрыс траектория бере білуді	**Қоршаған ортамен таныстыру** Республикадағы қалалар мен ауылдардың атауы Балалар, бүгін мен сендерге туып өскен жеріміз, ауылымыз жайлы айтамын. - Балалар, сендер білесіңдер ме, Қазақстан Республикасының көптеген қалалары мен ауылдары бар. Сол ауылда сендер сияқты бақытты балалар тұрады. Әр адам өзінің туып өскен жерін мақтан етеді . Мен де өзім туып өскен жерімді мақтан етемін. Сол себептен мен сендермен өздерің тұратын ауылымыз туралы әңгімелескім келіп тұр. - Ал, балалар сендер	**Көркем әдебиет** Шешендік сөз өнері Шешендікке, сөз өнеріне баулу. Балаларды «Шешендік өнерге» баулудың маңызы зор. Қазақ халқы шешендік өнерді аса құрметпен бағалағандықтан, балаларға ата – баба ізімен шебер сөйлеу, тілдерін дамыта түсу, олардың үлгі өнегесін бойларына дарыту – басты мақсат. «Шешендік өнер» балалардың сөйлеу мәдениетін жетік меңгеріп, шебер сөйлеу дағдысын қалыптастырады. Би-шешендердің сөздерін жаттап	**Математика негіздері** Заттар тобынан 2-3 белгілері сәйкес келмейтін затты бөліп алу **«Төртінші артық» ойыны.** Ойын шарты: басқаларына сәйкес келмейтін затты «геометриялық пішінді) алып тастау немесе боямау керек және топты жалпылама сөзбен атау қажет. Есту арқылы жұмыс жасау: тәрбиеші сөздер айтады да, солардың ішінде басқаларға сәйкес келмейтінді бөліп көрсетуді сұрайды, мысалы: 3 шеңбер, 1 төртбұрыш (пішін бойынша), 3 қызыл пішін және 1 жасыл пішін (түс бойынша) <u>**«ОЙЛАН ТАП»**</u> **Мақсаты.** Заттардың	**Сауат ашу негіздері** Ирек сызықтар **Практикалық жұмыс**: қолдарына қалам алып, алдарындағы қағаздың бетіне ұшын тіреп, қаламды көтереді. Не пайда болды? (Нүкте). Енді сол нүктеге жанастырып бірнеше нүктелер саламыз. Не пайда болды? (Көп нүкте,сызық). Сызықтың түрлері: түзу, қисық, сынық. Жіпті алып партаның бетіне тастайды. Қандай сызық пайда болды? (Қисық сызық). Жіпті екі ұшынан ұстап көреді. Не пайда болды? (Түзу сызық). Сызғышпен таныстырып, қағаз бетіне бір нүкте белгілеп, сол нүкте арқылы түзу сызық жүргізіледі. Тапсырма бірнеше рет қайталанады. Бір нүктеден сансыз көп түзу жүргізуге болады

	бекіту. **Қимылды ойын: «Айдаһардың құйрығы»** Мақсаты: Балалардың дене қимылдарын жетілдіре отырып бірлесе қимылдауға, ауызбіршілікке жетелеу. Ойын шарты:Ойынға қатысушылар бірінің артынан бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған адам – «айдаһардың басы». Ең соңғысы - «құйрығы» болады.Ойын кезінде көңілді музыка қойылады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады. Оның мақсаты – ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты – ұстатпау, қайткенде де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол - «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады. **Математика негіздері** Шама **Логикалық ойын: «ДОМИНО»Мақсаты.** Берілген	қай ауылда тұрасыңдар ? - Дұрыс айтасыңдар. Біз Қазақстан Республикасының Ақтөбе облысы, Мұғалжар ауданы, Қандыағаш қаласында тұрамыз. – Балалар біздің қаламызда орталық саябақ, әкімшілік, мұражай бар. **Тапсырма:** Балаларға ауылымыздың табиғатының суретін салдыру. **Суретпен жұмыс.** -Өзің тұратын қала (ауыл) қалай аталады? -Ол қала (ауыл) Қазақстанның қай бөлігінде орналасқан? Тірек сұрақтар қою арқылы балаларға туған қала, ауылдары туралы әңгімелетеді. (Демонстрациялық материалдағы сурет бойынша жұмыс.) **«Асық алу» ойыны.** Мақсаты**:** дыбыстарға байланысты сөзді дұрыс табу,атау. **Шарты:** Дорбадан асықты алып,бір дыбысты айтады, сол бойынша дыбыстарға байланысты	өсіп, жаңа ұғымдармен танысады. Мақалдың немесе өлең ұйқастарын таба отырып, берілген қысқаша мәтінді өз ойымен жалғастыра білуді үйренеді. Танымдық, шығармашылық қабілеттері артады.Жиренше шешен жайлы жалпылама айту. **«Жиреншенің тағы бір айтқан сөзі»** Хан бір күні: — Осы Жиреншені неғылсақ та, жеңе алмадық, енді осыны бір жеңуге әдіс жасайық, — деп, бір жігітке: — Сен ертең ертерек біздің үйге келіп отырып, Жиренше үйге кіріп келгенде қатты қылып бір осырдағы үйден шыға жөнел. Сонда мен Жиреншеге «ұста» дейін, сонда не дер екен? — депті. Ертеңіне жігіт ханның айтқанын	ерекшеліктері атау (түсі, пішіні, көлемі, жуандығы), жалпылау оларды анаықтау қабілеттерін дамыту, заттың қандай дабір нақты ерекшелігінің жоқ екендігін сөзбен айтып жеткізу (қызыл емес, үшбұрышты емес және т.б.). **Сөйлеуді дамыту** Негізгі ойды жеткізе білу. П\ж\о: «**Мен жақсы сөйлеймін»** **Мақсаты:** балалардың байланыстырып сөйлеу тілін, сөзік қорын дамыту, өз ойын еркін жеткізуге үйрету. **Шарты:** ертігіні электрондық қазақ үй құралынан тыңдап, желісі бойынша әңгімелеу.Ойларын дұрыс жеткізу. **«Суретті жұмбақтар»** **Мақсаты:** логикалық ойлау қабілетін, сөдік қорын дамыту. **Шарты:** тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені сөзбен сипаттап жасыруды ұсынады.	деген тұжырым жасалады. Суреттегі түзулер, сымдар жайлы әңгімеленеді. Қарындаш тапсырмасында берілген нүктелермен түзулер жүргізу тапсырылады. Сабақта нүкте, сызық, сызық түрлері, түзу, бір нүктеден түзу жүргізу туралы мағлұмат беріледі. Сурет көрсету.**Мимикалық гимнастика**. Көзімізді ашып-жұмамыз (қатты-жәй) Ерніміді түтікше тәрізді алға қарай созамыз. **«Жымию»** **Нүктелерді қос"ойын.Көрнекілік:** нүктелермен бейнеленген жұлдызша, жалауша бейнелері.**Ойын шарты*:*** Қағаз бетіндегі нүктелерді қосу арқылы бейнелерді анықтау, атын атау.Неше нүкте бер екен? Сұрағына жауаптарын тыңдау. Нүктелерді немірлету, сандарды тура және керісінше атату. Ойын нәтижесінде түзу, үшбұрыш, тікбұрыш ұғымдарын қалыптастыру, сандарды тура және керісінше атау. ***Көзге арналған жаттығулар:*** *Екі*

	ерекшеліктер бойынша заттарды салыстыра білуге үйрету, түсін, пішінін, көлемін анықтау және абстрактылау қабілеттерін дамыту. **Мазмұны** Ойынға төрт адам қатысады. Фигуралар ойыншылар арасына тең бөлінеді. Ойыншылар ойынның ережесі туралы келіседі: қойылған фигураларға басқа түсті фигураларды ғана қоюға келіседі.ойыншылардың бірі (оны санамақ бойынша анықтауға болады) бірінші қадамды бастайды, ол кез-келген фигураны столға қояды. Қалғандары өз фигураларын кезекпен ережеге сәйкес салады. Кім қолындағы барлық фигураларын бұрын салса, сол жеңімпаз болады және сол ойыншы жүргізуші болып келесі ойынды жалғастырады. Ережелер ауысып отырады: басқа пішінді немесе басқа көлемді фигураларды	қалаларды атау. Мысалы, №**1**-асық. А-Алматы №**2**-Қ №**3**-С №**4**-Т, т.с **Музыка** Ән қарқынының өзгеруін сипаттау **«Үш гүл»**Әуеннің көңіл күйін ажыратып білу қабілетін дамытуға арналған дидактикалық ойын. Ойын құралдары Көрнекілік:картоннан жасалынған үш гүл (гүлдің ортасында көңілді, көңілсіз және ұйықтап жатқан «тұлғаның» суреті салынған), әуеннің үш көңіл күйін көрсетіп жатады. Жәй әуен, Көңілсіз әуен, Көңілді әуен (Гүлдердің орына үш күннің көзін немесе үш бұлтты істеп алуға болады.) Таратылатыны: Әр балаға әуеннің көңіл күйін білдірітен бір гүлден беріледі. ОЙЫН ШАРТЫ : . Бір бала шығып әуеннің көңіл күйіне сай гүлді алып шығады. Егер де	істеп, Жиренше үйге кіріп келгенде осырып, тұра жөнеле бергенде хан Жиреншеге «ұста», — депті. Жиренше жігітпен жарыса далаға шығып, біраз кідіріп, есіктен қайта келіпті. Хан: — Ұстадың ба? — дегенде, Жиренше: — Баласы қашып кетті, әкесін ұстап әкелдім, — деп, бір адамның кепкен қу боғын ханның алдына тастай беріпті. Сонда хан ұялғанынан: — Мынаған дауа болмас! —деп күліп жіберіпті. **Алдаркөсе мен шықбермес Шығайбай**. (Ертегіні түсініп алып, екі кейіпкерді талдау, талқылау.) Аудиодан тыңдау. **Өлең, жұмбақ**, мақал - мәтел, өтірік өлеңдерді көбірек үйрету керек. .Шаңырақ – күн, Уықтары-	Бастаушы суретті карточканы алып, балаларға көрсетпей, ондағы бейнені, затты сипаттап, суреттейді. Балалар түрлі жауаптар айтып, не бейнеленгенін тауып алу керек. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** **«Күн,ай,жұлдыз»** ертегісі Ертеде Күн,Ай,Жұлдыз үшеуі күшті дос болыпты. Үшеуіде әдемі болыпты. Жұлдыз ерекше сұлу болған екен. Күн мен Ай Жұлдыздың сұлулығына қызғана қарайды екен. Бір күні олар өзара келісіп Жұлдызды жерге қарай итеріп құлатып жіберіпті. Жерге құлап түскен Жұлдыз көз жасына ерік беріп, достарына ренжиді. Бір кезде көз моншақтары лезде жылтыр,әдемі түске айналып, айналасы жап-жарық боп кетеді. Жердегі жәндіктер жиналып келіп,мәз	*көзімізбен оң жақ иығымызға қараймыз да, 5 секунд тұрамыз. Екі көзімізбен сол жақ иығымызға қараймыз да, 5 секунд тұрамыз.***Ойын::** **«Түрлі түсті жіптер»** Мақсаты: Фломастерді немесе майлы қарындашты дұрыс пайдалана отырып ирек сызықтар сызуға үйрету. Саусақтарының бұлшық еттерін дамыту. Ұқыпты жұмыс істей білуге тәрбиелеу. Шарты: жіптердің суретін алдарында тұрған фломастерлердің немесе майлы қарындаштың көмегімен парақтың сол жағынан бастап оңға қарай қисық сызық сызу арқылы салады. **Қимылдық ойын: «Жіп орау».** Шарты: Жарыса таркатылған жіптерді орау, түстерін айту. **Көркем әдебиет** Санамақтар Бір дегенім бесігім. Тербеткен ана бесігін. Екі дегенім елім бұл. Елбасындай сенімді ұл. Үш дегенімм ұлтым. Сақтаған әдет-ғұрпын. Төрт дегенім көк туым. Қалықтай бер көкте нұр. Бес дегенім берекем.

	салу. **«ҚАЙДА КІМНІҢ ГАРАЖЫ»***Мақсаты.* Шамасына қарай топтастыру қабілетін дамыту. **Мазмұны** :Балалардың алдында кестелері қойылған. Әрбір бала блоктар (машиналар). Әр машинаны өз гаражына қою керек. Жол айрығындағы белгі машинаның қай жолға бұрылуы керектігін көрсетеді. Жаттығу кестелерімен қайталанады. Бұл ойынды әртүрлі етіп ұйымдастыруға болады. Балаларда барлық жағдайға бір ғана кесте болуы мүмкін:ойын қатысушылары блок-машиналарды алып, кезекпен оларды өз гараждарына қояды. Немесе әр баланың өз карточкасы мен логикалық фигуралар жинағы болуы мүмкін. Балалар жұпқа бөлінеді, әрі әр жұптың өз кестесі мен		фигуралар жинағы болады. Ойыншылар ф	игураларды бөледі және кезекпен өз м	балаға музыкалықшығарматаны болса, ол бала шығарманыатынжәне де композиторынатайды.Әр баланың алдында үш гүл жатады. Тәрбиеші музыкалық шығараманы ойнайдыда балалар әуеннің көңіл күйін ажыратыпәуенге сай гүлді алыпшығады. **Сурет салу** Жаңа түстер және реңктерді бояуды араластыру арқылы шығару «**Жылы және суық түстер**» Мақсаты: Жылы және суық түстерді айыра білуге және олардың аталуын белсенді сөздік қорында бекіту. Балалардың сөйлеу тілінде зат атауын жалпылама айта білудібекіту. Ойын құралдары: Тақтаға аққала мен күн суреттері ілінеді. Аққала суреті айналасында су, мұз, бұлт түстеріне ұқсас -көк, көгілдір, сия көк түсті дөңгелек пішіндер ілінеді.

нұр,шашқан. Екі пырақ, көк аспанға ұласқан. Жарқырайды темірқазық жұлдызы,

Жол көрсетіп, алға бас-деп, Қазақстан!Егіз қайың,

Бой-бастары тең

өскен. Іскедайын, Бұтақтары бес-бестен.

(екі қол,он саусақ)

.....

Асан бақша жақтан. Ақсабақ асқабақ әкелді, Басқажақтан.

Басқарақ асқабақәкелді.

(жаңылтпаш) Математика негіздері Беттестіру , тұтастыру Балалардың алдында көлемі

жағынан бірдей екіжолақшажәне көлемі екі түрлі жолақшалар тұрады.

-Балалар алдымызда тұрғанжолақшаларды ені бойынша беттестіріп,

болып, Жұлдызға сәлем береді. Бәрі қуанып ерекше көңіл-күйге бөленеді.

Жоғарыда көріп тұрғанКүн мен Ай өз істерінеұялып, достарынан келіп кешірім сұрайды. Сұлулықтың, әдеміліктің қай жерде де өз әрін бермейтінін түсінеді.

Тіл ұстарту жаттығулары Тан – тан – тан,Аң патшасы – Арыстан.

Ыс – ыс – ыс,Тарғыл түсті жолбарыс.

Қыр – қыр – қыр, Бұл көкжал қасқыр.Іл – іл – іл, Тұмсығы ұзын піл.

Музыка Қазақ халқының әндері

«Бесік жыры» Бесікқасиеттерінет оқталу. – Бесікнеденжасалады? Бесік — нәрестенібөлеугеарналғанағаштөсек.

Қазақбесіктіқарағай, қайыңнан, көбінеталданиіпжасайды. Ши, жөргек, құстөсек, жастық, көрпе, кепіл,

Таусылмасын мерекем.
.

....

Бір аю келіп өкіріп. Екі қоян секіріпір. Үш ит келді үргілеп Төрт қасқырға секіріп

Бес қозы қашып құтылып Қасқыр қалды тұтылып П\ж\о: **«Қыс мезгіліне байлынысты ертегілерді білесің?»Мақсаты**: Ауызекі сөйлеу және естесақтау қабілетін дамыту.

Шарты: Балалар бұрын таныс ертегілерді естеріне түсіріп қайсысында қыс туралы айтылғанын айтады.

жеңілдету үшін арнайы суреттер таратылады). **Мысалы:** Екі аяз, Қолғап, Қоянның үйшігі, Ақшақар.

Қоршаған ортамен таныстыру Ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері

Көгінде күн нұрын төккен,

Жерінде гүл жұпар сепкен,

Неткен сұлу, неткен көркем,

Осы менің туған өлкем. Суреттен не көріп тұрсың? 2.Қала мен ауылдың айырмашылығы неде? 3.Қала туралы ,ауыл туралы не білесің? 4.Сен қай ауылда тұрасың?

5.Сен тұратын көше қалай

	іздейді. Қателескен жағдайда ойыншы фигураны өзіне қайтып алады. Кім бірінші болып барлық фигураларын орналастырса, сол жеңімпаз болады. **Сөйлеуді дамыту** Артикуляциялық жаттығулар **«Терезе».** Балаға аузын кең ашып «Ыстық» деп айтуын сұраңыз, ал сосын еріндерін кішкені жауып «суық» деп айтқызыңыз. **«Жаңғақ»** - ауызды жауып, оңға - солға тілдің ұшымен беттің бұлшық етін итеру. **«Ожау»** – ауызды кең ашып, жалпақ тілді көтеріп жоғары тістерге созып, бірақ тигізбей ұстап тұру керек. **П\ж\о: «Қатты-ақырын-сыбырлап»** **Мақсаты:** Балаларға қатты,сыбырлап, ақырын сөйлеуге үйрету. **Ойын барысы:** Ойынға 3-5 бала қатысады: тәрбиеші балаларға бір сөзді айтады: оны балалар қатты	Күннің айналасында жылы - от, күнге жақын түстер - сары сарғыш, қызыл, жасыл түсті дөңгелектер ілінеді Ойынға басшылық. Педагог балалардың назарын тақтадағы күн мен аққалаға назар аудартады. Жылы түстер – дегенде біздің ойымызға күн, немесе от бейнесі түсуі керек. Қараңдаршы қандай түстер екен: сары, қызыл, сарғыш, жасыл түстер. Суық түстер қандай түстер екен - көк, сия көк, көгілдір. Педагог екі түсті араластырып түстерді ажыратып орнына қоюын сұрайды. «Суретші қай жыл мезгілін салды?» **«Негізгі және қосымша түсті тап»** Мақсаты: Түстер мен олардың реңктерін анықтауға, негізгі және қосымша түстерді ажыратуға үйрету. Суық және жылы түстерді ажырату дағдыларын бекіту. Шарты: : Суық және жылы түстерді жеке орналастыру.	салыстырамыз. Екі бірдей жолақшаның ені де бірдей, ұзындығы да бірдей тең, қандай болса сондай. Екінші жолақшалардың ені бірдей емес, біреуі жалпақ, екіншісі жіңішке. «**Сәйкес пішінді тап»** ойын. Балалардың алдына геометриялық пішіндердің суреті беріледі. Балалар қажетті пішінді тауып, беттестіреді. Балалар алдарында пішіндердің суреті берілген (қосымша қиылған пішіндер беріледі), осы пішіндерді тауып беттестіріңдер. **Дене шынықтыру** Спорттық ойындар Қимылды-спорттық ойын тақырыбы: **«Бақытты біз баламыз»** Мақсаты: Спорттық эстафеталық жарыстарға деген қызығушылықты арттыру.Спортқа деген сүйіспеншілігімізді нығайту.Ептілікке	тартпабау, түбек,шүмек.- бесікжабдықтары. Балаларға үнтаспадан және бейнежазбадан бесік жырларының бірнеше нұсқасы ұынылады. (Бесік жырларындағы әуендер сүйемелсіз, аспаптық сүйемелмен, эстрадалық өңделімде тыңдатылады.) **«Көңілді музыканттар»** Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс айту қабілеттерін жетілдіру. Шарты:Аспаптарды үнін әндете отырып, аспапты ұстау ,ойнау ерекшелігін көрсету керек. Домбыраны қолға алып, Ән айтамыз толғанып. Дан-диги-дан. Қобыз аспап киелі, Оны бәрі сүйеді. Пара-ри,пара-ри. Сыбызғыны үрлейміз, Жалқаулықты білмейміз. Ду-ду-ду. Трам-та соқса барабан, Қызыға жұрт қараған. Трам-та-та.	аталады? 6.Нешінші үйде тұрасың? Туған жер,Отан деген – адамның туып-өскен жері.Біздің Отанымыз-Қазақстан. Қазақстанда дүниеге келіп, осында өсіп жатырсыңдар.Отан – отбасынан, ауылынан басталады.Отаным деп Қазақстан елін, туған өлкем деп туып – өскен жеріміз - Екіаша ауылымызды айтамыз. Ауыл еңбегі жайлы теледидарарқылы таныстырайын.Шопан – қой бағады Егінші – егін егеді.−Бағбаншы – ағаш отырғызып, оларды күтіп баптайды. −Мақташы – мақтаны қолмен жинайды. Еңбек туралы мақал-мәтелдер білесіңдер ме? Еңбек етпесең елге өкпелеме, Егін екпесең жерге өкпелеме. Еңбек түбі – береке, Көптің түбі – мереке. Жан қиналмай жұмыс бітпес, Талап болмаса мұратқа жетпес. **«Сауыншылар».Ойын шарты:** Балалар екі қатарға тұрады. Топ капитаны сайланады. Белгі белгісімен, жерде тұрған

	дауыспен,ақырын дауыспен және сыбырлап айтуы керек. **«Аттар тұяқтарымен тарсылдатады»Мақсаты:**Балалардың артикуляциялық аппаратын дамыту. Дыбыстық жаттығу жасау арқылы «р» дыбысын анық айтуға жаттықтыру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші « аттар жолда жүргенде тұяқтарымен тарсылдатады» (тілмен таңдайын қағып көрсетеді) балаларға да тілдерімен таңдайларын тақылдатып қағуды ұсынады. Балалар тілдерімен таңдайларын қағып дәл аттардың жүргенде тұяқтарымен тарсылдатып жүргенін салады « аттар тұяқтарымен тарсылдатады» **Қазақ тілі** Мал өсіруге байланысты (қора,жайлау,қыстау,жем..) сөздер Үй жануарлары, қой, ешкі, сиыр, түйе, жылқы, ит, мысық -	**Сауат ашу негіздері** Сөздегі дыбыстың орнын анықтау. П\ж\о: **«Кім тапқыр?»**Мақсаты: берілген тыбыстың орныны таба білуге машықтандыру. Ойын барысында балалары зейінді болуға дағдыландыру. Түстерді тез айырып, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу. Достық қарым қатынасты тәрбиелеу.Ойын шарты: тәрбиеші берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында келетіндігін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер өтілген дыбыс сөздің басында болса, көк жалаушаны, соңында болса, қызыл түсті жалаушаны жоғары көтереді.Мысалы: Самат, сағыз, тіс, сиыр,қасық, сабын, тас. **Жаттығу-ойын «Ұшатын ұшақ».** Балалар хоры ұшатын ұшақтың дыбысын бейнелейді: «Ууууу!».	шапшаңдыққа жаттығу. Жарыстың көрнекілігі: 10 кубик, 2 үлкен доп,белгі, 2туннэль, 2гимнастикалық орындық,10құрсау. 1.Допты екі аяқтын ортасына қысып алып,қол белде,кедергілердін арасынан,ирелеңдеп секіріп барып, секіріп келу. 2. Белгіге дейін, үлкен доппен секіріп барып,секіріп келу. 3. Гимнастикалық орындықтан ішпен жылжып өтіп,саусақ іздерден өту. 4. Құрсауды бастан киіп, аяқтан шешіп өту. Спорттық сайыстың аты: «**Біз спортшы баламыз»**Спорттық сайыстың мақсаты**:** Салауатты өмір салтын қалыптастыру, балалардың денсаулығын нығайту, спортқа деген қызығушылығын		кішкентай екі шелекті екі капитан өз тобындағы бірінші тұрған балаға жеткізу керек. Ол бала келесі балаға береді. Солай ең соңғы балаға береді. Солай ең соңғы бала жүгіріп барып шелекті орнына қоюы керек. Қай команданың баласы бірінші қояды. Сол команда жеңіске жетеді. **Дене шынықтыру** Бір-бірін шанамен сырғанату. Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін. Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (қыс мезгілі) Қыста ғана болады. Ұстасаң қолың тоңады. (Қар) Табаныма байладым, Қос таяқпен айдадым. (Шаңғы) Жалт - жұлт етеді, Ұстасаң еріп, кетеді. (Мұз) Зулап түсті төменге. Шықпас менен төбеге. (Коньки) Тікен - тікен тік пісте, Қысы, жазы бір түсте. (Шырша) Күміс тұяқ тұлпарды, Ерттеп міндім тай қылып. (Шана*)* Қимылдық ойын:

	Шөп, жейді, су, ішеді, береді, жүн, ет,қыстау,жем.сөздерін байланыстырып сөйлету. **П\ж\о: «Ойлан тап, қандай дыбыс»** Бұл ойынның мақсаты: Дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру. Мына суреттерге қара, олардың аттары қандай дыбыстан басталады? «қора,қыстау,жайлау, жем,шөп» т.с.с. **«Доппен көзде!»** Суреттер тақтаға ілінеді. Балаларды ортаға кезекпен шақырып, қолдарына жұмсақ доп береміз де, суреттердің бірін атаймыз. Балалар аталған суреттерді доппен дәлдейді.Мысалы, қорадағы сиыр су ішіп тұр,жайлауды көрсет!,т.б Ойын барлық бала шыққанға дейін жалғасады. **«Бұрыштарға жүгіру»** Суреттерді бөлме ішіне қойып тастаймыз. Тақтадан көңілді музыка қоямыз. Балалар сол музыка ырғағында	Сонымен қатар, сенімділік үшін қанаттардың түзілуі керек. Ұшақ жақынырақ ұшуда (дыбыс күшейтіледі), ұшақ ұшып кетеді (дыбыс тыныш). Үзіліс! Балалар бір мезгілде өздерінің алақанымен кеудеге кіріп кетті. Біз қонып жатырмыз! Ұзындығы: «Ооо!». Ұшақтар жерге қонып, креслоларға отырады. .	арттыру, топтық сайысқа, жылдамдыққа, икемділікке, күштілікке, төзімділікке баулу.Керекті спорттық құрал - жабдықтар**:** доп, секіргіш, тығыз доп, барьер, шеңбер, арқан, қап т. б.1. Допты алып жүгіру**.**Әрбір құрама топтары бойынша допты еденге соғып, алып жүреді, белгіленген жерге жетіп, қайта допты алып келіп келесі топ мүшесіне береді.2. Секіртпемен жүгіру**.**Белгіленген жерден айналып, секіріп келіп екінші топ мүшесіне береді. Осылайша бәрі секіркп болғанша жалғастырады.3. Кенгуру.Допты аяқтың қылтасына қысып алып, екі аяқпен алдыға секіріп, белгіленген жерді айнала, қайтарда допты қолға ұстап жүгіру.4.		***«Қай топтың шанасы алда?»*** **Ойынның шарты:** Әр топқа бір шанадан, оның үстіне бір баланы отырғызып, белгіленген жерден айланып өз орнына барады. Кім бірінші келсе, сол топ жеңіске жетеді. ***«Кім епті?»*** *(Ыдыстан-ыдысқа қалақпен қар тасу)***Ойынның шарты:** Балалар ыдыстағы қарды қалақпен кедергілер арасынан жүгіріп, шелекке тасу. Қай топ шелекке көп қар жинаса, сол топ жеңіске жетеді. **«Не артық»** ойыны ойналады. Тақтада шаңғышы, конькиші, шана сүйреген бала және велосипедші бейнеленген суреттер ілініп тұр. Балалардың жауаптары. Велосипедшінің суреті артық, өйткені қыста велосипед теппейді, ал қалған суреттер спорттың қысқы түрлеріне жатады. **Тіл ұстарту.** «Ыс - ыс - ыс, келіп жетті қыс» «Ар - ар - ар, жауып жатыр ақша қар» Педагог қыс туралы өлең жолдарын балалармен бірге айтады.

	шеңбер жасап, айналып жүреді. Арасында музыканы тоқтатып, суреттерің бірін атаймыз. Балалар аталған суретке қарай жүгірулері тиіс.		Жұптасып шеңбермен жүгіру**.**Әрбір топ мүшелері екіден (жұптасып) шеңбер ішінде адымдап жанымен жүгіреді келесі жұпқа шеңберді береді, олар ары қарай осылайша жүгіреді. **Сауат ашу негіздері** Дайын суреттерді бастыру, бояу. **Бояуға үйретеміз** Мақсаты: Сандарды санау арқылы түстерді ажыратып, суреттерді бояуға үйрету. Ойлау қабілеттерін арттырып, эстетикалық талғамын қалыптастыру. Шыдамдылыққа , әсемділікке тәрбиелеу. **Торкөзбен жұмыс** Мақсаты: Балаларды дәптер бетін бағдарлай білуге үйрету, торкөзді пайдаланып санау арқылы математикалық ұғымдарды бекіту,		**Тақпақ жаттау** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады Жып жылтыр боп жатады. Аралайды бақшаны, Үзілмейді жақсы әні. Гүлденеді бақшалар, Жауса жаусын ақша қар. **«Кім жылдам?»** 2 шанаға отырған екі баланы әр топтан бір - бір ойыншысы қар үстімен сырғаната отырып, межеге дейін жеткізіп, шардағы ілулі ойыншықтардан жинап алып, кейін қарай жарыса қайтады. Кім көп ойыншық жинаса, сол топ көп ұпайға ие болады.

			кеңістікті бағдарлап, қол белсенділігін дамыту, шыдамдылыққа , төзімділікке тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Серуенге ойын алаңын алдын-ала дайындау; .	Серуенге алып шығатын құралдардың талапқа сай болуы;	Бақылауды, зерттеу жұмыстарын жүргізу құралдарын дайындау.	Балалармен жеке жұмыс тыжолғақою.	Ойыналаңындағыатрибут тардыңдұрыстығын тексеру
Серуен	**«Қыраудыбақылау».** Мақсаты: балаларғақы раудыңқалайболатыны нтүсіндіру. Қыраутүскенағаштард ыбақылау. Темірзатқаүрлепкөрей ік. Оғанқыраутүсті, біздіңбуымызсуықтан қырауғаайналды. Сонымен қыраубүлкәді мгібу, оләйнекшынысына, ағаш бұтақтарында, бұтақтарында, басқазаттардақатып, қырауғаайналған. Қырауәдеттекүннің аш ығындапайдаболады. **Көркемсөз.** Тазартып бар кіршаңнан, Қысөнерінбастады. Терезегеқыраудан, Сурет салыптастады.	**«Қардыбақылау»** Мақсаты: Қысмезгілініңерекшел іктерінайту. Қар-түсіақ, ұстасаңқолыңтоңады, жылығаериді. Ойлауқабілетіндамыту. **Тақпақ:**Аппаққөше, бар дала, Аппақ ой мен қыраттар. Ақшатырлықарқала, Ақжамылыптұрбақтар. **Ойын: «Қардантүрлібейнеле ржасау».** Мақсаты: Ойынғақызығушылығ ынарттыру. **Еңбек**: Ағаштартүбінеқарүю. Мақсаты: Еңбексүйгіштіккетәрб иелейотырып,	**«Суық торғайды бақылау»** Мақсаты: Қыс мезгілінде барлық құстардың жылы жаққа ұшып кететінін, ал суықторғайдың бізде мекендеп қалатынын, ол қандай аяз болса да тоңбайтыны сол себепті суықторғай деп атағанын түсіндіріп көрсету. **Еңбек: Қар күреу.** Мақсаты: Қардың жерге қалың түскенін айтып, қарды күрекпен күреу арқылы жол жасап, күректі калай ұстау керектігін үйрету.	**«Бұршақты бақылау»** Мақсаты: Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. Қимылдық ойын: «**Торғайлар»**. Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. **Еңбек:** Ағаш түптеріне қар үю. Мақсаты: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа үйрету.	**«Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.»** Мақсаты: балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айырып, білуге үйрету. Балаларды байқағыш, ойлау қаситтерін қалыптас-тырып, толықтыра түсу. Қар үстіндегі іздерге назар аударып, оны анықтай білуге көңіл қою. Ауа райының қай кезінде іздер жақсы көрінеді? **Көркем сөз:** Ақ киімді денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды, Үсті – басы ақ қырау түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. **Еңбек** : құстар үшін жемсалғыш жасап, оны ағашқа іліп

	Қимылдыойын: «Су ыққойлар» Мақсаты: қимылдыжаттығулардыжасаудыүйрету, тапқырлықтанытабілу.. **Жорамал:** Ағашқақыраутүссе, аязболады. Тұманболса, күнжылынады.	үйілгенқардыңмаңызы туралытүсінік беру.			қою, жем салу. Мақсаты: қыстаған құстарға, хайуанаттарға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Қимылды ойын: «Ақ қоян»** Мақсаты: балаларды ептілікке баулу.
Серуеннен оралу,ойындар	Қимылды ойын**:** **«Үйсіз қалған қоян»** Мақсаты: ойынның тәртібін сақтай отырып, секіріп алға жүгіру. **Жұмбақ:** Қанат сияқты ақ, Ұлпа боп жерде жатады.	**Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. (Мұзафар Әлімбаев) Мақсаты: Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру.	**Жұмбақ:** Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) **«Шындыққа бір қадам» ойыны** Балалар бір сапқа тұрады. Егер дұрыс болса бір қадам аттайды, дұрыс болмаса бір қадам артқа аттайды. - Сиырлар ұшады - Мысықтар мияулайды. - Қыста қар түседі. - Үлкенге орын береді.	**«Асық ату» эстафетасы** Ойынның шарты: Белгілі мәреде шеңбер ішінде асықтар қойылған. Қай отбасының сайыскерлері асықты құлатып, шеңберден шығарса, сол топ көп ұпай жинап, жеңіп шығады.	**«Су тасу»** Әр топтың бірінші ойыншысы төрешінің белгісінен кейін кедергілердің арасымен жүгіріп барып белгіленген жерден, берілген ыдыспен су тасу қажет. Қай топ көп су жинаса, жеңімпазатанады.
Балалармен жеке жұмыс	Жеке жұмыс: «**Қыс қызығы**» тақырыбында әңгіме құрату. Мақсаты: Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету..	Жеке жұмыс: **Тақпақ:** Торғай,торғай,тоқылдақ Жерден дәнді шұқып - ап Бөтекесі бұлтиып, Шиқ-шиқ етіп отырмақ.	**Жеке жұмыс**: Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар).	**Жеке жұмыс:** бір құстың лабиринттен шығу жолы туралы ертегін ойластыру**.** **Тақпақ жаттау**Далада қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастархан	Жеке жұмыс: **Жұмбақ.** Терезеге қонады, Әсем ою ояды.(Аяз). Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (қар)

		Мақсаты: Балаларға тақпақ үйрете отырып тіл байлықтарын молайтып,сөздік қорларын дамыту.		жапқандай, Көз тоймайды қарасаң	Мақсаты: Жұмбақ жаттату арқылы есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту.
Балалардың үйге қайтуы	**Кеңес**: Қыста және ылғалды ауа райында баланың қосымша құрғақ қолғабы болғаны дұрыс.	**Баламен көбірек уақыт өткізіңіз**, оған қызығушылық танытып, оны өзіңіз жасаңыз.	**Психолог кеңесі:**Егер баланың ашу қызып тұрса, бала дем алу үшін тоқтаған кезде, сол уақытта сіз қызықты әңгіме бастап, назарын өзіңізге аударыңыз.	**Логопед кеңесі:**Бала сөйлегенде, қарапайым сөздермен, қысқа сөйлемдермен сөйлесіп, сөздер мен сөйлемдер арасындағы үзілістерді байқап көріңіз, сонда балаңыз сіздің сөйлеген сөзіңізге еліктейді, дұрыс сөйлеуді үйренеді.	• **Ескерту:** Шайнайтын сағызды балаға бермеуіңізді сұраймыз. • **Кеңес**: Балаңызды бар болмысымен шынайы қабылдаңыз.

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 22-26 қаңтар

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма

Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Сәлемдесу» ойыны:** Қазір біз сендермен ойын ойнаймыз, қимылды тез жасауларың керек. «Бастаймыз» деген белгі берілгенде, мен қалай амандасу керек екенін айтамын, сонда сендер бір-бірлеріңмен тез-тез амандасасыңдар. Әр адаммен әртүрлі амандасасыңдар. Сонымен, көзбен… қолмен… иықпен… құлақпен… тіземен… иекпен… өкшемен… арқамен. **«Сиқырлы дүкен».** Қандай көңіл- күй алғың келсе соны аласың. Допты сатып алушыға беремін, ол көңіл-күймен кері қайтарады.Көңіл-күй бет-бейне ,қимыл қозғалыс, дауыс	**«Көңіл-күй неге ұқсас».** Ойыншылар олардың бүгінгі көңіл-күйлері неге (қай жыл мезгіліне, ауа райына, табиғаттың құбылысына) ұқсас екенін айтып береді. Ойынды үлкен дер бастаса жақсы болар еді: «Менің қазіргі көңіл-күйім көгілдір аспандағы жылы, жұмсақ күннің көзіне ұқсайды, ал сенің ше?». Жаттығу шеңбер бойымен жалғаса береді. Ойынның сонында жауаптар қорытындыланады, бүгінгі шеңберіміздегі балалардың көңіл-күйі қандай екен: қайғылы, көңілді, күлкілі, ызаланған т.б.Жауаптардың қорытындысын	**«Гүл» ойыны** Балаларәржергеотырады. Жүргізуші:балалар бізбәрімізендіөсіпкележатқангүлдерміз. Күншықты, гүлдержайлапашылыпөсіпкеледі. (қолдарынсозады). Кенеттенбаяужелсоғабастайды, гүлдержелменжан-жаққашайқалады (қолдарынжан-жаққашайқайды). Бірмезгілдеаспанға бұлттөніп, жаңбыржауабастайды. Гүлдертоңып, бүрісіпжабылабастайды(қолдарынтізелерініңүстінеқойып, бүрісіпотырады). Біруақыттақайтаданкүнніңкөзікүлімдепшығабастайды. Сол уақыттагүлдер	**«Сәлемдесу»** Көшелерден біз өткен Ата көрсем жақын кеп, Сәлем берем іздетпен, «Ассалаумағалейкум!»-деп. Алдан әже жолықса, Бөгелем де әдейілеп, Сәлемдесем сол тұста: «Есенсіз бе,әжей?»-деп. Кім кездессе көшеде, Таныс емес демеймін, «Аға,тәте,көкеге, Сәлеметсіз бе?»-деймін	**Тақырыбы: «Сәлемдесу сөз басы»** Мақсаты**:** Балаларға әдептілік белгісі сәлемдесуден басталатынын түсіндіру, сәлемде де сұлу сыр бар екенін білдіру. Ойлау қабілетін, сыйластық қасиетін, үлкенге-құрмет, ізеттілігін дамыту. Адамгершілікке, әдептілікке, мәдениеттілікке тәрбиелеу. **Барысы:-** Балаларсендербалабақшагакелгенде апайлармен амандасасыңдарма? -Иә. -Апайлармен қалай амандасасыңдар? -Саламатсызба апай. -Сәлеметсіндер ме балалар. Жарайсыңдар балалар. - Ал үлкендер бір-бірімен қалай амандасады?

	ырғағымен көрсетілуі тиіс. /4-5 минут/ **Әнұран айту**	шығарған кезде, жаман ауа райы, суық, жанбыр, түнерген аспан сияқты элементтер агрессивті, қобалжу күйлердің көрсеткіштеріне назар аударыңыз.	де, құлпырыпжайнапа шылабастайды (балаларүлкеншең бержасап, бірүлкенгүлшоғын ажиналады)		-Ассалаумагалейкум. (ер адам) -Уа Аллейкум ассаләм. Дұрыс айтасыңдар балалар. Бұл сөздердің барлыгын бір сөзбен сәлемдесу деп айтамыз. **Сәлемдесу** - адамдардың бір-біріне құрмет білдіруі, достық пейіл танытуы. Әр адам күнделікті тірлігін бір-бірінің амандығын сұрасудан, бір-бірімен сәлемдесуден бастайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйреніcіп, тіл табысатын болады.	Ешқашанда баланың икемсіздігін күлкіге айналдырып және де қорқыныштарына күлмеңіз. Қайта керсінше баланың қорқыныштарын бірге шешіп сенімді қарым-қатынас орнатыңыз**.**	. Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса балабақшаға келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Балаға өзінің іс әрекетін түсіндіруді үйретіңіз. Яғни бала ең алдымен ойланып содан соң ғана шешім қабылдауды үйрену керек. Ең жақсысы өзі сенімсіздік танытқан мәселелерде ата-анасымен кеңесуге болатынын білуі қажет.	Балаға өз бетінше жеке басының тазалығын қадағалауды және де әр түрлі жағдайларда өзін қалай ұстау керектігін түсіндіріңіз. Жақсы іс әрекеті үшін сөзбен немесе сыйлықпен мадақтап көтермелеңіз.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Спорт-лото»** Мақсаты:Балаларға спорт түрлерін үйрету, олардың бір-бірінен айырмашылығын танып білу; спортқа деген қызығушылығын арттыру. Ойын атрибуттары:	**«Достық тренингі».** Топ мүшелерін біріктіру, топта жағымды ахуал құру, жұмыс белсенділіктерін арттыру. Қатысушылар шеңбер құрып тұрады. Өз есімін теңеу	**«Ертегі ойлап тап!».** Суретке қарап қызықты ертегі, әңгімені ойдан құрастыру. Әңгіме, ертегілер кейіпкерлерінің суретін көрсете отырып, балалар сол сурет бойынша	**«Күлегештер»** (смайликтер) салу. Балалар бүгінгі ойын - тренингтерден алған әсерлерін, көңіл - күйлерін ақ қағаз бетіне күлегештерді сала отырып, ол арқылы өзінің көңіл - күйін көрсетеді, салады, өз	**«Оюю құрастыру»** Мақсаты: Балаларды сандардың ретін, құрамын оңай табуға, таңбаны айыра білуге дағдыландыру. Ойынның барысы: Оюдың элементтерін жекелеп қиып, мысалы 4 қошқар мүйізді 2-ге

	спорт түрлеріне байланысты суреттер. Ойынның барысы: Балаларға спорт түрлері салынған сурет карточкасы үлестіріліп беріледі. Оны балалар тиісті суреттермен жабады.	сөздермен(өзін қалай атаған ұнайды?) таныстырады да, бір - бірінің қолдарынан ұстайды. Жаттығу осылай жалғасады, барлық қатысушылар қамтылу керек. Соңында «достық шеңбері» пайда болады.	ретімен өз ойларынша ертегіні өзгертіп, қияли түрде құрастыру қажет.	еркісімен әсемдеуге болады.	бөліп, 8 бөлікті балаларға таратып береді. Түстерін сәйкестендіру, бөліктерін қиюластыру арқылы ою-өрнек құрастырылады.
Жаттығулар кешені	**«Шатыр»** жаттығуы. Б.қ. н.т., құрсауды жоғары, төмен түсіру арқылы, оңға, солға бұрылу. Құрсауды желпіту арқылы оңға, солға бұрылу. Б.қ. келу. (5-6 рет).	**«Шәркей»** жаттығуы. Б.қ. н.т., құрсаудан оң және сол аяқтың ұшын кезекпен шығару. Құрсаудан қос аяқтап кезекпе кезек шығару. Б.қ. келу. (5-6 рет).	**«Отшашпақ»** жаттығуы. Б.қ. н.т., құрсауды оң жаққа қойып, жоғары көтеріп, төмен түсіру арқылы оңға, солға бұру. Б.қ. келу. (5-6 рет).	**«Сегіздік»** жаттығуы. Б.қ. н.т., құрсауды оң жаққа қойып, жоғары, төмен түсіру арқылы, оңға, солға бұру. Б.қ. келу. (5-6 рет).	**«Алға ұмтылу»** жаттығуы. Б.қ. денені тіке ұстап отыру. Денені төмен иіп, құрсауды алға созу, денені тіке ұстап, құрсауды өзіне тару. Б.қ. келу. (5-6 рет).
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Саусақ жаттығуы: **«Бес саусақ»** Бас бармағым-атам,үйдің данасы, балаң үйрек-әжем,ошақ анасы. Ортан терек-әкем,отау панасы, шылдыр шүмек-шешем,шаңырақ ажары. Титтей бөбек-мен,бәрінің базары. Тәрбиеші балалардан ата-аналарының аты-жөнін сұрап,өз туыстары мен жақындарын қалай жақсы көретінін айтып беруді сұрайды .Тәрбиеші әр баланың	«**Шебер және батыл қолды мүсіндейік»** Балалар «мүсінші» болып,саусақтарымен топырақты,уыстағанда йқысып, ермексазды ширатқандай алақандарын бір-біріне үйкелеп,ашып-жұмып қолдарына жаттығу жасайды. Балалар бір-бірлеп саусақтарын ашып,санап,әр саусаққа сипаттама береді. **«Таңғажайып дорба» ойыны** Дорбада бірнеше	**«Сиқырлы айналу»** жылулық шеңбері. «Мен және аспан» Тәрбиеші балалардың назарын аспанның әдемілігіне аударады.Балалар аспандағы бұлттарды түрлі заттарға ұқсатып айтады;үлпілдік ақша бұлттаға,жауар бұлттай түнерген аспанға,мейірімді жылы күнге,ай мен жұлдыздарға,қарлығашқа,бозторғ	**Үстел үсті ойын:** Жадыны дамытуға келесі үстел ойындары көмектеседі: Қызықты суретті дайындаңыз. Баланы мұқият қарастырып, оны жадтан сипаттаңыз. Оған 10 ойыншықты көрсетіп, баланы көзін жауып, барлық заттардың тізімін сұраңыз. **«Түрлі – түсті доптар» жаттығуы** Мақсаты: балалардың есту арқылы есте сақтауын дамыту Қағаз бетіне екі кішкентай қызыл және	**«Суреттерді аяқтайық» жаттығуы** Мақсаты: Оқушылардың логикалық ойлауын, көру арқылы есте сақтауын, ойша жұмыс істей білуін дамыту. Алдын - ала тақтаға мысықтың және қоянның құлақтары салынған плакат ілініп дайындалады. Оқушылардың көздері шарфпен байланады да, олар кезек - кезекпен шығып, бірі денесін, бірі басын, бірі аяғын салады, осылайша жалғаса береді.

	ата-анасының аты-жөнін сұрап,баспа әріптермен жазып,шкафтарға іліп қояды.	жеміс, көкөніс бөліктері бар. Бала көзі жабылып, дорбадағы заттың дәмін татып, оның қай жеміс екенін, дәмі, исі, формасы, түсі жайында ажырата баяндайды.	айға,шымшыққа,бүркітке т.б.айналады.	жасыл доп, қызыл доп пен жасыл доптың ортасына үлкен көк доп сал, ал жасыл доптың жанына кішкентай сары доп сал деп тапсырма беріледі.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Төбешіктен шанамен сырғанау Шанамен сырғанау денені шынықтырады.Төбешіктен шанамен сырғанау.Балалар бір-бірін шанамен сүйрейді..Шаname төбешіктен алма кезек сырғанайды Біз тебеміз сырғанақ Таудан төмен сырғанап. Бір шанада екеуміз Құламайды екенбіз. **Қимылдық ойын: «Ханның патшасы».** Қар төбесінде балалар «старт» командасынан кейін алға шығады, кім сонда бірінші болып шығады, толық биіктікке дейін түзетіп, «патша» екендігін жариялайды. Олар қарсыластарын тастауға тырысады, патшаны басуға тыйым салынады.	**Қоршаған ортамен таныстыру** Қазақстанның әсем табиғаты, көрікті жерлері Қазақстанның табиғаты өте тамаша. Мұнда көк аспанмен таласқан әсем таулар, бұлақтар, өзен- көлдер, ну ормандар, жидекбұталары, сан алуан өсімдіктер бар. Жануарлардыңканшаматүрітіршілік етеді. Ал осы табиғатымыздыңауараыбарлық жеріміздебірдейемес. Еліміздіңбіржерітаулы, бір жері дала болыпкеледі. Сондықтантаулыаймақтарда жазсалқындауболса, далалыаймақтардажаз керісіншеыстықболады. Сол	**Көркем әдебиет** Жаңылтпаштар **Жаңылтпаш** — қазақ ауыз әдебиетінің шағын жанры. Жаңылпаш ойын-сауыққа жиналған жұртты күлдіру; жас ұрпақтың тілін ұстартып, әр түрлі сөзді шапшаң айтуға үйрету мақсатымен пайда болған. Жаңылпаштың сөздері адамды жаңылдыратындай қиын, көбінесе, ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстардан құралады, қара сөз немесе өлең түрінде болады. Оюоюойымбар-ды, Ойналмастанойынкалды. Орындалмайойымдағы Ойылмадыюю-	**Математика негіздері** Дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш **"Ұқсас затты тап". Ойынның мақсаты:** Үшбұрыш, тіктөртбұрыш, дөңгелекке ұқсас заттарды тауып, атын атай білуге үйрету. Баланың түстерді, пішінді ажыратудағы ой-қиялын дамыту. **Ойын барысы:** Ойынға басшылық. Тәрбиеші үш түрлі пішіндерді көрсетіп, аттарын сұрайды. Оларды атаған соң, түстерін сұрайды. Бұдан кейін балаларға тапсырма береді. Тәрбиеші: - Таратып берілген суреттерге қараңдар, мен үшбұрышты көрсетемін, соған ұқсас сурет тауып көрсетіңдер. (тіктөртбұрышты көрсетеді, дөңгелекті	**Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау -Мысық үй жануарына жата ма? Мысық қайда тұрады? Сендердің үйлеріңде мысық бар ма? Кім мысық туралы тақпақ оқып береді? **Тіл ұстарту жаттығуын жасау.** **Ма-ма-ма,жалқау бала болма** Мына үйде мысықтың достары тұрады екен.Оларды бір буыннан,екі буыннан, үш буыннан тұратын үй жануарларын атап,өз-өз орындарына орналастыр. М:ит,си-ыр,құ-лын-шақ Балалар сөз неден құралады? Дыбыс деген не?(естиміз,айтамыз) Дыбыс нешеге бөлінеді? Дауысты дыбысты қандай текшемен белгілейміз? Дауыссыз дыбысты қандай текшемен

	Көптеген балалармен сіз екі командаға бөлуге болады - бір таудың иесіне шабуылдап, басқалары қорғайды. Негізгі мақсат - патшаға уақыт бөлу. **Тыныс алу жаттығуы. «Ұлпа қарды үрлеу».** Ал мен қысмезгіліндеғанапай даболамын. Менiқарданжасайды. Мен үшбөліктентұрамын, басым, кеудем ,аяғым.Менқысмезгілі нөтежақсыкөремін.Мен сендерге ертеңгі ауа-райын айтамын. Алматы да күн шығады.(арқаны баяу сипалау Жезқазғанда қатты жел тұрады.(қатты сипалау) Қарағанды да қар жауады.(саусақтар мен қар жауғанын келтіреді). Астана да. Бұршақ жауады (жұдырықтап ұрады). **Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **«Дәл осындай пішінді тап»**	сияқтыбiраймақтарда жаңбыржиіжауса, біраймақта аз жауады. Бір аймақтардақыссуықболады. Әраймақтың табиғатыкөркем. Сол аймаққатәнөсімдіктері өседі, 1-тапсырма Балаларөздерітұратын өлкеніңтабиғатықайсуретке сәйкескелетіндігінаныңтайды. Мысалы: таулы аймақтатұратынбалалар тау баурайындатұрған қаланыңсуретін, ал теңізнемесекөлдіңжағасында тұратындартеңізжағасындатұрғанқаланыңсуретін белгілейді **Дидактикалық ойын: «Кім шапшаң?»** Балалар 4 топқа бөлінеді. Төрт мезгілге байланысты суретті кестелер таратылады. 1-топ. «Көктем» туралысуреттердідұрыс орналастыру. Көктеммезгілініңтабиғатыжайлықысқашабаяндайды.	дағы. Орашолақ, олақпын ба, Ояалмадымоюларды? Ата мен әже, ана да, Алма мен алмұрттереді, АуырғаАрман бала да, Арбаментасыпбереді. Айымшәйнексындырды, Қайымәйнексындырды. ШәйнектіАйымсындырды, ӘйнектіҚайымсындырды. **Математика негіздері** Шеңбер мен төртбұрышты салыстыру арқылы сопақша пішінімен таныстыру.**«Зат неге ұқсайды?»** дидактикалық ойыны Мақсаты: Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың	көрсетеді). Балалар өздеріндегі ұқсас затты көрсеткенде, олардан не екенін, түр-түсін сипаттап айтуды талап етеді. (Үшбұрыш сызғыш, үйдің төбесі). Топ бөлмесінде үшбұрышқа ұқсас зат бар ма? Тік төртбұрыш: кітап, терезе, есік т.б. Дөңгелек: доп, алма, шар т.б. Суреттегі заттар жайында кімнің қандай өлең, тақпақтар, жұмбақтар білетінін сұрау. Енді балаларды үш топқа бөліп, үш түрлі пішінді таратып береді. "Өз орныңды тап" қимылды ойыны ұйымдастырылады. Балалар жиналатын орындағы пішіндер көлемі жағынан қолындағыларынан үлкен болады. Ойын аяқталған соң балалардың іс-әрекетін бекітіп, талдау жасайды. **"Айырмашылығы неде»**Ойын мақсаты: Балалардың геометриялық фигуралар туралы түсініктерін тереңірек қалыптастыру, олардың жай емес "сиқырлы"	белгілейміз? Дауысты дыбыс созылып әндетіп айтылады. Дауыссыз дыбыс ауыздан шыққанда кедергіге ұшырайды.(тіл,тіс,ерін) **«Кімтапқыр?»**Мақсаты: берілген тыбыстың орныны таба білуге машықтандыру. Ойын барысында балалары зейінді болуға дағдыландыру. Түстерді тез айырып, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу. Достық қарым қатынасты тәрбиелеу. Ойын шарты: тәрбиеші берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында келетіндігін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер өтілген дыбыс сөздің басында болса, көк жалаушаны, соңында болса, қызыл түсті жалаушаны жоғары көтереді. Мысалы: Самат, сағыз, тіс, сиыр,қасық, сабын, тас. **Көркем әдебиет** Жұмбақтар шешу **«Қандай ертегінің суреті?»Мақсаты:** Ауызекі сөйлеу және есте

	Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал - жабдықтары: бала саны бойынша құлыптың суреттері, геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: алдарындағы сиқырлы құлыпты ашуды ұсыну. Құлыптың кілттері де сиқырлы, геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. Әр бала құлыпқа сай келетін кілтті алып, құлыпты ашады.. **Ойын: «Жоғалған пішінді тап!».** Мазмұны: тақтада үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек, сопақша пішіндер ілулі тұрады. Балаларға көзін жұмғызып, бір пішінді алып тастаймын. Балалар көзін ашып қай пішін жоқ екенін айтады. **Сөйлеуді дамыту** Монологты байланыстырып құру.	Мысалы: көктемдеауа райы жылынады. Қарериді. Шөпшығады.Жаңбыр жиіжауады. Жербетіжап-жасылболады. 2-топ. «Жаз» туралысуреттердідұрысорналастыру. Жазмезгілініңтабиғатыжайлықысқашабаяндайды. 3-топ. «Күз» туралысуреттердідұрысорналастыру. Күзмезгілініңтабиғатыжайлықысқашабаяндайды. 4-топ. «Қыс» туралысуреттердідұрысорналастыру. Қысмезгілініңтабиғатыжайлықысқашабаяндайды 2-тапсырма.Өлкеңде қандайтабиғиқұбылыстаржиіболыптұрады? Суреттерінжапсыр. (Қар, жаңбыр, күн, найзағай). **Музыка** Қазақ халқының би өнері **Тақырыбы:** Киіз басу биі. **Мақсаты:**«**Киіз басу**» халық биінің сипатымен мазмұнын түсіндіру. Би	геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. 1-нұсқа. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, және соның ішінде сопақшаға ұқсас затты табуды ұсынады, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. 2-нұсқа. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді -Балалар, мынау қандай пішін? - Ол – сопақша. - Сопақшада бұрыштар бола ма? - Сопақшада бұрыштар	фигуралар екенін, олардан түрлі ойыншықтар, есептер, ойындар құрастыруға болатынына балалардың көзін жеткізу, қызығушылығын арттыру, ұқсас заттарды бір-бірімен көзбен көру арқылы салыстыра білуге үйрету.. Ойын барысы: Тек геометриялық фигуралардан құрастырылған екі мейрампаздың бір-бірімен ұқсас және айырмашылығыбар жерлерін табады. Ойында балаларды екі топқа бөліп ойнатуға болады. Әр топқа әрбір ұқсастығы мен айырмашылығын тапқан сайын, әр топ тақтада ілулі тұрған гүл салғышқа гүл салып отырады. Қай қатар гүлді көп жинайды, сол қатар жеңеді. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** «Асар» (өлеңі,17 б) **Асар** Жазда бардым жайлауға, Атаммен мал айдауға. Ауасы өте керемет, Қонысы таулы қойнауда. Бір күні ойнап	сақтау қабілетін дамыту. **Шарты:** Ертегілердің суреттері көрсетіледі, балалар суреттерге қарап қандай ертегігі келетінің тауып айту керек. "Мақтақыз бен мысық" **Жұмбақтар:** -балалар жұмбақтар әлеміне барайық. Мына жерде не көріп тұрсыңдар? Балалар сендер жұмбақтарды шешкенді жақсы көресіңдер ме? Жұмбақтар әр түрлі болады екен. Олармен жақынырақ танысу үшін мен сендерді жұмбақтар көрмесіне шақырамын. Жыл мезгіліне байланысты жұмбақтарды көріп тұрмыз. -Иә,ендеше сурет бойынша жұмбақ шешейік. 1.Төрт түліктің бірі.(жылқы) 2. Не көрсең көзін аш?(бұлақ) 3. Тышқанның жауы.(мысық) 4. Араның қорегі.(бал) 5. Періште не көрсе жолдан таяды?(алтын) 6. Тамақ ішетін құрал.(қасық) **Қоршаған ортамен**

	Мектепке даярлық тобында мектепке дейінгі жаста байланыстыра сөйлеу олардың тәжірибелеріне байланысты болады. Олар қысқа немесе сөйлемдерді пайдаланды. Сөз тіркестерінің толығымен игереді, бала өзінің дауыс апараттарын қалыпқа келтіріп, айналасындағы адамның сөздерін түсінуге қабілеті болады. Монологты үйрету диалогты оқыту сияқты әр топ балаларында әр түрлі жүргізіледі. Монологты оқыту көбінесе арнайы сабақтарда іске асырылады. Монологты оқыту ересек топ пен мектепке даярлық топтарда қолға алынады.Ойыншықты суреттеу – ойыншықтың сыртқы келбетін байланысты, бірізді суреттеу. ойыншықты таңдау бойынша әңгімелеу - ойыншықтар тобы бойынша байланысқан	қимылының таза орындалуының «**Киіз басу»** әуенің дұрыс тыңдап музыкаға еріп отыру би қимылын қалыптастыру.Топпен билейтін би. **Бірінші бейне қалып.** Сахнаға бір қыз шығып оң қолың бұлғап қыздарды ортаға шақырады. Қыздар екі жақтан екі топ болып шығып үлкен доға бойынша тқрады.Олар бір орында екі жаққа қарап қайырылып болған соң сол жақтағы жеңдерін қайырады. **Екінші бейне қалып.** Бишілер киіз бетіне ою салуды бейнелейді: Бір дегенде –екі қолын жоғары көтереді. Екі,үш дегенде – қолдарының алақандарын айқастырады,саусақтары жайылған.Оңға,солға иілу. Төрт дегенде-қолдарын түсіру денені еңкейту,айқасқан қолдарын еденге жақындатып оңға төрт рет сермеу,солға төрт рет сермеу.	болмайды. Сопақша: Мен сопақпын, мен сопақ Ұзартылған домалақ. Соңым жоқ, басым жоқ Енді бірде жапалақ. Мен жұмыртқамын Мен айнамын Мен, міне, осындай пішінмін. Мен қоңыз, мен картоп Аяқпенен топ – топ – топ.. **Дене шынықтыру** Мәдени – гигиеналық дағдылар. — тиімді тамақтану; — жеке тазалықты сақтау; — еңбек пен демалысты реттеу; — дене қозғалысымен айналысу — шынығу; — зиянды әдет — ғұрыптан сақ болу -қалыптасқан өмір сүру қалпын сақтау; — таза ауада болу; — ұйқы режимін сақтау; Бала денсаулығына	жүргенде, Бір көлік келіп тоқтады. Бұл біздің жаңа көрші екен, Жайлауда етек жақтағы. «Шақырып келдім Асарға Киіз үйді жасауға» Атам бірден келісіп,- «Дайынбыз,-деді-қашанда!» Менде бардым ілесіп, Әжемдер жүр жіп есіп, Киіз үйді әп-сәтте, Құрып болды бірлесіп. Асарды сонда түсіндім, Игі жақсы іс екен. Керегі тек Асарға, Бірлік пенен күш екен! **Музыка** Би өнерінің дамуы Би – бұл өнер, әрі спорт, ал бимен әрдайым шұғылданатын болса, ол денсаулыққа, әрі өзін жақсы сезінуге пайдалы. Би билеу орындаушыға мамыражай, жан жадыратар рахат бір күй әкеледі. Би өнерін дұрыс оқыту – бұл тарихымызды, салт-дәстүрімізді, ұлттық сазымызды таныта отырып тәрбиелеу. Ең алғашқы қазақ биінің ханшайымы кім болған екен? - Шара Жиенқұлова апайымыз.	**таныстыру** Тарихи орындар мен мәдени мұрасы. **Тақырыбы:** «Қазақ халқының мұрасы». **Сабақтың мақсаты:** Қазақ халқының мұрасы жайлы білімдерін кеңейту. Ұлттық ойындарды ойнауға, қазақ халқының салт-дәстүріне қызығушылықтарын келтіру. Жаңа сөздер мен ойын арқылы үш тілде сөздік қорларын байыту. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс атауға үйрету. - Ескеркіш дегеніміз не? (Ескерткіш-кең мағынасында - елдің, халықтың мәдени мұрасының жалпылама атауы. Тарих және мәдениет ескерткіштерінің жиынтығы мұражайлық, көрмелік маңызы бар заттар мен жылжымайтын ескерткіштерді (құрылыстарды, ғимараттарды, т.б.) қамтиды). - Суреттер - адамның рухани мәдениеті мен дүниетанымынан ақпарат беретін қайнар

	бірізді әңгіме, көбіне тәрбиеші драматизациялық ойын типі бойынша ойыншықтардың ойындық әрекеті жайында. Алдымен балаларды ойыншықты және заттарды қарастыруда өз ойларын жинақтауға, оларды суреттегенде сұрақтарға жауап беруге үйрету. Балалар тәрбиешінің көмегімен ойыншық жайлы 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрайды. Жеке және топпен әңгіме ұйымдастырылады: Сенің үйіңде қандай ойыншықтар бар?, Қай ойыншықты сен жақсы көресің?, Оны саған кім сыйлады немесе кім сатып әперді?, Ол қандай (көлемі, түсі, материалы), Сен онымен қалай ойнайсың?, Балабақшада саған қандай ойыншықтар ұнайды? **П\ж\о: «Тап және суретте»** Әр түрлі ойыншық таңдалып алынады. Екі қуыршақ – біреуі	**Мүсіндеу** Қазақ халқының тұрмыстық заттарын мүсіндеу **Тақырыбы: «Заттық мүсіндеу. «Тостаған»»** Мақсаты: Қазақ қолданбалы өнерімен таныстыру, қазақ халық өнеріне деген қызығушылықтарын дағдыландыру.Тостаған жасау үшін:ермексазды екіге бөлу.Екінші бөлігін тағы екіге бөліп,оларды сопақтау етіп домалақтау. тостағаның басы мен жиегін жасап,біріктіру. тостағаның басы мен тұтқасын біріктіру.Қалақшамен тегістету.**Дид.ойын: «Оюөрнектерді ата»** Мақсаты: Қазақтың ою – өрнектері туралы түсініктерін қалыптастыру, атай білуге үйрету.Баланың есте сақтау қабілетін, елесін дамыту. Балаларды шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Сауат ашу негіздері**	байланысты салауатты өмір салтын қалыптастыру мақсатында факторларды ескеру қажет: 1) қолайлы эмоциялық ахуал және тиімді гигиеналық; 2) нақты қалыптасқан күн тәртібімен қамтамасыз ету; 3) дұрыс тамақтануды ұйымдастыру; 4) бала ағзасын жүйелі түрде шынықтырып отыру; 5) балалар өмірінде физикалық жаттығуларды кеңінен пайдаланып, күнделікті дағдыға айналдыру; 6) әртүрлі аурулардың алдын алу. Дәрумендер жемістермен көкөністерде де көп. - Сәбізде «А» дәрумені көп кездеседі. Бұл дұрысөсуге және	- Дұрыс айтасыңдар. - Балалар биді орындайтын адамды кім деп атаймыз? - Биші. - Жарайсыңдар! - Біз әр ұлттардың биін білеміз, үйрендік, оларды киімдерінен, қимылдарынан ажырата аламыз. Қане, енді мына суреттерге қарап айтып көрейік. Қазақ халқының биі. . Орыс халқының биі. Өзбек халқының биі. Испан халқының биі. . Тәжік халқының биі. Түрік халқының биі. Үнді халқының биі. Қара жорға биі. Ең бірінші биді бастамас бұрын оған музыка таңдап алынады. Сол музыкаға сай қимылдарды үйренеміз **Сөйлеуді дамыту** Шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелер. **«Достық»** тақырыбына (әңгіме) Мақсаты: Қоршаған ортамен, адамдармен еркін қарым-қатынаста болуға, айналадағы болып жатқан жаңалықтарды, қызықтарды, оқиғаларды естуге,	көз. Қазақстанда 25 мыңға жуық тарихи ескерткіштер бар. Олардың бәрі мемлекеттің қорғауына алынған. - Ерліктуралы,батыртуралы**мақал-мәтелдерайту**. 1. Жаңбыржауса-жерырысы, Батыр туса-ел ырысы. 2. Елдіңатын-ер шығарар. **«Сандық»** **Мақсаты:**Балаларды берілгентапсырманыойлан аотырыпшешугебаулу. **Ойын шартын** түсініп,ондағы мақал-мәтел,жұмбақ дұрыс анық айтуға үйрету. Сөздік қорын молайтып,тапсырманы орындауда достық, жолдастыққа тәрбиелеу. .**Ойын барысы:** сандық ішіне салынған түрлітүсті асықтар. Асықтар қызыл,жасыл,сары түске боялған. Әр түске берілетін тапсырмалар әр түрлі. Ол тапсырмалар конвертке салынады:жасыл асық алған бала-жұмбақ жасырады,сары түсті алған бала -мақал-мәтел айтады,қызыл түст

	бантикпен, екіншісі – бантиксіз, түстері әр түрлі екі мысық. Ойыншықтар кезекпен қарастырылып, салыстырылады, олардың ерекшеліктері және айырмашылықтары айқындалады. Сөздік қоры белсендіріледі. Сосын тәрбиеші ойыншықтарды тығып, балаларға табу ұсынылады: «Марат сен ақ мысықты ізде, Болат сен қара мысықты ізде, Самал сен бантигі бар қуыршақты ізде». Балалар ойыншықтарды тауып әкеледі және тәрбиешінің сұрақтарына суреттеп жауап береді. («Сендеқандаймысық?,Мысықтыңбасында не бар?, Ал мынау не?»). Осындайәңгімелесудің нәтижесіндебалаларба йланыстырыпәңгімеле угеүйренеді.**Қазақ тілі** Шағын өлеңдер,санамақтар. Топ, топ, добым. Топ, топ, добым домалақ, Қайда кеттің домалап.	Тамшы тәрізді пішіндер **«Тамшылар» жаттығуында алақанды бармақпен ұрады.** Күркіреді күн, күн....... Терезелер шың – шың, Жауды жаңбыр топ – топ, Шелек – шелек, көп – көп. Отырайық қисаймай. Қолды, жайып қанатша, Жұдырықты түйелік. Саусақтарды талғанша. Ашып, жұмып көрейік. Белімізді жазайық. Демімізді алайық. Балаларды дәптер бетін бағдарлай білуге үйрету, торкөзді пайдаланып санау арқылы математикалық ұғымдарды бекіту, кеңістікті бағдарлап, қол белсенділігін дамыту, шыдамдылыққа , төзімділікке тәрбиелеу. Көз бірінші нүктеде, қол да бірінші нүктеде, көз екінші нүктеде ,қол да жоғарыда, көз үшінші нүктеде,қол төменде. Бұл жаттығу қолды сенімді қозғауға үйретсе, «бірдей	көздің жақсы көруіне көмектеседі. - «В» дәрумені бұршақ, қарақұмық, сұлы жармаларында, сонымен қатар ірімшікте балықта, қара нанда кездеседі. Олар ми мен бүкіл ағзамыздың жақсы жұмыс істеуі үшін өте маңызды. - Енді «С» тобының дәрумендерімен танысайық. Бұл дәрумендер ағзамыздың әр түрлі аурудан қорғап, қан айналатын тамырларымыздың берік болуына көмектеседі. «С» дәрумені көптеген жеміс-жидектерде, көкөністерде кездеседі. - «Д» дәрумені ет, бауыр, жұмыртқа, сары май, ірімшік кездеседі. «Д» дәрумені біздің сүйегіміздің берік болуы үшін қажет екен. **Ойын: Сөйлемді**	қуанышыңды, көңіліңді білдіріп, басқалардың көңіл-күйіне ортақтасу үшін сөйлеу тілінің маңыздылығын түсіндіру. Әңгіме: Әрбір адамның досы бар. Досың болса, досыңмен әңгімелесесің, бірге сабақ дайындайсың, бірге ойнайсың. Қиын кезде досың көмектеседі. Бірақ достар әр түрлі болады. Мысалы: жақсы, жаман, қайырымды, қамқоршы. Бір мақалда айтқандай: Жаманмен жолдас болсаң, Кесірі жұғар. Жақсымен жолдас болсаң, Несібі жұғар. **П\ж\о: «Сөз құра»** **Мақсаты:** сөздік қорын молайту, берілген дыбыстарға сөз құрауға үйрету, қойылған дыбыстарды сөзде бекіту. **Шарты:** берілген дыбысқа сөз құрау. **Құр\о: «Көпір»** **Мақсаты:** сөздік қорын, логикалық ойлауын дамыту, байланыстырып сөйлем құрауға үйрету. **Шарты:** заттар бейнеленген суретті	і алған бала тақпақ айтады. **« Қазақ халқының салт -дәстүрлеріне саяхат »** Мақсаты: Тәрбиеленуші лердің қазақ халқының салт- дәстүрлері жайлы білімдерін жинақтау, білетін және үйренген ақпараттарын өзара ұштастырып, сын тұрғысынан ойлауға, талқылауға үйрету. Салт- дәстүрлерді құрметтеп, қадірлей білуге, мейірімділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Қазақ халқының көнеден келе жатқан салт – дәстүрлері, ырымдарын суреттер бойынша айтқызу және әңгімелету (ұлттық мерекелер,ұлттық ойын дар,ұлттық киімдер,зергі лік бұйымдар,ұлттық ою ....). Кигіз үй туралы айтып оны құрастыру. **Дене шынықтыру** Гигиеналық шаралар жүргізудегі өзара көмек Гигиена-біздің көмекшіміз. Неліктен қолды жуып, ауызды шайып, тісті тазалау керек? Дос бол сабын, сумен сен,

	Бір, екі деп екі ұрдым, - Шатырға сен секірдің. Үш, төрт, бес деп үлгердім, Ішіне ендің гүлдердің. Алты, жеті дегенде, Жаттың шоршып еденде. Сегіз, тоғыз дегенде, Сайға сырғып жөнелдің. Топ, топ, добым домалақ. Қайда кеттің домалап. <u>Алма жинап бөлісті.</u> - - Алмас, Асан келісті, Алма жинап бөлісті. Арасында бір алма, Айтыс болды бұларға. Асан берсе, алмасы Үштен бірі кем болар. Алмас берсе, алмасы Асанның да тең болар. Алма санап көріңдер, Екіге тең бөліңдер.	биіктікте секіру» жаттығуы әріптерді ара қашықтығын сақтап жазуға машықтандырады. Алдымен барлық саусақтарды уқалау керек. Егер бала жаттығуды өз бетімен жасай алмаса, ата-ана оған көмектесуі керек. Саусақтардың ұшынан бастау керек. Сізге сипау, айналмалы және үйкеліс қозғалыстарын жасау керек. Бұл массаждың ұзақтығы - 2-3 минут. Ол қаламмен немесе қарындашпен жұмыс істеуге дейін және кейін жасалуы керек. Бұл массажды кез келген жастағы балаларға жасауға болады. Оның арқасында саусақтардың қозғалғыштығы жақсарады.	**жалғастыр!** Анам дүкеннен...... Мен карандашпен..... Мен кітаптан....... Менің әжем..... Біз дастарқанға ..... **Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау**«Сұрақ-жауап» әдісі** арқылы қайталау.1) Дыбыстар нешеге бөлінеді?2) Дауысты дыбыстар3) Дауыссыз дыбыстар4) Қандай түспен белгіленеді?5) Дауысты дыбыс қызыл түспен,дауыссыз дыбыс көк түспен6) Өкпеден шыққан ауаға ауыз қуысында қандай мүшелер кедергі жасайды?–Балалар, тіл, ерін, тіс түбі, таңдай, кішкене тіл, иек, езу өкпеден шыққан ауаға кедергі жасайды екен.**Артикуляциялық жаттығу**«Күрекше» – тілді	карточкаларды кезекпен көрсетеді. Балалар екі суреттің арасындағы байланысты орнататын бір сөз ойлау керек. Ол сөз екі затты «байланыстыратын көпір» секілді. Әр бала кезекпен жауап береді. Баланың жауабы негізделген болуы керек. Мысалы, екі сөз беріледі: «қаз» және «ағаш». «Байланыстыратын көпір» қызметін мына сөздер болуы мүмкін: «ұшты» (қаз ағаштан ұшты). «ойды, кесті» (ағаштан қаз ойды), «тығылды» (қаз ағаштың артына тығылды) т.б. Ескерту: бұл ойынды баламен жеке жұмыс жасауға да қолдануға болады.	Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. Салауатты өмір салтын сақтау үшін біз не істеуіміз керек? Денсаулықтың достары туралы айтып беріңдерші 1.Спорт–Шынығу/ 2. Таза ауа/ Свежий воздух. 3 Дұрыстамақтану Питание. 4. Тазалық/Гигиена. 5. Демалу/Труд и отдых. 6. Күнтәртібі-Режим дня. 7. Көңілкүй/Хорошее настроение Жалқаубекжағынұстап, қолындақапшығы бар кірқожалақболыпкеледі. - Жалқаубексаған не болды? - Тісім ауырыптұр. - Ол неге ауырады? - Білмеймін. - Тісіңдіуақытындатазалайсың ба? - Жоқ. - БалаларсендерқалайойлайсыңдарЖалқаубектіңтісі неге ауырады?

			жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек.«Ине» – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. **« Қандай дыбыс естіп тұрсын?»** Мақсаты**:** Дыбыстардың айырмашылығын таба білу білімдерін қалыптастыру, есте сақтау қабілеттерін дамыту, есту және естіген дыбыстарын айтып беруге дағдыландыру.Шарты: Үй жануарларының суретін көрсетіп дыбыстау, балалардың дыбыстарда қайталауын сұрау.		- Тістіуақытындатазаламағандықтан, тамақтансоңауыздышаймағандықтан, тәттінікөпжегендіктен, тісдәрігерінеуақытындақаралмағандықтан Тістікүту: Ішсен де айран, жалғызшай, Тамақтансоңауызшай**Дидактикалықойын: «Тіскепайдалы, зияндызаттар»** Сурет бойынша а) Тістіекіретжуукерек. Таңертен де кешке де. ә) Тісдәрігерінежылынаекіретқаралынукерек. б) Тәттінікөпжемеукерек. в) Қаттызаттарды тіспеншақпаукерек. г) Әрадамныңжекещеткасы болу керек. - Тазалықболмаса, денсаулықдұрысболмайтынынсендербілесіңдер. Т азалықтысақтауүшінсумендос болу керек. Сылдырлайдымөлдір су Мөлдірсуғабетіңдіжу Жусанегерардайым Таза бетінмаңдайын Тазалықтыңдосы су дегенім осы. Мақал-мәтел

					а) Сусызөміржоқ б) Судың да сұрауы бар
Серуенге дайындық	Балалардың қимыл-қозғалыс дағдыларын қалыптастыру, киімі ыңғайлы болуы. .	Серуенге шығар алдында ойын алаңын дайындау қажет.	. Серуеннің қызықты өтуіне алдын-ала (серуеннің жүрісін, ойын құралдарын) дайындауы тиіс.	Серуенге қажетті ойыншықтардың санитарлық-гигиенаға сай болуы қамтамасыз етілуі тиіс.	Балалардың өз бетінше ойнауына жағдай жасау, керекті құралдарды алу, ойыншықтармен қамту.
Серуен	**«Аязды бақылау»** Мақсаты: Қыс мезгіліндегі күннің суықтығы-аяз. Аяздан бетіміз бен қолымыздың тоңатынын, үсіріп жіберуі де мүмкін екенін, сол үшін де колғап, мойын орауыш тағатынымызды түсіндіру. Еңбек: Ауладағы қарды күреу. Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға үлкенге көмек беруді үйрету. Күректідұрысұстауғаүйрету.	**Бақылау: Мұздыбақылау**. Мақсаты: Мұздыкөрсетеотырасипаттау. Қысмезгіліндеөзендермен көлдердіңбетінмұзбасатындығыжөніндетүсінік беру. Еңбек: Тайғанақжергеқұмсебу. Мақсаты: Балалардыбірлесіпжұмысжасауға баулу. Өздерінеберілгентапсырманытиянақтыорындауларынқадағалау.	**Боранды бақылау**. Мақсаты: Боран ұйтқып соққан желдің салдарынан, қыс мезгілінде болатын құбылыс екендігін көрсете түсіндіру. Жұмбақ: Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ желеді, Ауызы жоқ ұлиды. (Боран). Қимылдық ойын: «Байқап қал». Мақсаты: Байқампаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу.	**Бұлтты бақылау.** Мақсаты: Қыста аспанды сұрғылт бұлт басады, бұлттың салдарынан қар жауады т.б. түсіндіру. Еңбек: Көшедегі қар инаушы машиналардың жұмысын бақылау. Мақсаты: Қар тазалаушы машиналардың адам үшін пайдасының зор екендігін айту.Еңбекті дәріптей білуге үйрету.	**Күнді бақылау.** Мақсаты: Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралытүсінік беру. Еңбек: «Қыс қызығы». Мақсаты: Балалар мен ата-аналар біріге отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етугеүйрету, үлкендердіңеңбегінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу.
Серуеннен оралу,ойындар	**«Шындыққа бір қадам» ойыны** Балалар бір сапқа тұрады. Егер дұрыс болса бір қадам аттайды, дұрыс болмаса бір қадам артқа аттайды. - Сиырлар ұшады	**«Бүлінген телефон» ойыны.** Мақсаты: естесақтауғаарналған. Бірсөздімұғалімбірбаланыңқұлағынасыбырлапсолпікірдіқайталауды ,солайжалғасаберіпбар	**«Көңіл-күйімізді жаттықтыру» ойыны.** Мақсаты: Шынайы бейнелеп көрсете білу арқылы көңіл-күймізді жаттықтыра алуға арналады.	. **«Кім екенін тап» ойыны.** Мақсаты: Топ мүшелерінің бір-бірін тануға көмектеседі. Әрбір адам өзінің аты-жөнін көрсетпей, өз-өзіне психологиялық мінездеме жазады.	**«Алып» ойыны.** Мақсаты: Ұжымшылдыққа тәрбиелейді. Екі бала қатар тұрады, біреуінің сол аяғын екіншісінің оң аяғына байлайды. Сөйтіп бір белгіленген жерге

	- Мысықтар мияулайды. - Қыста қар түседі. - Үлкенге орын береді. - Ата-аналарды алдау - Өтірікті досына жабу - Шындықты айту.	лықбалаларғажеткізеді. Еңсоңғы бала бүкілсөздіестіпдауыстапайтады. Мен әрқадайымшындықты айтамын.	Жүргізуші: Бүгін мен сендерге актер болуға үйретемін. Мен сендерге нені көрсет десем соны бет әлпеттеріңмен бейнелейсіңдер 1. Қабақтарыңды түйіп, ашулы адамның кейпін көрсетіңдер. 2. Қатты қорқу қажет. Қасқырдан қорыққан қоян сияқты, ұядан түсіп қалған балапан сияқты, иттен қорыққан баланы бет-әлпеттеріңмен көрсету керек. 3. Жылап тұрған адамды көрсету 4. Жәй күліп тұрған адамды және қатты күліп тұрған адамды көрсету.	Өзінің ұнамды ұнамсыз қасиеттерін айтады. Тәрбиеші барлығының мінезін парақтарға жазады. Балалар мінездеменің иесін табу қажет. Бұл жаттығу өзгелерді дұрыс қабылдап, тану арқылы олардың өзіндік ерекшеліктерін білуге үйретеді.	барады. Немесе, үш, төрт, т.б. балаларды бірге байлайды, сосын олар бірге жүруге тырысады. (бақағаұқсапсекіреді)
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке жұмыс:*** Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. (Күн) **Көркем сөз:** Далада қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастархан жапқандай, Көз тоймайды қарасаң. Мақсаты: Балаларға	***Жеке жұмыс***: Қыстың үш айын үйрету, ерекшеліктерін түсіндіру. **Сұрақ-жауап**. Балалардың қыс мезгілі өз ойларын айтуы	***Жеке жұмыс***: Қысқа байланысты **жұмбақтар жаттату**. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар). **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап,	***Жеке жұмыс:*** Торғай,торғай,тоқылдақ Жерден дәнді шұқып -ап Бөтекесі бұлтиып, Шиқ-шиқ етіп отырмақ. Мақсаты: Балаларға тақпақ үйрете отырып тіл байлықтарын молайтып,сөздік қорларын дамыту**.**	***Жеке жұмыс:*** Қыс қызығы»тақырыбында әңгіме құрату. Мақсаты: Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету.

	жұмбақ, тақпақ жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру.		Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап.		
Балалардың үйге қайтуы	Баланың көп сұрақ қоюына тиым салмаңыз. Қызықты сұрақтар: -Балаңызды еркелеткенде қандай сөздер айтасыз?	. Тәрбиешінің қоғамдық рөлін бағалаңыз, қолдау көрсетіңіз.	.Психолог кеңесі: баланың интеллектуалдық жағынан дамуы үшін- күнiге 12 рет құшақтау қажет	Кеңес: «Үстіңді ретке келтір, шашыңды тара, киіміңді ауыстыр» — деп, баланың өзін жақсы сезінуіне көмектесу керек.	• Әңгімелесу: Балаңыздың бойыңызда, сіздің ойыңызша қандай жақсы қасиеттер бар?

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 29-02 қаңтар \\ ақпан

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма

Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	Ән салуға барамыз, (шеңбер бойымен жүреді) Досымызды табамыз. (тоқтайды) Сәлемет пе! Міне, мен! (қолдарын екі жаққа сермейді) Доспын енді сенімен. (көршілерімен қол алысады) Ризамын, ризамын бүгінге! Ризамын, ризамын қазірге! Ризамын, ризамын достарыма! Ризамын, ризамын баршаға! **Әнұран айту**	Аспан ашық болсын, Күн қайырлы болсын, Күн шуақты болсын, Шаттыққа толы болсын! Біз балдырған тең басқан, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз әділдік. (Балалар қол ұстасып құшақтасады) **«Топтық сәлемдесу» жаттығуы.** Мақсаты: қарым-қатынас дағдыларын, топтық өзара әрекеттесу әдістерін дамыту, күйзелісті төмендету. Нұсқау: Қыс, көктем, жаз, күз белгілеріне қарай 4 топқа бөлінейік. Әр топтың міндеті – мимика мен	Барлығымыз табиғатты сүйеміз, Үлкендердің сөзін ойға түйеміз. Денсаулықты әрқашанда сақтаймыз, Бейбіт өмір баршамызға тілейміз! **«Сәлемдесу» ойыны:** Қазір біз сендермен ойын ойнаймыз, қимылды тез жасауларың керек. «Бастаймыз» деген белгі берілгенде, мен қалай амандасу керек екенін айтамын, сонда сендер бір-бірлеріңмен тез-тез амандасасыңдар. Әр адаммен	Біз әдепті баламыз, Біз ерекше боламыз, Қонақтарды көргенде, Сәлеметсіздерме! – деп Сәлемдесіп аламыз. Амансыңба, асыл күн! Амансыңба , асыл жер! Амансыңба, көк аспан! Амансыңба жан досым! Жылуыма жылу қос , міне менің қолым Әрбір күн – таңертеңнен басталады. Біз ойнауға тиіспіз. Бұл үшін мен келесіні ұсынамын – мен сендерге көрсетемін, -ашыл сендер менің артымнан қайталайсыңдар «көбелек» жаттығуы». Таңертең көбелек оянды, тартылды, Қанаттарын бұлғады, терең тыныс алды, Азғана айналып, барлығына күліп,	Қайырымдыжандарайнала, Шеңбергекелсінжайлана. Жалықпастанқайтабіз, Махаббатсөзінайтамыз. Сүйемізбарлықәлемді, Әлемдегі бар елді. Бақыттымыз осы біз Қасымыздадосымыз! **«Мейірімді сөздер» ойыны.** Жүргізуші:Сендер бүгін қызықты көп нәрсені білдіңдер деп ойлаймын. Балалар да үлкендерде өздерің мақтағанды ұнатады. Осыған байланысты мен сендерге бір ойынды ұсынамын, бұл ойын барысында сендер бір-біріңе көптеген жақсы сөздер және мақтаулар айтасыңдар.

		ишарат арқылы басқа топтарға сәлемдесу түрлерін ойлап, құрастыру.	әртүрлі амандасасыңдар. Сонымен, көзбен… қолмен… иықпен… құлақпен… тіземен… иекпен… өкшемен… арқамен.	Қайта гүліне оралды.	Барлықтарыңбірүлкенш еңберқұрыптұрыңдар.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес: Баланың міндетті түрде өздігінен орындайтын жұмыстары болуы қажет. Сіз тек осы жұмыстардың орындалуын қадағалауыңыз керек.	Мейлі қаншалықты тиянақты әрі жылдам орындасаңызда, балаға жүктелген жұмыстарды өзіңіз орындауға тырыспаңыз.	Бала кішкентайынан бастап ата-анасын, үлкендерді, жақындарын сыйлау керектігін білу тиіс.	Ешқашанда баланың икемсіздігін күлкіге айналдырып және де қорқыныштарына күлмеңіз. Қайта керсінше баланың қорқыныштарын бірге шешіп сенімді қарым-қатынас орнатыңыз.	Әңгімелесу: Ата-ананы, туған туыстарын, жасы үлкендерді сыйлап, құрмет тұтуға үйрету. Баланың тәртібі жайлы сөйлесу.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Кесте бойынша ойын»Мақсаты:**Балалар білетін ертегілерін еске түсіру аркылы тіл байлығын дамыту. Аталған ертегілердің мазмұнын, атын және 10-ға дейін санай білу. Балаларды тапқырлыққа, зейінді болуға тәрбиелейді. **Ойынның барысы:** Үстел-үстіне ертегілер бейнеленген және оны сандармен белгілеген кестені жайып қояды. Ойынға 2 немесе 3 бала қатысады. Кесте бойынша белгіні қоя отырып, санды және ертегінің атын айтады.	**Ұлттық ойын «Асық ойыны»** Ойын шарты: Әр топтың алдына асықтарды тастаймыз . Бұл ойында асықты кім көп құлатса сол топ жеңеді .	**«Қазақтың ұлттық бас киімдері ер адамға, әйел адамдарға арналған»** Мақсаты: Ұлттық бас киім түрлерінің атын білу, оларды айыра білу, оларды қашан, қайда, қай кезде киетінің білу, жеке-жеке топтастыру, тапқырлыққа, шапшандыққа баулу. Ойын шарты: балаларға бас киімдердің аттарын атай білу, оларды	**«Ұлттық аспаптар»** Мақсаты: Ұлттық аспаптарымыздың атауларын білуге, оларды айыра білу, ұлттық құндылықтарымыз туралы білімдерін көтеру. Көрнекілік: ұлттық аспаптардың түрлері (аса таяқ, сыбызғы, шаң қобыз, домбыра, қобыз, жетіген) Ойын шарты: балаларға аспаптардың аттарын атай білу, оларды айырып топтастыру. Олсөздергеқатыстырып, сөйлемқұрайды.	**«Сол жақ па, оң жақ па?»** Ойын шарты: Балалардың (не педагогтың) алдында сандар және ойыншықтар тұрады. Тәрбиеші бір санды көрсеткенде, бала төменгі сызыққа сонша шырша қою керек. — Барлығы неше шырша? Қай ойыншық жоғарыда тұр? (саңырауқұлақ) Ал, қай ойыншық төменде тұр? (шырша)

	Осылайкелесі бала ойнайды.		айырып топтастыру, қай мезгілге немесе қайда киетінің білу, айту. Ол сөздерге қатыстырып, сөйлем құрайды. Қыз бала мен ер адам бас киімдерін жеке-жеке топстастырадыСәу келе-саукеле (қыз балаларға арналған бас киім)		
Жаттығулар кешені	«1» дегенде екі қолды жоғары көтеру «2» дегенде аяқтың ұшына қолды тигізу, «3, 4» дегенде саусақтарды айқастырып төменнен-жоғары қарай жартылай шеңбер жасау.	«1, 2» дегенде сол қолмен, сол аяқты қарама-қарсы бағытта сермеу,«3, 4» дегенде оң қолмен,оң аяқты қарама қарсы бағытта сермеу, «5» дегенде қалыпты жағдай.	▪ Алға, артқа, солға немесе оңға жүру. Осындай жаттығулардың арқасында бала ғарышта шарлауды үйренеді.	Бірге орманға барайық *(шеңбер бойымен жүру),* Біз саңырауқұлақтарды жинаймыз Осы уақыт аралығында біз ән айтамыз. Мен орманға достарыммен бірге келемін *(жаяу),* Мен саңырауқұлақтарды жинаймын *(алға иілу).* Жаңбыр тамшыдай жауды Саңырауқұлақтарды айналып өтпеді Енді олар өсті Біз оларды жинаймыз.	«Отырайық жүрелеп, Гүлді үзіп алайық. Орнымыздан түрегеп, Басқа гүлге барайық». ----Қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет).
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Сона»** - оң қолдың сұқ саусағын түзетіп, оны айналдыру керек. Сол қолдың сұқ саусмағымен және екі қолдың сұқ саусақтарымен бір мерзгілде осы	**«Карусель» жаттығуы.** Мақсаты: Қарым-қатынасты дамытуға арналады. Топ балалары 2-ге бөлінеді. 1-ші топ ішкі , 2-ші топ сыртқы топ	**«Ауызша волейбол» ойыны** Мақсаты: өзінде бар жақсы қасиеттерді бағалай білуге өзінің қасында жүрген адамдардың жақсы	**«Ұзын-қысқа»** Мақсаты: заттарды салыстыру, қысқасын табу, ұзынның атау. Ойынның құрал-жабдықтары: ұзын және қысқа жолақтар Ойын барысы:	«**Дыбысты ұстау»** ойыны. Ойын ережелері: Біз таңдаған дыбыс,әлемді шарлап жүруге кетті деп балаларға айтамыз.Қазіргі кезде дыбыстың

	қимылды (сона) жасау керек.**«Ағаштардың тамырлары»** - қолдардың білезіктері қосылған, тарбиған саусақтары төменге түсірілген.«**Ағаштар**» - екі қолдың алақанын өзіңе қаратып, көтеру керек, саусақтарды кеңінен ашу керек.	болып бөлініп , екі шеңбер жасайды. Жетекшінің берген белгісі бойынша ішкі топ пен сыртқы топ бір-біріне қарсы тұрған адамдар бірігеді. Әрбір топқа кезекпе-кезек жетекші белгілі бір роль беру керек . Олардың тез арада сол рольді 2-3 минутта көрсету керек. Мысалы: сатушы-сатып алушы, мұғалім-оқушы, дәрігер-қаралушы, полиция-шофер, әке-бала, анасы-қызы. Бұл жаттығу әрбір адамның өзінің мінезін көңіл-күйін, қабілетін, өзгерте білу осы арқылы өзгелермен еркін араласу қабілетінің дамуына көмектеседі.	қасиеттерін білуге , бір-бірін терең түсінуге арналады. Допты бір-біріне берген кезде балалар адамгершілік қасиеттер туралы айтулары керек. Мысалы, шыншылдық, мейірімділік, адамдық, адамгершілік, әділдік, кішіпейілдік, батылдық, ұстамдылық,жанаш ырлық.	Балаларға ұзын және қысқа жолақтар беріледі. Балалар жолақтарды салыстырады. Үстіне қою әдісін қолданады. Ұзын жолақты атайды. Үстедіңүстінежолақтард ыңішіненұқсасжолақтар дытабуғатырысады.	болмағандығынан,біз оны сөздерді басып әріптерімен ұстайтын боламыз.Бала сөзде дыбысты естіген бойда,ол қол соғу тиіс .(Дыбыс саябаққа,орманға,серуен ге қыдырып шығады,сол себепті біз осы тақырыппен байланыстырамыз).Мыс алы: «П» дыбысы хайуанаттар саябағына баруға шешті,онда көп жануарлар өмір сүреді екен.Мен оларды айтамын,ал сендер «П» дыбысын естіген кездеқолсоғындар. Панда,попугай,бегемотт.б.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Өз-өзіне қызмет көрсету дағдылары Мектепке даярлық топта өзіне-өзі қызмет көрсету еңбек түрінде дағды түрлері орта топқа қарағанда күрделенеді. Тәжірбие кезінде бұл топтағы балаға ең жақын тұрмыстық еңбекпен шұғылдануға көп	**Қоршаған ортамен таныстыру** **Киіз үй құрылысы** Кел балалар тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Шаңырақты көтеріп, Керегені құрайық. Уықтарша иіліп, Шаңыраққа қосылып. Қазақ үйді құрайық **Дидактикалық ойын «Киіз үй»**	**Көркем әдебиет** **Айтыс өнері** Төлдер айтысы. **Мақсаты:** Балалар дың үй жануарлары туралы түсініктерін кеңейту. Төрт-түлік мал төлдерінің аталуын және оларды ажырата білуге үйрету. Төлдерге қамқорлықпен	**Математика негіздері** Танымдық-зерттеушілік тапсырмалар **«Сиқырлы таяқшалар»** Балаларды (5-7) (7-9) таяқшаларды пайдалана отырып,геометриялық пішіндер құрастырып үйрету.Жалғастыра құрастырған ж/е екі таяқша қосып өзгертуге үйрету.Санау	**Сауат ашу негіздері** Сөйлем сызбасы **.«Әртүрлі сөздерді жинақта»Ойынның мақсаты:** Сөздің бірінші және соңғы дыбысын ажыратып үйрету. **Ойынның мазмұны:** Бірінші суретті орналастырады, содан кейін соның соңғы дыбысына басталатын

	көңіл бөлінеді. Бұл өте маңызды, себебі балада өзіне-өзі сенімділік пайда болады,үлкендерге көмектесіп отырғандарын түсінеді, сонымен мектепке,өмірге қажетті күрделі дағдыларды үйренеді.Әр тәрбиеші бұл топта өзіне-өзі қызмет көрсетуге үйретуді ары қарай жалғастырады, бірақ бір ерекшелігі күрделі тапсырмаларды дұрыс орындауды іске асырады, сонымен қатар оны жақсы қалай керектігін көрсетеді. Біракта тәсілді балаға деген оңай қамқоршыл еңбекке айналдырмау қажет. Баланың жұмысын бақылай отырып, оны өзін-өзі тексеруге үйрету қажет.Осы топта көмек көрсетуді толығымен үйрету үшін тәрбиеші балаларға қандай кезде көмек көрсетілетіндігін балаларға айтуы қажет: 1. Егерде сенен көмек	ойнатылады. Көтеріліп шаңырақ (қолдарын жоғары көтереді) Уықтары шаншылып (қолдарын жоғары көтереді) Керегелер керіліп (алақандарын ашады) Өрім дей болып өрілер (қолдарын белге қояды) Бәріміз бірге жүрсек айналып, киіз үй болып көрінер. Киіз үй ауа райының қандай жағдайында да пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық (жарма есігі). Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер. Уық – кереге мен шаңырақтың арасын	қарауға тәрбиелеу. **Жұмбақ шешу.** 1.Кезекті бір жануар, Үстінде екі тауы бар. (Түйе) 2.Аяғында тағасы бар, Мойнында жағасы бар. Мінсе көлік болар, Сауса қымыз болар.(Жылқы) . 3.Екі айнасы бар, Екі найзасы бар. Төрт сылдырмағы бар, Бір шыбыртқысы бар.(Сиыр) 4.Кішкене ғана бойы бар, Айналдырып киген тоңы бар.(Қой**)** **Дидактикалық ойын:«Төлін тап»Ойынның шарты:** Тақтаға үй жануарлары ілінеді. Балалар әрбір үй жануарларының қасына төлдерін тауып ілуі керек. Ойын осылай жалғаса береді. **«Төлдер айтысы»** Төлдердің айтысы. (сахналау) - Иеміз қайсымызды жақсы көреді? **Лақ:-** Әрине, мені	дағдыларын қалыптастыра отырып балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу,ойлау қабілеттерін дамыту. 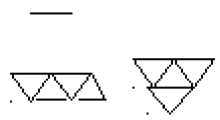 **«Жалғастырып сал»** Балаларға берілген әртүрлі көлемді дөңгелектерді,үшбұрышты сопақшаларды жалғастырып салуға үйрету.Не салғанын,неге үқсайтынын айтқызып үйрету.Шытырман ойындарды ойнауға үйрету.Балаларды табандылыққа логикалық ойлау қабілеттерін арттыру. Тақырыбы**: « Бақаның қызықты тапсырмалар»** Мақсаты: Балалардың заттардың белгілеріне қарай салыстыру,кеңістікте орналасу қалпын анықтау.Топтастырылған бейнені таба білуге машықтандыру. **"Құстардың топтамасын тең бөліктерге бөлу"** Мақсаты: Балалардың "он" саны туралы ұғымдарын	суретті қояды т.с.с жалғастырады. Ара-алма- автобус-сабын-нан **«Әңгіме ойлаймыз»** Мақсаты: байланыстырып сөйлеу тілін, зейінін дамыту. Шарты: тәрбиеші сөйлемдерді оқып тұрады. Балалар, сөйлемнің арасына керекті сөздерді қойып отырады. Ол сөздер зат есім, етістік, сын, сан есімдер болады) Мысалы,: " ... (Не?) босағада отырып мияулайды. Мысық алдында тұрған тәрелкедегі сүтті . . . . (не істеді?). Бақта жүрген мысық . . .(нені?) ұстап алды. Мысықтың жүні . . . (қандай?), тырнағы . . . (Қандай?). Мысық марғауларымен . . . (Қайда?) жатты. Марғаулар допты .. . . (қалай?) ойнады. **«Сиқырлы сандық»** Мақсаты: балалардың сөздік қорын, фонетика-фонематикалық есту қабілетін және логикалық ойлауын дамыту, ептілік пен тез әрекет етуге үйрету. Шарты: сыйқырлы

	сұраса /оған бір жұмысты істеу қиын немесе істей алмаса/ 2. Басқаларға ықыласпен қара: кімге көмек керектігін байқап жүр. 3. Кішкентай балаларға және құрдастарынға аққөңіл, қамқор бол. 4. Өзін дербес болуға тырыс, егерде біреудің көмегінсіз дербес бола алмайтыныңды сезсең, біреудің көмегін қабыл ал. Сонымен қатар заттарға ұқыпты болуға үйрету ары қарай жалғастырылады: киімді, аяқ киімді тазалау, ойыншық сынып қалса істеу, кітап жыртылып қалса желімдеу. Міне осыдан балаларда заттарды қалай ұстау керек, күту керек ұғымы қалыптасады. **Математика негіздері** Шар , текше, цилиндр. **Ертегіден үзінді:** Шар,текше,цилиндр,конус өзара айтысқа түседі. Кәне балалар соны көрейік. Ертеде математика елінде,геометриялық	ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады. Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады. Киіз үй ауа райының қандай жағдайында да пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық (жарма есігі). Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер. Уық – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы	жақсы көреді. Адам біздің сүтімізді, мамықтай түбітімізді пайдаланады **Құлын:** - Лақ сен орынсыз мақтанасың. Малда бізден ешқайсың аспайсыңдар. Біз майданның да еңбектің де тұлпарымыз. Біздің етіміз азық, қымызымыз ем. **Бұзау:** - Сендер босқа мақтанасыңдар. Ием мені жақсы көреді. Адамның тіршілігіне ең пайдалысы мен. Шелек - шелек сүт, қарын – қарын май, қап – қап құрт, ірімшік бізден шығады. **Қошақан:** - Бәрің де босқа мақтанасыңдар. Ием бәріңнен де мені жақсы көреді. Сақылдаған сары аязда тоңдырмайтын жылы пима, тондар менің жүнімнен жасалады. **Бота:** - Бәріңнен кем біз	қалыптастыру, оны тану, атай білу іскерлігін жетілдіру; "он" жиын санын құрайтын элементтер түрлері жайлы түсінігін дамыту. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Қыс қызығы,ерекшеліктері Жұмбақ: Қолы менен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады көп. (АЯЗ) «Қысқы ойындар» тақырыбына сурет бойынша әңгіме не ертегі құрастыру.. Тәрбиеші сөздерді балаларға оқып, осы сөздерді қатыстырып сөйлемдер, әңгіме құрастыру керектігін айтады. Тірек сөздер: ақ қоян, мәнерлеп сырғанау, шана,шаңғы «Қыс» өлеңі (жаттау) **Қыс** Малынып қарға даламыз, Күн суық, аяз, қараңыз! Омбылаймыз ақ қарда, Сырғанайды шанамыз! **Саусақ жаттығуы. "Қолғап"**. Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен	сандықтың ішінен дөңгелекшелерді алып, онда бейнеленген суретті атап, ондағы басқы және соңғы дыбысты атап, соңғы дыбыстан басталатындай етіп сөздерді ретімен орналастырып жұлдызды құртты құру, яғни дөңгелектерді ретімен бір-біріне байлау. **Көркем әдебиет** «Мысық, әтеш және түлкі» ертегісіне сахналық қойылым **«Қайсысы немен»** ойыны. Мына жануарлардың немен коректенетінін және оларды өз балаларына сызба арқылы қос. 2.Мысық, Әтеш және Түлкі суреттерін сандар арқылы құрастыру 3.Аудио тыңдау. Ертегіні тыңдау. — Ертегіде не туралы айтылған? — Қай кейіпкер саған ұнады? — Түлкінің жасаған қылығы дұрыс па? (Әрекетті өз бойыннан іздеу) 4.**Жаңа сөздермен жұмыс:** Шап беріп

	фигуралар қамалында сиқырлы геометриялық денелер өмір сүріпті. Бір күні олар: «Бәрінен де кім күшті?»-деп өзара айтысып қалыпты. Сол кезде **текше** былай депті: «Мен бәрінен де күштімін. Өйткені менің бұрыштарым көп»-деп мақтаныпты. Мұны естіген **шар**:Босқа мақтанба,сенің бұрыштарың кімге керек?Мына менде бұрыш жоқ.Мен үнемі дөңгеленіп,көңілді жүремін. Осы кезде **цилиндр** келіп,былай депті: «Босқа айтыспаңдар .Мен бәріңен күштімін .Менің арқамда адамдар ауыр заттарды үстіме қойып,итеріп,қозғалтады. Сондықтан мен күштімін»-депті.Қызу айтысты естіп тұрған конус былай депті: «Неге босқа айтысып тұрсыңдар. Біз барлығымыз адамдарға өте қажетпіз . Біз әрбір үйден табыламыз. Адамдар бізді	өткізіп байланады. Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады. **Музыка** «Қаражорға» биі . «Қара жорға» - қазақтың халық биі, қазақ биінің төресі, атасы. Олай болса, біз халқымыздың қасиетті биі «Қаражорғаны» да қастерлеп, оны қазақ билерінің атасы, ескіден келе жатқан ежелгі мұрамыз деп білгеніміз абзал. . Залдын ортасына тұрғызып «Қара жорға» биінін қимылдарын жеке-жеке орындап көрсетіп, балаларға жасату 2. Төрт нүктеде екі қолды белге қойып ыйық қимылдарын жасату 3. Дізеге отырып-тұру жасалатын қимылдарды жасату **Бидің негізгі қимылдары**: І. Екі аяқпен кезек - кезек алға сырғанаңқырай секіру . ІІ. Тізені серпінді бүгіп жүгіру.Аяқ артқа қарай бүгіледі	бе екенбіз? Малдың ен қадірлісі бізбіз. Адам біздің шұбатымызды, мамықтай жүнімізді пайдаланады. Ерте кезде күш көлігі де біз болғанбыз. **Адам:** - Сендер босқа таласпаңдар. Бәрің де адамға пайдалысыңдар. Әрқайсыларыңның өз орындарың бар. **«Төлін тап”**дидактикалық ойыны: Берілген суреттерді пайдаланып үй жануарларымен төлдерін біріктіру. Қой атасы – Шопаната Жылқы атасы – Қамбарата Ешкі атасы – Сексеката Түйе атасы – Ойсылқара Сиыр атасы – Зеңгібаба Ата деп отырғанымыз сол малды бағып күткен адам. **Математика негіздері** Геометриялық	екіншіні сипау) Екінші жұп қолғапты (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ – жарап тұр. (алақандармен ары-бері бұраңдау). **Музыка** Би шығармашылығы,таныс би қимылдарын қолдану. Т**ақырыбы: Домбыра биі.** **Мақсаты:** Балаларға басқада би өнерімен таныстыру және домбыра би өнерінің қимыл-қозғалысын көрсету.музыка әуеніне салып билеп көру .Сонымен қатар домбырамен қалай билеу керектігін,қалай пайдалануға,дұрыс ұстауға болатының көрсету.Бұл биді жұп болып билеуге болады және жеке орындаушы ретінде билеуге болады. Биге 8 қыз қатысады. иші қыздар екі топқа бөлініп, оң және сол жақтан шығады,сахнаның төр жағынан қарай қарама-қарсы жақтан жүріп бір-бірімен бас изесіп сәлемдеседі,ары қарай жұп болып қосылып ортадан көрермендерге	немесе (Ұстап алды).Түлкішек ,Марғау Кәне балалар жаңа сөздерге сөйлем құрайық. **Балаларды топтастырып, әр топқа ойындар бөліп беру.** **1.Түлкі тобындағы балалар: ертегіні Мнемокесте арқылы реттілігімен қойып шығу.** **2. Мысық тобындағы балалар:** ертегіні **«Менің ертегім»** тақырыбында өз ойымен жалғастырады. **3.Әтеш тобындағы балалар:** ертегіні **«Жалғасын айт»** ойынын суретке қарап құрастырады.**Мысық, әтеш және түлкі** Ертеде әтеш пен мысы болыпты. Бір күні мысық орманға кетерде, әтешке ескертеді: «Терезеден қарама түлкі сені көріп, үйіне алып кетеді». Түлкі мысық кеткеннен кейін, терезеге келіп әтешті шақырады: Әтеш, Әтеш Алтын айдарлы, Терезеге қарашы, Бұршақ саған берем.

	балабақшадан танып біледі. Сондықтан адамдарға әрдайым қажетпіз. Олар бізді жақсы көреді» -Балалар, ертегі ұнадыма ма сендерге? -Ертегі нелер туралы екен? (Геометриялық денелер) Дұрыс айтасыңдар. **Қысқа өлеңдер** арқылы фигураларды тапқызамын. 1) Бұрыш жоқ менде еш қандай, Ұқсаймын мен табаққа, Қарбызға да, шарға да Тауып көрші қандаймын. (Дөңгелекпі, доптаймын 2) Менің досым бір қызық, Жан жағы бар тік сызық Қабырғалары бірдей, Оның аты – төртбұрыш. 3) Үш төбем бар сүйірлі, Тауға ұқсаймын сүйкімді Кім табады, қанекей, Үшбұрыш деді бәрі де.**Сөйлеуді дамыту**Бірлесе орындауға тапсырмалар. **1. Ойын**	немесебүгілген тізе алға қарай жоғары көтеріледі. ІІІ. Бір аяқпен шетке басып, екінші аяқпен оны қағыңқырап басып, бір қырымен секіріңкіреп отыруы керек («галоп» - «атшабыс» тәрізді қимыл). ІY. Оң аяқпен қадам жасап, тізені бүгіңкіреп, сол аяқты ұшынан басып соның жанына қояды. Екі аяқпен кезек - кезек бастап алға жүріп не шегінуге болады. Биге жұп сандағы ұл балалар қатысады. **Жапсыру** Сюжеттік композициялар жасау**.** **«Түскиіз»** Мақсаты:Балаларға екі бүктелген парақтан күрделі емес ұлттық ою-өрнектерді симметриялы қиюды үйрету;балалардың халық өнеріне деген сүйіспеншіліктерін арттыру;шыдамдылық пен, ұқыптылықпен жұмыс істеуге дағдыландыру. Ою – өрнектер туралы айтып өту. Ежелден келе жатқан аңыз бар. Жан – жануарлардың	фигуралар мен денелерді ажырату. 1— ***тапсырма*** Мынау – үшбұрыш -неше бұрышы бар? -неше қабырғасы бар? Мынау – шаршы -неше бұрышы бар? -неше қабырғасы бар? Мынау – тікбұрыш -неше бұрышы бар? -неше қабырғасы бар? Мынау – шеңбер ***2-тапсырма*** «Ұқсас бейнені тап» ойыны Геометриялық фигуралардан тұратын заттың суреттері мен соған сәйкес фигуралардың суреті салынған.Фигуралаға ұқсас заттың суретін сызықпен қосуы керек. ***3-тапсырма*** «Танграмм» Балаларға үлгі бойынша құрастыруға фигуралар беріледі.Алдымен,б	қарай жүріп барып екі жаққа бөлінеді. Жүруді аяқты алмастырып адымдау әдісімен жүреді. Сол жүріспен айналып келіп екі басқарушы бишілер кездескенде шеңбер болып сағаттың тіліне қарама-қарсы айналып жүреді.Сол жүрісте қолдарын жоғары көтеріп оң аяқпен адымдап екі қолдарын жанына жайып бишілер бір-бірінің алақанына алақанынтигізіп кері қарай бұрылып сағат тілінің бағытымен жүреді. Шеңберді сақтап әр биші оң жаққа қайырылып бір орнында айналып оң тізесін бүгіп отырады,сол тізені алға ұмтылдыра қойып,қолдарымендомбыраны тарту қимылын салады. Бір биші қыз ортаға шығады ол сол тізесін бүгіп соң тізесін алға ұмтылдырып қойып,домбыра тарту қимылын салады. Содаң соң әр қыз сол тізесінен тұрып өз орнында айналып қолын жоғары көтеріп	Әтеш шыдай алмай — терезеден басын шығарады. Түлкі бас салады, осы кезде Әтеш айқайлап досын шақырады. Мысық, досым, Түлкі мені алыс орманға алып кетпек! Көмектесші! Мысық әлі алыс кетпеген екен, досының дауысын естіп, қайта оралып келіп Әтешті құтқарады. Екінші күні мысық тағы кетеді. Түлкі мысық кеткеннен кейін, терезеге келіп әтешті шақырады. **Қоршаған ортамен таныстыру** Қазақ халқының салт-дәстүрлері Балалар түстер бойынша ою суреттеріне бөлініп тапсырманы орындайық. Киіз үй, Бәйтерек, суретін құрастыру. **Ойын:«Заттарды дұрыс орналастыр»** Балалар екі топқа бөлінеді. **1-топ** – «40 - шығару» салт - дәстүріне қажетті заттарды алады, суреттің қасына қояды. **2- топ** –«Тұсау кесу». Тәрбиеші: - «Тұсау кесу» дәстүрін өткізу үшін қандай заттар керек?

	"Интервью". Алдымен балаларды жаңа сөздермен таныстыру керек. Интервью –газет, теледидар немесе радиодан берілетін сұхбат әңгіме. Тілші – сұрақ қойып отыратын кісі. КорРеспондент – сұраққа жауап беретін адам. Балаларды микрофонға нық сөйлеуге үйрету керек. Ол үшін балаларды 10 дейін өсу, кему ретімен санауды ұсыныңыз. Сосын балаларға рөлдерді бөліп беріңіз. Мүмкін болатын тақырыпты талқылаңыз. Тілшілер сұрақ бастайды. Сосын әңгімені ұжым боп тыңдап, талқылайды.Мүмкін болар тақырыптар: театрға барғанын, көрген қойылымды талқылау; мерекені талқылау; суреттер көрмесін, қызықты кітапты, аптада болған ең қызықты оқиғаларды. Ойын нұсқалары: 1) тәрбиеші балалардан интервью алады, 2) балалар тәрбиешіден	бейнесін салмаған олардың бейнесін ою – өрнектер арқылы көрсеткен. Мысалы: 1.Қошқар мүйіз.2.Ботамойын.3.Сынық мүйіз.4.Құс қанаты.5.Бұғы мүйіз.6.Толқын.7.Ирек оюларымен әшекейленген. Ал бірнеше оюларды біріктіру арқылы өрнектер шығарған. Топпен жұмыс.1 Топ. Ою – өрнектібастырып бояйды.2 Топ. Түрлі – түсті қағаздан үлгіге қарап қиып жапсыру.3 Топ. Ермексаз бетіне дәндерді орналастырып ою – өрнек жасайды.. **«Түскиіз»<u>Ойынның тәрбиелік мәні.</u>** Туған халқының мәдени мұрасымен сәндік қолданбалы өнерінің түрлерімен таныстыру. Әсемдікті сезіну, ою-өрнекті үйлесімді құрылым жасай орналастыру арқылы кеңістікті бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың ой қиялының шығармашылық	ейнеленген заттардың әр бөлшектері қандай фигуралардан тұратын айтып кетейік. **Жұмбақ:** Сопақшада емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін. Тіктөртбұрышқа аға боламын. (шаршы) Мененде бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын. Екі жағымнан қысыңқырап Екі жағымнан сәл созыңқырап. (сопақша) Шелекке де ұқсайды Қақпағымен түбі бар. Екі дөңгелекті қосқан. (цилиндр) Бір қарағанда шаршыға ұқсайды, Бірақ бір біріне қарама қарсы алты қабырғасы бар? (текше) Ойын: **«Пішіндерді орналастыр»** **Шарты:** Тақтада 4 қатардан және 6 бағаннан тұратын кесте берілген. Кестеде пішіндердің	жоғарыда домбыра тарту қимылын жасайды.Содан соң барлығы денесімен және басымен тербеле қимыл жасап түзу тұрады. **Сөйлеуді дамыту** Зат есімдерді сан есімдермен үйлестіру. **Ойын-тапсырма**: Бұл ойын үшін сізге ойыншықтың қояны мен аюы, сөмке, жеміс-жидек және көкөніс керек болады. Көкөністер мен жемістердің немесе үлгілердің кескінімен суреттерді пайдалануға болады. Баланы қоян мен ойыншық аюмен не болғанын тыңдауға шақырыңыз. «Қоян мен аю дүкенге кірді: қойнау жемістер мен аюды - көкөністерді сатып алды, сатушы сатып алуды бір орамға салып қойды, ал аюы бар қоян қазір оларды кім сатып алғанын анықтай алмайды». Қоян мен аюға көмектесейік? Бала өз кезегінде сөмкені барлық заттарын шығарып, сатып алуды түсіндіреді. Ойынды қорытындылай келе: «Қоян не сатып	Балалар: - қайшы, түсті жіптер **Тәрбиеші:** - «40 - шығару»дәстүрін өткізу үшін, қандай заттар керек? **Балалар:** - леген, су, қайшы, қасық.... **Тәрбиеші:** - Топтастырып қойдық, бірақ бесік, май шам, пышақ, жастық, көрпе ...қалып қойды. Неге? Қажет емес пе? Бұл заттар қажет, бірақ басқа рәсімге. Балалар, (суретке назар аударып) ал осы салт - дәстүрді кім біледі? Біз бүгін жаңа салт - дәстүрмен танысамыз. Мынау бесік деп аталады. Бесікті таза ағаштан жасайды. Мен сендерге Асылжан бөпені бесікке қалай бөлеу керек екенін Әжеміз көрсетсің .Сендер мұқият қарап отырыңдар. Бәрің де осы бесікте жатып,өскенсіңдер. - Ең алдымен бесіктегі баланың бас жағына жұмсақ жүннен жасалған жастық саламыз. Ал мынау бөпенің үстіне жамылатын көрпесі. Мынау белбеуі,бала құлап қалмас үшін

	интервью алады. **Ойын "Қадамдар. (Кім тез жетеді...)»** Бұл ойын арқылы баланы жарыстыра отырып оның тіл байлығын, сөйлеу тілін жетілдіруге болады. Ойыншылар қатар тұрып, мәренің қашықтығын белгілейді. (арақашықтық 8-10 қадам) Әр қадамға тақырып таңдалады. Мысалы, "Әдепті сөздер". Әр бала әдепті сөз айтса ғана қадам жасай алады. Ойлануға бір минут қана беріледі. Басқа тақырыптар: "Барлығы дөңгелек", " Барлығы ыстық", "Барлығы дымқыл". "Анаға арналған жылы сөздер", "Мейірімді сөздер" және т.б. Келесі нұсқа : Балалар бір-біріне қарама-қарсы жұппен тұрып қадам жасайды. Ойын шарты солай, тек сөзд айтқаннан кейін ғана қадам жасайды **Қазақ тілі** Ойыншықтарды 5-6 сөзбен сипаттау.	белсенділігін және эстетикалық талғамының артуына мүмкіндік жасау. Ойын ережесі. Ою-өрнектерді түстеріне қарай таңдап, жинап алу. Негізгі фонға орналастыру. Ұсақ бөлшектермен толықтырып әшекейлейді. *Ойынға басшылық*. Тәрбиеші түскиіз суреттерін көрсетеді. Ою-өрнек түстеріне ерекшеліктеріне көңіл бөледі. Өздеріне берілген ою-өрнек үлгілерінен тандап алып оны негізгі түске орналастыруды ұсынады. Үлгі бойынша түсіндіреді. Берілген негізгі түске үйлестіре ою-өрнекті тандап шеттеріне айналдыра орналастырып, ортасында ашық бос орынды ұсақ бөлшектермен әшекейлеу ұсынылады. **Сауат ашу негіздері** Сөздегі дыбыстың орны .**Дыбыстық жаттығу**. Буындармен қосылып	суреттері мен түрлі түсте бұлттар бейнеленген және екі кубик берілген. Кубиктердің бірінде: пішіндердің суреттері, екінші кубикте түстер бейнеленген. Ойынға шыққан бала бірінші кубикті лақтыру арқылы қандай пішін түскенін табады,екінші кубикті лақтыру арқылы сол пішіннің қандай түс екенін табады және кестеге жапсырады. **Дене шынықтыру** Қоғамдық орындардағы гигиена ережелері. Қоғамдық гигиена – айналамызды жұқпалы аурулардың таралуынан тазартатын ғылым мен тәжірибе. ... Қоғамдық гигиенаны сақтау қоршаған ортадағы жалғыз өмірге әсер ететін созылмалы және өте зиянды аурулардың алдын алу үшін маңызды. оғамдық гигиена	алды, қандай жемістер сатып алды, аю қандай сатып алды, ол қандай көкөністерді сатып алды?» **«Ойыншықтарды сана»**Мақсаты:Ойыншық атауларын қайталау; оларды санай білуге үйрету.Шарты:Байланыстыра сөйлеуін дамыту; білімдерін жетілдіру төл дыбыстарға жаттығу; есте сақтау қабілетін дамыту.Суреттерді көрсетіп,не болмаса ойыншықты сипаттап,санату. **П\ж\о:"Супермаркет".** Мақсаты:. Балаларға "Супермаркеттің" қызметі жайында түсіндіру; супермаркетте түрлі тауарлар сатылатыны туралы мәліметтер беру; сатушы мен сатып алушы рөлдеріндегі әрекеттерді игерту; жағымды қарымқатынастарға, қоғамдық тәртіп ережелеріне тәрбиелеу. "**Жұп суреттер"** үстел үсті ойыны. Мақсаты: Балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын	белінен және аяқ тұсынан осы белбеумен байлап қояды. Бесікті бала ұйықтағанда шошып-қорықпау үшін сіріңкемен аластаймын. (бесікті аластайды) «Алас-алас,пәледен алас, Иесі келеді,пәледен қаш! Алас-алас,пәледен алас Көзі жаманның көзінен алас Тілі жаманның тілінен алас, Отсыз омыртқасынан алас» -Балалар ,қарандаршы бесіктің де,төсеніштің де ортасы ойылып алып тасталған екен. Себебі сол жерде түбегі тұрады. Ал мынау шүмегі,осы шүмек арқылы баланың кіші дәреті түбекке құйылып, баланың денесі былғанбай таза болады. --Балалар,айтыңдаршы мынау қандай заттар? — Мынау тарақ,айна. —Иә,бұл айна мен тарақты кішкентай бойжеткен қызымыз «әдемі болсын» деп , ал мынау не? — Иә,бұл пышақты бала шошымас үшін жастығының астына саламыз. Бата: Ас бергенге бас берсін, Өмірі ұзақ жас берсін

	Ойын «**Кім жылдам?»** . Тәрбиеші екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел. Сәуле балаларға сұрақ қояды: Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады. Тәрбиеші шағын мәтін құрайды. Біздің топта ойыншықтарымыз көп. Ойыншықтар ойын бұрышында тұрады. Ойыншықтарды жинау керек. Тап-таза ұстау керек. Оларды жуу керек. Ойыншықтарды сындырмай, лақтырмай ойнау керек. 3-4 бала мәтінді қайталайды. Балалармен қайталау. – Қ-қ-ақ-лақ-тыр-ма – лақтырма. – Ы-ы-ын-сын-дыр-ма – сындырма	ән салу до - ре - ми - фа - соль - ля - си - до. До - си - ля - соль - фа - ми - ре – до **Тапсырма**: Енді мен сендерге екі сөз дайындап қойдым, сендер сол сөзге дыбыстық талдау жасайсыңдар. Сөзді буынға бөлесіңдер, әрі қанша дауысты, дауыссыз, барлығы неше дыбыс болғанын ажыратамыз. - Таға, Арна **Қолды жазуға дайындауға арналған «Трамвай»** жаттығуы. Қолды парақтың бетінен алмай және белгіленген жолақтан аспай сызық, жүргізуге (солдан оңға қарай жаттықтыру, парақтың түгелдей аумағында қос ирелеңген сызықтар (трамвайдың рельсі) бейнеленген.Үздіксіз сызықтар. Бұл сызықтар – трамвай жолдары.**«Дыбыстарды ажырат»** Дауысты дыбыстар жуан және жіңішке болады. Қәзір мен сендерге жануарлардың суретін	біздің айналамыздағы және айналамыздағы адамдардың денсаулығы мен гигиенасын жақсартуға қатысты. **«Нысанаға тигіз»**Мақсаты : Балалардың қол бұлшықеттері мен көздің жақсы көруін жетілдіріп, жақсарту. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Тепе – теңдікті, дәлдікті сақтай білуге тәрбиелеу. Ойынның шарты : Қабырғаға дөңгелек түріндегі сурет ілінеді. Тәрбиешінің нұсқауы , белгісі бойынша балалар таяқшаларды сол суретте белгіленген нысанаға тигізулері қажет. **Сауат ашу негіздері** Сөйлем, **«Кім болам?»** дидактикалық ойын. Ойын шарты: балалардың ішінен	таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорын жетілдіру: ұқсас, ә түрлі, бірдей. Ойын ережесі. Бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері. Бірдейсуреттердііздеу.	Кетпес дәулет Кең пейіл берсін Ата-анасына мейірімді болсын Қатарының алды болсын Ырысты ,нәсіпті болсын Еліне елеулі,халқына қалаулы болсын Әумин!» **Дене шынықтыру** Кеудеге арналған жаттығулар 1. « Диірмен ». Б.қ. Аяқты алшақ қойып қол төмен. 1 – 4 – алдыға, артқа қолды айналдыру. Басты түзу ұстау. 6 рет қайталау. « Футбол » Б.қ. арқамен жатып тізені ішке қарай бүгіп оң, сол аяқпен кезек допты соғу. 8 – 10 рет істеген соң демалып қайта 8 рет қайталау. 6. « Насос ». Б.қ. Аяқтың арасы алшақ қол белде оңға солға иіліп « Ш – ш – ш » деп айту. 7. Б.қ. екі аяқ бірге, қол төмен. 10 рет скеіру орында, 90 0 – қа бұрылу. 4 рет, жүру. Жылдам жүру, жәй жүру. ***« АСЫҚ ЖИНАУ».*** **Ойынның шарты:** Еденге немесе тегіс алаңға асықтарды шашып тастайды.

	Дамытушы ойын. "**Жылы сөздер қобдишасы**". Мақсаты: Балаларды адамға, ауа райы, құбылыс, мезгіл, зат, жанжануар жайында жылы, сыпайы сөздерді айтуға ынталандыру; жағымды эмоциялар сферасын дамыту; сөздік қорды байыту; сыпайылыққа, оптимизм сезіміне тәрбиелеу.	көрсетіп айтамын ол қалай дыбыстайды ? — Балалар мынау ненің суреті? Дөңгелетіп аузыңды, Жіңішкертіп даусыңды Бұзаумын деп ойла да Даусын оның қайтала. -Қалай дыбыстайды? — Жуан ба, жіңішке ме? Жіңішке естілсе тақтаның оң жағына ілеміз. Дұрыс айтасыңдар мөөөөө деген дыбыс жіңішке естіліп тұр. - Ал енді келесі ненің суреті? Аң патшасы арыстан Ақырады алыстан Кәне ааааааа -«а» дыбысы жуанба , жіңішке ме? Келе ғой дұрыс жуан дыбыс екен .Тақтаның сол жағына орналастырайық. Келесі суретке назар аударайық. -Мынау ненің суреті? Нәзік даусы қозының Естіледі алыстан — Қалай дыбыстайды? — Жуан ба, жіңішке ме? — ЖарайсыңкелеғойЖіңішкеестілсетақтаныңоң	«тілші» сайланады. Тілші болып сайланған бала басқа балаларға «Болашақта кім боласың?» деген сұрақты қойып, олардан сұхбат алады. Балалардың қалауы бойынша «тілші» рөлі ауысып отырады.**Жұмбақ:** Өзі сондай нәзік, Су құйсақ кетеді. Алақанын жазып. Бұл не болды, балалар? - Гүл. - Дұрыс. Гүлекен (суретінкөрсетеді). - Енді осы гүлсөзінпайдаланыпбірнешесөздерайтайық. - Дала. Гүл. Ашыды. Әдемі. Бақ. - Дұрыс. Енді осы сөздерді біріктіріп айтайық. - Далада әдемі гүл өседі. - Сөздер бірігіп белгілі аяқталған ойды білдіреді. Сөйлем төрт сөзден құралып тұр. Сөйлемде сөздер бір-бірімен		Балаларды екі топқа бөледі. Балалардың қолына кішкентай шелектер беріледі. «Бір, екі, үш» деген белгі бойынша олар асықтарды жинай бастайды. «Тоқта!» деген белгі бойынша асық жинау тоқтатылады да, кім көбірек жинағанын санайды. Ойынға келесі топ шығады. ***«АРЫНДЫ АРҚАН»*** **Ойынның шарты:** Ойнаушылар дөңгелене шеңбер құрып тұрады. Бір ойыншы арқанның бір жақ ұшын ұстап, шеңбер ортасында отырады. Екінші ойыншы арқанның екінші ұшына таяқша байлап, шеңбер бойымен айналдырады. Ал балалар арқанды аяқтарының астынан секіре алмай ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады да, арқаннан секіре алмай қалған бала ойыннан шығып қалады, осылайша бір ойыншы қалғанға дейін арқанды айналдыра беруге болады, соңғы қалған бір ойыншы жеңімпаз атанады.

		жағынаілеміз.	байланысып тұр. Көк ала костюм киеді, Күннің көзін сүйеді. (Қарбыз) Аспай піскен Қайнамай түскен. (Жеміс) (жауабын тауып, сол сөзге сөйлем құрайды).		
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту .	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбексүйгіштікке баулу.	. Ойындар арқылы қимыл - қозғалысын, танымдық процестерін дамыту.	Балалардың серуен кезіндегі уақыттарын тиімді әрі қызықты ұйымдастыру.	Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкікөңіл-күйсыйлау..
Серуен	Қардышелектерге салу оны таразығасалыпөлшеу. Тура сондайшелектеріне су немесеқұмсалыпөлше пкөру. Қарға суды құюоныңсалмағыныңө згергенінанықтаудыұй ымдастыру. (танымдық, зерттеуіс-әрекеті) Қарқалайпайдаболады тақырыбындаәңгімеле су.	Қар тазартқышты бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық ісәрекет, зерттеу іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Көліктерді еңбекте қолданудың маңызы, олардың құрылымының ерекшеліктері туралы түсініктерін кеңейту; технологияға деген қызығушылықты және ересектердің еңбегін құрметтеуге	Қардың түсуін бақылау. (қарымқатынас іс-әрекет, танымдық ісәрекет, зерттеу іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Қардың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыс - қардың түсуі туралы білімдерін бекіту. Зерттеу. Ақ қағазға ұшып келе жатқан	. Қар ұлпаларын бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекет, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет) Мақсат-міндеттер. Ұлпақарлардың пішіні әртүрлі болатынына назар аудару; салыстыруға үйрету, танымдық белсенділікті дамыту. Зерттеу. Қардың қайда тезірек еритінін байқау. Қолғапта ма, қолда ма? Неліктен? Қардан не	Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық ісәрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Өсімдіктер туралы білімдерін кеңейту және тереңдету. Зерттеу. Шөп өскен жерде терең қарды қазып алыңыз. Қар жамылғысының астында әлсіз жапырақтары бар, жерге басылған кішкентай жасыл өсімдіктерді көруге

		тәрбиелеу. Зерттеу. Қар тазалайтын көлік пен жедел жәрдем көлігі екеуін салыстыру.	қар ұлпаларын ұстау; зерттеу; қасиеттерін анықтау	пайдаболады? (зерттеуіс-әрекеті	болады. Балаларға қар топырақтың салқындауына жол бермей, суықтан қорғайды деген тұжырымға жетелеу. (зерттеуіс-әрекеті)
Серуеннен оралу,ойындар	**"Пазл".** Мақсаты: балаларға әртүрлі сюжетті суреті бар пазлды құрастыру үйрету, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбексүйгіштік қасиеттерін дамыту. Ісінің аяғына дейін жеткізуді қадағалап, шыдамдылыққа, байқампаздыққа үйрету. (танымдық іс-әрекет)	"**Кітапхана".** Мақсаты:. Кітапхана жайында балалардың түсініктерін нығайту; кітапханашының негізгі қызметін анықтау; тәртіптілікке, ұғымталдыққа, төзімділікке тәрбиелеу.	**. "Аурухана".** Мақсаты:. Балалардың түсінігіндегі медициналық мамандықтар (бала дәрігері, тіс дәрігері, ЛОР-дәрігер, хирург, мейірбике) жөнінде ұғымдарды нығайту; медициналық қызметкерлердің ауруханада атқаратын рөлі неде екендігін анықтау; еңбекқорлыққа, сыпайылыққа, салауатты өмір салтына тәрбиелеу	**"Киімдер"** дүкені. Мақсаты:. Балалардың "Киімдер" дүкені, киім сатушының жұмысы ерекшелігі жөніндегі ұғымдарын тиянақтау; сатушы мен сатып алушы рөлдеріндегі әрекеттерді игерту; жағымды қарымқатынастарға, қоғамдық тәртіп ережелеріне тәрбиелеу	**Өзіндік еркін ойын** әрекеттері: қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Моториканың дамуына ықпал ету (жүгіру, секіру, қар кескіндерін нысанаға лақтыру).
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жұмыс: Жаңылтпаштар айтқызу**. Аппақ, аппақ, бәрі аппақ, Ақ қар аппақ, бәрі аппақ. Ақ бұлт, қырау, мақта аппақ. Ақ сүт, айран, қант та аппақ. (қарым-қатынасіс-әрекет)	**Жеке жұмыс: "Ненің құйрығы?"** Мақсаты: Жануарлар туралы білімдерін бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. орман жануарлары оянып, бәрінің құйрықтары ауысып	**Жеке жұмыс**: "**Сәйкесін тап"ойыны**. Үстел үсті ойыны арқылы ойналады. Қиынды суреттерден қыс мезгілі ерекшеліктерін білдіретін суреттерді тауып құрастыру; ойлау	**Жеке жұмыс:Дайын суретті бояу** тапсырмасы. Балаларға қағаз бетіне басып шығарылған қыс мезгілінің (антистресс) бірнеше суреттері беріледі, балалар өздері таңдап, бояп шығады. (сурет салу)	Жеке жұмыс: "**Кейіпкердің сөздерін жалғастыр**" дамытушы ойыны. Мақсаты: Таныс ертегілер мен әңгімелердің мазмұнын пысықтау; кейіпкерлейдің сөздерін жаттап алуға құштарлығын арттыру; шығармашылық

		қалғанын көрді. Қоянда қасқырдың құйрығы, қасқырда түлкінің құйрығы, түлкіде аюдың құйрығы. Жануарлар мұңайып қалды. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл ненің құйрығы?" сұрағына жауап бере отырып, жануарларға құйрықтарын табуға көмектесу. "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын және т.б..) (қарым-қатынасіс-әрекет, танымдықіс-әрекет)	қабілеттерін дамыту. (танымдықдағдылар)		қабілеттерін дамыту. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен әңгімелесу «Жыл мезгіліне сай балалардың киінуі.	. Әкелермен әңгімелесу: «Бала тәрбиесінде кімнің орны басты рөл атқарады?»	.Кеңес: «Ойын – баланыдамытуқұралы».	«Бала қауіпсіздігібастыназарда» ата-аналарменкеңестержүргізу.	• Үйде балалар кітапханасын ұйымдастыру туралы әңгімелесу

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін __________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: **2024 жыл 12-16 ақпан**

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Мың алғыс!»** Жер-Ана, саған мың алғыс, Сыйлайсың бізге қуаныш. Жазда, күзде, қыста да, Көркемсіңкөктемтұстада! (Шеңбергетұрады, бір-бірінежылысөздерайтады.) **Әдептілік әліппесі** Атам маған әманда Әдепті жан бол деген. Ата сөзі санамда- Жасы үлкенге жол берем. **Әнұран айту**	**Сәлемдесу.** Жарқырап күн де ашылды, Айналаға ақ қар шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқор баламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! **Жылулық шеңбері:** Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін, Жерге ұдайы нұр құйсын.	**«Табиғат досы»** Қоршаған өмір әлемі, Не деген көркем, әдемі! Сол сұлулықты сақтайық, Мадақтайық, мақтайық! (Шеңберге тұрып, бәрі бірге айтады.) **Әдептілік әліппесі** Алдын орап кісінің, Кесіп өтпей көлденең. Ізетімен кішінің Сәлемдесіп, қол берем.	**Ойын:»Қалай амандасу керек?»** Балалар бір-біріне жүрекшені беріп сәлемдеседі.Балалар ойын ойнайды. **Ұйымдастырушы ізденуші**. Көшелерден біз өткен, Ата көрсем жақын кеп, Сәлем берем ізетпен! «Асалаумағалейкум»-деп. Алдан әже жолықса, Бөгелем де әдеппен, Сәлемдесіп сол тұста «Есенсіз бе,Әжей»-деп. Кім кезіксе көшеде. Таныс емес демеймін, «Аға,тәте,көкеге», «Сәлеметсіз бе?»-деймін мен.	**Біртұтас тәрбие** бойынша ізеттілікке тәрбиелеу. Балалар **«ата» мен «немерелер**» болып ойнап көрсетеді.Сахналау) -«Ас-салау-мағалей-кум!»— Сұраймыз,үлкендердің саулығын саламатын. -«Уағалейкум-әс-сәләм!»қарақтарым, - Сәлем берген қай боталар? - Бұл біз ғой,--немерелер Үлкенге сәлем берер Деп шулап аталардан Аламыз баталарын!

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	- Баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде	Мейлі қаншалықты тиянақты әрі жылдам орындасаңызда, балаға жүктелген жұмыстарды өзіңіз орындауға	Балаға өз бетінше жеке басының тазалығын қадағалауды және де әр түрлі жағдайларда өзін қалай ұстау	Ешқашанда баланың икемсіздігін күлкіге айналдырып және де қорқыныштарына күлмеңіз. Қайта керсінше баланың қорқыныштарын бірге	Қаншалықты уақытыңыз аз болсада балаңыздың жан-жақты дамуына көңіл бөліңіз. Есіңіздеболсынбалаңы

	қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	тырыспаңыз Баланың қалауын орындауғасықпаңыз.	керектігін түсіндіріңіз.	шешіп сенімді қарым-қатынас орнатыңыз.	зсіздіңеңбастыбайлығыңыз.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулу**"Бөлмедегі өсімдіктерді бүріккіш пистолеттен сумен бүрку". Мақсаты: Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; балалардың ұғымында жапырақтардың ылғалды қажет етуі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Дамытушы лото. "Геометриялық фигуралар".** Мақсаты: Геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді нығайтады, зейін, қабылдау, логикалық ойлауды дамытады. (танымдықіс-әрекет)	**"Стоп-кадр"** пантомима жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стопкадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту	"**Құрылыс ойындары "Робот**". Мақсаты: балалардың қиялын, зейінін, ойлау қабілетін дамыту. (шығармашылық ісәрекет) **"Пазл".** Мақсаты: балаларға әртүрлі сюжетті суреті бар пазлды құрастыру үйрету, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбексүйгіштік қасиеттерін дамыту.	**Саусақ жаттығуын** айтқызу. Ақшақарлар қалықтап (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету), Ұшып барады, асықпай (саусақпен кезек-кезек жыбырлату). Айналып, оңға ұшып (қолдармен бір жаққа бұраңдау), Айналып, солға ұшып, (қолдармен екінші жаққа бұраңдау), Мамықтай жерге түсіп (алақандармен жоғары бұлғап, төмен қарай түсіру,) Тыныш жатыр, бізді күтіп (алақандарды үстел басына, тізеге салу).
Жаттығулар кешені	**Доппен жаттығу**Допты жоғары көтеріп, үлкен шеңбер жасап айналу. 1. Допты жоғары көтеру,қолды бүгіп,бастан асыру. 2. Допты жоғары көтеру. 3. Б:Қ-қа келу 4-5 рет қайталау.	**.Жүру жаттығулары.** Тізелерін сәл бүгіп, жүрелей жүру; екі колыншапалақтап (белге қойып, артқа ұстап) жүру; аяқтың ұшымен және өкшемен жүру;бір қатар болып келе жатып, екі қатар жасап жүру; 3-5 м. жерге дейін көзін жұмып жүру; теріс	**Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар.** Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою. Саусақтарды айқастырып, алға-	**Таза ауада. Шанамен сырғанау.** Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау.	**Баскетбол элементтері**. Жаттығулар Кеуде тұсынан екі қолымен допты бірбіріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру.

		қарап жүру.	жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолдыкезекжоғары -артқакөтеру.		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"**Жұбын тап"** дидактикалық ойыны. Мақсаты: . Геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. (танымдықіс-әрекет)	**Артикуляциялық жаттығу. «Торғайдың әні»**. Мақсаты: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).. Тәрбиеші: - Балалар, торғай қалай ән салады? Тыңдаңдаршы. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып, Тойған қозыдай монтайып, «Шіп-шіп» десіп отырар	**Біртұтас тәрбие**: Үстел үсті ойыны. **"Лото. Туған жер".** Мақсат-міндеттер. Суреттерді есте сақтау және логикалық ойлауды дамыту. Аң мен құсты ормандағы өз орнына орналастыру. (таным іс-әрекеті)	**Біртұтас тәрбие бағыты "Әдепті өтініш" жаттығуы**. Мақсаты: балаларға біреуге өтінішпен жасау кезінде айтылатын, сыпайы сөздердің мағынасын түсінуге көмектесу. Балаларды қабылданған әрекеттердің, оқиғалардың адамгершілік жағын көруге, олардың мәнін түсінуге үйрету	**«Техника әлемінде»** Мақсаты: Балалар заттарды электрлік және механикалыққа, дөңгелегі бар және дөңгелегі жоқтарға жіктеуге тапсырма беру.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Стретчинг элементтері бар жаттығулар (20-25 мин) **Мақсаты**: Балаларды керіліп созылуға арналған буын **жаттығуларын** жасатуға үйрету, әдісін көрсету.Баланы ептілікке, икемділікке, батылдыққа тәрбиелеу.Қозғалыс үйлесімдігін жақсарту, жеңіл және еркін	**Қоршаған ортамен таныстыру** Тірі және өлі табиғат **«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата» Мақсаты:**Қассиетіне қарай:қар мен жаңбырды ажырата білу,табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту,қатт	**Көркем әдебиет** Белгілі образды сомдау Белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады. – Өмірдегі ең жақын, аяулы жан кім? – Ана сөзін	**Математика негіздері** Қағаз парақтарын бөліктерге бөлу 1.Қағазды көлденеңнен ортасынан 2 - ге бүктейміз. 2. Тігінен ортасынан 2 - ге бүктейміз. 3. Екі бұрышын ортаға бүктейміз. 4. Қағаздың екі аяқ жағын бүктейміз. 5. Екі бұрышын бүктейміз.	**Сауат ашу негіздері** Жай сөйлемдерді сөзге бөлу **«Кім болам?»** дидактикалық ойын. Мақсаты: ойын арқылы образға кіруді үйрету,сұрақты дұрыс қоя білуге,байланыстырып сөйлеуге баулу. Ойын шарты: балалардың ішінен

	қозғалыстарды қамсыздандыру.Ұйымдасқан түрде **жаттығу** жасауға үйрету. Орнында жүру Б.қ - екі аяқ алшақ, екі қол белде. Мойнымызды 1-4 рет оңға, 5-8 рет солға айналдырамыз.(4-5 рет) Б.қ – екі аяқ арасы алшақ, екі қолымызды иығымызға қоямыз. Алдыға 3 рет, артқа 3 рет иығымызды айналдырамыз. (4-5 рет әрбір жаққа) Б.қ – тізерлеп отырамыз, екі қолымызды артқа ұстаймыз. 1- оң аяқты жанға созамыз, 2- сол қолымызды да жанға созамыз, 3- қолды артқа қоямыз, 4- б.қ келу. Дәл осылай оң жақ аяққа жасаймыз. (3-4 рет) Б.қ – аяғымыз бірге, қолымызды артқа ұстаймыз. 1- отырамыз, 2- қолымызды алдыға шапалақтаймыз, 3- тұрамыз, 4- б.қ келеміз. (4-5 рет) Б.қ – екі аяқ бірге, екі қолды тізелемізге	ы,жұмсақ,ериді,буға айналады. **Көрнекіліктер:**қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер. 24. **Ойын барысы:** Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп,олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек. **Біртұтас тәрбие «Жер,су,ауа»** **Мақсаты**:балаларға берілген тапсырманы тез шешуге,жылдам жауап беруге,жерде ,ауада,суда не болатынны дұрыс айтуға төселдіру,қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу. **Көрнекіліктер**:асық **Ойын шарты**:балалар дөңгелеіп отырады.Бір бала ортаға шығып балалардыі кез келгінене асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады.Егер бала жер десе асықты	естігенде, ойларыңа не келеді? – Аналарың сендерді қандай сөздермен еркелетеді? Ана – ең аяулы жан. Анамызды сыйлап, ренжітпей жүруіміз керек. Анамыз ауырып қалса, дәрі-дәрмек беріп, күтіп, көмектескеніміз жөн. Бүгін біз ана туралы «Үш қыз» атты татар халық ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің әңгімеден айырмашылығы – ойдан, қиялдан шығарады. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: – Ертегі ұнады ма? – Ертегі не туралы? – Анасы тиінді жұмсап, қыздарын не үшін шақырды? – Тиін үлкен қызды неге айналдырды? Не үшін? – Тиін ортаншы қызды неге айналдырды? Не үшін? – Тиін кіші қызды	6. Үшбұрыш дайын 4-бөлікке бөлу. **Тік төртбұрышты теңдей төрт бөлікке бөліп, бір бөлігін бояу**. Төрттенбірбөлігі — ширекдепаталады. Қарындаштапсырмасындабірдейтөрттекшені, төрттүрліжағдайда, теңдейтөртбөліккебөлуқарастырылады. Тіктөртбұрыштытеңдейтөртбөліккебөлужұмыстарышаршыныбөлгендейжүргізіледі. Берілгенгеометриялықфигуралардыңқайсысытеңдейтөртбөліккебөлінгенін, қайсысытеңдейбөлінбегенінанықтату. Қарындаштапсырмасындагеометриялықфигуралардыбояутапсырылады. Бүтіндітеңдейтөртбелікке белу үшіналдыментеңдейекігебөлукерек, оныңәрбөлігінтағы да теңдейекігебөлукеректігінсаналыигерту, игергенұғымдарынқалыптастырукерек. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** «Абайлап жүр,балақай!» (17 б жаттау) **«АБАЙЛАП ЖҮР,**	«тілші» сайланады. Тілші болып сайланған бала басқа балаларға «Болашақта кім боласың?» деген сұрақты қойып, олардан сұхбат алады. Балалардың қалауы бойынша «тілші» рөлі ауысып отырады.**Жұмбақтар шешу** Мақсаты: жұмбақтың жауабына сөйлем құрауға үйрету және неше сөзден тұратынын анықтауға үйрету. Шарты: Жұмбақтардың шешуі болған сөздерді қатыстырып, бірнеше сөйлем құрастыру. Темір тұлпар гүрілдеп, Соқасын жүр сүйреп. (трактор) Темір арба жолы-темір жол, Тек қала ішінде жүрер ол (трамвай) **Көркем әдебиет** Сюжетті таңдауда дербестік таныту **«Тігінші. Сән үйі» сюжетті-рөлді ойыны** **Мақсаты:** берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалардың топтарға

	қоямыз. 1-4 аяғымызды ішке, 5-8 аяғымызды сыртқа айналдырып жаттығуды жалғастырамыз. (3-4 рет) Б.қ – аяқ бірге, қолымыз белде.Оң аяқпен 8 рет орнымызда секіреміз, дем аламыз. Сол аяқпен 8 рет секіреміз, дем аламыз. **Қимылды ойын: «Кім жылдам?»** Ойын шарты: Бірінші ойыншы қолына кубикті алып , жүгіру арқылы белгіленген орыннан айналып келіп, екінші ойыншыға кубикті береді. Ойын ары қарай жалғасады, қай топ бірінші аяқтаса сол топ жеңімпаз. **Біртұтас тәрбие** бойынша ұлттық ойындарды насихаттау. **Қимылды ойын: «Асық ату»** Ойын шарты: 2-3 метр қашықтықтағы асықты атып тигізу, қай топта көп асық болса сол топ жеңіске жетеді. **Математика негіздері** Геометриялық	қағып алған сезмен тәбиелек. Біл бала отатаға шығы п,балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібреді де жер се ауа деген сөздік бірін айтады.Егер бала жер десе,асықты қағы п алған бала жерде тіршілік ететін құстарды,адамд арды,өсімдіктерді атай ды.Ал су сөзі айтылса,балық ба лардың аты аталады.Ауа деген де құстарды айтуы тиіс. **Музыка** Ойдан би қимылдарын шығару Би қимылдарын, музыкалық ойын әрекеттерін орындауға талпындыру. Музыка ырғағына сәйкес жануарларға тән қимыл-қозғалысты бере білуге талпындыру. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтауда мұқият болу. Жеңіл қозғалу, ырғақты қозғалуды қолдану. Музыка тыңдау ережелерін сақтау. **«Күн және гүлдер»**	неге айналдырды? Не үшін? – Қай қыздың әрекеті ұнады? Рөлге бөліп ойнау. **Тіл гимнастикасы** «Р»-ға тілің келе ме? Қаламқасқа «тұр», - деші, Қарындашқа «жүр», - деші. «Қара қарындашты Қаламқас алып тұр», - деші, Ал енді өзің-ақ «Р-р-р-р», - деші. **Математика негіздері** Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғым ***«Фигураларды таяқшалардан құрастыру»*** *Мақсаты:*Фигуралард ы таяқшалардан құрастыруға тапсырма беру арқылы ұқсас заттарды бейнелеуге үйрету.. Шарты: Құрастыру: 1) жалауша , күрек 5 таяқшадан, ал үй 6 таяқшадан; 2)екі бірдей мөлшердегі үшбұрышты 5	**БАЛАҚАЙ!»** Шықсам егер көшеге Бағдаршамға қараймын. Қызыл,сары ,жасылды, Көздерін мен санаймын. Қызыл жанса егерде Қапылма,тұр,бекерге, Сары жанса кезекте, Дайын тұр деп есепте, Жасыл жанса жарқырап, Жүре бергін шапқылап. Үш көзді екен сонымен, Жүру керек шамның көзімен. **Музыка** Мәтінге сәйкес әнді сахналау. Музыка тыңдау: **«Балалығым балғын шағым»** (муз. Е. Ташев, сөзі Т. Қажыбаев). Тыңдаған әннен алған әсерлерін, мазмұны, көңіл күйі туралы сұрау, әңгімелеу (көңілді, ашық-жарқын т.б.) Әннің сипаттары туралы түсінік беру (мұңды, көңілді, салтанатты, ойнақы, қайғылы т.б). (Т, Ж) Дауыс жаттығулары: **«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз».** Әуенді дауыс ырғағымен қол қимылдары арқылы жоғары, төмен көрсете білу. «Ән» сөзінің	бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу білігін қалыптастыру. Тігінші, сәнгер, үлгішінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу, олардың ұжымдық еңбегі бір адамның ұқыптылықпен еткен еңбегі екіншісінің жұмысына байланысты екендігі туралы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысында өлшеу тәсілдерін қолдану туралы білігін дамыту. Диалогпен сөйлеуін дамыту. ***«Жүргізушілер.*** **Гараж. сюжетті рөлді ойыны** **Мақсаты:** Балаларды ойналатын ойынның кезеңдерін алдын ала жоспарлауға, берілген ойынға қажетті заттарды табуға, алуан түрлі алмастырушы-заттарды қолдануға үйрету. Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге және қызығушылықтарын тәрбиелеуге, олардың еңбек пен «инспектор-

	фигураларға ұқсас заттарды табу.. **«Затты тап»** ойынын ойнайды. Балалар санамақ арқылы топтарға бөлінеді, топтарда талқылап, геометриялық денелерге ұқсайтын заттарды атайды. Әрбір дұрыс жауап үшін фишка алады. Жинақтағы геометриялық денелерді кезек-кезек көрсетіп, қандай заттардың оларға ұқсайтыны (осындай пішінге ие) туралы сұрайды. Фишкаларды ең көп жинаған топ жеңімпаз атанады. **П\ж\ойын:«Автокөліктерді – көлікжайға»** Тәрбиеші геометриялық пішіндерді таратады. Балаларға ойын ережелерін атайды. Өздеріңді «көліктерміз» деп ойлаңдар, ал геометриялық пішіндер «көлік нөмерлері», «гараждар» — геометриялық пішіндердің белгілері бар орындықтар. Музыка орындалып	Бұл балалар үшін керемет сабақ. Барлық балалар гүл болады. Балалар отыруға және көздерін жауып тастайды, ал иесі музыканы айналдырады. Күн «ұйықтайды» және гүлдермен «оятуға» бастайды. Кез келген адам сенсорлық сезініп, көтеріліп, билеп, гүл секілді секіреді. Балалар үшін бұл музыкалық және би ойындары достық қарым-қатынас, өзара қарым -қатынас жасауды үйретеді. **Құрастыру** Дайын құрылыспен бірлесіп ойнау**«Үйдің есігін жабайық»** Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке	таяқшадан; 3)2 бірдей шаршыны 7 таяқшадан; 4) 3 бірдей үшбұрышты 7 таяқшадан; 5) 3 бірдей шаршыны 10 таяқшадан; **« «Пішіндерге ұқсас ағаштар»** Тақтада геометриялық фигуралардан бейнеленген ағаштар суреті ілінген, педагогтің үстелінде көлемді фигуралардан ғимараттар салынған. Геометриялық пішіндер елінде ағаштар да ерекше пішінге ие. – Ағаштардың суреттеріне қараңдар. Қандай геометриялық пішіндерді көріп тұрсыңдар? **Дене шынықтыру** Спорттық жаттығулар -Қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту	аудармасын үш тілде белгілі бір әуенмен әндете қайталату: Ән мәтінінде не туралы айтылады? Бірнеше топтарға бөлініп, ән ырғағын шапалақтап, әрі қарай бубен ырғағымен көрсетуді ұсыну. Ырғақты дәл көрсете білуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту** Түбірлес сөздер Дидактикалық ойын **«Көңілді доп»**Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін, сөйлеу мәдениетін одан ары қарай жетілдіру. Сөзден байланыстырып сөйлем құрастыруға үйрету. Шарты**:** Тәрбиеші допты лақтырады, допты ұстап алған бала маманның іс-әркетін айтады Дәрі-дәрігер-дәріхана.... Ас-аспаз-аспазшы.. Шаш-шаштараз-шаштаразшы- Тік-тігінші- тігеді.... Оқу-окушы-оқулық... **«Суретті жұмбақтар» Мақсаты:** логикалық ойлау қабілетін, сөдік қорын дамыту. **Шарты:** логопед қораптан неше түрлі	жүргізуші», «инспектор-жаяу кісі» өзара қатынасы арасындағы еңбек жағдайларда қала тіршілігіндегі маңызы туралы ұғымдарын бекіту. **Қоршаған ортамен таныстыру** Табиғат құбылыстары **«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»** Мақсаты**:** Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу,табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту,катты,жұмсақ,ериді,буға айналады **Ойын барысы:** Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп,олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек. Ойын : «**Құм,тас,су»** .Құм дегенде әр жерде шашыраңқы болып отыра қалу. Тас

	тұрғанда «көліктер» топпен жүреді, ал музыка соңында «көліктер» көлікжайға тоқтайды. Көліктің геометриялық пішіні «көлікжайдың» геометриялық пішіні секілді болуы тиіс. Орындықтар орындарымен ауысады. Ойын еркін ойын уақытында қайталанады. **Сөйлеуді дамыту**Зат есімдерді сын есімдермен үйлестіру . **Құр\о: «Ойлан және аяқта!»** Мақсаты: Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту. Лимон қышқыл, ал қант...(тәтті) Өзен арықтан терең, ал арық...(саяз) Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық...(үстелден аласа) Сен аяғыңмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың...(қолыңмен) Егер Самал Айманнан кіші болса, ал Айман Самалдан үлкен..	есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну. **«Үй құрылысының ретін көрсет»** Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. Мазмұны: Балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. **Сауат ашу негіздері**Сөйлем құрау **«Кім шапшаң сөйлем құрайды?»** дидактикалық ойыны. Шарты: педагог балаларға заттардың атын айтады, балалар аталған сөзді қатыстырып, сөйлем құрастырады. Ойын соңында шапшаң әрі көп сөйлем құрастырған бала	«Ержүректілікке жаттықтыру» **«Бұлтқа қол жеткізу»** Гимнастикалық қабырғада қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіріп өрмелеуге жаттықтыруды жалғастыру. Тапсырмаларды бұлжытпай орындап, өздерін ержүрек екендіктерін көрсетуге тырысады. **«Қатып қал!»** ойын жаттығуы. Шашырап жүру, жүгіру. Топтарға бөлініп, негізгі қимыл қозғалыстарды орындайды. Нөмірлері бойынша топ болып сапқа тұрады. 30 см биік заттар арқылы кезекпен секіруге үйретуді жалғастыру. Нұсқау – екі аяқпен ширақ серпіліп, қолды алға шығарады. Заттардың жанында екі	суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені сөзбен сипаттап жасыруды ұсынады. Бастаушы суретті карточканы алып, балаларға көрсетпей, ондағы бейнені, затты сипаттап, суреттейді. Балалар түрлі жауаптар айтып, не бейнеленгенін тауып алу керек. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **Тіл жаттығулары**: Ла – ла – ла Айдос жақсы бала. Ыз – ыз – ыз Анар бестік қыз. Ға – ға – ға Атқа тақты таға. Ға – ға – ға Болсын таза жаға. Ға – ға – ға Болсын аман аға. Ға – ға – ға Бүгінгі ай доға. Ра – ра – ра Айжан шашыңды тара. Ра – ра – ра Гүлге қонды ара. Ра – ра – ра Қозыға қара. Ра – ра – ра Жан – жағыңа қара. Та – та – та Ата, берші	дегенде өз қолымен мүсін жасап қатып қалу. Су дегенде толқын жасап қозғалу. **«Күн, су, ауа, гүл, адам айтысы»** **Күн** -Мен шуақты күнмін! Мен бәріне жылуымды, нұрымды, беремін. Егер мен болмасам табиғатта болмас еді. Сондықтан табиғатқа көрік беріп тұрған менмін! **Су** Мен мөп - мөлдір, тап - таза, сыңғырлаған сумын. Мен болмасам осындай сұлу табиғат болар ма еді? Табиғатқа көрік беріп тұрған менмін **Гүл**-Мен әсем гүлмін! Егер мен болмасам жер үсті жайнайтын ба еді? Менің арқамда табиғат әсем болып тұр. Табиғатқа көрік беріп тұрған мен ғана. **Ауа-** Мен таза ауамын! Табиғаттағы барлығы мен арқылы демалады Егер мен болмасам ешкім тіршілік ете алмас еді. Табиғатқа ең керекті менмін. **Адам-** Мен дүниедегі ең күшті, ақылды адаммын. Менен асқан

	«Заттарды дұрыс ата!» Мақсаты: Заттың сапасын сипап байқату арқылы ажырата білу және оларды тегіс, кедір – бүдір, жұмсақ, қатты, қою, сұйық, ауыр, жеңіл деп дұрыс атай білуді дамыту. Ойынның барысы. Әр түрлі жемістер немесе көкөністер суреттері және муляждар салынған ыдыстан бір бала осы заттардың бірін алады. Алған затының атын атап, оны жан-жақты сипаттайды. Баланың көзін байлап, қоржыннан кез келген затты алғызуға болады. Бала оны сипалап, не екенін ажыратады да атын айтып, сипаттайды, атын айтады. **Қазақ тілі** Қоршаған ортаға баланың қарым-қатынасы **«Жыл мезгілдері»** Мақсаты:Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс,көктем,жаз,күз). Мезгіл өзгерістерін	жеңімпаз атанады. «**Топтастыр және сөйлем құра!**» - Мақсаты: айтылған сөздерді топтастырып және сөйлем құрауға баулу. Шарты: -шана, суық, тайғақ, қар, аққала, боран - неге байланысты? - Ауа - райы, қыс мезгілі. -Мектеп, аурухана, байланыс бөлімшесі, мұражай, мәдениет үйі. –Ғимараттар -Кітап, дәптер, қалам, өшіргіш, сурет дәптер, сызғыш. -Оқу құралдары. -Алма, алмұрт, шие, банан, өрік, мандарин. -Жемістер. Ойын **« Затты пайдаланып сөйлем құра»** Мақсаты: сөhздік қорын байыту,суретті дұрыс атау. Шарты: Салынған суреттер бойынша сөйлем құрату. (ауызша) Геометриялық пішіндердің артында суреттер жасырынған. Сол суреттерге сөйлем	тізбекке тұрады. Топтарға ат қояды. Поролон текшелерден секіріп, құрсауды айналып өтіп, таяқшаны келесі балаға алып келіп, өзі тізбектің соңына тұрады. **Сауат ашу негіздері** Сөйлемді ауызша талдау **«Сөйлемді аяқта»** дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге сөйлемнің басын айтамын,сендер жалғастырасыңдар. Мысалы: аққаланы ....жасаймыз; ...бала, банан-... бан...тик, асқа...бақ, сә...біз, домбы...ра, қам...шы, балмұз...дақ, аялда...ма, дәріха...на, емха...на, балабақ...ша, бағдар...шам, **«Бір буыннан басталатын бірнеше сөз»** дидактикалық ойыны Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледі.	бата. Та – та – та Анам әкелді мата Ос – ос – ос Құстарбізгедос. Ос – ос – ос Екігеекініқос. Үз – үз – үз Суда еркін жүз. Үз – үз – үз Алтын, сары күз. Із – із –із Жеңіп шықтық біз. Із – із – із Апа, берші біз.	ешкім жоқ бұл жалғанда. Сондықтан да бұл өмірдің иесі де, киесі де менмін. - Дұрыс айтасыңдар! Күн болмаса жарық жылуды қайдан аламыз. Су болмаса өсімдіктерді, қалай суарамыз Ауа болмаса қалай тыныс аламыз Гүл болмаса табиғатымыз әдемі болмайды Сендердің барлықтарың, маған керексіңдер .**Дене шынықтыру** Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау **Далада заттарсыз орындалатын ЖДЖ:** а) **«Жылынып жатырмыз»** жаттығуы:еі аяқты сәл алшақтау қойып, қолды екі жаққа созу. Қолды шынақтан бүгіп, бір уақытта қолмен сол иықты,сол қолмен оң иықты құшақтап: «Ох»деп айту. Қолды екі жаққа созу. 2-3 қайталаудан кейін қолды төмен түсіру ә)**«Қарлы боран»** жаттығуы: аяқ иық

	талқылау,әңгімелету... Ойын барысы:Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады,әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады. (мысалы:қыс мезгіліне қар,шырша,аққала т.б. **« Қайсысы қайда және қалай тіршілік етеді?»** Мақсаты:жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу,олардың мекенжайын анықтау. Сөздік қорын молайту. Ойын барысы:әр түрлі жануарлар,құстарды көрсетіп,олардың қайда өмір сүретінін сұралады. Оларды немен қоректенетінін айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер еңгізу үшін тапсырманы түрлендіруге болады. Олартуралыбілетінтақ	құраку керек.	Педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауға жарысады. Сөз айтқан балаларға жұлдызшы беріліп отырады. Қай топ бір буыннан ең көп сөз айтады екен. Мысалы: (те-) те-(геш) , те-(рек), те-(мір), те-(тік), көр-(пе), (ор-) ор- (та), ор-(ман), о-(рақ), (өр-) өр- (мек), өр-(кеш), өр-(ле), өр-(мекші), өр(т), (да-) да(мыл-да), да(был),		деңгейінде қойып, қолды артқа ұстап тұру. Төмен иіліп, қолды сол өкшеге тигізу.Жаттығуды орындау барысында «у-у-у» денег дыбыс шығару, бастапқы қалыпқа оралу.**«Коньки»** ойыны. Шарты: Ойынға қатысушылар белгіленген межеден кезекпен шайбыны воротаға дәлдеп салады. Қай топ көп шайбыны салса сол топ жеңіске жетеді. «**Шаңғымен жарыс»** **Шарты** : Балаларға қолдарына сиқырлы таяқшаны алып аяқтарына шаңғы киіп екі топқа бөлініп ойнайды. Екі топта жеңімпаз болып ойынды аяқтайды. Балалар қызықты ойнайды. **2. «Шанамен жарыс»** Екі топқа бөлініп шанамен жарысады.Ұлдар қыздарды шанаға отырғызып сүйрейді.Кім мәреге барып келсе кезекпен келесі балаға береді.

	пақтарынсұрайды.				
Серуенге дайындық	Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру	Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын орындауға бағыт беру.	Түрлі балалар әрекеттеріне қажетті құралдарды дайындауға баулу.	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру
Серуен	Аяқкиімініңтабанынқарға басу ізіменкүнбейнесінсалудыүйрету(сурет салу) «**Кім тез жинайды**» ойыныарқылықартүйіршіктеріненжиынжасату. (математика негіздері) Қимылдыойын: «**Кімжылдам**»	Қыстайтын құстарға жем бергізу. Айналадағы табиғатты бақылап, сипаттау. Ауа райындағы ерекшеліктерді байқату. (қоршаған ортамен танысу) Балалардың жақсы көретінін әнін айтқызу, би билету.(музыка) Қимылды ойын **«Жалауға қарай жүгір»**	**Аула сыпырушыға** көмектесу. Берілген тапсырмаларын ұқыпт орындаудыүйрету. (қоршаған ортамен танысу) Өздерімен алып шыққан ойыншықтарға зерттеу жүргізу.	**Ауа райын** бақылау, табиғат құбылыстарын,өлі және тірі табиғат нысандарын тану дағдысын жетілдіру. (қоршаған ортамен танысу) Қарда табиғи құбылыстарды бейнелету (сурет салу) Еркін ойындар	Қимыл-қозғалыс ойындары. "**Аққала ойыны**". (дене шынықтыру) Мақсаты:. Заттарды лақтыру дағдыларын бекіту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар: қозғалыстарды дамыту.
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке жұмыс:*** Достарымен қарым – қатынас жасауды бекіту, топпен жұмыс жасауды үйрету. (Бексұлтан,Раяна)	***Жеке жұмыс:*** Қайшымен күрделі пішіндерді кесіп алуды, оңай мүсіндеуді үйрету. (Ерәлім,Сержан)	***Жеке жұмыс***: Нүктелі сызықтарды сызықпен қоса отырып, толық пішін бейнесін шығаруды үйрету. (Ерәлім,Ибрахим)	***Жеке жұмыс:*** Жапсыру жұмыстарында қауіпсіздік ережесіне сүйене отырып, шығармашылықпен шұғылдануға баулу. (Мүсілім, Томирис)	Жыл мезгілдері, ай, апта күндерін ажыратуды үйрету. **(топтық жұмыс)**
Балалардың үйге қайтуы	Ата-анамен әңгіме: -Баланың уақытылы ұйықтауға жатуын қадағалаңыз.	Кеңес: - Компьютерлікойындаойнауды бала күнінде 20 минуттанасырмауытиіс.	Тапсырма: «Менің отбасым» Өз отбасын гүл бейнесімен суреттеп салып әкелу.(балаға көмек көрсету)	Кеңес: Баламен дұрыс тіл табысуға, сөйлеу мәдениетін үнемі қолдауға ой салу. Жанұядағыана мен бала арасындағықарым-қатынастынығайту.	• Кеңес:Бала тәрбиелеудегі ұлттық құндылықтардың маңызын ұғындыруға, көбірек ұлттық тұрғыда тәрбие беруге шақыру.

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 19--23 ақпан

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Өз күлкіңмен бөліс!»** жылулық шеңбер Балалар шеңбер құрып тұрады,бір-біріне жылы сөздер айтып,әдемі күлкілерін сыйлайды.педагог үй жануарларын атап шығуды және неліктен үй жануарлары деп аталатынын естеріне түсіруін сұрайды. **Әнұран айту** (музыка)	**«Сиқырлы айналу»** жылулық шеңбері. «Мен және аспан» Тәрбиеші балалардың назарын аспанның әдемілігіне аударады.Балалар аспандағы бұлттарды түрлі заттарға ұқсатып айтады;үлпілдік ақша бұлттаға,жауар бұлттай түнерген аспанға,мейірімді жылы күнге,ай мен жұлдыздарға,қарлығашқа,бозторғайға,шымшыққа, бүркітке т.б.айналады. **(қоршаған орта)**	**«Шаңырақ»** жылулық шеңбері Балалар шеңберді айнала ұстап,төбелеріне көтереді.Олар «уық»сияқты қолдарымен, «шаңырақты» мықтап ұстайды да,түндіктен «көк аспан мен жұлдызды» көреді. Көтеріліп шаңырақ,керегелер керіліп, Өрімдей боп өріліп,бәріміз жүрсек айналып, киіз үй боп көрініп. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты**	**« Жылы сөз»** жылулық шеңбер Тәрбиеші баланың назарын терезеден түскен Күн сәулесіне аударып.төмендегі «Тіршілік атаулыға қайырым жас» өлеңін оқиды. Шашы алтын,көзі –от,шыға ғой Күн тезірек! Шуақ берші,жылу бер-маған,қозы,лағыма,тағы, тағы,тағы-да! Балалар тәрбиешіге еліктеп,әр сөзді онымен бірге қайталып және қолдарын бірде жоғары Күнге көтеріп,біресе қиялдарында тұрған қошақан мен лақты көрсетіп ойын қимылдарын жасап отырады.	**«Мен күлгенді ұнатамын»** ойын жаттығуы. Тәрбиеші балаларға:тұңжыраған жәнекөңілсіз,жабырқаған және ойланған көңілді және күлкілі;қайрымды және қуанышты,т.б.кейіпке еніп,бір бірімен рольге кіріп,адамдардың бейнесін келтіруге ұсынады.балалар айнаға қарап, әдемі аққөңіл кейіпте күлімдейді.педагог осы «Мен күлгенді ұнатамын » жаттығуын күніне бірнеше рет қайталап көңіл күйді күлкімен көтеруге болатынын түсіндіреді. «Күлкі-көңіл күйдің сиқырлы кілті.Адам күлгенде өз көңіл

			қарауға,насихаттауға баулу.		күйін,өз денсаулығын жақсартады және айналасындағы

					адамдардың көңіл күйімен денсаулығына жақсы әсер береді.»
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Сіз балаңыздың бойынан қандай қасиеттерді көргіңіз келеді?	Тәкәппарлық, еріншектік мақтаншақтық сияқты жағымсыз қылықтар балаңыздың бойында бар ма?	«Балаңыз мектептен шағым айтып келді. Енді мектепке барғысы келмейтінін айтты. Сізқандайәрекетет есіз?»	«Балаңызұялы телефон алыпбердепжылады. Сіз: «Шамалышыдайтұр, уақытындаалыпберемін» - дедіңіз. Балаңызтыңдамайесікті тарсжауыпкетіпқалды. Сіздіңәрекетіңіз?»	Балаңызғаризашылығыңыздықалайбілдіресіз?
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Әдепті өтініш"** жаттығуы. Мақсаты: балаларға біреуге өтінішпен жасау кезінде айтылатын, сыпайы сөздердің мағынасын түсінуге көмектесу. Балаларды қабылданған әрекеттердің, оқиғалардың адамгершілік жағын көруге, олардың мәнін түсінуге үйрету. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау**.	**Саусақ жаттығуын** айтқызу. Ақшақарлар қалықтап (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету), Ұшып барады, асықпай (саусақпен кезек-кезек жыбырлату). Айналып, оңға ұшып (қолдармен бір жаққа бұраңдау), Айналып, солға ұшып, (қолдармен екінші жаққа бұраңдау), Мамықтай жерге түсіп (алақандармен жоғары бұлғап, төмен қарай түсіру,) Тыныш жатыр, бізді күтіп (алақандарды үстел басына, тізеге салу)	.**"Құстардың көлеңкесі"**. Мақсаты:. Балаларға әр құстың көлеңкесін тауып, орнына орналастыруды үйрету. Тілдерін дамыту. Құстардың атауын атауды, сөзбен сипаттауды үйрету **.(танымдық дағды, тілдік қатынас іс-әрекеті, қоршаған орта)**	**"Кім көп біледі?"** сөздік ойыны.. Балалардың есте сақтауын; заттар туралы білімдерін молайту; тапқырлыққа, жылдам ойлануға тәрбиелеу. Ойын ережесі. Заттың қалай пайдаланылатынын айту. Ойын әрекеттері. Жарыс, затты пайдаланудың түрлерін көп айту керек. (қарым-қатынасіс-әрекеті .	"**Жоғалған зат**" үстел үсті ойыны. Барысы. үстелдің үстіне бірнеше затты қояды. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын біртіндеп өсіруге болады.
Жаттығулар кешені	"**Түсіріп алма**»Б.Қ қазақша молдас құрып отыру,доп қолда.1.Допты жоғары көтеру,қолды бүгіп,бастан	«**Құлау**»Б-Қ аяқ иық кеңдігінде,қол доппен төменде.1 допты алға созып,оң аяқпен құлау.2.Б-Қ -қа келу.	«**Допты айнала жүгіру**»Б-Қ н-т доп еденде.Белгі бойынша допты айналып,жүгіріп,тізерлеп	.**Кубиктарды** ұстап үлкен бір шеңбер жасап бір-біріне қарама қарсы отырады да, екі аяқтарын көтеріп кубиктің үстіне	«**Отырайық** жүрелеп, Гүлді үзіп алайық. Орнымыздан түрегеп, Басқа гүлге барайық».

	асыру.3.Допты жоғары көтеру.4.Б:Қ-қа келу. 4-5 ретқайталау.		отырып,алақанмен допты бір ұру.5 рет әр жаққа қайталау.	аяқтарын салыптүсіреді (3-4 рет).	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Артикуляциялық жаттығулар: Ойын:«Сағат» Мақсаты:**Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей күнделікті жасау арқылы біз алдымызға қойған мақсатымызға жетеміз. Сабақ үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру. Ата – аналармен бірлесе қарым – қатынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз. • **«Сағат»** – тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек. • **«Саңырауқұлақ»** - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау.	**ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ОЙЫНДАР** **Мен қандай адаммын ?** **Мақсаты:** Топта жұмыс жүргізу үшін жағымды ахуал орнату, қарым - қатынастың белсенді стилін және кері байланыс немесе алу тәсілдерін меңгеру; Әр қатысушы өзінің жағымды , жағымсыз қасиеттерін айтады . Сол бойынша қорытынды жүргізіледі . **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау**.	**«Бағдаршам» ойыны Жүргізуші**: – Мен қызыл түсті көрсеткенде, орындарыңнан тұрасыңдар, сары түсті көрсеткенде, шапалақ ұрасыңдар, жасыл түсті көрсеткенде, бір орындарыңда тұрып жүресіңдер. – Көшеге шыққанда неге мән беру керек? – Жол белгілеріне мән беру керек.	Сюжетті-рөлдік ойын**. "Цирк".** Мақсаты. Балалардың түсінігінде циркте қызмет ететін өнерпаздар (сайқымазақ, гимнаст, сиқыршы, жонглер, жануарларды жаттықтырушы) жөнінде ұғымдарды қалыптастыру; цирк өнерпаздарының жұмысын түсіндіру; еңбекқорлыққа, төзімділікке, сыпайылыққа, салауатты өмір салтына тәрбиелеу.	"**Ветеринарлық емхана".** Мақсаты: Балалардың ветеринарлық емханада қызмет атқаратын жануар дәрігері, мейірбике, күтуші жөнінде ұғымдарды нығайту; медициналық қызметкерлердің емханада атқаратын рөлі неде екендігін анықтау; еңбекқорлыққа, жанжануарларға аяушылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	**Дене шынықтыру Шаңғымен жүру. Шаңғышылар»** деп	**Қоршаған ортамен таныстыру Өлі табиғат**	**Көркем әдебиет Образды түрлендіру Ойын:**	**Математика негіздері Логикалық тапсырмалар**	**Сауат ашу негіздері . Жазу дағдылары** бағдарлай білу, жазу

ұйымдастырылған іс-әрекет	аталады **Ойынның шарты:** Балалар шаңғымен кедергілер арасынан жүріп өтіп, мәреге бірінші болып жеткен топ жеңіске жетеді. **Жүргізуші:** - Балалар, біз келесі ойынды ойнамас бұрын жұмбақ шешейік, сол жұмбақтың шешуі арқылы келесі ойынымыздың атауын анықтаймыз. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық белсенділікті арттыру.** **Сөйлеуді дамыту** **Етістіктерді жалғаулармен қолдану** **Ойын: Кім не істейді?** Ұшқыш ұшады. Ғарышкер ұшады. Дәрігер емдейді. Құрылысшы үй салады. Сатушы сатады. Балалар сөйлемдерді қайталайды. «Кім болып істейді?» сұрағымен таныстырады. Ата-аналарының кім болып істейтінін	**заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу.** **Мақсаты** Балаларды «жансыз табиғат» түсінігімен таныстыру, жансыз табиғаттағы адам қолымен жасалған заттарды айыра білуге үйрету Күрделі сұрақ: Қолдан адам қолымен жасалған әлемге қандай заттар жатады деп ойлайсыңдар? Балалар терезеден не көріп тұрғандарын атап береді. Табиғатқа – ағаштар да, аспан да, шөп те, ауа да, адам да жатады деген ұйғарымға келеді. Топтағы жанды заттарды атап көрсетеді. Үстелдің неліктен жансыз затқа жататынын дәлелдейді. Тірі ағзаның қандай әрекеттер жасайтынын, мәселен, тыныстайтынын, тамақтанатынын, өсетінін, көбейетінін айтып береді. Педагогтің көмегімен қолдан жасалған (жансыз) әлемге киім,	**Кім не істейді?** Ұшқыш ұшады. Ғарышкер ұшады. Дәрігер емдейді. Құрылысшы үй салады. Сатушы сатады. Балалар сөйлемдерді қайталайды. «Кім болып істейді?» сұрағымен таныстырады. Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. – Сенің әкең кім болып істейді? Сенің анаң кім болып істейді? Балалар Менің есімдігін жауаптарында қолданады. Ата-аналарының мамандықтарын атайды. – Менің әкем құрылысшы болып істейді. – Менің анам дәрігер болып істейді. **Дене шынықтыру** **Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу** **Мақсаты:**Қимыл	Логикалық есептер. 1. Бес сәбіздің біреуін, Досың сұрап алады. Айтшы сонда нешеуі Өз қолыңда қалады? 2.Автотұрақта 3 машина тұрды.Оған тағы 2 машина келіп қосылды Сонда барлығынеше машина болды? 3.Айымда 4 алма болған. Оған анасы 1 алма берді. Айымда неше алма болды? 4..Далада тұр екі ешкі, Қорада тұр екі ешкі Екі ешкі мен екі ешкі болады неше ешкі. 5.Тал басында тізіліп, 5 жапырақ тұр еді Жел соқты да үзіліп,ұшып кетті біреуі Ізінше оның жұлынып,түсті тағы екеуі Тұр әлі де ілініп, жапырақтың нешеуі? **Сөйлеуді дамыту** **Сөйлеу әдебі** **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.** **Мақсаты**сыпайылықты білдіретін сөздермен сөздік қорларын толықтыру, оларды күнделікті өмірде	жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету **Мақсаты :**Берілген буынға сөз құрай алу дағдыларын бекіту **«Буынды қос» дидактикалық ойыны (доппен)** – Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады. **Дене шынықтыру** **Бір орында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу.** **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық белсенділікті арттыру.** **Мақсаты -** 3 м арақашықтағы көлбеу қойылған нысанаға заттарды лақтыруға үйрету. **Қимыл-қозғалыс**

	сұрайды. – Сенің әкең кім болып істейді? Сенің анаң кім болып істейді? Балалар Менің есімдігін жауаптарында қолданады. Ата-аналарының мамандықтарын атайды. – Менің әкем құрылысшы болып істейді. – Менің анам дәрігер болып істейді. **Математика негіздері** **8-10 бөліктерден пішіндерді жинап, құрастыру** **Мақсаты**.Бөліктерден бүтінді құрастыруға және бүтінді бөліктерге бөлуге үйрету Бүтін мен бөліктердің үстінен саусақтарымен жүргізеді. Практикалық жұмыс жүргізеді, сұрақтарға жауап береді. - Алма қандай бөліктерге бөлінген? (Жоғарыда алма екі бөлікке, төменде төрт бөлікке бөлінген). - Барлық бөліктерін біріктірсе, не болады?	аяқкиім, ыдыс-аяқ, жиһаз т.б. жататынын түсіндіреді **Сауат ашу негіздері Сөйлемдердегі сөздің ретін, санын анықтау** **Мақсаты**өткен тақырыптарда алған білімдерін пысықтау **«Жалпы атауын айт» дидактикалық ойыны** 1.Тәрелке, құмыра, кесе, шанышқы – ... (ыдыстар). 2. Басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, кішкене бөбек, шылдыр шүмек – ... (саусақтар) 3. Күрте, пальто, тон, плащ – ... (киім). 4. Құлақшын, қалпақ, малақай – ... (баскиім). **Музыка** **Музыкалық аспаптарда ойнау «Ырғақты қайтала»** Мақсаты: Аспапты тембірлік үнінен тануға үйрету. Көрнекіліктер: Аккордеон, металлофон, қоңырау, үшбұрыш, ағаш қасықтар. Шарты: Екі бала бір-біріне арқасымен тұрады. Алдарында бірдей	әрекеттің дұрыс басталуының кепілі болатын бастапқы қалыпқа дұрыс келуге, шайбаны ілгері бағытта ұшыру. **Мерген имек ағаш». (3 рет)** Алаңқайдың ортасында текше тұр. Оны имек ағашпен бір ойыншы қорғайды. Қалған ойыншылар текшеге шайбаны имек ағаштарымен атып, тигізуге тырысады. Имек ағаштың қыры толық мұзды жататындай етіп ұстауын қадағалайды. Ойыншылар санын біртіндеп арттыра отырып, заттардың арасымен жүгіру. (5 рет) Арақашықтығы 1м 5 конусты алаңның ортасына қояды. Конустарды аралап жүгіретін ойыншы саны қима қағаздарға жазылған сандар арқылы анықталады. Әр команданың	қолдана білуге дағдыландыру. **Мақал-мәтелдерді жаттап ал.** Әдептілікті данадан үйрен. «Сіз» деген – әдеп, «Біз» деген – көмек. Педагог жеке жұмыс жүргізеді. **Ойын «Сұраққа жауап бер».** – Сен әдепті баласың ба? – Иә. Мен әдепті баламын. – Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба? – Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын. **Қазақ тілі** **Егіншілік кәсібі (дән,тұқым,суару,отау, диірмен,орақ..)**Мақал-мәтелдер: Жері байдың — елі бай. Жердің сәні — Егін, Ердің сәні — Білім. Жегіп жегін, Ексең егін, Ішерсің тегін. Жер тоймай, Ел тоймайды.(суару жұмысына байланысты) Арпа, бидай — Ас екен, Алтын, күміс —	**ойыны: «Асық алу».** **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:ұлттық мұраны насихаттау**. Шашырап жүреді, жүгіреді, педагогтің бұйрығымен жерден асықтарды алады. «Асық лақтыру» – дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанаға асықтарды лақтыру (арақашықтығы – 3 метр) Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінен сәл ашық қойылады, оң аяқты арт жаққа жіберу, оң қол шынтақтан бүгіліп, кеуде тұсында. Асықты лақтырғанда оң қол төмен түсіріліп, төмен, артқа жіберіледі. Асықты қолды алдыға созып, сонан соң жоғары көтеріп лақтырады **Қоршаған орта** **Зерттеу әрекеті** **Сюжетті-рөлді ойын: Тақырыбы: «Зертеушілер»** **Мақсаты:**Ойнатылытын ойынын этапатарынын біліктілігін бекіту. Зерттеуге керекті заттар мен құрал-жабдықтарды ,сонымен қатар заттар ауыстырушыларын табуға үйрету .Рөлдерге бөлініп ,бөлінген рөл

	(Бүтін) - Алманың екіден бір бөлігін, төрттен бір бөлігін, басқаша қалай атауға болады? (Жарты, ширек.) Педагог мұны «+» белгісінің көмегімен көрсетеді. Екінші суретте алманың төрт бөлігінен бір бөлігін алады, қанша бөлік қалады? **Қазақ тілі** **Ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелді қолдану** Балаларды топтың кітап бұрышына жартылай шеңбер құрғыза отырғызып,. бүгін «Әдебиет нама» патшалығына саяхатқа баратындарын хабарлайды. Мақал туралы түсінік береді. -Патшалықтың мына бөлігінде мақалдар тұрады екен. Мақалда айтылатын ой қысқа, нақты жеткізіледі. Қазақ жерінің суреті, астында туған жер туралы мақал жазылған: «Туған жердей жер болмас, Туған елдей ел болмас». -Қалай	аспаптар қойылады.Бірінші бала таныс әннің ырғағын аспапта ойнайды, екінші бала дәл сол аспапта ырғақты қайталайды. Бала дұрыс тауып ойнаса, балалар шапалақтайды. **Сурет салуҚазақ ою-өрнегінің элементтерін салу** **Ойын:«Оюларды құрастыр»** **Мақсаты:**Қазақ халқының қолданбалы сәндік өнері туралы балаларға түсінік беру. Ою-өрнектің түрлерімен таныстыру, ою-өрнектерді құрастыра білуге, түстердің үйлесілімділігін үйрету.Танымдық қабілеттерін арттыруБалалар өз елін, халқын сүюге қазақ өнерін құрметтеуге тәрбиелеу.Ұлттық мақтаныш сезіміз ояту.Эстетикалық талғамын ұштау. **Ойын шарты:**Қазақтыңұлтық әр түрлі оюлармен сәндей білу,оюларды құрастырып аттарын	ойыншылары конустардың арасымен педагог белгісі бойынша жүгіре бастайды.ыруға үйрету **Сауат ашу негіздері Берілген сөзге сөйлем құрастыру** **Мақсаты** сөзді буынға бөле алу дағдыларын бекіту **«Буынды айтып сөз құра»** дидакикалық ойыны Ойын шарты: педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы: На... , та... , қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал...,қар..., қа..., пи.., бә... **Математика негіздері Бүтін мен бөлікті салыстыру** **Мақсаты: «**бүтін және бөлік» туралы ұғым қалыптастыру. Педагог суреттерді көрсетеді, балалар бүтін немесе бөлік деп айтады.	Тас екен. Орақшының жаманы, Орақ таңдайды. **«Ұннан жасалған тағамды ата»** дидактикалық ойыны Мақсаты: нан-тоқаш өнімдері туралы білімдерін бекіту; нанға ұқыпты карауға тәрбиелеу **Музыка** **Аспаптарда таныс әуендерді ойнау** **«Аспапты үнінен тап»** Мақсаты: Есту қабілетін дамытып,аспаптарды үнінен ажырату қабілетін арттыру. Көрнекіліктер: Аккордеон, металлофон, қоңырау, үшбұрыш, ағаш қасықтар,домбыра..т.б. Шарты: Шымылдықтың артындағы бала өзіне ұнаған аспабын ойнайды. Аспапты үнінен кім тапса,сол жеңімпаз болады.	бойынша әрекет ету әдетін қалыптастырып . Зерттеу жұмысшыларының жұмысы қызықты әрі қиын екенін түсіндіріп .Ойындық диологты моделдеуге үйрету. **Жағдаят:** Зерттеу обьектісін таңдау; Зертхананы құру ; Фотоға түсіру , аралық нәтижелердің түсірілімі;байқау нәтижелерін журналға жазу; ғылыми кеңес;зерттеу нәтижесін шығару. **Сюжетті-рөлді ойын: Тақырыбы: «Экологтар.Бағбандар »** **Мақсаты:**Қолайлы жағдай жасау, әлеуметтік шабыттарын мадақтау, ойын сюжетіне байланысты шағын топтарға бөлу, тіл этикетін дамыту.Экологтар жұмысының ізгі бағыттағы жұмыстары және оның табиғатты қорғаудағы, әлеуметтік мәні туралы түсініктерін кеңейту. **Жағдаят:**Объектыны таңдау, Картамен жұмыс, бақ орнататын

	түсінуге болады? (айта алмаса, жетекші сұрақтар қою арқылы көмектеседі) Сәйгүлік ат мінген, қазақ жігітінің суреті, астында мәтел жазылған: «Ер қанаты-ат» -Бұл мәтел нағыз батыр жігіттің жүйрік аты болу керек дегенді білдіреді.**Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).** Ұ-ұ-ұш- ұш-қыш – ұшқыш. Ә-ә-ә-дә-рі-і-і-гер – дәрігер. Қ-қ-қ-ұ-ұ-құ-құр-ыл-ыс-шы – құрылысшы. Ғ-ғ-ғ-ғ- ға-ға-рыш-кер-ғарышкер **Біртұтас тәрбие:Талап құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	атау **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:ұлттық мұраны насихаттау**.	Бүтін алманы, текшелер жиынтығын көрсетеді, содан соң бөліктерін-жарты, төрттен бір бөлігін. Балалар атайды Дидактикалық ойын **«Екінші жартысын тап»** I топқа үстелдің үстіндегі заттардың жартысын тауып, бүтін қалыпқа келтіру тапсырылады, **«Екі бөлікке бөл»** II топқа керісінше берілген геометриялық фигураларды тең екі бөлікке бөлу тапсырылады.		жерді таңдау Экологиялық паспортарды қарау;Эклогиялық жағдайларды зерттеу Айыппұл төлету;Экологиялық жағдаятарды түзету жұмыстары;Суретке түсіру, суретке түсірудің бұзылуы, суретшімен кездесу. өсімдіктерді бейнелеу. **Көркем әдебиет Шықбермес Шығайбай (қазақ халық ертегісі)** **Мақсаты:**балаларға ертегінің мазмұнымен таныстыра отырып,мағынасын айтып түсіндіру. Ертегіні мәнерлеп,мазмұнын балаларға түсінікті етіп,оқып беру. -Алдаркөсе қулығымен,айласымен адамдарға жақсылық жасап,көмектесіп отырған. -Шықбермес Шығайбай қандай адам еді? -Оның үйіне қонаққа кім келді? Ертегі желісі бойынша Алдаркөсе мен Шықберместің сөздерін қайталату.

					Мақал жаттау. «Берместің асы піспес,қазаны оттан түспес».
Серуенге дайындық	Балалардың киімі мен аяқ киімінің ауа-райына сай болуы .	Балалар өмірімен денсаулығын қорғау техникалық қауіпсіздіктің талаптарын сақтау	Жер үлескісінде ойындар ұйымдастыруға жағдай жасау.	Күнтізбебойыншатабиғаттыбайқау,	Серуеннің құрылысынсақтау
Серуен	**Аспандыбақылау** Мақсаты:табиғаттыңәдемілігінсезініп, «аспан» сөзіментаныстыру, табиғатқадегенсүйіспеншіліккетәрбиелеу, тілдеріндамыту. Тәрбиешібалалардыңназарынаспанғааударады. Аспанныңтүсіашық, көгілдірекендігін, ондаақбұлттар, қалқиды. Олардыңпішіндеріәртүрліболады, бұлттардыжелқозғайды. **Жұмбақ:**БіртүктікілемБіртүксізкілем (жер, аспан) **Мақал – мәтелдер**: Қарғақарқылдаса, қыстышақырады, Қазқаңқылдаса, жаздышақырады. **Тақпақ**«Аспанда» Аспанбұлтқатолыпкетті.	**Желдібақылау** Мақсаты:балалардытабиғатқұбылыстары, желдіңсоғуын, желдіңбағытын, жылдамдығынбақылауғааажыратабілугеүйрету. Тәрбиешібалалармен қайжақтанжелсоғыптұрғанынбақылайды. Күндізаспандақалықтап бара жатқанбұлттардыбақылау, ағашбұтақтарыныңқозғалысынбақылау. **Жұмбақ**: Қанатыжоқ-ұшады Аяғыжоқ-қашады. (Жел) **Тақпақ:** Желтынымсызгуілдеп Болыпкеттітымбұзық Шуылдайды тал, терек, Жапырағынжұлғызып. **Қозғалмалыойын: «Жел мен бұлттар» Еңбек:**өсімдіктерді,кө	**Күндібақылау** Мақсаты: балаларғаадамдар, жануарлар мен өсімдіктерәлеміүшінкүнніңмаңызызор екендігінұғындыру. Байқампаздық, бақылайбілуқабілеттеріндамыту. Қыстакүнқысқарады, жылуы аз болады, сондықтанқыстакүнсуықболатындығы туралытүсінік беру. **Жұмбақ**: Жұрттыңбәрісоныс үйеді, Біроқоғанқарағысы келмейді. (Күн) Болжамдар: Түндеай жарқыраптұрсанем есеаспандажұлдыздаркөпболса, ертеңкүнашық,жылыболады. **Тақпақ:** Шұғылалыкүніміз	**Су бетінеқатқанмұздыбақылау** Мақсаты: Судыңәртүрліқасиетіментаныстыру, табиғаттаболатынөзгешеліктердібақылайбілугеүйрету, табиғаттыаялауғатәрбиелеу, сөздікқорларындамыту. Тәрбиешібалалрдыңназарынжердегікішкентайкөлшіктергеаударады, бетінежұқамөлдірмұзқатыпқалған. Кейбіркөлшіктерденкүзденқалғанжапырақтарды байқауғаболады. Мұздыаяқкиімдеріңмен жарыпкөріңдер. (олжұқа, тез сынады) Егермұздылақтырса, оларұсақбөліктергебөлінеді. (мұзқатты). Егермұздықолғаұстасақ, олеріпкетеді. **Жұмбақ:**Отқажанбас-суғабатпас (мұз)	**Қарды бақылау** Мақсаты: Қоршаған ортаның әсемдігін сезіне білуге үйрету; қардың қасиетімен таныстыру. Терезеден жауып тұрған қарды бақылау. Қар ұлпаларына қараңдаршы, олар әр түрлі пішінде біреуі үлкен кесек болса, тағы бірі орташа,кішкентай яғни қаршықтар әртүрлі пішінді екен. Қар бізге терезеден жылтырап көрінеді. Олардың әдемі пішінін тамашалаңдар. **Жұмбақ:** Жылт-жылт етеді, Ұстасақ еріп кетеді. (қар) Болжам: көп қар- көп нан. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қоян мен аңшы». **Еңбек:** тәжірибе жасаған үстел үстін жинастыру.

	Бұлттартүлікболыпкетті. Бірбұлтшықтыбиеболып Бірбұлтшықтытүйеболып **Қозғалмалыойын. «Ұшты-ұшты»** Мақсаты: заттардыажыратуға, аттарынестеұстауғашапшаңдыққазеректікке, ұйымшылдыққатәрбиелеу. **Еңбек**әрекет: Жолдардықардантазарту.	шеттердіқармен жабу. Мақсаты: өсімдіккедегенқамқорлыққа, еңбексүйгіштіккетәрбиелеу	Бақшамызғабарамыз Күнгеқарапжайқалып Бізөсіпбармыз. **Қимыл-қозғалысойыны: «Түрлі-түстіавтомобильдер»** **Еңбек:**бұтақтардынтүбінтазарту	Болжам: егерқыстақаразжәнекүнсуықболса, жазқұрғақжәнеыстықболады. **Қозғалмалыойын: «Түлкі мен қаздар»** Мақсаты: ептілікке, шапшаңдыққаүйрету. **Еңбек**: есік алдын сыпырушы ағайға көмек көрсету мұз жолдың үстіне құм себу.	
Серуеннен оралу,ойындар	**Қимыл-қозғалыс ойыны: «Үшінші артық» (3 рет)** Бір-бірінің желкелерінен қарап, екі-екіден үлкен шеңбер құрып тұрады. Жұптардың арақашықтығы – 2-3 адым. «Артық» ойыншы қашады, жүргізуші оны қуады. «Артық» бала кез келген жұптың алдына тұра қалады, енді қатарда үшінші болып тұрған бала қашады. Жүргізушіге ұстатпауға тырысады	**Сюжеттік ойын: Тақырыбы: «Азық - түлік дүкені»** **Мақсаты:** Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. .**Ойын шарты.** Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді.	**Жаңылтпашпен таныстыру.** Ұшқыш меңгергенді Дәрігер меңгере ала ма? Дәрігер меңгергенді Ұшқыш меңгере ала ма? Жаңылтапшты қатты және ақырын әрі жылдам айтқызу. **Біртұтас тәрбие:Талап құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	**Тақырыбы: «Сән ательесі»** **Мақсаты:**Балаларға суреттен көрген киімдердің аттарын атап,киімдер мен ұлтық киімдерді ажыратып топтастыруға баулу, мата түрлерін ажырата алуға үйрету,қайсынан қандай киім тігеді жайлы түсіндіру. **Ойын барысы** : бірнеше матаның қиықтары алып,қайсысынан қандай киім тігуге болатындығын тауып,суретке бейнеленген киімнің түсына қоюды ұсынады. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:ұлттық**	**Саусақ ойыны:« Тасбақа»** **Мақсаты:**Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді. саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, тақпақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау. **Тасбақа** Тасбақа, тасбақа, Тас астында тұрады. Басын баяу шығарып, Тиіссең кері тығады.

		Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**		**мұраны насихаттау**.	
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке жұмыс:*** «Түлкі мен тырна» ертегісін оқып беру. (содан соң аудиодан тыңдату,өз бетімен қайталап айтып беруге машықтандыру)	***Жеке жұмыс:*** 1-10 дейінгі сандарды тура және кері санату. (1-ден 10-ға дейінгі заттардың суреттері бар 10 фигурадан тұратын картаны алады.)	***Жеке жұмыс***: Ұлттық **ойын "Бес тас**" «Бестас» - өте көне дәуірден келе жатқан, қазақ халқының ұлт ойындарының бірі. Ойынға керекті зат бес кішкентей домалақ тас немесе кейде бес асық пайдаланылады.(жұптық ойын)Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:ұлттық мұраны насихаттау.	***Жеке жұмыс:*** ***Жапсырудан ойын-жаттығу "Ақылды қоян"*** Мақсаты: балаларды жазық қағаз бетіне қоян қимаүлгісін орналастырып жапсыруға, ақ түсті қағазды жырту әдісі бойынша, қағазды ұсақтап жыртып, қоян қимаүлгісінің үстіне жапсыруға үйрету.	• ***Жеке жұмыс:*** **Сурет салудан ойын-жаттығу "Теңіз асты тұрғындары"** Мақсаты: балаларды топтастар ұжымымен бірігіп, теңіз асты әлемі сюжеті салуға үйрету. (шығармашылық ісәрекет, қарым-қатынас ісәрекеті) **(**топтық жұмыс)
Балалардың үйге қайтуы	Баланыңқабілетіжайлыәңгімелесу	«Қайрымдылық пен қуаныш сыйлайтын күн» әңгімелесу	Әрбір баланың тәрбиесі жайында сөйлесу.	«Бала құқығын қорғау парызымыз» ата-аналарға кеңес	• Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін __________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 26 ақпан-01 наурыз

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Қылқалам ханшасы»** Жер-Ана, саған мың алғыс, Сыйлайсың бізге қуаныш. Жазда, күзде, қыста да, Көркемсің көктем тұста да! Шеңберге тұрады, бірбіріне жылы сөздер айтады.**Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.** **Әнұран айту** **(**музыка**)**	**"Жылы сөздер қобдишасы".** Мақсаты:. Балаларды адамға, ауа райы, құбылыс, мезгіл, зат, жанжануар жайында жылы, сыпайы сөздерді айтуға ынталандыру; жағымды эмоциялар сферасын дамыту; сөздік қорды байыту; сыпайылыққа, оптимизм сезіміне тәрбиелеу **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	**Көк аспанда** күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін, Жерге ұдайы нұр құйсын. Мақсаты: Қардың пайдасы тақырыбында әңгімелесу. (Тілдік қарым-қатынас, зерттеу ісәрекеті, танымдық ісәрекеті)	**«Табиғат досы»** Қоршаған өмір әлемі, Не деген көркем, әдемі! Сол сұлулықты сақтайық, Мадақтайық, мақтайық! Шеңберге тұрып, бәрі бірге айтады. Мақсаты: Қардың пайдасы туралы әңгімелесу. (тілдік қарым-қатынас) (сөйлеуді дамыту)	**Барлығымыз табиғатты** сүйеміз, Үлкендердің сөзін ойға түйеміз. Денсаулықты әрқашан да сақтаймыз, Бейбіт өмір баршамызға тілейміз! Мақсаты: Қыс туралы өздігінен сөйлем құрап, әңгіме құрау. Ойындар ойнау. (қарым-қатынас дағдысы) (қоршаған орта)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес: "Қыс мезгілінде бала иммунитетін көтеру жолдары".	Ата-аналарға "Тұмаудың алдын алу және емдеу жолдары" тақырыбында кеңестер беру, ата-аналармен пікір алмасу	«Отбасындағытәрбиеерекшеліктері» кеңес.	Ата-аналарға кеңес. «Ұялшақтықты қалай жеңуге болады?»	Психолог кеңесі. "Баланың сөйлеу тілін қалай дамытамыз?"
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітап бұрышында**: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (қарымқатынасіс-	**Сюжетті-рөлдік ойын. "Ұшақпен сапар".** Мақсаты: . Балаларға ұшақпен сапарға шығу қандай әрекеттерден тұратынын, әуежайдың қандай орын екендігін түсіндіру; ұшқыш-пилот, стюардесса,	**"Қолғап"** ертегісі Мақсаты:Қолғап ертегісін оқып, ертегі желісіне байланысты қойылым қою. (қарымқатынас іс-әрекеті)	**Санамақ.** Жиналған соң достары Қазтай өзі басқарды, Қызықты ойын басталды: Бірі болды бақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі - бақташы,	Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "**Жоғары лақтыр"** . (дене шынықтыру) Мақсаты: . Допты жоғары лақтырып, оны қағып алуға үйрету; зейінді дамыту

	әрекеті)	есепші, бақылаушы полиция сияқты	**Саусақ жаттығуы.**	Төртіншісі - теңізші, Бесіншісі - балташы	

		мамандар туралы ұғымдар қалыптастыру; ұшақтарда жолаушылардың қандай тәртіп бойынша саяхаттай алатыны жайлы жаңа білімдерді пысықтау; ойындағы рөлдік әрекеттерді игерту; жағымды қарымқатынастарға, қоғамдық тәртіп ережелеріне, сыпайылыққа тәрбиелеу.	**"Қолғап".** Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен екіншіні сипау) Екінші жұп қолғапты (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ – жарап тұр. (алақандармен ары-бері бұраңдау).	Алтыншысы - аспазшы Жетіншісі - жылқышы Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы - тігінші Оныншысы - орманшы	
Жаттығулар кешені	Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар Кел балалар тұрайық Қолымызды жоғары созайық Еңкейеміз еденге арқамызды тік ұстап Бір демалып алайық	**Секіру жаттығулары**: Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы, Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді.	«Тартыламыз» ойыны: Мақсаты: Балалар дене жаттығуларын орындайды. Шарты: Аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында болады. Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4/5 рет	«Иілеміз» ойыны: Мақсаты:Балалар жаттығулапрды тәрбиешімен бірге қайталайды. Шарты: Аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу. Қайталануы 4/5 рет	Массаж жолдарымен жүру Майтабанның алдын алу Арнайы жолдармен жүру Дымқыл жолдармен жүру Орындыққа отырып екі аяғымызды созып бәшпәйларын бүгіп босату
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Зат не үшін қажет?» дидактикалық ойын** **Мақсаты**: балалардың тапқырлығын, белсенділігін және ойлау дербестігін дамыту; балалардың тұрмыстық заттардың,	**«Әрекетті бағала» дидактикалық ойыны.** **Мақсаты**: сюжеттік суреттердің көмегімен балалардың жақсы және жаман істер туралы идеяларын дамыту; іс-әрекеттерді сипаттау	**«Қармақ» ойыны** **Мақсаты**: орнында секіру жаттығулары; ептілікті, қимылдарды үйлестіруді,	**«Бөлшектен үй құрастыр» дидактикалық ойын** **Мақсаты**: үй мен автобустың бөліктерін табуға үйрету; балалардың шеңбер, шаршы,	**«Әрекетті таңда» дидактикалық ойыны** **Мақсаты**: балалар сөздігінде етістікті белсендіруді жалғастыру

	құралдардың маңызы туралы білімін бекіту; оларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу (қоршаған ортамен танысу)	және бағалау; сезімталдыққа, қайырымдылыққа тәрбиелеу.	зейінді дамыту	тіктөртбұрыш туралы білімдерін бекіту; зейінді, көзді, табандылықты дамыту	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Хоккей ойыны элементтері **Денсаулық** ол – шыныққан Барлық денең мүшесі. Денсаулық ол - тыныққан Жүйке тамыр жүйесі. Денсаулық ол – күлуің Көңіл – күйің жадырай, Денсаулық ол – жүруің, Ешбір жерің ауырмай. Қимылды ойын: «**Хоккей қақпасынан допты өткізу» ойыны**. Ойын шарты: балалар хоккей таяқшасымен допты хоккей қақпасынан өткізеді келе жатқанда допты қолына алып келеді. ***«Хоккейшілер»*** **Ойынның шарты:** Балалар хоккей таяқшасымен шайбаны кедергілер арасынан айналып өтіп, мәреге бірінші келген топ жеңіске жетеді. **«Қар атыспақ»** ойыны. Шарты:	**Қоршаған ортамен таныстыру** Адам өмірі үшін табиғаттың маңызы**Қоршаған ортамен қарым-қатынаста** тәртіптілік, ұқыптылық ережелерін орындау, табиғатты аялап, оған қамқорлық таныту қабілетін дамытуға негізделген. Мысалы: Балаларды өсімдіктер мен жануарларды күтіп-бағуға балу, Олардың бойында қабілет пен икемділікті орнықтыру; Табиғаттың сан-алуан сырлары мен байлықтары жөнінде эстетикалық және ұлтжандылық сезімдерін дамыту; Табиғатта барлық нәрсенің бір-бірімен өзара байланысты Болатынын түсіндіру және осы байланысты күнделікті өмірде ескеру қажеттігін үйреніп отыру.***«Жер шары».****ойыны*	**Көркем әдебиет** Сюжетті рөлді ойындар **"Кememен саяхат".** Мақсаты: Балаларға кемемен саяхаттау қалай өтетіні туралы, теңіз порты қандай орын екендігін түсіндіру; кеме капитаны, даяшы, күтушілер, есепші, бақылаушы полиция сияқты мамандықтар туралы ұғымдар қалыптастыру; кемедегі жолаушылар саяхат кезінде қандай тәртіпті ұстанатыны туралы жаңа білімдерін пысықтау; ойындағы рөлдік әрекеттерді игерту; жағымды қарымқатынастар	**Математика негіздері** Логикалық тапсырмалар **«Логикалық есептер»** 1.Сен, және мен ,біз екеуміз Барлығы нешеуміз? (2) 2. Үш ағайынды жігіттердің бір-бірден қарындасы бар? Ағайынды балалардың қарындастары нешеу? 3.Балалар орманда саңырауқұлақ жинады. Ұлдар үлкен қызыл түбі жоқ шелекке, ал қыздар кішкентай жасыл шелекке жинады.Кімдер көп жинады? 4. Төрт қайың ағаш өсіп тұр. Әр қайыңда төрт бұтақ бар,әр бұтақта 4 алма өсіп тұр. Қайыңда неше алма өсіп тұр? 5.Апам дүкеннен төртбұрышты шар алып берді.Біреуін ініме бердім,менде неше шар қалды?	**Сауат ашу негіздері** Біз сөйлем құрай аламыз Айналымда ұшып жүр, Ақ мамық қар себелеп. Қалт-құлт еткен бейне бір, Ақ қанатты көбелек. - Өлеңде не туралы айтылған екен? - Қыс мезгілінде неше ай бар? - Қыс мезгілі ұнай ма, несімен ұнайды? - Мына суретке қарап әңгіме құрайық. Суретке қарап көргендеріңді өз қиялдарын мен толықтырып, әңгіме құрап көріңдер. - Суретке мұқият қарап, тақырып қойыңдар. Сендер суретте шана мен сырғанап жүрген балаларды, коньки теуіп жүрген баланы көріп отырсыңдар, балаларға ат қоя отырып әңгіме құрандар. Бұл суреттің тақырыбы сендер қалай деп атайтын едіңдер?

	Ойыншылар допты ұстап кедергілер арасымен жүгіріп, белгіленген межеге жеткенде допты себетке дәлдеп салып, кедергілер арасымен жүгіріп келеді. Ойын ары қарай жалғасады, қай топ бірінші аяқтаса сол топ жеңіске жетеді. **Сөйлеуді дамыту** Жай және жайылма сөздер**«Кім күшті сөйлейді?»** Мақсаты: балаларды толық жауап беруге үйрету,жай сөйлемнен жайылма сөйлемге айналдырып сөйлеуге үйрету. Шарты: -Досың кім? –Айдана –Толық жауап берейік -Менің досымның аты-Айдана .-Бүгін күн қандай? -Боран -Бүгін күн түтеп борап тұр.т.б **Ойын: «Сөз айт,тез айт»** Шарты: Балалар мен сөйлемнің басын айтам, сендер аяқтайсыңдар. Байды алдайтын кейіпкер? (Алдаркөсе) Бәйгеде шабады ... (ат) Ең сұлу құс ... (аққу) Қонжықтың анасы ... (аю) 5-тен	*Ойын шарты бойынша мен қолымдағы допты бір балаға лақтырып, «жер шары» деп айтамын қағып алған бала жер шарында кімдер? Нелер? мекедейтінін шапшаң айтып допты кері лақтырады. Мысалы:тәрбиеші «Жер шары» десе бала «адам» деп жылдам жауап беруі тиіс.* **Сауат ашу негіздері** Ойнай отырып оқимызОйын**: «Кім байқампаз?»**Дыбыстар дыестуарқылысанау.1. Шапалақтау(2рет)2. Аяқтарсылдату (4 рет)3. Партанысоғу (5 рет)4. Саусақтытарсылдату (3) **«Кім көп сөз біледі?»** Мақсаты: балалардың сөздік қорын молайту, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Шарты: Р,Ш,Л дыбыстарына байланысты сөздер айтып, пришепканы бір-біріне қыстыру. **«Қадамдар» (Кім тез жетеді...)** Мақсаты: сөздік қорын , сөйлеу тілін жетілдіру. Шарты: Ойыншылар қатар тұрып, мәренің қашықтығын белгілейді.	ға, қоғамдық тәртіп ережелеріне, сыпайылыққа тәрбиелеу. **Дене шынықтыру** Мұзды жолмен жүгіріп келіп сырғанау Жапалақтап ала қар, Жауды күнде қайталап. Қырға шықты балалар, Шаңғыларың арқалап. **«Шаңғышылар»** **Ойынның шарты:** Балалар шаңғымен кедергілер арасынан жүріп өтіп, мәреге бірінші болып жеткен топ жеңіске жетеді. ***«Кім епті?»*** *(Ыдыстан-ыдысқа қалақпен қар тасу)* **Ойынның шарты:** Балалар ыдыстағы қарды қалақпен кедергілер	**Сөйлеуді дамыту** Хабарлы, сұраулы , лепті сөйлемдер **Сурет** бойынша балалардан педагогке қақпаға доп кіргізген кезде көңіл күйлерін қалай білдіретінін сұрайды. Балалар өз көңіл күйлерін көтеріңкі дауыспен білдіреді. Тәрбиеші олардың дауыс мәнеріне назарларын аударады**.** **Сурет бойынша** балалар сұрақ қойған кезде де дауыс интонациясын келтіріп айтуына назар аудару керек.Содан соң сөйлем түрлеріне берілген мысалдардың соңындағы тыныс белгісін көрсетеді. Балалар дауыс интонациясына қарай әртүрлі белгілер қойылатынын байқайды. Ол белгілер не үшін қойылатыны туралы балалардың болжамын білу. Тәрбиеші әрбір сөйлемді дауыс мәнерін келтіре отырып айтады.	**«Кім шапшаң сөйлем құрайды?»** дидактикалық ойыны. Шарты: педагог балаларға заттардың атын айтады, балалар аталған сөзді қатыстырып, сөйлем құрастырады. Ойын соңында шапшаң әрі көп сөйлем құрастырған бала жеңімпаз атанады. **Дене шынықтыру** Кегльдердің арасымен, жіптерден аттап жүру"**Бұлттар секілді қалықтаймыз"** Мақсаты: балаларды кегльдер арасымен жүре отырып, 40 см қашықтықта қойылған жіптерден аттап жүруге үйрету. **"Кедергілердің арасынан фитболды домалату"** Мақсаты: балаларды кедергі заттар арасымен фитбол домалатуға үйрету. **«Кедергіден өту»** Ойын шарты: Ойыншылар алдарына қатарластырып қойылған гимнастикалық скамейкадан тепе-теңдік сақтап өтіп, доғалдың астымен

	кейінгі сан ... (6) Аң патшасы ... (арыстан) Ұлттық ойынның бірі ... (асық, алтыбақан, ақсүйек) Жеміс түрі ... (алма, алмұрт) Қасқыр, түлкі, қоян ... (аң) Әкемнің әкесі ... (ата) Көлік күтетін жер ... (аялдама) Ең қадірлі ас ... (нан) Анамның туыстары ... (нағашы) Бір өркешті жануар ... (түйе) **Математика негіздері** Күрделі форматтағы заттарды өз бетінше зерттеу **Судың көлемін өлшеу амалдары** Мақсаты: балалардың шартты өлшем туралы ұғымдарын қалыптастыру; судың көлемін өлшейтін құрал-жабдықтармен таныстыру, суды өлшеуде қолданып, жаттықтыру; қардың қасиетін тануда, сумен істәжірибелерді жасауды сөзбен де жеткізу білігін жетілдіру. **Қазақ тілі** **.** «Нан қайдан келеді?» **Қанатты сөз.**	(арақашықтық 8-10 қадам) Әр қадамға тақырып таңдалады. Мысалы, "Әдепті сөздер". Әр бала әдепті сөз айтса ғана қадам жасай алады. Басқа тақырыптар: "Барлығы дөңгелек", " Барлығы ыстық", "Барлығы дымқыл". "Анаға арналған жылы сөздер", "Мейірімді сөздер" ,т.б **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.Музыка** Әннің қарқынының өзгеруін сипаттау. **«Үш гүл»**Әуеннің көңіл күйін ажыратып білу қабілетін дамытуға арналғандидактикалық ойын. Ойын құралдары көрнекілік:картоннан жасалынған үш гүл (гүлдің ортасында көңілді, көңілсіз және ұйықтап жатқан «тұлғаның» суреті салынған), әуеннің үш көңіл күйін көрсетіп жатады. музыкалық шығарманы ойнайды. Бір бала шығып әуеннің көңіл күйіне сай гүлді алып шығады. **« МУЗЫКАЛЫҚ ҮЙШІК»Мақсаты**:Асп	арасынан жүгіріп, шелекке тасу. Қай топ шелекке көп қар жинаса, сол топ жеңіске жетеді. **Жұмбақ шешу:** Жалт - жұлт етеді, Ұстасаң еріп, кетеді. (Мұз). **Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Ойын: «Бұл не?»**Шарты: Жасырылған суретті тауып, сөйлем құрау.**«Білгіш болсаң ......»** ойыны -Жұдырықта неше саусақ бар? Анасының мысығы, иті, қызы, бар. Анасында неше бала бар? -Ағашта 4 құс отыр, оған тағы 2 құс келіп қосылды. Ағашта қанша құс отыр? - 5 әтеште неше құйрық бар? **Ойын «Сөз ойла тез ойла»** -Мен бір	Балалар педагогтің дауыс интонациясына қарай отырып, сөйлемнің қандай көңіл күйді білдіріп тұрғанын анықтайды. Сөйлемнің айтылуына қарай үш түрі болатындығы туралы қорытынды жасалады. **Тапсырма.** Қол икемділіктерін дамыту. Қолын үзбей шарларды үстінен бастырып сызып шығады. Өзіне ұнаған түспен шарларды бояйды. **Қазақ тілі** Заттарды, ойыншықтарды сипаттау. **Сөздік ойын «Қандай?»** Тақырыбы:«Жемістер» Ойын шарты: Жемістерді қазақ тілінде атау, дәмін ым-ишарамен көрсете білу. Лимон қышқыл (балалар қабағын түйеді, қолдарын сермейді) , алма дәмді (балалар еріндерін жалап күледі). **Ойын-тапсырма «Кім не істейді?»** Мнемотехника әдісі	еңбектеп өтіп белгіленген орыннан айналып қайта кедергіден өтіп келіп , екінші ойыншыға қол сғады . ол ойыншы ойынды жалғастырады. **Қоршаған орта** Қазақстанның әсем табиғаты, көрікті жерлері *Қазақстанның картасын көрсету.*-Біз бүгін Қазақстан қалаларына саяхатқа шығамыз. Саяхатқа немен шығуға болады? -Сендер өздеріңді автобуста отырмын деп ойлаңдар.«Жүргізушінің» кім болатынын анықтап алайық.Жүргіуші автобустың қай жеріне отырады? -Балалар, біз бір қалаға келдік.Қай қала екенін айта аласыңдар ма?(Сурет көрсетіледі). –Мынау не? -Мұнараны неге ұқсатуға болады? -Мұнарада тағы не бар? -Қалай ойлайсыңдар, айтқан тілектер орындала ма? -Сендер көз алдарыңа сол тасты елестетіп, жақсы тілектеріңді

	Ас атасы – нан, Нан атасы – дән. – Қандай **тыйым сөз** білесіңдер? – Нанды баспа, ақты төкпе. Тақпақ оқу. Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаңдар. Дидактикалық ойын: «**Мен 5 тағам білемін**». Ойынның мақсаты: сөздерді бекіту, ойлауға дағдыландыру. Шарты: Допты жерге ұрған сайын бір сөз айтады. Балалар білетін тағамдарын айтады. «**Нан қайдан шығады?**» (М. Етекбаев) ертегісін тыңдайды. Сұрақтарға жауап береді: – Мынау – сатушы. Са-ту-шы. – Мынау кім? – Мынау – сатушы. – Сатушы нан сатады. – Сатушы не істейді? – Сатушы нан сатады. – Мынау наубайшы. Нау – бай — шы. – Мынау кім? – Мынау – наубайшы.	аптардың тембрін ажырата білу Тәрбиеші үйшікті көрсетіп, онда әртүрлі аспапта ойнайтын музыканттар тұратынын айтады. **Ойын шарты**:жабылғыштың артында тұрып музыкалық аспапта ойнап әндетеді. Аспан үнін таныған бала аспаптардың суреті бар карточканың сәйкесін алып, үйдің бір бос әйнегін жабады. Осылайша барлық терезелер талың жабылуы керек.**Мүсіндеу**Біртекті заттардан сюжеттер құру.Мақсаты: Саусақпен жалпақтату,қосу, шиыршықтау дағдыларын қалыптастыру. «Кілем» суретін көрсету. -Балалар мен сендерді ұлттық заттар көрмесіне шақырамын.Топтағы ұлттық бұрыштан тұскиізді,кілемді көрсетіп,балаларға мүсіндеп беруді ұсынамын. . Жұмысты орындаудың реті: 1.Ермексаздың қажетті	дыбысты афитамын, сендер сол дыбыстан басталатын сөздер айтасыңдар.. **Математика негіздері** Таным прцесін реттеу **Ойын-тапсырма:** Балаларды (5-7) (7-9) таяқшаларды пайдалана отырып,геометриялық пішіндер құрастырып үйрету.Жалғастыра құрастырған ж/е екі таяқша қосып өзгертуге үйрету.Санау дағдыларын қалыптастыра отырып балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу,ойлау қабілеттерін дамыту. **«Біреу және көп»** дидактикалық ойыны Мақсаты: «Біреу және көп» ұғымын ажырата алуға үйрету.	бойынша суретпен жұмыс. Балаларға үлестірмелі суреттер таратылады. Балалар берілген суреттерді байланыстырып сөйлем құрайды: Анам тамақ пісіреді. Әкем кітап оқиды. Атам теледидар көреді. Ағам сурет салады. Інім текшемен ойнайды. Әпкем сабақ оқиды **Музыка** Қазақ халқының үздік әндерін тыңдау. . **«Ойлан,тап» өлеңі** Кел, балалар,ойнайық, Ойнайық та, ойлайық. Қандай жұмбақ болса да Шешпей оны қоймайық. Қайырмасы: Ал,балалар,тұрмаңдар, Асығыстық қылмаңдар. Асықпайық деп және Бөгеліп те тұрмаңдар. 2.Бәрін жақсы тыңдаңдар, Бөгеліп көп тұрмаңдар. Жұмбақ та бар,аспан көк, Самолетпен зырлаңдар. Қайырмасы: 3.Жұмбақтар бар өзен, көл,	айтыңдар. **Дидактикалық ойын«Интервью»Мақсаты:** Балаларды "Менің қалам" атты байланыстыра сөйлем құруға үйрету". Туған жерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру, сенімділікке, құрбыларымен сырласуға тәрбиелеу. Шарты: Тәрбиеші газет корреспонденті болып балаларға микрофонды ұсынып, "Менің қалам" қандай деп әңгімеге тартады. (кейін газет корреспондентінің ролін бала да атқара алады). **Көркем әдебиет** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдау . **Дидактикалық ойын«Шыңжырға ертегілерді жинайық»Мақсаты:** Ауызекі сөйлеу және есте сақтау қабілетін дамыту. **Шарты:**Балаларға таныс ертегі үзінділері оқылады, балалар қандай ертегілер және неше ертегі жинағы тізілгенің айтады. **Мысалы:"**Ата мен әже өмір сүріпті, оларда шұбар тауық болыпты.

	– Наубайшы нан пісіреді. – Наубайшы не пісіреді? – Наубайшы нан пісіреді. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	түстерін іріктеу. 2.Ермексазды жұмсарту. 3.Ермексаздан жұқартып,жіңішкелеп кілемшені мүсіндеу. 4.Ермексаздан жіптер шиыршықтау. 5.Кілемшені әсемдеу. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраны насихатт**	Тәрбиеші балалардан заттардың арасынан бір және көп заттарды табуды өтінеді. Мысалы: сағат біреу-ойыншық көп; тақта біреу-парта көп; бір аквариум-көп гүл. Үшбұрыш үйшікке кіріп, жарықты жағып, сонда тұра бастады. Бір уақытта біреу есікті қағады. Үшбұрыш: «Бұл кім?» деп сұрайды. Шаршы көрінеді. Балалар оны атайды, егер балалар атын атауға қиналса, тәрбиеші өзі атайды. Бәрі бірге оның бұрыштарын санайды, барлық қабырғаларының бірдей екендігін атап өтеді	Пароходпен жүзіңдер. Айдын суға шомылып, Ақ шабағын сүзіңдер. **«Шат-шадыман баламыз»** Аппақ, аппақ, қар аппақ, Қар жамылған дала аппақ. Қырау, қырау тал аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Аппақ біздің шанамыз, Аппақ қырдан ағамыз. Сауық-сайран саламыз, Біз шадыман баламыз.	Бір күні шұбар тауық жұмыртқа беріпті. Әже оны әйнек үстіне суысын деп қойыпты. Ал ата шалқанды тартуға кетіпті. Тартады, тартады, тарталмайды". ("Шұбар тауық", "Бауырсақ", "Шалқан "). **Дидактикалық ойын«Айтшы қандай?»Мақсаты:**Балаларды заттын белгілерін анықтауға үйрету **Шарты**: Тәрбиеші (немесе бала) қоропшаның ішінен, заттарды алып шығады, балалар заттын атауы мен белгісін айтады. **Мысалы:** Мынау - әтеш. Әтеш дауыстап ән айтады, құйрығы, мен айдары әдемі.
Серуенге дайындық	Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру	Шамасы келетін еңбек тапсырмаларын, түрлі балалар әрекеттеріне	Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру	Гигиеналық шараларды жүргізуде балалардың өзара көмегін қолдау

			қажетті құралдарды дайындауға баулу		
Серуен	**Қарлыборандыбақылау.**(қарым-қатынас, таным дағдылары) Мақсаты:Желдіауарайындағықардыңқозғалыстуралытүсінік беру. Ересекадамдарменбіргеорындалатынқарапайым**еңбектапсырмалары**: желдіқарауғаарналғанайналмалыбағыттаушынықжасау. (еңбекіс-әрекеті)Мақсаты: Бірлесіпшығармашылыққжұмыспенайналысуқабілетіндамыту. **Қимыл-қозғалысойындары. "Ұшақ".**Мақсаты: Бір-бірінесоқтығыспайжүгірукабілеттеріндамыту; епті, жылдамболуғатәрбиелеу.	**Ауарайынбақылау.**(қарым-қатынас, таным дағдылары) Мақсаты:. Қысмезгілініңерекшеліктерінанықтайалуіскерліктерінжетілдіру. Ересекадамдарменбіргеорындалатынқарапайым**еңбектапсырмалары** (төбешіктердіжәнежолдардықардантазалау) (еңбекіс-әрекеті) Мақсаты: Сыпырғыштыдұрысқолданабілугеүйрету. Қимыл-қозғалыс ойындары: "**Құстар және жаңбыр", "Мысықтар мен тышқандар**". (дене шынықтыру) **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық белсенділікті арттыру**.	**Күнді бақылау.** (қарым-қатынас, таным дағдылары) Мақсаты: Күннің шығуы туралы білімдерін дамыту. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым **еңбек тапсырмалары** (жолды қардан тазарту). (еңбек іс-әрекеті) Мақсаты: Басталған жұмысты соңына дейін жеткізуге үйрету. Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "**Жоғары лақтыр**". (дене шынықтыру) Мақсаты: Допты жоғары лақтырып, оны қағып алуға үйрету; зейінді дамыту. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы:физикалық белсенділікті арттыру**.	**Қарды бақылау**. (қарым-қатынас, таным дағдылары) Мақсаты: Қардың қасиеті туралы балалардың білімдерін толықтыру. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым **еңбек тапсырмалары** (ауладағы қарды тазарту.) Мақсаты: Жолдарды тазартуға нұсқау беру. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Қар ұлпалары", "Жалауға кім тезірек жүгіреді?" (дене шынықтыру) Мақсаты: . Нақтылықты, ептілікті, жылдамдықты, тапқырлықты дамыту.	Суық торғай мен самырқұсты салыстырмалы бақылау Мақсаты: . Құстарға деген танымдық қызығушылықты тәрбиелеу; суықторғай мен самырқұсты салыстыру. Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым **еңбек тапсырмалары**: тайғақ жолдарға құм шашу. (еңбек іс-әрекеті) Мақсаты: Еңбексүйгіштікке, ересек адамдармен бірге орындайтын қарапайым еңбек тапсырмаларын орындауға ынталандыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Жапалақтар", "Жемшашарлар". (дене шынықтыру) Мақсаты:. Әртүрлі бағытта жүгіруге жаттығулар жасау және белгі бойынша әрекет ету іскерліктерін дамыту

Серуеннен оралу,ойындар	**Сюжетті-рөлдік ойын. "Сұлулық салоны".** Мақсаты: Балалардың сұлулық салоны қызметкерлері (шаштараз, маникюр, педикюр шебері, бет әрлеуші) мамандықтары жайында ұғымдарын тиянақтау; нәтижелі қарымқатынастарға, жауапкершілікке, сыпайылыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын. **"Ортақ қасиеті бойынша топқа біріктір".** Мақсаты: Балалардың заттардың (құбылыстардың, жанжануарлардың, адамдардың, ұғымдардың) ортақ қасиеттерін байқап, біріктіріп, түсіндіре білу қабілеттерін арттыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу; дүниетанымын кеңейту.	**"Сынық телефон".** Мақсаты: Балалардың есту, түйсік, ойлау қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу	Сюжетті-рөлдік ойын. "**Ойыншықтар" дүкені**". Мақсаты: Балалардың "Ойыншықтар" дүкені жөніндегі ұғымдарын тиянақтау; сатушы мен сатып алушы рөлдеріндегі әрекеттерді игерту; жағымды қарымқатынастарға тәрбиелеу.	Дамытушы жаттығу. **"Не жоқ?"** Мақсаты: Балалардың қабылдау, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту; зеректікке, байқағыштыққа тәрбиелеу.
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке жұмыс:*** Фаридаға жыл мезгілдерінің суреттерін көрсету Мақсаты:қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.	***Жеке жұмыс:*** Томириске пішіндердің құрылысын, түсін таныстыра отырып, геометриялық пішіндер туралы ұғымын бекіту.	***Жеке жұмыс***: Алиханға«Қысқы ағаштар» сурет бойынша қысқаша әңгіме құрауға дағдыландыру, сөздік қорын дамыту	***Жеке жұмыс:*** Наргизге «Қыс»өлеңін жаттату. Әрбірсөзді дұрыс айтуға үйрету	• ***Жеке жұмыс:*** Ғаниға аяқ киімін, киімдерін ретімен кию оны шкафқа ілуді үйрету- ді жалғастыру.
Балалардың үйге қайтуы	«Балаңызбен қандай ойындар ойнайсыз?» сауалнама тарату.	«Теледидардан балаларға арналған қандай бағдарламаларды көресіздер?»	Ұсыныс: «Айына бір рет отбасы күнін өткізу».	«Балаларда шығармашылықтың дамуы» тақырыбындағы кеңес.	• Кеңес: «Балалар жарақаттарының алдын алу шаралары».

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 04-08 наурыз (8-мерекеге орай жазылмады)

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Жылы сөздер ойыны»** Шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады. **Қимылды жаттығу:** Алма баққа барайық, Алма теріп алайық. Ең үлкенін жақсысын, Досымызға сыйлайық**Біртұтас тәрбие:ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.** **Әнұран айту**	**«Оянды анам»** Мақсаты: жақын адамдарына деген мейірімді қатынасқа тәрбиелеу «Сәлем сөздің атасы» Әдептілік туралы әңгімелеу **Біртұтас тәрбие:ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	**«Қонақ келді үйіме»** Мақсаты: жаңадан келгендерге ілтипатпен, мейірімді қатынасқа үйрету Д/о «Жақсы-жаман» логикалық ойлауын дамыту. **Біртұтас тәрбие құндылығы: талап құндылығы: дұрыс қарым+- қатынас орната білу.**	**Үлкенді де** «Сіз», кішіге де «Сіз» . Бар дамға құрметпен, Бас иеміз біз. Адамдар бір-біріне жылы сезімдерін білдіріп, айналасындағыларға тек жақсылық ойлап, игілікті істер жасау арқылы ғанна мейірімділікті таныта алады. **Біртұтас тәрбие:ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес: «Балаңызды мәдениетті сөйлеуге үйрету үшін үй жағдайында не істей аласыз?».	Психологтың кеңесі: «Балаңыз мектепке келгісі келмей жыласа не істер едіңіз»	Ата-анаға: «Балаңыздың өзінің киінуін талап етіңіз»	Кеңес: «Үйде балаңыздың өзіне-өзі қызмет көрсетуіне қандай жағдай жасайсыз?».	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**«Суреттерді орналастыр»** Ойынның мақсаты: әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін топтастыруға	**Көктем мезгілінің мерекелері туралы әңгімелесу**. Мақсаты: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.	**Дидактикалық ойын. "Атын атап бер"** Мақсаты: көктем гүлдері туралы білімдерін бекіту Асхана	**.«Ою құрастыру»** Мақсаты:Балаларды сандардың ретін, құрамын оңай табуға, таңбаны айыра білуге дағдыландыру.	

әрекеттер)	жаттықтыру,өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	Асхана бойынша кезекшілікті ұйымдастыру. Табиғат бұрышында еңбек ету.	бойынша кезекшілікті ұйымдастыру. Табиғатбұрышында еңбекету.	**Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.**	
Жаттығулар кешені	1. «Сықырғыш» - Бірінен сон бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Тұзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Сонысолқолменқайталау. (2 - 3 ретқайталау)	1. денені екі жаққа кезек бұру; 2. оң мен солға кезек иілу; 3. алға иілу (қолды еденге жеткізу керек); 4. екі аяққа кезек иілу; 5. денені мықын арқылы ырғай қозғау. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру**	1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу.	1. Ойын. «Маған қарай жүріңдер» - топтасып бір бағытта жүргізу. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - жан – жаққа жүгіру (жеңіл жүгіру). 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, «қоянша» жүгіру. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру**.	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Тіл ұстарту:** Ие – ие – ие, Маң – маң басқан түйе. Та- та – та, Жібек жүнді бота. Иыр – иыр – иыр, Сүт береді сиыр. Зау – зау – зау, Мөңірейді бұзау. Ой – ой – ой, Қорада тұр қой.	**«Тәулік бөліктері »** Ойынның мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер Ойынның	**Суреттік боямалар «Кім,қайда өмір сүреді»** Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады. **Сурет салу**	**Сөздік ойын** «Жаңылтпаш» **Мақсаты:** Тәрбиешінің сөзін балалар жалғастыру.Сөйлеу тілін дамыту. **Сөйлеуді дамыту** Қарым- қатынас іс – әрекеті **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде**	

	Зы – зы – зы, Моп – момақан қозы. Кі – кі – кі, Сақалды ешкі. Ақ – ақ – ақ, Секеңдеген лақ. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	мазмұны: Балалар кезектесіп суретті алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды. **(танымдық дағды)** .	Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру 100-120 м қашықтықта жүгіру** Кең адымдап жүгіру, бір-біріне допты кеудеден қағып алып, кеудеден лақтырып беру,. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жүгіру»** Шеңберге тұрып, балалардың ішінен санамақ арқылы қуалайтын баланы таңдайды. Белгі бойынша орындықтың үстіне қашып шығады. Бір орыннан екінші орынға қашып жүреді. Сайланған бала оларды ұстауға тырысады. дағдыландыру. **Қ\о: «Шашырау»** Шеңбер құрып тұру. Шеңбердің ортасында бастаушы тұрады. Бастаушының белгісімен хормен айқайлап айтады: «Ау,	**Қоршаған ортамен таныстыру Тарихи орындар мен мәдени мұрасы** Қазақстан қорықтары және оның маңызы, орналасқан жері туралы балаларға түсінік беру. Сирек кездесетін хайуанаттар мен өсімдік түрлерін сақтап қалу үшін арнайы ұйымдастырылған орын – қорық деп аталады. Қазақстанда осындай қорықтардың көптеген түрі бар олар: Ақсу – Жабағылы, Наурызым, Алматы, Барсакелмес, Қорғалжын, Марқакөл, Үстірт және т.б. қорықтар.Халқымыздың аса мәдени	**Көркем әдебиет «Әже» өлеңі .Себеп-салдарлық байланыстарды ажырату** Көктемнің ең алғашқы мерекесі-аналар,әжелер мерекесі. -Біз анамыз бен әжемізге арнап қандай тақпақтар жаттадық? Әжелер-өте мейірімді болады,немерелері не ертегі оқып береді.Немерелері әжесіне тақпақ,өлең айтып береді.Әжелер кимешек,жаулық киеді. 1.Кимешегін,жаулығын Теңеп аппақ гүлге мен. Әжемнің денсаулығын Тілеп жүрем күнде мен. 2. Ою-өрнек	**Математика негіздері Заттарды салыстыру** «Сөзді керісінше ата» сөздік ойыны Мақсаты: Балаларды қарсы мағынадағы сөздерді таба білуге үйрету; көлем, кеңістіктегі ара қатынас туралы білімдерін бекіту.Мазмұны. Тәрбиеші көлемді, кеңістіктегі бағытты немесе сандық қатынасты анықтайтын сөзді атап, допты бір балаға лақтырады. Бала осы сөзге қарсы мәндес сөзді атап, допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады (үлкен – кіші, кең – тар, ұзын – қысқа, биік – аласа, қалың – жұқа, сол жақта – оң жақта, жоғары – төмен, аз – көп, қалыңырақ – жұқарақ, ұзынырақ –	

	балалар, санайық, Санап болсақ, қашайық!» Балалар бірінші-екіншіге саналады. Саналу нұсқаушы көрсеткен ойыншыдан басталады. Саналу біткен соң барлығы жан-жаққа қаша жөнеледі. Бастаушының мақсаты – ойыншылардың біреуін ұстап қалу. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Математика негіздері Сан және санау**. **«Барлығықанша?»** Мақсаты: заттардысанау, сандардыжазу.. Ойынбарысы: Балаларсуреттегізаттардысанайды, тиістісандыжазады.**П\ж\о«Кімгеқанша?»** Мақсаты: реттіксанаудыбекіту, қимылдардысанау. Ойынбарысы: 1,2,3 кеттікендісекіріп, Шапалақтап, топылдатып. Қоянкелдісекіріп 3,4,5 1,2,3 **Сөйлеуді дамыту Байланыстырып сөйлеу** Дидактикалық	құндылықтарының бірі – ұлттық ойындар. Ұлттық ойындардың көптеген түрлері бар. Мысалы: «Асық ату», «Арқан тарту», «Күш сынасу», «Аударыспақ», «Тақия тастамақ», «Сақина», «Қарақұлақ» Түркістандағы Қожа Ахмет Яссауидің кесенесін ЮНЕСКО әлемдік ескерткіш деп таныды.**Қазақстандағы ең көне қалалар:** Түркістан, Сайрам, Қазығұрт, Отырар, Сығанақ , Тараз,Шымкент,Сауд акент. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Музыка** **Қазақ халқының үздік билері** **«Киіз басу» биі.** («Келіншек» халық күйі, өңдеген Б. Дәлденбай). Қыздар қолдарына екі таяқша ұстап, биге шығады. Қыздар шеңбер бойымен жүгіріп, таяқшаны бір-біріне соққылап,	арқылы сыпмақты безендіріңдер. Сырмақ сырып, көрпе құрап отыр. Кимылдар жасайды.Қосымша диалог құру: - Ең мейірімді жан кім? - Әжеден не үйренеміз? –Ертегіні оқып беретін кім? **Математика негіздері Беттестіру, тұтастыру және жұппен салыстыру** **«Сипап сезу арқылы санау» дидактикалық ойыны** Мақсаты: Сипай сезіп санау арқылы қарамай-ақ екі топтағы заттарды салыстыруға үйрету (артық, кем, тең); санау дағдыларын бекіту; салыстыруда беттестіру тәсілін қолдана білу. **Мазмұны**.:Тәрбиеші үстелінің үстінде орамалмен жабылған заттардың екі тобы (4 кірпіш, 5 жүк	қысқарақ, кеңірек – тарырақ, т.б. **«Қай қолымда көп?» ойыны.** Мақсаты: Заттардың екі жиынтығын салыстыра білуге үйрету. Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді,оның әрқайсысы алма-кезек тәрбиешінің үстеліне өз өкілін жібереді.Бір бала қолын артқа ұстайды. Алдымен тәрбиешінің одан соң балалардың бірі оның қолына текше, түйме әр түрлі ұсақ нәрселерді ұстатады. Бірақ ,ол бір қолда көп,екіншісінде аз болуы керек. Бала алдымен көз мөлшерімен нәрсенің қолында көп екенін анықтау.Қай қатарда көп, қай қатарда аз екенін салыстыру керек. **Сөйлеуді дамыту Айналасындағылармен диалог құру Дидактикалық ойын: «Анама сыйлық».**. Анасына таңдаған әшекейді түрлі түсті қаламмен бояйды. Әшекей бұйымды қай жерге тағатыны, қалай	

	ойын: **«Қай мезгілде ойнаймыз?»** Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайтынын айту. **Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата».** Ойын шарты: Тәрбиеші көп сөз айтады да, қолындағы добын кез келген балаға лақтырады. Допты қағып алған бала, сол айтылған көп сөздердің бір сөзбен қалай аталатындығын айтып допты кері педагогке лақтырады. – Өрік, шие, алмұрт – ... – Түлкі, қоян, қасқыр – Шай, май, тұз – . - Бет, мұрын, аяқ – .. – Қауын, қарбыз, сәбіз **Қазақ тілі** **Сөздерді қолданып жай сөйлем құру**. **Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын».** Достар бері келіңдер. Қолдарыңды беріңдер, Ғажайып толы қоржыннан Ойыншықтар алыңдар. Балалар қоржыннан ойыншықтарды алып, көлік түрлетін атайды : Мынау автокөлік (	Бір қатарға тізіліп, тізерлеп отырады. Таяқты жерге кезек-кезек ұрғылайды, «сабау сабап» отырған қимылды көрсетеді. Таяқшаны жерге қойып, алақандарымен еденді шапалақтайды, Жүнді жөндеп қойып жатқан қимылды көрсетеді. Таяқтың біреуін алып, қамыр жайған секілді қимыл жасайды. Білектерін кезек-кезек жерге тигізіп, «киіз басуды» әрі қарай жалғастырады. Орындарынан тұрып, таяқшаларын басынан жоғары көтеріп, бір-біріне соғып, шығып кетеді. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Жапсыру** **Киіз үй жабдықтарын қиып жапсыру** **«Түстері бойынша жыл мезгілдерін ажырат» ойыны**. – Сендердің алдарыңда түрлі	машинасы) қойылады. Шақырылған бала бір топтағы заттардың санын орамалды ашпай қолмен ұстап санау арқылы анықтап, қорытынды санды айтады және осылайша екінші топтағы заттар да саналады. Қарамай-ақ, қай топтағы заттардың артық не кем екенін салыстырады. Содан кейін жабулы орамал алынады да, барлық балалармен жауаптың дұрыстығы тексеріледі. Ары қарай топтарды салыстыру арқылы неше артық, неше кем екенін анықтау, теңестіру жұмыстарын жүргізуге болады. **Дене шынықтыру 20 см дейінгі биіктікке секіру**Жүріп келе жатып биіктігі 20 см әртүрлі 6 заттан рет-ретімен секіріп өтуді, шапшаң сермеп лақтыру,	аталатыны туралы айтып береді. **Мақал-мәтелдер**: «Ананың сүті – бал, баланың тілі – бал» **«Менің анам»** тақырыбына диалог-әңгіме құрау: – Ана! Бұл сөз жер бетіндегі әр елде бар. Ол – көркем, сүйкімді әрі ұлы сөз. – Әрқайсымыздың да анамыз бар, дұрыс емес пе? – Анаңның аты кім? – Кім болып жұмыс істейді – Анаңды сипаттап бере аласың ба? -Ол қандай адам? – Анаң сені жақсы көреді ме? -Оны қайдан білесің? **Тақпақ:** Құшағына кіргенде, Жылынамын бір демде. Не жетеді көзіңе, Мейірімді күннен де. Үн қатасың бал тілмен, Еркелеймін әр күн мен. (бірге жаттау) **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту Туыстық қарым-қатынас (бауыр,немере, туысқан т.т)** **«Бір үйде біз нешеуміз?» д/ ойыны**.	

	ұшақ, тік ұшақ , пойыз, велосипед). Педагог балалардың зейінін тақтадағы көрікті көктем суретіне аударады. (Жаңа сөздермен таныстыру. – Суретте жылдың қай мезгілібейнеленген? – Көктем. Көк-тем. . – Қазір жылдың қай мезгілі? – Көктем. – Мынау не? (Қар) – Қар неге еріп жатыр? – Көктем жылы. Жы-лы. Көктем қандай? – Мынау – күн. Күннің түсі қандай? – Күн сары. **Дыбыстық жаттығу** Ө-Ө-Ө – КӨК-ТЕМ – КӨКТЕМ Ұ-Ұ-Ұ – ҚҰС **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	түсті жолақтар жатыр. Сол жолақтар арқылы жыл мезгілдерін ажыратып, қай түстің қай жыл мезгіліне сәйкес келетіндігі туралы айтып беріңдер. – Жаз мезгілін қандай түс білдіреді? – Күз мезгілін қандай түс білдіреді? – Қыс мезгілін қандай түс білдіреді? – Көктем мезгілін қандай түс білдіреді? – Міне, балалар, осы төрт мезгілдің ішінде жаз мезгілінде адамдар жайлауға көшеді. – Балалар, жайлауда болғандарың бар ма? – Жайлаудағы адам қандай үйде тұрады? 1. Алдымен ақ түсті киіз үйдің сұлбасын қиямыз. – Қиып алған пішініміз қандай геометриялық пішінге ұқсайды? – Ал төбесі ше? Төбесін екіге бүктелген қағаздан, түрлі қатпарлы бейнелерді қию. 2. Енді бөлек-бөлек бөліктерін қиямыз: - есігін; - бауы мен	секіргенде жартылай бүгілген аяқпен жұмсақ түсуді бекіту. **Қ\о: «Секір-секір»** Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Шеңберді айналдыра құрсауларды тастайды. Балалар осы құрсау ішінде тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Секір-секір!» дегенде, ойыншылар секіріп, орындарын ауыстырады. Осы кезде жүргізуші бір аяғымен секіріп, бос орынға тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Бірде-бір рет жүргізуші болмаған бала жеңімпаз саналады. **Қ\о:«Ырғып секіру»** Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Ойыншылар шеңбер бойына тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші:	Саусақ ойыны: Бір үйде біз нешеуміз Кел, санайық екеуміз Бас бармағым атам, Балан үйрек әжем Ортан түрек әкем Шылдыр шүмек анам Кішкене бөбек мен Бір үйде біз нешеуміз Бір үйде біз бесеуміз« **«Суреттер сөйлейді» сөздік ойны**. Тақтада ілінген суреттегі бейнелерді атау,бірге қайталау. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Музыка «Қамажай», «Айгөлек» би әуендері** **«Қамажай»** халық әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев). Халық биінің элементтерін үйрену: жүн түту, ұршық иіру, жүнді сабау. Қолды білек буынынан бұрап жаттығу «**Жеңіл би**»(Т. Ломова). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп, музыка әуеніне ілесе жеңіл қимылдар жасауға талпынту,	

		басқұрларын; - түндігін; - оюларын. Киіз үйдің бөліктерін рет-ретімен сюжетке жапсырамыз. Алдымен киіз үйдің негізгі бөлігін, содан кейін бау-басқұрларын, есігі мен оюын жапсырамыз. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау** «Жалауша» дидактикалық ойын-жаттығуы Педагог дыбыстар айтады. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. Д – ұяң дауыссыз дыбыс, көк түсті дөңгелекпен белгілейміз. О – жуан дауысты дыбыс, қызыл түсті дөңгелекпен белгілейміз. П – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түсті	«Ырғып секір!» дегенде, ойыншылар жылдам бір аяқтарымен секіріп, орындарын ауыстырады. Жүргізуші де бір аяғымен секіріп, олардың біреуінің орнына тұрып алуға тырысады **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Сауат ашу негіздері Дыбыстың сөздегі орны «Тиістісін көтер»** дидактикалық ойыны Педагог дауысты жуан және жіңішке дыбыстарды айтады, балалар қандай дыбыс екенін ажыратып, дауысты жуан дыбысқа сары түсті дөңгелекті, дауысты жіңішке дыбыстарға қызғылт сары түсті дөңгелекті көтереді. Мысалы:	серіппе, аяқты өкшеге қойып үйрену, қол ұстасып жеңіл секіру . **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.**	

		дөңгелекпен белгілейміз. Доп – 3 -дыбыс,1 буын. **«Айтылған дыбысқа сөз ойла» дидактикалық ойыны.**. Тапсырма: балаларға «д» дыбысы кезедесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. – Доп, дос, дорба, дән, дақыл, Дарын, дала, домбыра, Думан, дуадақ т.б **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	жуан дауысты дыбыстар – а, о, ұ, ы, у; жіңішке дауысты дыбыстар – ә, ө, е, э, і, и, ү, у. **Логикалық есептер** Дүкеннен анам төртбұрышты 2 допты алып келді, оның біреуін ініме бердім. менде неше доп қалды? Қоянда неше құлақ бар?(қоянның суретін көрсету) Мынау ненің суреті? Қолда қанша саусақ бар? 2. Ағашта 5құс отыр, оның 2 - уі ұшып кетті, ағашта қанша құс қалды? 3. Себетте 2 алма, табақта 3 алмақосқандабарлығыболадынеше ал		
Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге ойын құралдарын дайындау. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	
Серуен	**Қардыбақылау** Мақсаты: Қоршағанортаныңәсемдігінсезінебілугеүйрету; қардыңқасиетіментаныстыру.	**Күнді бақылау** Мақсаты: балаларға адамдар, жануарлар мен өсімдіктер әлемі үшін күннің маңызы зор екендігін	**Су бетіне қатқан мұзды бақылау** Мақсаты: Судың әр түрлі қасиетімен таныстыру, табиғатта болатын	**Аспанды бақылау** Мақсаты:табиғаттың әдемілігін сезініп, «аспан» сөзімен таныстыру, табиғатқа деген сүйіспеншілікке	

	Терезеденжауыптұрған қардыбақылау. Қарұлпаларынақаранда ршы, оларәртүрліпішіндебіре уіүлкенкесекболса, тағыбіріорташа,кішкент айяғниқаршықтарәртүр ліпішіндіекен. Қарбізгетерезеденжылт ырапкөрінеді. Олардыңәдеміпішінінта машалаңдар. Жұмбақ: Жылт-жылтетеді, Ұстасақеріпкетеді. (қар) Болжам: көпқар-көпнан. Қимыл-қозғалысойыны: «Қоян мен аңшы». Еңбек: тәжірибе жасаған үстел үстін жинастыру. **Біртұтас тәрбие:ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	ұғындыру. Байқампаздық, бақылай білу қабілеттерін дамыту. Қыста күн қысқарады, жылуы аз болады, сондықтан қыста күн суық болатындығы туралы түсінік беру. Жұмбақ: Жұрттың бәрі соны сүйеді, Бірақ оған қарағысы келмейді. (Күн) Болжамдар: Түнде ай жарқырап тұрса немесе аспанда жұлдыздар көп болса, ертең күн ашық,жылы болады. Тақпақ: Шұғылалы күніміз Бақшамызға барамыз Күнге қарап жайқалып Біз өсіп бармыз. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Түрлі-түсті автомобильдер» **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру** Еңбек: бұтақтардың түбін тазарту **Біртұтас тәрбие:ар-ұят құндылығы:**	өзгешеліктерді бақылай білуге үйрету, табиғатты аялауға тәрбиелеу, сөздік қорларын дамыту. Тәрбиеші балалрдың назарын жердегі кішкентай көлшіктерге аударады, бетіне жұқа мөлдір мұз қатып қалған. Кейбір көлшіктерден күзден қалған жапырақтарды байқауға болады. Мұзды аяқ киімдеріңмен жарып көріңдер. (ол жұқа, тез сынады) Егер мұзды лақтырса, олар ұсақ бөліктерге бөлінеді. (мұз қатты). Егер мұзды қолға ұстасақ, ол еріп кетеді. Жұмбақ: Отқа жанбас-суға батпас (мұз) Болжам: егер қыста қар аз және күн суық болса, жаз құрғақ және ыстық болады. Қозғалмалы ойын: «Түлкі мен қаздар»	тәрбиелеу, тілдерін дамыту. Тәрбиеші балалардың назарын аспанға аударады. Аспанның түсі ашық, көгілдір екендігін, онда ақ бұлттар, қалқиды. Олардың пішіндері әр түрлі болады, бұлттарды жел қозғайды. Жұмбақ: Бір түкті кілем Бір түксіз кілем (жер, аспан) Мақал – мәтелдер: Қарға қарқылдаса, қысты шақырады, Қаз қаңқылдаса, жазды шақырады. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	

		адал еңбекті құрметтеу.	Мақсаты: ептілікке, шапшаңдыққаүйрету.		
Серуеннен оралу,ойындар	**Тіл гимнастикасы** «Р»-ға тілің келе ме? Қаламқасқа «тұр», - деші, Қарындашқа «жүр», - деші. «Қара қарындашты Қаламқас алып тұр», - деші, Ал енді өзің-ақ «Р-р-р-р», - деші. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	**«Ұннан жасалған тағамды ата» дидактикалық ойыны** **Мақсаты**: нан-тоқаш өнімдері туралы білімдерін бекіту; нанға ұқыпты карауға тәрбиелеу	**«Төртінші артық» дидактикалық ойыны** **Мақсаты**: артық затты (азық-түлік) табуға үйрету және себебін түсіндіру	**«Табиғат және адам» дидактикалық ойыны** **Мақсаты**: адам жасаған және табиғат адамға не беретіні туралы білімді жүйелеу: балық, ет, көкөніс, жеміс, жидек, тұқым, жаңғақ	
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** «Қоржынды сәндейміз» **Мақсаты:** Қазақтың үй бұйымы – қоржынмен таныстыру, қоржын туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** Құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Құрастыру** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** Қаламды дұрыс ұстауға үйрету. **Қоршаған ортамен танысу** Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** «Автобус» **Мақсаты:**Автобус туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті (жұптық жұмыс)	
Балалардың үйге	**Ата –аналарға кеңес**	**Ата –аналарға**	**Ата –аналарға**	**Ата-аналармен**	

қайтуы	- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз.	**кеңес** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	**кеңес** Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.	**әңгіме:** Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз	

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін __________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 11-15 наурыз

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**Ойын: «Күншуақ»** Күлімдеген күн мейірімді, Кіршіксіз қар мейірімді. Таза мөлдір су мейірімді, Мәпелеген ата-ана мейірімді «Қуаныш сыйлау» Еңбек тапсырмасы:Гүлдерге су құю,шаңдарын сүрту **Біртұтас тәрбие:ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.** **Әнұран айту**	Сыйластық туралы өз ойларын сұрау **Ойын: «Мен қандаймын?»** (Бір қыз, бір ұл болып араласып тұрады.Көршісіне « Мен сені сыйлаймын, сенімен достасқым келеді» деп, оның қолын қысады.)Ойын: «Мейірімділік жібі» (Балалар бір - бірлеріне жіпті беріп, тілектер айтады. Ақырғы бала жіп орамын мұғалімге беріп, өз тілегін айтады) **Біртұтас тәрбие:ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	**« Бізде кім жақсы?»** ойыны. Шарты: Балалар шеңбер бойымен жүреді, педагог балалардан «Кім жақсы» деп сұрайды. Балалар баланың атын айтып, сипаттайды	**« Менің досым»**ойыны Шарты: допты лақтырып, қағып алған баладан педагок досының қандай жақсы қылықтары барын сұрау, мақал- мәтел, тақпақ сұрайды. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**.	**«Отбасы»** Мақсаты: Отбасы мүшелерін білу, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу. Бауырмалдыққа, мейірбандыққа баулу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату ойнауға тәрбиелеу.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға баланың қауіпсіздігі жөнінде кеңес беру	Балаға үйде ертегі оқып беру керектігін айту	Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	Бала тәрбиесіне көңіл бөлуді ескерту. Әдептіліксөздердіүйре туінескерту	Мерекелік демалыс күндер жайлы ескерту. Тақпақтар беру
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Тігінші. Сән үйі»** сюжеттірөлді ойыны «Суретшінің қателерін табайық» дидактикалық ойын. Мақсаты: Суреттегіқысерекшелі ктерінтаныпбілугеүйр	**«Қолымда не бар?»** Ойынның мақсаты: ұзынқысқа, жуан-жіңішке , үлкен-кіші, оң-сол жайлы білімдерін бекіту. Түйсіну сезімдерін дамыту.	**«Танып ал да, атын ата»** Ойынның мақсаты: рәміздер туралы білімдерін бекіту, ойлау қабілетін дамыту. Құрылыс материалдарымен	**Д/ о: «Адасқан цифрлар»** Мақсаты: баланың ойлау жылдамдығын арттыру. Мазмұны: Тәрбиеші 2, 4, 6, 7, 3, 5, цифрлары жазылған карточкаларды тақтаға	**Д/ о: «Сиқырлы қапшық»** Қапшықта геометриялық пішіндер: Балалар қолымен ұстап, сезу арқылы қандай пішін екенін айтады.

	етудіжалғастыру		және конструкторлармен ойындар.	іледі, балалар қалып қойған санды атайды.	
Жаттығулар кешені	**«Қолдар».** Күшті болсын қолдарым, Қысып-қысып аламын! Қолдарын шынтақтан бүгіп ұстап, қол басы, жұдырығын біртіндеп жылдамдата қысып, қайта босатып, бірнеше рет қайталайды. Қолдары шаршағанша жаттығады. Болған соң қолдарын босатып, сілкіп жібереді. **«Білезік»**. Уқаладым білезікті, Болсын деп буыным мықты. Оң қолмен сол қолдың білезігінен ұстап, аздап уқалау. Сосын керісінше қайталау.	**«Ұшу».** Құсқа ұқсап ұшамыз, Жерді көктен құшамыз! Бір орында тұрып, қолдарымен құсша ұшады. Көздерін жұмып, қанатын қағып, қаншалықты биіктікке ұшып бара жатқанын елестету. **«Алақан».** Алақаннан қатты бас, Күшің тасып сарқылмас! Бір қолдың жұдырығымен екінші қолдың алақанын **«Бұрғылау».** Қолдарын ауыстырып алып, екінші қолмен керісінше орындау.	**«Тыныштал».** Көзді жұмып тұрамыз, Біртіндеп барып тынамыз. Басбармағын ішіне бүріп, жұдырықтарын түю. Демін асықпай шығарып тұрып жұдырығын қыса түсу. Сосын қолдарын босаңсыта бастағанда демін асықпай ішке тарту. Екіқолменқатароры ндау.	**Тізбекпен кедергілер алабынан өту**. Тізбек құрып, кедергілер алабының қасына келеді. (Кегельдер, доғалар, құрсаулар, жолақтар). Белгі бойынша кедергілер алабынан өтеді: кегельдерді айналып өтіп, доғалардың астынан өтіп, жолақтың үстімен жүгіріп өтеді. Нұсқау – тізбек шашырап кетпеуі керек.**Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру**.	**«Мерген болғым келеді»** Мақсаты: а) Оң және сол қолмен алысқа лақтыруға үйрету, қолды айналдырып алдымен төмен түсіріп, сонан соң көтеріп, түзу ұстап артқа жіберіп барып лақтыру шеберліктерін (машықтарын) дамыту.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу "Мен көшедемін"** Мақсаты: Баланың сөздік қорын молайту. Бөгде адамға жолама әңгімелесу	***«Үйде жалғыз қалғанда»*** тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозайка және	**Д/ о :«Жандыжәнежанс ызтабиғаттыажыр ат».**Жер,су,ауа. Мақсаты: балаларғаберілгента псырманы тез шешуге,жылдамжау апберуге, ауада,суда не	**Мақал – мәтел талдау, нақыл сөздер, жұмбақтар шешу** Еліміздегі көрікті жерлердің суретін тамашалау Мозайка,пазлдар құрастыру **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ**	**Сөздік ойын. «Қимылын көрсет»** Қарап алда есіңе сақта. Мақсаты: балаларды көрген суреттерді есіне сақтап,көз алдына елестете отырып ,әр қайсысын ретімен атап шығуға ,үй жануарларының,аңдард

		т.б	болатынындұрысайтуғатөселдіру.	**тілінің қолдану аясын кеңейту**	ын және құстардың жалпы аттарын айтқызу
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар. Гимнастикалық орындық үстімен етпетінен жатып еңбектеуге жаттықтыруларын 91 жалғастыру, қолдарын ширақ бүгіп, денесімен тартылу, ептілік, төзімділік секілді дене сапаларын және қол бұлшық еттерін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мен білемін»** Допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қағып алу шеберліктерін (машықтарын) дамыту. Допты «Мен бес қаланың атын білемін» деген сөздермен қағып алады. Допты жоғары лақтыруға тырысады, допты қағып алар кезде саусақтарын еркін ұстайды. Жандарындағы балаларға кедергі келтірмейтіндей сөздерді ақырын	**Қоршаған ортамен таныстыру** Киіз үй құрылысы мен ішкі жабдықтары **«Үй мен киіз үйдің айырмашылығын ата»** Мақсаты: ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту. **Кереге** – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. **Шаңырақ** – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер. **Уық** – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады. **Киіз е**сіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады. **Абажа** – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеженің үлкен түрі. Ағаштан жасалып, киізбен, былғарымен	**Көркем әдебиет** Әдеби жанрлар (әңгіме, өлең, ертегі) ажырату **Санамақтар, мақал – мәтелдер**, жаңылтпаштар, жұмбақтар, баланы ойландырып, толғандыратын өтірік өлеңдер, ертегі, аңыз әңгімелердің қай – қайсысы болмасын баланың сезімін селт еткізеді. **Дидактикалық ойын«Шынжырға ертегілерді жинайық»Мақсаты:** Ауызекі сөйлеу және есте сақтау қабілетін дамыту. **Шарты:**Балаларға таныс ертегі үзінділері оқылады, балалар қандай ертегілер және неше ертегі жинағы тізілгенің айтады. **Мысалы:"**Ата мен әже өмір сүріпті, оларда шұбар тауық болыпты. Бір күні шұбар тауық жұмыртқа беріпті. Әже оны әйнек	**Математика негіздері** Қозғалыс бағыттары **«Сол жақта – оң жақта»** Мақсаты: Қағаз парағының оң жағын және сол жағын ажырата білу және кеңістікті бағдарлай білуін (оң жақта-сол жақта), жетілдіру, есте сақтау қабілеттерін арттыру **Сөйлеуді дамыту** Ойыншықтарды, заттарды сипаттауда нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау **Сағат,** доп, айна, кітап, үстел, орындық, кілем, сөре, сүлгі, ойыншықтар. Балалар қолдарын шапалақтау арқылы педагогпен бірге бөледі, неше буыннан тұратынын анықтайды. О-йын-шық-тар. **«Кім ақылды?»** Ерден мен Еркебұлан жұптарын жазбай, жап-жақсы ойнап жүр еді. Бір кезде қолдан жасалған көпірдің үстінде біріне-бірі	**Дене шынықтыру**Жеке бас гигиенасы мен күн тәртібінің маңыздылығы **«Мейірімділік деген не?» ойын-тренингі** Әрқайсысымыздың жүрегіміз мейірімге толы. Бір-бірімізге қарап, жылы сөздер айтайық. Мен бәріңе денсаулық тілеймін! Мен бәріңе мейірім тілеймін! Мен бәріңе шуақты күн тілеймін! **Тыныс алу жаттығуы** «Спортпен айналыссақ, жылдам өсеміз» – аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары көтеріп, дем алады. «Күннен-күнге бойымыз өсіп жатыр» – қолды төмен түсіріп, табанды жерге толық басып, дем шығару. **«Командалық эстафеталар»** (таза ауада) Өз денсаулығын сақтау құндылығын арттыру мен спортпен шұғылдануға қызығушықты қалыптастыру. Салауаттылыққа, коммуникативтік құзыреттілікке тәрбиелеу. Ойын

	айтады. **«Кімнің добы алысқа ұшады?»** (3 рет). Допты алдыға-жоғары бағытында, бүгілген қолдарын жазып барып, шұғыл лақтыруға тырысады. Допқа қайтадан барып алып келу үшін Педагогтің белгісін күтеді. Белгі берілген кезде оң жақ (сол жаққа) айнала жүгіріп барып, допты сол жолымен алып келіп, қатардың артына, қауіпсіз жерге тұра қалады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Математика негіздері** Бүтінді тең , тең емес бөліктерге бөлуБүтін мен бөліктер заттарды бірнеше бірдей бөлікке бөлуге болатыны туралы түсінікті қалыптастыру, бұл бөліктерді атап, бүтін мен бөліктерді салыстыруға үйрету. Бүтінді түсінуге баулу (бөліктен бүтін үлкен,	қапталған. **Кебеже** – сүт ет, құрт, шай салып сақтау үшін ағаштан жасап, өрнектеген үй жиһаздары. **Әбдіре** – зат сақтайтын үлкен сандық. Сырты қаңылтырмен әшекейленіп қапталады. **Ағаш төсек** – жату үшін пайдаланатын үй жиһаздары. **Асадал** – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеже. **Жастықағаш** – ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянақ. **Адалбақан** – киім ілуге арналған үй жиһаздары. **Жүкаяқ** – үйде жүк астына қоятын ағаш зат. **Сандық** – киім — кешек, т.б. зат салуға арналған үй жиһаздары. **Төсеніштер:** Алаша, киіз, сырмақ. **Тұскиіз** – сәндік үшін төсектің тұсына тұратын үй бұйымы. **Қоржын** – екі жағын тең етіп тоқылған, не құрап тіккен зат салатын дорба.	үстіне суысын деп қойыпты. Ал ата шалқанды тартуға кетіпті. Тартады, тартады, тарталмайды". ("Шұбар тауық", "Бауырсақ", "Шалқан "). **Ертегіні үш сөзден тауып ал:** 1) Қатық, құйрық, сиыр. ("Мақтақыз бен мысық") 2) Ешкі, лақтарым, шырақтарым, қасқыр ("Қасқыр мен жеті лақ") **Математика негіздері** Заттарды кеңістікте орналастыру **«Қағаз бетінде бағдарлау»** Мақсаты:Заттармен шаманы салыстыруға және айырмашылығын ажырата білуге, кеңістікті дұрыс бағыттай білуге, заттың көлем, пішін, түсін ажырата білуге үйрету. **Дене шынықтыру** Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері**«Ден саулық» ойын-тренингі** –	қарсы келіп, түйісіп қалды. Ерден: – Мен саған жол бермеймін! – деп, қасқайып, безеріп тұрып алды. Ал Еркебұлан: – Мен саған бола ерегескім де, ойынды да бұзғым келмейді, сен өте бер, – деді де, оған жол берді. **– Балалар,** сендерге әңгіме ұнадыма? – Әңгіме кімдер туралы? – Екі бала не істеп жүр еді? – Олар неге таласты? – Екі балаланың қайсысы ақылды екен? – Неге ақылды, қай іс әрекетіне қарап ақылды екенін білдің дер? әңгімедегі «ойнап», «көпір», «балалар» деген әр сөздерді буынға бөліңдерші? **Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!»** Ойын шарты: педагог буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал– Кір– **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Заттар мен ойыншықтарды сын,сан есімд қолд сипаттау **Киімдердің**	жаттығуы: «Еркін тыныс ал, көркем ойла! Бейнені көрсетіп қоймай, өз таңдауының дұрыстығын дәлелдейді. Демін сыртқа шығарғанда, ойша бейнелер тудырады. «Мен – мықты арыстанмын!» «Мен – ең шапшаң қабыланмын!» «Мен – жүйрік жолбарыспын!» «Мен – қайсар қасқырмын!» **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру. Талап құндылығы: командамен жұмыс істеу.** **Қоршаған орта** Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар. **«Біз аңдарды жақсы көреміз»** Балалар «Біз аңдарды жақсы көреміз» деп хормен айтып, соң өз қалаулары бойынша жеке-жеке жануарлардың ерекшеліктерін айтады. Қоян қорқақ–ол сәбізді жақсы көреді, түлкі қу–терісі әдемі. Қасқыр батыр–табиғат санитары. Қарсақ түлкіге ұқсайды–терісі

	ал бөлік бүтіннен кіші) **Сөйлеуді дамыту** Әңгімені бірізді айту. **Күшік пен мысықтың** үлгі суреттерін іліп қояды. – Балалар, сендер ненің суретін көріп отырсыңдар? – Күшіктің анасын қалай атаймыз? – «Ит» деген сөз неше буыннан тұрады? – Балалар, дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды. – Ал мысықтың баласын «марғау» деп айтамыз? – Енді осы күшік пен мысыққа ат қойыңдаршы. – «Ақтөс» пен «мамық» сөздері неше буыннан тұрады? – Қазір «Күшік пен Мысық» ертегісін мәнерлеп оқып беремін. «Күшік пен Мысық» Қарны ашқан Күшік, тауда қаңғып жүріп Қасқырға кездеседі. – Ей, күшік, мен сені жеймін, – дейді Қасқыр. – Қой, жеме, мені әуелі тойдыр, сонан соң жейсің, – дейді Күшік. – Жарайды, жүр, соңымнан қалмай	**Аяққап** – ыдыс – аяқ салатын қапшық. Екі бетін киізден тігіп, бетін о — — өрнек салып не кестелеп әшекейлейді. **«Сандық, түрлі түсті асықтар, тапсырмалар жазылған сандық»**. **Ойын шарты:** Қызыл, жасыл, сары ,көк түске боялған асықтар сандық ішінде жатады. Әртүрлі тапсырмалар болады. Жасыл асық алған бала жұмбақ жасырады, шешкізеді. Сары асық алған бала мақал — мәтел айтады. Қызыл асық алған бала тақпақ . Көк асық алған бала өлең оқиды. **Музыка** Музыкалық аспапта ойнау қабілетін шыңдауТақырыбы: **«Киіз үй қонаққа шақырады»** Мақсаты: Ұлттық музыкаға, қазақ халқының дәстүрлеріне қызығушылықты және махаббатын дамыту. Балаларға аспаптардың (домбыра, қобыз, сазсырнай, асатаяқ,	Қолдарыңды күнге созыңдар. Күннің шуақтары анамыздың жұмсақ қолы секілді бізді аймалайды, жылытады. Сиқырлы күн жүрегімізді мейірімділікке толтырады, аурудың бәрін ерітіп жібереді, денсаулық береді. Мәтінге сәйкес қолдарымен қимыл-қозғалыстар жасайды. **«Диірменші»** Массаж – суық тию ауруларыы4 алдын алу. Диірменші аспандап, бұлтта отырып ойнапты. Саусақтарын маңдайдың ортасынан самайға қарай жүргізеді. Қабының түбі тесіліп, ұны төгіліп қалыпты. Беттеріне саусақпен ақырын жыбырлатады. Балалар оған қуанып, бауырсақ жасап илепті. Жұдырығын түйіп, бас бармақтарымен мұрынның шеттерін уқалайды. Сұқ саусақ пен ортаңғы	**түстерін, санын сұрау:** Мына көйлектің түсі қандай? Мына шалбардың түсі қандай? Неше шалбар? Мына күртенің түсі қандай? Мына етіктің түсі қандай? Мына бас киімнің түсі қандай? .**Тіл дамыту жаттығулары**: То-то-то-тон Де-де-де-жейде Лек-лек-лек-көйлек Ім-ім-ім-киім Ғап-ғап-ғап-қолғап Тік-тік-тік-етік Шын-шын-шын-құлақшын. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.«Дүкенде»** ойынын ойнату: Тақтаға киімдердіңсуреттері ілінеді. Бір бала тақтаға шығып, сатушы болады. Келесі бала сатып алушы болып келеді: **Дид/ойын «Сөйлеп тұрған кім?»** -Балалар біз қазір мына сөздерді естіп қандай мамандық иесі сөйлеп тұрғанын анықтайықшы:	бағалы. Тентек бала болмаймыз, Жануарларды қорғаймыз! Киік, жабайы шошқа, түлкі, қасқыр, қарсақ, қоян ,күзен, борсық, бұлан, елік, мекендейді. **«Сен білесің бе?» ойыны**. Ойын шарты бойынша әрбір бала жабайы аңдар туралы өз білімдерін ортаға салады. **Сен білесің бе?** Түлкі - ит тұқымдас жыртқыш аң. Барлық жерлерінде мекендейді. Құйрығы ұзын, үлпілдеген, ұшы ақ, аяқтары қысқалау. Түлкінің терісі бағалы . Көбіне тышқандармен коректенеді.**Ал, сендер білесіңдер ме?** Қасқыр барлық адамдарға бала кезінен таныс. Ертегілерде оны ақылсыз етіп көрсетеді. Қасқыр күшті. Үлпілдеген құйрығы мен аяқтары ұзын, әрі күшті жыртқыш аң.. **Көркем әдебиетНаурыз** (Қ. Баянбай өлеңі) мәнерлеп айту Наурыз жаңару мерекесі Жақсылық", "үйлесімділік" құндылықтарының мәнін ашу. Наурыз

	жүре бер, – дейді Қасқыр. Екеуі бір топ Сиырды көреді. – Күшік, менің көздерім, құлақтарым, құйрығым қандай? – дейді Қасқыр. Қасқыр: – Енді маған қара, – деп бір Бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, Күшікті де тойғызады, өзі де тояды. – Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол! – деп кетіп қалады. Іші пысқан Күшік Мысыққа кездеседі. – Мысық, мен сені жеймін, – дейді. – Мені тойдыр, күшік. – Жарайды, менімен бірге жүр, – дейді Күшік. Екеуі бір топ Түйені көреді. – Мысық, маған қара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? – Көзің бозарып, құлағың салпиып, тілің салақтап тұр. Күшік: – Қара маған, не қыларымды? – деп Түйенің тірсегіне жабыса кетеді. Түйе қақ маңдайдан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда Мысық: – Әй, мақтаншақ, әліңе қара, сен Қасқыр бола	дауылпаз, т.б.) суреттері бейнеленген карточкалар ұсынылады. Музыка жетекшісі ширма артында жасырып бір аспапта ойнайды. Балалар мұқият тыңдап, аспаптың дауысын тыңдайды. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Музыкалық-ырғақты** қимыл: Лентамен жаттығу. 1.Қолды екі жаққа жайып жоғары көтеру, қайта түсіру. 2.Қолды жоғары көтеріп денені оңға , солға иілту **Құрастыру** Табиғи материалдардан бұйымдар жасау **«Қамшы өру»** Қалдық материалдармен жұмыс кезінде өз қызметін жоспарлау дағдыларын жетілдіру; дербестік, шығармашылық танытып, мақсатты түрде жұмыс жасай білу. Ұсақ заттар жасауды көрнекіліктерді қолдану арқылы және	саусақтарын жазып, құлақтарының алды мен артқы жағын уқалайды. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін а** **Сауат ашу** Ойнай отырып оқимыз **«Кері іс-әрекетті айт»** ойыны 1. Әкем киімін киді, інім ...(шешті) 2. Анам отырды, әкем ... (тұрды) 3. Анар отырды, Ажар ... (тұрды) 4. Асан кірді, Қасан ... (шықты **«Жалпы атауын ата»** ойынын педагог ойнатады. 1. Автобус, такси, трамвай – ... (көліктер) 2.Қыс, көктем, жаз, күз – ... (жыл мезгілдері) 3. Кептер, қарға, сауысқан – ... (құстар) 5. Қызанақ, қияр, қызылша – ... (көгөністер) **«Кім көп сөз ойлап айтады?»** дидактикалық ойыны – Н дыбысынан басталатын сөздер	1)Балмұздақ сатамын!Балмұздақ! 2)Жүріңіз қай жаққа апарып тастайын? 3) Қай жеріңіз ауырып тұр?Қазір ыстығыңызды өлшейін. 4)Шашыңызды қандай үлгіде қиып берейін? 5)Бүгінгі сабақта біз балалар күзгі табиғат туралы әңгімелесеміз. 6)Мен манты жасап жатырмын,қазір дайын болып қалады. Ойын: «Қай мамандық иесі?» - Тарағы бар қолында, Кімді айттым ойымда? (шаштараз) - Қалағы бар қолында, Кімді айттым ойымда? (Құрылысшы) - Ожауы бар қолында, імді айттым ойымда? (Аспаз **Музыка** Дауылпаз,асатаяқ,,сыр най аспаптары **Тақырыбы: «Сиқырлы сыбызғы»** Мақсаты: Қазақ халқының аспаптарының тембрлық үні туралы бейімдерін кеңейту. Қазақ халқының музыкалық мәдениетіне деген тұрақты	мерекесінің ерекшелігін түсіндіру. Жақсы қарымқатынастарын дамыту. Ұлттық салт-дәстүрді қадірлей білуге тәрбиелеу. Өніп еккен дәніміз, Бүршік жарды бағымыз. Сәскеде – жаз, Түнде қыс Секілді екен наурыз. Төлдеп жатыр малымыз, Қазан толы сары уыз. Сүті көп те, Көмірі аз Болады ғой наурыз. Жайдарымыз бәріміз, Дастарқанда дәміміз. Көжесі көп, Қыры көк Қандай жақсы наурыз! **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Сауат ашу негіздері** Дайын суреттермен жұмыс Кеңістіктік қатынас орнатуды, қағаз бетінде бағдарлай білуді үйрету. Сурет салу арқылы ырғақты жекелеген элементтерді құрайтын қарапайым жиектерді сала білуге үйрету. **«Жұп құр»** ойын-жаттығуы Тцәрбиеші тақтаға шеңбер бойымен бір дыбыстан

	алмайсың, – дейді.. **Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал».** Ойын шарты: Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады **Қазақ тілі** **Туыстық қарым-қатынасты бекіту.** «Аға-іні», «нағашы», «бөле» (жаттау,12-13 б) **АҒА-ІНІ** Мен қайсар қазақтың ұлымын, Ел қорғар қазақтың бірімін. Өзімнен кішіге ағамын, Өзімнен үлкенге інімін. Үлкенді сыйлаймын «ағалап», Ақылын тыңдаймын бағалап. Соларға қараймыз бой түзеп, Боламыз біз үлкен азамат!. **НАҒАШЫ** Нағашы деген ел бар, Ол Анамның жұрты. Жиендерге қамқор, Мінгізер тіпті жылқы. **БӨЛЕ** Бөле деген қауым, Өз алдына бір ауыл. Аналардан бөлінген, Бір-біріне бауыр.	ойдан шығару, өзінің көз алдына елестету арқылы жасай білуді дамыту. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Сауат ашу негіздері** Сөздің дыбыстық сызбасы **«Дұрыс тап»** дидактикалық ойыны – Балалар, мен тақтаға сызба ілемін, сендер мен айтқан дыбыс сөздің қай жерінде тұрғанын, яғни басында, ортасында, соңында тұрғанын тауып, төртбұрышты бояйсыңдар. Сендер бір төртбұрыштың бір дыбыс екенін білесіңдер. Л дыбысын орнан анықтаймыз. Мысалы: (п) піл, апа, қап. Есімізде сақтаймыз: берілген дыбыс сөздің басында, ортасында, соңында болуы мүмкін. **«Дыбыстың сөздегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші сөз сызбасын тақтаға іледі. – Балалар, піл, апа, қап	ойлаңдар, сөздерді шапалақпен буынға бөліндер, қанша буын атасындар. – Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, неке, нақ, неліктен. –Р дыбысынанбасталатынсөзойлаңдар. Кімкөпсөзойласа, соғанбірфишкаданберіліпотырады. – Радио, рауғаш, рас, рет, резеңке, рең. Ойынсоңындафишкалардысанап, жеңімпаздыанықтайды.	қызығушылыққа тәрбиелеу.. Балалар шеңбермен айналып жүріп, әннің 1 – ші шумағын айтады. 2 – шумақты «Соқыр теке» айтады. 2 – шумақ басталғанда балалар бекіткен қолдарын жоғары көтереді, ал сыртта тұрған балалар ішке еніп, «Соқыр текеге» ұстатпаймыз деп жан жаққа жүгіреді. «Соқыр теке» біреуді ұстап алуға тырысады. Егер ұстап алса әннің 2 – ші шумағын айтады, ойын қайталанғанда ұсталған бала «Соқыр теке» болады. Егер ұстай алмаса «Соқыр теке» өзі болады. Соқыр теке, бақ, бақ Біз айтамыз тақпақ. Мықты болсаң қанекей, Бірімізді тап, тап. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау. Ән айту.** «Тұлпарым» Әннің мәтінін үйрету. .	басталатын екі суреттен тақтаға іліп шығады, балаларға екі бірдей дыбыстан басталатын суреттерді қосуға тапсырма беріледі. Тәрбиеші тапсырманы орындау үшін, балаларды кезекпен тақтаға шығарады. Мысалы: алма-алмұрт, қызанақ-қызылша, етік-емізік, тақия-тарақ, от-орындық, керует-күрек, сағат-сағыз, қоян-қоңыз, ит-ине. **«Тиісті белгіні көтер»** дидактикалық жаттығуы Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді

	Дыбыстық жаттығу – Қ-Қ-АҚ – АС – ЫҚ – АСЫҚ. – Қ-Қ-ҚЫ – ҚЫ – ЗЫЛ – ҚЫЗЫЛ АСЫҚ **Ойын «Ақырын-қатты»** ойынын ойнату. Тәрбиеші ақырын айтқан сөзді балалар дауысын қаттырақ шығарып айтады **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	сөздерінде «п» дыбысы қай жерде орналасқанын табайық. Сызбаларға белгілейік. Балалар піл сөзінде «п» дыбысының бірінші тұрғанын, апа сөзінде ортасында тұрғанын, қап сөзінде соңында тұрғанын айтады			
Серуенге дайындық	Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұрып киімдерін ұқыпты киіне білулерін қалыптастыру. Киіну ретін білу (ауа-райынабайланысты), дұрыс киінуді бақылау**)**	Балаларды табиғатпен таныстыру. Табиғат құбылыстарын ажырата білу.	Серуен кезінде ұйыымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарымен және спорттық керек-жарақтармен балалармен әңгімелесу.	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу
Серуен	**Бақылау:** Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр,қар т.б.) **Мақсаты:** Ауа райындағы өзгерістерді аңғарып айта білуге баулу. Олардың жыл	**Бақылау:**алғашқы көктем белгілерін **Мақсаты:** Ауа райына көңіл бөліп, байқау өткізуле рін ұсыну. Серуендеп келген балаларға бүгін өздері көріп, бақыла ған ауа райының	**Серуенге қызығушылық туғызу**. Балалармен жеке әңгіме. Қардың алғашқы еруін бақылау Балалардың назарын қардың алғашқы еріген тұстарына	Серуенге қызығушылық туғызу. Балалармен жеке әңгімелесу. **Жылғалар мен шалшықтарды бақылау.** Балаларда қардың еруінен пайда болатын жылға мен шалшықтар туралы	**Күнге бақылау жасау** Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге

	мезгіліне байланысты өзгеріп отыратынын білгізу. **Қимылды ойындар:** **«Шеңберге дәл түсір»** **«Тышқан мен мысық»** **Еңбек:** Ойын алаңымызды жинастыру. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	жайын күнтізбеге белгілеулері керектігін естеріне салу. **Қимылды ойын:** **«Мысық пен торғайлар»** **Мақсаты:** қимыл-қозғалыстарын қалыптас-тыру. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру**	аудару, неліктен барлық жерде бірдей қар кетпейді.(ең алдымен жазық жерлер мен төбелердің қары ериді, себебі ол жерге күн көзі мол түседі.) Күн сәулесі мен жарық жердің тұстары тез еритіндігі туралы балалардың түйсігіне түю. Байқампаздықтыдамыту	түсінігін қалыптастыру. Жылғаның басталатын тұсы мен ағар жолын тауып алу. Жылғаның сыңғырлап ағуын тыңдау. **Қимылды, еркін ойындар**	үйрету(жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **Еңбек:** құстарға қомқорлық жасап жем шашу. **Қимылды, еркін ойындар**
Серуеннен оралу,ойындар	**«Құмырадағы гүл»** **Мақсаты**: Балаларға құмырадағы гүлді жапсыруға үйрету. Достық пен жанашырлыққа тәрбиелеу, түрлі-түсті қағазбен, желіммен жұмыс жасай білуге үйрету. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына қамқор болу,мейірімділік таныту.**	**Тіл ұстарту** Пан – пан – пан, Сап – сарыбалапан.Ұс – ұс – ұс, Ұштыұлкенқұс. Ғай – ғай – ғай, Жем шоқиды торғай. Ға – ға – ға, Тал басында қарға. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**	**Мимикалық жаттығу** **Мақсаты:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту. Балалардың көңіл күйлерін түрлі эмоциялар мен білдіруге үйрету. **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**Дидактикалық ойын: «Домино»** **Мақсаты:** «Баланың көліктер жайлы білімдерін дамыту, пысықтау. Сәйкес көлікті тауып дұрыс атату, оның атқаратын қызметімен таныстыру. **Ойын шарты:** Суреттері сәйкес келетін карточкаларды біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: Бірдей қос суреттер, әртүрлі көліктер бейнеленген көлімдері 5×6см карточкалар.	**Саусақ ойыны: Жүретін саусақтар.** **Мақсаты:**Саусақтарын жүргізе отырып,саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту. Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар. **Ойын шарты**: Суреті бар кітапшаны алып,ішін ашып,ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен),суретті нұсқап оның атын сұрайды.балалар жауап береді.Сол ереже бойынша қайталанады.

Балалармен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс.** Үш бөліктен тұратын суреттерді құрастыру.	**Жеке баламен жұмыс.** Сиқырлы қарындаштар. Түрлі түсті қарындаштармен сурет бояту, түстердің атауын атау.	**Жеке баламен жұмыс.**Ертегіоқу. Суретпенжұмыс	**Жеке баламен жұмыс.**Рек – рек – рек, Ұшты көлден үйрек. Еш – еш – еш, Шақырады әтеш.	**Жеке баламен жұмыс.**Қылқаламменжұмыс. Қылқаламдыұстапсуреттібояуғаүйрету
Балалардың үйге қайтуы	**Ата –аналарға кеңес** «Бала мен қоғам» Коммуникативтік дағдыларын жетілдіруде ауыз-әдебиет үлгілерін қайталату.Отбасы құндылықтарға баулу.	**Ата –аналарға кеңес** "Саусақ жаттығулары". Қолдың ұсақ моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	**«Салауаттық кеңестері” Шарты:** Сезім мүшелері,олардың қызметі туралы түсінік беру. Өз дене мүшелерін күтіп ұстауға үйрету.	**Ата-анамен әңгіме**: Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	**Ұсыныс:** «Көктем» тақырыбына суреттері туралы әңгімелеп беру. Көрме ұйымдастыруға ұсыныс жасау.

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 18,19,20 наурыз мереке

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау.	Ойын. **«Мен еңбекқор баламын».** Балалар дөңгелене тұрып, ойын бастаушы допты бір балаға лақтырады. Допты қағып алған бала үйде не істейтіні жайлы айтып, допты балаға лақтырады. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	**«Жылы сөздер ойыны»** Шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы:достарына мейірімділік таныту.**	**«Оянды анам»** Мақсаты: жақын адамдарына деген мейірімді қатынасқа тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: отбасы мүшелеріне қамқор болу, мейірімділік таныту.**		
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға ауа райының өзгеруіне байланысты балалардың киімдерін қадағалауды ескерту.	Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға) Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.Алдағы каникул күндері жайлы әңгімелесу.		
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау	**«Мүсін» ойыны** **Мақсаты**: қимылды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиетін, ережелерге	**«Бәрі қалай аяқталды?» ойыны** **Мақсаты**: есте сақтау қабілетін, ақыл-ой қабілетін дамыту;	**«Не жоғалды?» ойыны** **Мақсаты**: зейінді, есте сақтауды дамыту		

және тағы басқа	сәйкес ойнау қабілетін	баланың сөздік қорын			

әрекеттер)	дамыту	толықтыру			
Жаттығулар кешені	**Тік қойылған баспалдаққа сатылар** арасымен өрмелеуге жаттығу. Қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіруін дамыту. Фитболды «жыланша» иректеліп жүріп, заттардың арасымен алып жүруді бекіту. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**	**«Бір жағына еңкею»** Б.қ.: аяқты айқастырып отыру, қамшы жоғарыда, 1-2 – оңға (солға) еңкею, қамшыны жерге тигізу, 3-4 – б.қ. 6 рет қайталау. 3. Б.қ. шалқалап жатып алып 1-қамшыны жоғары көтеру, 2-екі аяқты бірдей сермеп, аяқтың ұшын қамшыға тигізу. 3-4 – б.қ. 8 ретқайталау	**«Қамшыны тізеге қою».** Б.қ.: қамшы төменде, 1 – қамшыны жоғары көтеру, 2 – бүгілген сол аяқты көтеру қамшыны тізеге апарып, 3 – қамшыны жоғары көтеру, арқаны түзу ұстау. Аяқты түсіру. 4 – б.қ. орнықты тұрып, аяқ ұшын тарту. 5 рет қайталау.		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Не артық»** Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	**«Ұқсасын тап»** Мақсаты: екі бөліктен тұратын қиылған ойыншықтарды (доп, кубик, машина, матрешка, сылдырмақ, барабан, сағат) жинап, дөңгелек, шаршы қобдишаларға салып, қақпақтарды жабады. (смарт балаға бағытталған мақсат, нақты ойын барысында жасайтын іс – әрекет) Шарты: берілген ресустарды ұқсасын біріктіріп, соған сәйкес	Тақырыбы: **Көктем мезгілі (сурет салу)** Кляксография әдісі арқылы көктем мезгілі бейнесін бейнелейді (5 жас) Шарты: жасына қарай берілген ресурстар арқылы топтасып, берілген тапсырманы орындайды. **Біртұтас тәрбие :талап құндылығы: командалық жұмыс жасауға баулу.**		

		қобдишаға ата салады.			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Науқасқа күтім жасау дағдылары. Алғашқы көмек көрсету ережелері, дене ауруын жеңілдету. Адам денесінің құрылысы туралы, маңызды дене мүшелерінің қызметі туралы білімдерін бекіту; жұқпалы аурулар мен олардың белгілері туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; өзінде және басқада аурудың алғашқы белгілері біліне салысымен үлкендерден дер кезінде көмек сұрауды үйрету; дене ауруын жеңілдету жолдарын, жедел көмек қызметін шақыруды үйрету **«Хайуанаттарға су бер»** Ойынның шарты: Топ мүшесі үлкен шелектердің қасына отырады, балалар кішкентай шелекпен топ мүшесінің шелегін сумен толтырады. Әділқазылардың бағасы.	**Қоршаған ортамен таныстыру** Туған өлкенің өсімдіктері Қазақстанда өсетін алты мыңнан астам өсімдік түрінің бес жүздей түрі дәрілік өсімдіктерге жатады. Дәрілік өсімдіктер кептірілген шөп, тұнба, қайнатынды, шай, ұнтақ, т.б. түрінде қолданылады.Дәрілерді дайындау үшін шикізат ретінде пайдаланылатын дәрілік өсімдіктер бөлек іріктеледі. Алоэ, сабыр (Aloe) — лалагүл тұқымдасына жататын көп жылдық бұта, кейде шырмауық түріндегі мәңгі жасыл, қуаңшылыққа төзімді өсімдіктер. Қазақстанда « ағаш тәрізді Алоэ» (Алоэ arborescens) деген түрі қолдан өсіріледі. Алоэның жапырақ құрамында глюкозид, эфир майы т. б. дәрілік заттар бар, сондықтан алоэның шырынын түрлі ауруларды емдеуге қолданады. **«Жапырағына қарай ажырат»** **Мақсаты:**Ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба	**Көркем әдебиет** Наурызкөже (әңгімесі). Диалогтік сөйлеу **Хауа Ана**. нан, ет, тұздан тартып, жеті түрлі дәмнен келісті етіп, керімсал көже жасаған. Қысқы соғымнан қалған кер бұғының жамбасының жартысы мен кәрі жілік, тоқпан жіліктің басы келесі қазанға салынды. Сорпа бетінде сүр еттің сары жалқын майы қалқыды. Үңгір ішін көптен бері байқалмаған бір тосын астың жұпар иісі кернеді. Хауа Ана жаңа асқа ерекше ден қойды. Және сол көжені келесі жылға дейін тірлігімді жалға, қазанымнан құт, дастарқаннан дәм кетпесін деп, Алладан тілеу тілеп, иман үйіріп ішкен.Бұл Хауа Ананың жасаған, кейін мұқым мұсылмандарға, оның ішінде қазақтарға мирас болып қалған дәстүрлі наурыз көже еді. **Наурыз көже -** Ұлыстың ұлы күні әзірленетін ас. Оған 7 түрлі дәмді қосады. Олар: тұз, су, ақ, ет, кеспе, бидай, күріш немесе тары. -Төрт түлік малдың өнімдерінен қосып, не жасауға болады? **«Наурызкөжені тап»** а) алма, ет, ормажапырақ, тұз, су, май, қызанақ ә) бидай, күріш, тары, су, айран, тұз, сүр ет, арпа, бұршақ.	**Математика негіздері** **Сөйлеуді дамыту** **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** **.** **Музыка**	**Дене шынықтыру** **Қоршаған орта** **Көркем әдебиет** **Сауат ашу негіздері**

	Дайынбыз ба? Дайындал! Алға! **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: салауатты өмір салтын ұстану.** **Математика негіздері** Заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын анықтау.**«Не қайда орналасқан?»** Мақсаты: Кеңістікте бағдарлай алуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: 1-ден 10-ға дейін сандар жазылған карточкалар, 7 түсті жолақтар , әртүрлі ұсақ заттар, жануарлар, көкөністер, жемістер т.б. Ойын барысы: Балаларға тапсырма беріледі. Қарбызды 3 қатар қызыл жолаққа орналастыр. Допты 4 қатар жасыл жолаққа орналастыр т.с.с.**«Суреттің екінші бөлігін сал»** Мақсаты: Балалардың логикасын дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үлестірмелі карточкалар, қарындаштар.	білуге жаттықтыру. Сөздік қорын толықтыру,есту,қабылдау қабілетін дамыту. **Ойын шарты**: жапырақтарды салыстыру ,қай ағаштың жапырағы екенін табу. **«Гүлдерді күтеміз»** **Мақсаты:**балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұқымдас, шөптекті, тұқымдас гүлдерді) ажырата білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінеді. **Ойын шарты:** гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету. **Музыка** Тұяқтас,сыбызғы,металлафон,ксилофон**Жұмбақ.** Сызылған үні сүйкімді тілі, Үрлесең ойнайтын аспаптың бірі. (сыбызғы) **Сыбызғы -**	б) бидай, тұз, жапырақ, жусан, мейіз, сәбіз, ет. **Бата-тілек:** «ақ мол болсын, ырыс, береке болсын» **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Математика негіздері** Қағаз парағын бағдарлау Қағаздың жоғары жағына үш алманың,төменгі жағына екі алманың суретін сал, оң жағына алмұрттың, ортасына шиенің суретін сал деген тапсырма беріледі.**Жаттығу*:*** Бала қораптан қолын салып, фигураның біреуін алады. Алған фигурасын атайды да, оның орнын анықтап, декоративтік таблицаға бекітеді. Мысалы: бала самолетті таблицаның жоғарғы жағына - аспанға, ал балықты - төменгі жағына судың ішіне іледі. Бұған қоса ол: самолет жоғарыда аспанда ұшады, балық төменде - су ішінде жүзеді" дейді. **«Тез ойла» ойын.** Мақсаты: 1.Балаларға суреттерді көрсетіп салыстыру, жоғарыда, төменде деген түсініктерін дамыту. 2. Кеңестікті бағдарлай білуге үйрету. 3. Ойын арқылы шапшандыққа, тез ойлауға баулу. Барысы: тәрбиеші балаға суреттерді көрсетіп жоғарыда, төменде қандай заттар, ойыншықтар тұрғанын айтқызу.		

	Ойын барысы: Балаларға үлестірмелі қағаздар беріледі. Әр қағазда суреттің бір жартысы салынған, балалар суретке қарап не бейнеленгенін табады да екінші жартысын салады. **Сөйлеуді дамыту** Қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беру. **Сурет арқылы әңгімелесуден басталады.** – Қандай үй жануарларын білесіңдер? – Оларды неге үй жануарлары деп атаймыз? – Үй жануарларының адамдарға пайдасы бар ма? – Ал осы жануарлардың төлдерін қалай атаймыз? – Төлдер ең алғашында немен қоректенеді? – Иә, дұрыс айтасыңдар, өз енелерінің сүтімен қоректенеді. – Балалар, сендер төлдерді қалай шақыратынын білесіңдер ме? – Қойдың қошақанын «Пұшайт-пұшайт!» –	қазақтың үрмелі көне музыкалық аспабы. Құрайдан, ағаштан, кейдежезден де жасалады. Ұзындығы 600 - 650 см не 700 - 800см болады. 3 - 4 ойықты.**Ксилофон** (грек тілінен аударғанда «ағаш дыбысы») - Индонезияда пайда болған ұрмалы отбасындағы музыкалық аспап.[1] Ол пластиктен, ағаштан немесе резеңке балғамен соғылған әр түрлі ұзындықтағы ағаштан тұрады.**Металлофон.** Металлофонның дыбысы жіңішке.Қараңдаршы балалар,Металлофон деген аспап бар.Таяқшаны аламызӘдемі әуен шығарамыз.– Енді металлофонның дыбысын естиміз (металлофонды таяқшамен соғу). **Тұяқтас** – қазақ тұрмыс салтында ежелден бар музыкалық аспап. Жаңа сойылған жылқының тұяғын кесіп алып, суға қайнатады, тұяқтың ішкі сүйегі босап, сыртқы қабығы бөлектенеді. Оны әбден ішін тазартып, күнге кептіреді. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы:**	Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету. **Дене шынықтыру** Салауатты өмір салты **Тыныс алу жаттығуы «Спортпен айналыссақ, жылдам өсеміз»** – аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары көтеріп, дем алады. «Күннен-күнге бойымыз өсіп жатыр» – қолды төмен түсіріп, табанды жерге толық басып, дем шығару. Екі-екіден тізбекке тұрады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: салауатты өмір салтын ұстану.** **Қ\о: «Көңілді маймылдар» ойыны** **Мақсаты:** Еркіндік бере отырып тыңдауға, тәртіптілікке шақыру арқылы шыдамдылыққа, ұжыммен бірге қимылдауға үйрету. **«Маймылдардың апаны»** Біз – көңілді маймылдар, Өте қатты шулаймыз, Алақанды соғамыз, Еденді де таптаймыз. Ұртымызды үрлеп, Әндетеміз гулеп. Төбеге де секірдік, Маңдайға саусақ келтірдік. Құлағымыз – қалқан, Құйрығымыз – салпаң. Бірақ тәртіп – қатаң, «Үш» дегенде апаң- Бәрің тілді алыңдар, Қозғалмай, қатып қалыңдар! Ойынға қатысушылар тақпақты жүргізушімен бірге қайталап, әр түрлі қимылдар жасап, әбден еркінсиді. Бірақ «үш» деген сөзден кейін қозғалмай бір		

	деп шақырады. Ешкі, лақты «Шөре-шөре!» – деп шақырады. Жылқы, құлынды «Құрау-құрау!» – деп шақырады. Сиыр, бұзауды «Аухау-аухау!» – деп шақырады. Түйе, ботақанды «Көс-көс!» – деп шақырады. Төлдер қай жануардың төлі екенін түсіндіреді. – Балалар, осы төрт түліктің атауы ішіндегі «жылқы» сөзі қай дыбыстан басталады? – Ал «шөре-шөре» деген сөз қай дыбыстан басталады? – Кәне, бәріміз бірге «Ж» – «Ш», – деп айтайық. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Қазақ тілі** Көктем мезгілінің ерекшеліктері**.** **«Көктем»** (жаттау,16б)Дыбыстық жаттығулар. КӨ-КӨ-КӨ-КӨКТЕМ. ҚО-ҚО-ҚО-ҚОЛШАТЫР. ҚҰ-ҚҰ-	**ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Сурет салу** Геометриялық пішіндегі заттарды салу, безендіру **Сәукелені әшекейлейміз** Сәукелені салу үшін алдымен үшбұрыш салып аламыз, астыңғы бөлікті сәл дөңгелектеп, сәукеленің ең жоғарғы ұшына үкі тағамыз, сәукелеміз әдемі әрі тартымды болуы үшін оған ою-өрнек саламыз. Балалар үлгіден қарап немесе өз таңдаулары бойынша ою-өрнекпен безендіреді. **«Бұл неге ұқсайды?» ойын:** Алдымен фигураларды және оларға ұқсас заттарды көрсетеді, содан кейін балаларға фигуралардың немесе фигуралар тобының неге ұқсайтынын өздеріне ойлап табуды ұсынады. Балалар фигураларды, заттарды қарастыра ды, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табады**Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.** **Сауат ашу негіздері Жоларалық кеңістік**Балалар да ауада	орында қатып қалады **Сауат ашу негіздері** Ойнай отырып оқимыз **Дидактикалық жаттығуы**: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Мен сендерге сөздер айтамын сендер сол сөзге мағынасымен байланысты дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтасыңдар. Мысалы: жылы... (шұлық), тәтті ...(банан), қатты...(көмір), жасыл.... (шөп), қар..., (пима), дәмді ... (жүзім), сұйық ... (тамақ), қара... (тон), қорқақ ... (қоян), қу ... (түлкі), сүйкімді ... (мысық), пысық ...(қыз), ұзын ... (бала), ақылды ... (қыз), момын ... (қой), ұзын ... (моншақ), сары ...(шаш), дәмді...(шай), тәтті... (торт), жасыл...(қияр), ұзын.... (бантик) т.б. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**		

	ҚҰ-ҚҰС. Тем – тем - тем- келіп қалды көктем Ой-ой-ой- қорада тұр қой. Ай-ай-ай-жайылып жүр тай. Ақ-ақ-ақ- ойнақтайды лақ. Зы-зы-зы- секеңдейді қозы **Тақпақ жаттайық** Көктем, көктем,көктем, Неткен сұлу көркем. Қыс міне, кетіп барады, Көктем орнын басады. **«Жалғастыр»** Д-ойыны. Ойын барысында жаңа және өткен тақырыптар бойынша үйренген сөздерді қолданады .Мысалы:жапыр.., құст..., жыл.., салқ..., сар..., т.б. **Көктем** Жер жұмсарып,қар еріп, Адамдар жүр тал егіп. Жалаңаштанған ағаштарға, Бүршіктер шықты нәр беріп. Көктегі күн күлімдеп, Жатқандай-ақ жан беріп. Көктем келді далаға, Табиғатқа сән беріп.**Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы:**	жазып жаттығады. Жазу жазған кезде дұрыс отыру, қарындашты дұрыс ұстау ережесін еске түсіреді. Қарындашты ауызға салмау, қағаз бетінде қарындашты қатты баспай ұстау ережелері де қайталанады. Төменгі және жоғарғы сызықтарды есте сақтап, жазуға қолдарын жаттықтырады.**« Жоғарыда-төменде» жаттығуы.** Таблицаның әр жеріне ілмек тігіледі. Беті жабық қорапта жұлдызшаның, самолеттің, құстың, инеліктің, балықтың, түрлі аңдардың картоннан немесе фанерадан ойылып алынған фигуралары қойылады. Біздің күлкіміз көңілді (қолдарын еріндерінің шетіне жақындатады) **Жеткізсін** жылу мен шаттықты (қолдарын жүректерінің тұсына қояды) Бөліскен жақсы ғой өмірде, (қолдарын алға созады, саусақтары күн сияқты) Қуаныш, Мейірім, Бақытты! (қолдарын екі жаққа созады			

	қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту				
Серуенге дайындық	Киіну ретін білу (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау**)** Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұрып киімдерін ұқыпты киіне білулерін қалыптастыру.	Балаларды табиғатпен таныстыру. Табиғат құбылыстарын ажырата білу.	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарымен және спорттық керек-жарақтармен балалармен әңгімелесу		
Серуен	**Бақылау:** Табиғатты өзгерістерді бақылау (жел, салқын, жаңбыр, т.б.) **Мақсаты:** Ауа райындағы өзгерістерді аңғарып айта білуге баулу. Олардың жыл мезгіліне байланысты өзгеріп отыратынын білгізу. **Қимылды ойындар: «Шеңберге дәл түсір» «Тышқан мен мысық»** **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**	**Ауа райына бақылау жасау** Көктемгі ауа райы өте құбылмалы,бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып,күн сәулесін мол шашады.Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады.Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру.	**Серуенге қызығушылық туғызу** Жылғалар мен шалшықтарды бақылау.Балаларда қардың еруінен пайда болатын жылға мен шалшықтар туралы түсінігін қалыптастыру. Жылғаның басталатын тұсы мен ағар жолын тауып алу.		
Серуеннен оралу,ойындар	**Әңгімелеу** Дәрумендердің пайдасы Сюжеттік р/о:	**«Үйдің есігін жабайық»** Ойынның мақсаты: заттарды өлшемі	**«Үй құрылысының ретін көрсет»** Мақсаты: түстерді ажыратуға		

	Емхана. Мақсаты:дәрігер құрал-жабдық тарын атай білуге,үлкендердің еңбегіне деген сүйіспеншілігін арттыру. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.	жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту Дәстүрден көрсету. «Бесікке бөлеу»		
Балалармен жеке жұмыс	**Ұзын-қысқа, жуан-жіңішке**, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.	«**Менің ойыншықтарым**» Фотасуретте бейнеленген ойыншықтарды атап беру,әңгімелету.	**Түрлі пішінді** қағазда симметриялық ою - өрнектерді құрастыра білуді бекіту. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.**		
Балалардың үйге қайтуы	Баланың денсаулығы мен тамағы жөнінде әңгімелесу.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтауын атааналардан талап ету.		

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін __________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 01-05 сәуір IY тоқсан

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма

Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Шын жүректен»** Ән салуға барамыз, (шеңбер бойлай жүреді) Досымызды табамыз. (тоқтайды) Сәлемет пе! Міне мен! (қолдарын екі жаққа сермейді) Доспын енді сенімен! (көршілерімен қол алысады) **Мақал мәтелдер.** Сәлем сөздің - анасы “Жақсы сөз, жарым ырыс” **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына мейірімді болу, ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту, мақалды түсінуге баулу.** **Гимн айту**	**«Жүректен жүрекке»** Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да, Достар бір-біріне Сенімді боламыз. 2 деген 2 дос, Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. **Мақал мәтелдер.** “Кішіден - ізет, үлкенге - парасат” “Әдептілік белгісі, иіліп сәлем бергені” **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау., ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.Мақалды жарыса айта білуге шақыру.**	**«Мен Отанды сүйемін»** Отанымды сүйемін» Отан деген - атамекен, Отан деген – туған жер. Отан –Ана, Отан –үлкен, Қазақстан – туған ел! **Мақал мәтелдер.** Сәлем беру абырой, сәлем алумың абырой” “Сіз деген - әдеп, біз деген көмек” **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: Отанның,қоғамның бір мүшесі екенін сезіну, ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын**	**«Жүректен жүрекке»** Біз балдырған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын кең аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз. **Мақал мәтелдер** “Әдепті бала, алыстан сәлем береді” **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына мейірімді болу, ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту. Мақалды жатқа айта білуін машықтандыру.**	**«Туған жерім»** Жайлауымдай жазықпын. Әзенімдей өршілмін, Гүлдерімдей нәзікпін. Қуат алған өзіңнен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген, Отанымның гүлімін. **Мақал мәтелдер.** «Сәлем түзелмей, әлем түзелмейді» **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: Отанның,қоғамның бір мүшесі екенін сезіну, ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Ұлттық құндылық күні Тақырыбы: Айтыс түрлері. Мақсаты: Айтыс түрлерімен таныстыру,айтыс**

	(патриоттық тәрбие беру, музыкалық іс-әрекет)		**кеңейту.Өз Отанын сүйетін патриот дайындау.**		**өнерін дәріптеу. Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына мейірімді болу, ұлттық мүдде:ұлттық мұраға ұқыпты қарау.**
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	Баланы тым еркелетпеңіз. Онымен өзіңізбен тең дәрежедегі адам ретінде сөйлесіңіз. Есіңізде болсын сіздің сөйлеген сөзіңізді, іс әрекетіңізді балаңыз қайталайды.	Баланың міндетті түрде өздігінен орындайтын жұмыстары болуы қажет. Сіз тек осы жұмыстардыңорын далуынқадағалауы ңызкерек.	Мейлі қаншалықты тиянақты әрі жылдам орындасаңызда, балаға жүктелген жұмыстарды өзіңіз орындауға тырыспаңыз. Балаңызды тыңдауды үйреніңіз.Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз және баланы асықтырмаңыз.	Балаға өзінің іс әрекетін түсіндіруді үйретіңіз. Яғни бала ең алдымен ойланып содан соң ғана шешім қабылдауды үйрену керек. Ең жақсысы өзі сенімсіздік танытқан мәселелерде ата-анасымен кеңесуге болатынын білуі қажет.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Әдемі кілемшелер»** Ойынның мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(шығармашылық іс-әрекет)**	**Туған үй "Отбасы"** құндылығының маңыздылығын ашу. Отбасы туралы түсініктерін кеңейті. Отбасына деген жағымды қарымқатынастарын дамыту. Отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: Өз отбасының мүшесі екенін сезіну.Отбасына деген құрметін молайту.**	**«Кім тапқыр ойыны».** Шарты; суретке қарап не бейнеленгенін айтады, соған байланысты мақалмәтел ойлап табу **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**	Дидактикалық ойын. **«Көктемгі гүлдер»** Шарты: Себеттегі гүлдердің ішінен көктемде гүлдейтін гүлдерді, сол гүлі сипаттайды **(Әсемдікке баулу)**	**«Ұлттық ойындар»** “Хан талапай” ойынын бекіту. Ойын барысында қалыптастырылған білімдерін бекіту. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.Талап құндылығы: жеке және командамен жұмыс жасай білу.**

Жаттығулар кешені	**«Ине-жіп»** Бір-бірден тізбекпен бұралаңдап (ирелеңдеп) жүру. Жүріп келе жатып, бағытты өзгертуге назар аударту – геометриялық фигуралар түрінде көрсету: шеңбер, үшбұрыш, шаршы, сопақ .(**Танымдық іс-әрекет**)	**«Шарларды қуалау».** Баумен жасалған жіңішке дәліз бойымен имек ағаштарды пайдаланып, целлулоид шарларды алаңқайдың қарама-қарсы шетіне жеткізу.**Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.дене шынықтырудың маңыздылығын сезіндіру.**	. **«Баскетбол»** Допты бір-біріне кеудеден лақтырып беру. Нұсқау – допты қағып алғанда мұқият болу керек, допты ұшып келе жатқанда көздеп, арақашықтықты тез мөлшерлеп, қажетті жаққа қозғалып, қағып алуға дайын тұру	**«Гимнастика»** Тепе-теңдік сақтау – гимнастикалық ұзын орындықпен бір аяғын бүгіп, екінші аяғын орындықты жанай айналдырып барып аттап жүру. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру,салауатты өмір салтын ұстану.**	**Секіртпемен секіру,** қолдың басын айналдырып қозғалту мен аяқты тігінен қозғалтуға, жіңішке ұзын орындықпен жүруге жаттығу. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Мен үйдемін**. Үйдегі қауіпсіздік ережелері. Үйдегі кейбір қауіпсіздік ережелерімен таныстыру. Өз денсаулықтары мен қауіпсіздіктеріне мән бере қарауға тәрбиелеу. Үйде өзін қауіпсіз ұстаудың қарапайым ережелерін түсіндіру.	**«Би үйренейік»** Балаларға би қимылдарын музыка мазмұнына сәйкес орындауға үйрету. Шығармашылық, қабілеттерін дамыту. **(музыкалық іс-әрекет)**	**«Дыбыс арқылы санды тап»** Мақсаты: Есту мүшелері арқылы баланың ойлау қабілетін анықтау. **(Танымдық іс-әрекет)**	**«Айна»** ойыны Шарты: балалар қатарға тұрып алдында тұрған баланың қимылын қайталайды. Шатасқан бала «көктем» туралы тақпақ айтады.	**«Ұлттық ойындар»** "Тақия тастамақ" ойынын бекіту Ойын барысында қалыптас-тырылған білімдерін бекіту **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.Талап құндылығы: жеке және командамен жұмыс жасай білу**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Тепе-теңдікті сақтау; заттардан аттап жүру. **Қ\о: «Классиктер»** бір аяқпен секіріп, екінші аяқпен допты теуіп жүргізе отырып, ілгері қозғалу. Балалардың толық табанын баспай, аяқтың адыңғы жағымен итеріліп секіруін қадағалау керек. Жаттығуды тепе-теңдік сақтай отырып орындайды. Оң аяқпен секіріп, сол аяқпен допты теуіп жүргізе отырып, ілгері қозғалады. Толық табанына баспай аяқтың адыңғы жағымен итеріліп, қатты теппей секіреді. Сонан соң аяғын ауыстырады. **«Түсіріп алма!».** Бір затты алаң бойымен жұпта, сүйем қадам аттай отырып алып жүру ұсынылады. Балалар екі-екіден бір-біріне қарап тұрады. Имек ағаштарына екеуіне ортақ бір затты қойып, алаңның екінші жағына бірігіп жеткізеді. Әрекеттерін үйлестіріп, затты	**Қоршаған ортамен таныстыр** Отбасы .**Өзі және отбасы** **Мақсаты:** Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы түсінік беру, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсіндіру. Жанұядағы сыйластыққа, адамгершілікке, инабаттылыққа, ынтымақ пен бірлікке, татулық пен ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Үлкенді үлгі, кішіні мақтан етуге, отбасының бірлігін сақтап, жанұяның мақтаны болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты**: суреттер бойынша әнгіме жүргізу. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. Анам, әкем, апам, атам және мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. Балаларсанамақтытыңдап, тәрбиешініңартынан қайталайды.Саусақтары мен санапкөрсетуарқылысанамақтықайталайды.	**Көркем әдебиет** Сюжеттің бірізділігін сақтау Ә. Дүйсенбиев **«Не деу керек?»** Апаң сенің базардан, Алма сатып әкелді, Ең үлкенін, жақсысын Саған таңдап әкелді. Не деп барып жеу керек? Балалар жүр көшеде, Естіледі шу, айқай. Сен де шықтың, көршінді Қағып кеттің байқамай. Мұндайда не деу керек? Осы келген бетінде, Допты қудың, жарыстың. Көшенің сол шетінде, Кезікті бір танысың, Ұмыттың сен не деуді? **Дидактикалық ойын:** «Әдептілік ережелері» **Мақсаты:** Балалардың бойында жақсы қасиеттерді дамыту. Әдептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Берілген сурет бойынша әдептілік пен әдепсіздікті ажырата білуге	**Математика негіздері** Заттарды жұппен салыстыру тәсілдері **«Тура осындай өрнекті тап»** Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту, қазақтың ою-өрнектерін білу. Құрал-жабдықтар: оюлар Ойын барысы: Балаларға үлгі сурет беріледі, балалар үлгідегі юға ұқсас оюды табады, жапсырады. **«Жұбын тап»** Мақсаты: геометриялық пішіндерді қайталау, салыстыруға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналастырылған пішіндер. Ойын барысы: Балаларға геометриялық пішіндер беріледі, балалар тура сондай түсті пішінді табады. **Сөйлеуді дамыту** Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті Гүл өсірсең, терлеп, Мұның аты – еңбек. Кесте тіксең, зерлеп, Мұның аты – еңбек.	**Дене шынықтыру**Қимылдардың ырғағын музыка сүйемелдеуімен үйлестіру. «**Алыптар мен қортықтар»** қимыл-қозғалыс ойыны. Залға шашырап бытырыңқы жүрісті орындайды. Әртүрлі музыка әуенімен сәйкес қимылдар жасайды: шапшаң әуенге үлкен адымдап, қолын жоғары көтеріп жүреді. Баяу әуенге кішкентай қадамдар жасап, қолдарын беліне қойып жүреді.**Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру. дене шынықтырудың маңыздылығын сезіндіру** **«Тақия тастау»** Тік нысанаға допты иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермеп лақтыру. Тік нысанаға допты бір қолмен лақтырады. Иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермеп бар күшімен лақтырады. Нысананың тура ортасына тигізуге тырысады. Алдымен оң қолмен, сосын сол қолмен

	түсіріп алмауға тырысады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру. дене шынықтырудың маңыздылығын сезіндіру** **Математика негіздері** Заттардың ұзындығы, биіктігі, ені. **«Кел,салыстырайық!»**Көлемді бес денені (кубты, шарды, цилиндрді, конусты және білеуді) білу балалардың айналадағы заттардың формасына: автомашина кузовына, троллейбусқа, автобусқа т.б. деген зор ынтасын оятады, оларды балалар өзгеше қабылдай бастайды. Көз үйренген үйреншікті заттардың формасына назар аударыла бастайды. Ағаш діңдері мен бұтақтарынан олар цилиндр мен конус формаларын байқайтын болады. Құбылардан, бағандардан және	Санамақтаата, апа, аға, әпке, бауыртуралыайтылған . Осы айтылғандардыңбәрін отбасыдепатаймыз. Отбасындағыата мен әже, ата - баба болып келеді, әке ң мен шешең, ата - ана. Ал әпке, аға, ата - ана, балалар отбасын ың мүшелері болады. **Музыка** Музыканың және онын бөліктерінің сипатындағы өзгерістер **Ойын:** Түстерібірдей,әртүрлі көлемдегісарықоңыра уларсуретісалынғанка рточкаларүлестіріледі. Шығарманытыңдап,тө менгідыбысқаүлкенқо ңырау,орташадыбысқа ортошақоңырау,жіңіш кедауыстағыәуенгекіш іқоңыраубейнеленгенс әйкескарточканыкөрсе теді.**«Мысық пен мысықай»** ойыны: Мысық пен мысықай дауыстарын салған балаларды мадақтау. **«Көңілді ырғақ»** биин таныс би қимылдарымен билету. **Мүсіндеу** Зергерлік бұйымдарды	үйрету. **Математика негіздері** Заттарды шамасына қарай өсу, кему ретімен орналастару. **Не ұзынырақ, қысқа, жуанырақ, жіңішкерек?»** Мақсаты: заттардың көлемін салыстыру. Ойын барысы: Балалар заттарды кему ретімен орналастырады. Түстері бірдей, көлемдері, ұзындықтары әртүрлі заттарды топтастырады. **“Доп лақтыру” Ойын мақсаты:** Сонша, артық, кем ұғымдарын доп лақтыру дыбыс үні арқылы білдіреді: **Қажетті құралдар:** Доп. **Ойын барысы:** Тәрбиеші допты жоғары лақтырып, немесе еденге ұрып балаларға санату, сонша немесе біреуі (екеуі) артық (кем) ойын барысында неше	Сабағыңды жөндеп, Әзірленсең – еңбек, Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек. (Н.Жанаев **Мақал-мәтел:** 1.Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. 2.Еңбек түбі – береке, Көптің түбі – мереке **Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс екенін анықта».** Ойын шарты: Бір дыбысты айтады . Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады. **Ермек Өтетілеуұлы «Кеме»** Өлеңді мәнерлеп оқып береді. Міне, Кеме, Мінем, Мен де. Сапарға алыс шығамын, Теңіз сырын ұғамын. Жолсеріктей, жан достардай бізден қалмай, Шағалалар шаршамастан шарқ ұрады: Сағымданған,	орындалады. **Қоршаған орта Туыстық байланыстарБіздің отбасы** Алақаны аялы, Анам бар жаны саялы. Кешіре білген кінәмді, Әкем бар менің шыдамды. Шалғы тартқан шалғында, Ағам бар менің алдымда. Жақсылыққа талпынған, Інім бар менің артымда. Б. Кірісбаев**Отбасы –** туыстық қатынастағы және бірге тұратын адамдар тобы. Олар: атасы, әжесі, әкесі, анасы, балалары. **Тапсырма:** отбасы мүшелерінің суреттерін ретімен орналастырады. Орналастыру себебін айтады. Ағаштың тамырынан бастап, отбасы мүшелерінің суреттерін жапсыру. (Ата, әже, әке, шеше, аға, әпке, мен, іні, қарындас). **Д/о: «Отбасы мүшелерін ата»** Ойын шарты: ойынға қатысушы барлық балалар шеңбер бойымен тұрады. Ортаға жүргізуші шығады. Оның қолына доп ұсынылады. Жүргізуші допты кез келген бір балаға лақтырады. Допты қағып

	сымдардан цилиндр тәріздес форма таба бастайды: «Тек баған жуан, ал сым жіңішке», - деп атап көрсетеді олар.**«Сөзді керісінше ата» сөздік ойыны** Мақсаты: Балаларды қарсы мағынадағы сөздерді таба білуге үйрету; көлем, кеңістіктегі ара қатынас туралы білімдерін бекіту. Мазмұны. Тәрбиеші көлемді, кеңістіктегі бағытты немесе сандық қатынасты анықтайтын сөзді атап, допты бір балаға лақтырады. Бала осы сөзге қарсы мәндес сөзді атап, допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады (үлкен – кіші, кең – тар, ұзын – қысқа, биік – аласа, қалың – жұқа, сол жақта – оң жақта, жоғары – төмен, аз – көп, қалыңырақ – жұқарақ, ұзынырақ – қысқарақ, кеңірек – тарырақ, т.б. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану**	мүсіндеуЕрмексазды жұмсақтап, төртбұрыш пішінге келтіреміз, бұрыштарын қырлаймыз. Өзімізге таныс шымшу әдісі арқылы сандықтың аяғын шығарамыз. (Тақтада үлгі ауыстырылады, әдемі әшекейленген бірнеше сандықтың үлгісі көрсетіледі..) – Осы үлгі бойынша сандықтың сыртын әртүрлі геометриялық пішіндермен өрнектейміз. **«Ою құрастыру»** Мақсаты: Балаларды сандардың ретін, құрамын оңай табуға, таңбаны айыра білуге дағдыландыру. Көрнекілік: Бірнеше бөліктерге бөлінген ою элеметтері. Ойынның барысы: Оюдың элементтерін жекелеп қиып, мысалы 4 қошқар мүйізді 2-ге бөліп, 8 бөлікті балаларға таратып береді. Түстерін сәйкестендіру, бөліктерін қиюластыру. **Біртұтас тәрбие:**	болса сонша, содан (артық), “кем” деген … өзінің допты еденге ұруының балалар шапалағымен сәйкес келуін қадағалау, қол шапалақтатуы, әлде қарындашпен тықылдату керек. **Дене шынықтыру** Әртүрлі қарқында секіргішпен аттап жүру **«Жаңылысқан ұтылады»** «Доп» тақтайшасын көрсеткенде секіре жөнеледі, «тас» тақтайшасын көрсеткенде арқасын дөңгелетіп отыра қалады, «тырна» тақтайшасын көрсеткенде бір аяқпен тұра қалады. Топтарға бөлініп, негізгі жаттығуларды орындау. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Арқаннан секіру»** Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Шеңбердің	бұлдыраған түзде шалғай. Кемемізді жағалаулар шақырады. Өлең мазмұнын сұрақ қою арқылы сұрайды. – Өлең не туралы? – Кемеге жол серік – деп нелерді айтып отыр? – Алыс шалғайда не көрінеді? Бұл жердегі «Сағымданған, бұлдыраған түзде шалғай» деген өлең жолдары «өте алыста, көз ұшында» деген мағынада. Ойын : Суреттегі көлік түрлерінің жолдарын салу. Құрлықта жолмен жүретін болса астына жол, аспанда ұшатын болса бұлттар, суда жүзетіндерге көл салып беру керек. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Мамандықтарға арналған шумақтар (жаттау,19б) Жұмбақ шешу - Балалар мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр,тыңдаймыз ба? 1.Тәп-тәтті тамағы, астардың маманы 2.Кірпіштен сарай, үй салады, ол адам кім болады? 3.. Астында	алған бала отбасы мүшесін білдіретін бір сөзді айтып, қайтадан жүргізушіге лақтырады. Мысалы: әже, ата, әке, ана, сіңлі, қарындас, аға. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: Өз отбасының мүшесі екенін сезіну.** **Көркем әдебиет** Тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер) **«Сәлеметсің бе» әдісі**. Балалар кезек-кезек көршісінің аттас саусақтарына қолын тигізеді. Бас бармақтан бастайды: Мен саған тілеймін (бас бармағын тигізеді); - Табыс (сұқ саусақ); - Үлкен (ортаңғы); - Барлығында (атаусыз); - Барлық жерде (шынашақ); - Сәлеметсің бе! (алақанын тигізеді.**«Қайырымды қоян»** ертегі**Тапсырма. «Сұрақ-жауап»** әдісі арқылы «қарқын» ойыны Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар қойылады. Балалалар тез жауап береді. – Қайырымдылық дегенді қалай түсінесің? – Досыңа көмектесіп тұрасың ба?

	аясын кеңейту **Сөйлеуді дамыту** Әңгімелесушіні мұқият тыңдау. «**Су торғайы**» Қыстыгүні қатты аязда таудан аққан өзеннен бу шығып жатады. Екі жағаға көкпеңбек жалтыр мұз қатады. Өзеннің тек ортасы ғана мұзсыз. Осындай кезде шыр-шыр етіп, мұз үстінде жорғалап торғай жүреді. Ол – қайқы құйрық, кішкентай қара торғай. Торғай шолп етіп ағынды суға сүңгіп кетеді. Оның мөлдір судың түбінде жорғалап, тастардың ара-арасын шұқылап жүргенін анық көруге болады. Әне, ол пыр етіп қайтадан жағаға ұшып шықты. Тырнақтарының ұшына мұз қатып қалған. Оны да елеңқылмастанзыр-зыржорғалап, баяғысыншаәндетумен болады. Бұлқандайғажапқұс! «**Таңдап ал да, атын айт**». Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қиынды суреттері	**ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.Талап құндылығы: жеке және командамен жұмыс жасай білу** **Сауат ашу негіздері** Сөз мағынасы **Ойын: «Сөздер тізбегі»(доппен)** Педагог балаға допты беріп сөз айтады. Бала айтылған сөздің соңғы дыбысына сөз айтып, допты әрі қарай береді. Сөзді айтқанда бастапқы және соңғы дыбысты анық айту қажет. Сөздер тізбегін айту барысында нені анық айтып, нені мұқият тыңдадыңдар? (Дыбысты) Мысалы: шар-радио-ожау-уылдырық-қымыз-зәкір-рауғаш-шалма-алма-алтын- наннар-риза-алмұрт-тас-сағат-тарақ-қасық-қант-табақ-қалам-мама-апельсин- нағашы-ыдыссемсер т.б.) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту,өз ана тілінде таза сөйлеуін машықтандыру,құр**	ортасында бастаушы тұрып алып, арқанның бір ұшынан ұстап екінші ұшын жерге домалата отырып, айналдырады. Айналдыруды баяулап, тездетіп тұрады. Айналдырып тұрып, ойыншыларғы тигізуге тырысады. Ойыншылар аяғының дәл астына келген сәтте арқаннан секіріп, аяғын алып қашып үлгереді. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру. дене шынықтырудың маңыздылығын сезіндіру.** **Сауат ашу негіздері** Сөздерге дыбыстық талдау **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер»** Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып	жүйрігі, қолында құрығы 4. Қалықтайды, бірақ ұшпайды 5. Қолында қайшы тарағы, тәртіпке шашты салады 6.Аспанға ол самғайды, Ғарыштарды шарлайды. Болмаса егер ол кісі Білмес едік осынау Аспандағы мән-жайды. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**. **Дид/ойын «Сөйлеп тұрған кім?»** Балалар біз қазір мына сөздерді естіп қандай мамандық иесі сөйлеп тұрғанын анықтайықшы: 1)Балмұздақ сатамын!Балмұздақ! 2)Жүріңіз қай жаққа апарып тастайын? 3) Қай жеріңіз ауырып тұр?Қазір ыстығыңызды өлшейін. 4)Шашыңызды қандай үлгіде қиып берейін? 5)Бүгінгі сабақта біз балалар күзгі табиғат туралы әңгімелесеміз.	Кімге қайырымдылық көрсеттің ? **Құрлымдалған ойын: « Кім екенін тап?»** Шарты: Бір бала шығып, отбасы мүшелеріне қатысты адамдарды ымишарамен (мимикамен), қозғалыспен көрсетеді. Басқа балалар шешуін табады. Мысалы: Анасы кір жуып жатыр. Әкесі отын жарып жатыр. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: Өз отбасының мүшесі екенін сезіну. Отбасына деген құрметін сезіну.** **Сауат ашу негіздері** Дыбыстың ретін анықтау **Дидактикалық ойын: «Сөздің бірінші дыбысын ата»** – Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасыңдар. Балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды. Мысалы: апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешк(е)і, элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), әтеш(ә),

	ішінен біреуін таңдап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді.**Қазақ тілі** Отбасылық мерекелер,салт-дәстүрлер жайлы **Тыныштық сәті**: баяу музыка әуенімен балалар көздерін жұмады. Көз алдарына көктем мезгілін елестетеді.Жер әлемі жап-жасыл. Күн шуағын төгіп тұр. Сылдырлап су ағып жатыр.Киіз үйлер қаз-қатар тізіліп тұр.Балалар алтыбақан ойнап, аналар наурызкөже пісіріп жатыр.Айнала түгел әсем. Наурыз тойы басталды. Көзімізді ашайық. Көңіл күйлерің қандай болды? Наурыз тойы несімен ұнады? **Дидактикалық ойын: «Бұл қай салт-дәстүр?»** Ойын шарты: Қазақ халқының бірнеше салт-дәстүрлерінің суреті көрсетіледі. Балалар қай салт-дәстүрлері екенін тауып айтулары керек. Ол туралы толық	**меттеу.** **Дидактикалық жаттығу: «Сөз тіркесі не дейді?»** – Мен сөз тіркесін айтамын, не туралы екенін айтыңдар. 1. Онымен салат жейміз – . . .(шанышқы). 2. Нан кесеміз – . . .(пышақ). 3. Оған тамақ пісіреміз – . . .(қазан). **Құдық** Шелекті аламыз, Құдыққа саламыз. Иіліп еңкейіп, Су тартып аламыз. Толтырып шелекті, Қайтадан тартамыз. Дем алып асықпай , Ауылға қайтамыз. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту, өз ана тілінде таза сөйлеуін машықтандыру,құрметтеу** **Үзік сызықтарды бастыр, жалғастырып жаз.**Тәрбиеші графикалық жұмысты бастамас бұрын үстелде отыру	айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. **Дидактикалық ойын: «Сөз тізбегі»** Педагог бір сөз айтып допты балаларға лақтырады, допты қағып алған бала сол сөздің соңғы дыбысынан басталатын сөз айтып, допты бір балаға лақтырады. Ойын осылай жалғасын табады. Мысалы: (ана-арба-алмұрт- тарақ-қармақ- қалта-айран-нан-нағашыыдыс-сағыз- зәкір-рауғаш- шана-алтын-неге- етік-көмір т.б.) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**	6)Мен манты жасап жатырмын,қазір дайын болып қалады. **Музыка** **Музыкалық ырғақты қимылдар,марш сипатын беру** Балалар қолдарына жалауша алып көңілді маршпен кіреді. Балаларға бір түсті бірақ әр түрлі реңктегі карточка жаймалары беріледі. Балаларға: Көгілдір – ақырын музыка, қара көк – қатты музыка, көк – орташа. Әрі қарай музыка жетекшісі әнді ақырын, қатты жіне орташа орындайды. Балалар музыканы тыңдай отырып қолдарындағы фишкаларымен карточкаларды жабады. **Музыкалық-ырғақты қимыл:** Яғни оңға, солға бұлғауға болады. Әннің шумағын үйреніп болған соң жалаушалармен жаттығу жасату. **Жалаушалармен жаттығу**. 1.Қолды екі жаққа жайып жоғары көтеру, қайта түсіру.	өшіргіш(ө), етік(е), экскаватор(э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү) т.б. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту , өз ана тілінде таза сөйлеуін машықтандыру,құрметтеу** **Дидактикалық жаттығу: «Сөйлемге қажетті сөзді қос»** – Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек. Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (шегеледі). Әжем шұлық ... (тоқыды). Көбелек гүлге ... (қонды). **Дидактикалық ойын: «Көп-аз»** -Мен сендерге сөзді көпше түрінде айтамын да допты лақтырамын, допты қағып алған бала сол сөздің жекеше түрін айтады да допты кері лақтырады. Мысалы: балықтар – балық, кеcó – керік, алмалар – алма, гүлдер – гүл, ағаштар – ағаш, қоңыздар – қоңыз, ұлулар – ұлу, орындықтар – орындық,

	жауап беруі керек. **Ұлттық ойын:«Қамшы алу».** Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топтан төрт баладан ортаға шығады. Бір-біріне арқаларын тіреп тұрады., қамшыны аяқтарының ортасына қояды. Берілген белгі бойынша қамшыны жылдам алып, жоғары көтеруі керек. Кім тез алып көтерсе, сол бала епті, әрі жеңімпаз болғаны **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.Талап құндылығы: жеке және командамен жұмыс жасай білу.Ұлттық дәстүрді жалғастыруға насихаттау.**	ережесін естеріне түсіріп қайталайды. Дұрыс отырмаудың денсаулыққа, адам сымбатына зиян екенін айтып өтеді.	**Дидактикалық ойын: «Досыңды шақыр»** – Балалар, көздеріңді жұмып, мына жағдайды елестетіңдер. Орманда досыңнан адасып қалдың. Сендер бір-біріңді табу үшін, не істер едіңдер? (Досымыздың атын атап шақырамыз). Мысалы: (Дастаааан! Серікбоооол! Айғаныыым! Айшаааа! Ернаааар! Балжаааан! Ардаааақ! Санжаааар! Беріііік! Мерееееей! т.б.) – Балалар, сендер достарыңды шақырғанда, қай буынды созып айттыңдар? Дұрыс, ең соңғы буынды созып айттыңдар.	2.Қолды жоғары көтеріп денені оңға , солға иілту. 3.Жалаушаны жоғарыкөтеріпорындарындатұрыпайналу. 4. Жалаушаныұстапжүру.	тарақтар – тарақ. **Сергіту: Пингвин** Өкшемізді қосамыз, Балпаң-балпаң басамыз. Асулардан асамыз, Біздер пингвин боламыз. Білекті біз түреміз, Қатарласып жүреміз. Адаспаймыз білеміз, Пингвин болып жүреміз.
Серуенге дайындық	Серуенге шығар алдында тәрбиеші балалар ойнайтын аланды қарап құрылғылардың қауіпсіз екеніне өзі көз жеткізіп алу	Ауа райына және жыл мезгіліне байланысты киінуін де қадағала	Серуен барысында балаларға қауіпсіздік ережелерімен таныстырып әр затты қалай пайдалану шарттарымен	Ойынды таңдау барысында ауа райына ,баланың жас ерекшелігін ескеру қажет.	Тәрбиеші балаларды өзі киініп өзі шешіну дағдысына үйрету керек. Яғникиіну мен шешінуретінсақтауынқадағалауқажет

			таныстыру		
Серуен	**Бақылау Көктемгі ауа райы** өте құбылмалы,бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып,күн сәулесін мол шашады.Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады.Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру. Балалардың байқампаздығын,табиғат пен қарым-қатынасын дамыту. **Қимылды ойын«Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру(лақтар алаңда жүгіреді);жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. Шапшаңдық пен бейімділікті дамыту. **Еңбек іс-әрекетіТопырақты**	**Күнге бақылау жасау** Бақылау Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету(жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **Қимылды ойын«Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **Еңбек әрекетіГүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама**<u>Тапсырма</u>	**Желге бақылау жасау.**Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылы леппен және ауа райын өзгертіп, жаңбыр жаудырады. Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына әсерін тигізетінін айту.**Қимылды ойын«Қақпақ пен таяқ».Еңбек іс-әрекеті**Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету.Өсімдікті	**Аспанға бақылау жасау.**Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір -көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету.Қимылды ойын**«Қазым,қазым қаңқылда!»**Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық, шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару.**Еңбек іс-әрекетіТұқымды қарашірікке отырғызу.**Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу.**Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама«Көктемге арнап бояу табайық»**Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-көктем табиғаттағы	**Шоғырланған бұлтқа бақылау жасау.** Наурыз айының екінші жартысында алғашқы шоғырланған бұлттар пайда бола бастайды. Ауа райының жылуына байланысты олардың пайда болатынын түсіндіру. Қардың еруі қалай тез болса,бұлттар да сонша көбейе түседі. Олар қысты күндегідей аспанды толық баспайды. Тек шоғырланып жүреді. Осы бұлттар ұлпа мақтадай түрлі пішінде тегіс негізде болады. Шоғырланған бұлтты аспаннан көріп, қайталанбас сұлулығын байқай білуге үйрету. Шығармашылық қабылдауын дамыту.**Қимылды ойын«Кілттер»**Кеңістікті бағдарлап жылдам әрекет жасауға үйрету. Бастаушы шеңбер бойымен жүріп, кілт кімде деп сұрайды. Балалар жауап беріп орындарын ауыстырады. Бастаушы бос шеңберді жылдам алып қою керек. Шеңберсіз бос қалған бала бастаушы орнына болады. Балалардың ойынға деген қызығушылығын арттыру.

	тұқым салуға дайындау. Еңбектенуге деген қабілетін дамыту,бастаған ісін аяқтау,үлкендерге көмектесу.	1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алдымен темір заттар қызады. Тапсырма 2 . Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшылға қарағанда қара заттар тез ысиды.	күту барысында тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу.**Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама«Жақсы,жаман»**Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге үйрету.Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну).	өзгеріс. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту.	**Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама«Бұлт неге ұқсайды?»**Түрлі заттар мен жануарлардың келбетін таба білуге үйрету. Қиялын, шығармашылық қабылдауын дамыту.
Серуеннен оралу,ойындар	Балалардың киімдерін ретімен шешінуге дағдыландыру. **«Көктем» Мақсаты:** Көктем мезгілі туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Көктем туралы түсініктерін әрі қарай толықтыру. **Көркем әдебиет**	**«Табиғатта қандай өзгерістер болды?» Мақсаты:** Балаларға жыл мезгілдерін қайталату. Жанды және жансыз табиғат туралы түсіндіру.	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. **«Көшедегі үйлер» Мақсаты:** Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі	**(Достар жайлы әуен қосу)** Достарымен ішке кіру. **«Менің досым» Мақсаты:** Дос туралы түсінік беру. Досы туралы әңгімелеуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту** **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына мейірімді**	**Суреттік боямалар «Кім,қайда өмір сүреді»** Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады. **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет

			фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру. **Жапсыру** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**болу, ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	
Балалармен жеке жұмыс	Аулаға ұшып келетін құстарды аттарын және ажырата білуді меңгерту.	Түрлі көлемдегі геометриялық пішіндерді негізгі қасиеттері бойынша топтастыра білуді дағдыландыру.	Заттардың қасиеттерін және олармен әрекеттердің атауын білуге үйрету.	Зат есімнің көпше түрін пайдалануда қалыптастыру, мысалы, доп-доптар, шар-шарлар,т.б	Мүсіндеудің қарапайым тәсілдерін меңгеруде үлкен кесектен кішкентай бөліктерді бөліп алуға дағдыландыру
Балалардың үйге қайтуы	**Кеңес**: Еңбек сүйгіштікке, еңбекті қажетсінуге баулу баланың күнделікті өмірін мәнді ұйымдастыру тұрмыстағы, үй шаруашылығындағы еңбекке құлшынысын арттыру өзіне-өзі қызмет ету дағдыларына үйрету.	**Әңгіме**: Отбасы мүшелерінің өзара дұрыс қарым-қатынасын, тіл табысып түсінісуін, бірін-бірі тыңдап, ата-ананы, туған туыстарын, жасы үлкендерді сыйлап, құрмет тұтуға үйрету	**Ұсыныс:**Өнерге, \биге, суре салуға құштарлығын тәрбиелеу, уақытын тиімді пайдалануды ұйымдастыру.	**Әңгіме:**Баланың ақылына, күшіне, біліміне сай берілген тапсырманы, талапты орындауға дайын болуға үйрету.	• **Әңгіме:**Тәртіптікке, ұқыптылыққа, жауапкершілікке, ойшылдыққа, сергектікке, естілікке, т. б. баулу.

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін __________ Г.Ж.Сыдықова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
***Жоспардың құрылу кезеңі:* 2024 жыл 08-12 сәуір**

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**Ойын:»Қалай амандасу керек?»** Балалар бір-біріне жүрекшені беріп сәлемдеседі.Балалар ойын ойнайды. Көшелерден біз өткен, Ата көрсем жақын кеп, Сәлем берем ізетпен! «Асалаумағалейкум»- деп. Алдан әже жолықса, Бөгелем де әдеппен, Сәлемдесіп сол тұста «Есенсіз бе,Әжей»- деп. Кім кезіксе көшеде. Таныс емес демеймін, «Аға,тәте,көкеге», «Сәлеметсіз бе?»- деймін мен. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	**Қазақша амандасу.** «Жақсы сөз - жарым ырыс». «Алыстан сәлем береді, Әдепті елдің баласы». «Сәлем - әдептіліктің белгісі». Көп жасаған қария Ақылы теңіз – дария . Көп өнеге сөзі бар Сөзі соқпақ, өзі нәр. Ата салты - ардақты, Әрбір сөзі - салмақты. Сол сөздерді ұқпасаң, Тістерсің бір күні бармақты. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	Мен туыстарыма денсаулық тілеймін. Менің туыстарым көңілді жүрсе екен деймін. Мен туыстарыма ашық аспан тілеймін. Достарды біз қолдаймыз, Қиын шақта қорғаймыз. Біздің топта ұл-қыздар, Тату-тәтті ойнаймыз. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына,отбасы мүшелеріне қамқорлық,мейірімдіік таныту.**	Анам маған үлкенді сыйла деген, Сол маған ізгілік құйған ерен. Үлкендерден ауысқан кішілікті Үлкендерден ауысқан кішілікті Үлкендердің өзіне сыйға берем. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: отбасы мүшелеріне қамқорлық,мейірімдіік таныту** Бейбітшілікбарлықжерде, Мына менде жәнесенде! Бейбітшілік – адамдарда, Біздіңәсемғаламшарда! Үлкен-кішібәріне, Тыныштыққерекәрине!	Қайырымдыжандарайнала, Шеңбергекелсінжайлана. Жалықпастанқайтабіз, Махаббатсөзінайтамыз. Сүйемізбарлықәлемді, Әлемдегі бар елді. Бақыттымыз осы біз Қасымыздадосымыз! **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына, қамқорлық, мейірімдіік таныту.** **Ұлттық құндылық күні: Тақырыбы: «Тілашар», «Сүндет той» (дәстүрлерімен таныстыру)** **Мақсаты: Дәстүрлі той түрлері жайлы әңгімелеу. Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: ұлттық мұраны**

	Гимн айту (партиоттық тәрбие)				**құрметтеу.**

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Сұрақ-жауап,әңгіме: «Баланы мектепкедаярлаудаата -ана не білуікерек?»	Кеңес: Балаларыңыздың тіліне көбірек көңіл бөліп, қазақша бағдарламаларды көрсін.	Әңгіме: Бос уақыттарыңызда 20-30 минут көңіл бөліп, баламен жұмыс жүргізіңіз.	Баланың айтқанына көне бермеңіздер. Оларды мектепке дайындап, бейімдеуіміз қажет.	Әңгімелесу: «Балаңызға қандай жылы сөздер айтасыз?»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Суреттің жұбын тап» ойыны. (психолгпен)** Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін, есте сақтауын және тілін дамыту. Ойын өтілу барысы: Тәрбиеші магниттік тақтаға ойынның суреттерін іледі. Суреттердің орналасуы: жоғарғы қатарына – фасоль, алма, шәйнек, қораз, аққу, құмырсқа, күрек, қызғалдақ, ешкі, қасқыр, кітап, сәбіздің суреттерін қояды. Төменгі жағына – горох, анар, кесе, әтеш, шағала, шегіртке, тырна, раушан, қой, картоп, дәптердің суреттерін қояды. Балаларға жоғарғы қатардан сурет таңдап төменгі қатардан сол суреттің жұбын тауып топтастыру керек екенің түсіндіреді. Балалар кезекпен жұптарын тауып және	**«Суретті есіңе сақта»** ойыны. Мақсаты: көру есін және зейінің дамыту. Ойынның өтілуі барысы: Тәрбиеші әр балаға ойынға араналған карточкаларды таратады және зейін қойып назарларын аударуын сұрайды. 10 сек. соң карточканы аударып «суретте не орналасқан» деп сұрайды. Балалар кезекпен жауап беріп отырады. Кейін карточкаларды ауыстырады. Ойын осылай жалғаса береді. Ескерту: Дұрыс жауапқа балаларға жұлдызша немесе фишка беріп отырады. Осылайжеңімпазанықт алады.	**«Түлкінің балалары мен бүркіт»** Мақсаты: зейінің, ерік жігерін дамыту. Ойын барысы Балалар 1,2 санау арқылы немесе өз еріктерімен түлкілер және бүркіттер болып екіге бөлінеді. Бүркіттер түлкілерді аңдып бір жерде жиналып отырады. Түлкілердің ішінен біреуі түлкі болып қалғандары түлкінің балалары болады. Түлкі ортаға тұрып қандайда бір қимылдар жасап, оны әртүрлі қылып өзгертіп жасай береді. Түлкінің балалары анасының жасағандарын қалмай қайталап жасап отыруы керек. Кім	**«Ұқсас сөздер»** ойыны Мақсаты: синонимдерді анықтау дағдыларын дамыту. Барысы: психолог ойын ережесімен таныстырады. «Балалар бұл ойында мен атаған сөзге, ұқсас сөз айтуларың керек». Мысалы: психолог «үлкен» сөзін ұсынады, балалар: «ірі, үлкен, зәулім». Мейірімді - жанашыр, жылыжүрек, жақсы. Аласа - кішкентай, биікемесжәнет.б.	**«Сиқырлы дыбыстар»** ойыны Мақсаты: ойлауды, берілген дыбыспен сөзді атау іскерлігін дамыту. Барысы: Тәрбиеші балаларға сиқырлы дыбыстармен ойын ойнауды ұсынады: - «Ш,Ж, С» дыбысына басталатын сөздерді атаңдар. - «Р» дыбысы бар көкөніс, жеміс-жидектерді (жүгері, алмұрт, қарақат), «Л» дыбысы бар заттарды (үстел, гүл, қаламсап) атаңдар.

	неліктен олай ойлайтының айтады. Мысалы: фасоль суретіне мен горохтың суретін жұп қылып топтастырдым. Себебі екеуіде асқа жатады. Тәрбиеші негізгі дұрыс жауапты алғанан соң, суреттің орның ауыстырып жұбтарын бірінің астына бірін қойып отырады. Содан соң балалардан қалған суреттердің жұбтары қандай болғанын еске түсірулерін сұрайды.		қимылдарды жасауға үлгірмей немесе жасай алмаса соны бүркіттер алып кетеді. Анасымен қалған түлкі баласа жеңімпаз болып саналады. Ойын жүргізушілері ауыстырылып 2-3 рет қайталанады. Ескерту. Ойындыкөңілдіәуенқосыпойнағанжақсы.		
Жаттығулар кешені	**Тыныс алу жаттығуы** «Біз спортпен айналысамыз, сондықтан жылдам өсеміз» – қолды жоғары көтеріп, аяқтың ұшымен тұру – тыныс алу. «Күннен-күнге бойымыз өсіп барады» – қолды төмен түсіріп, барлық табанмен еденге түсу – дем шығару. Сап түзеп залдың бір шетінен қарама-қарсы жаққа жүру **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру**	**«Менің сүйікті жануарларым»** а) Өзін айнала бұрылып секіруге үйрету (аса жоғары емес). Аяқтарын бүгіп, екі аяқ ұшымен еденнен (жерден) итеріле білу шеберліктерін (машықтарын) дамыту **«Ор қоян»** (4 рет) Бір орнында тұрып айналып секіру. Ырғақпен секіреді, шапалақтың дауысын мұқият тыңдап, бір мезетте ұруға тырысады.	**Негізгі қимыл-қозғалыстар.** Допты жоғары лақтыру, жерге түсіп қайтадан ыршыған допты екі қолмен қағып алу. (5 рет) Допты алды жақтан жоғары лақтырып, саусақтарды ашқан күйде оны қағып алып, допты кеудеге қысу **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**	**«Бір орында тұрып секіру»** Қолды әртүрлі қалыпта қозғалтып секіруге жаттықтыру. Қол мен аяқты музыка ырғағымен үйлесімді қозғай білу (20 рет). Музыканы мұқият тыңдайды, тізелерін сәл бүгіп, ырғақпен және жеңіл секіруге тырысады. Қолдыиыққақойып, желкегеқойыпсекіреді.	**Екі тізбекке** немесе сап түзеп тұрады (арақашықтықтары – 3 метр). Допты бастан асыра ұстап, екі қолмен бір-біріне лақтырады. Лақтыру бағытын сақтауға тырысады және лақтыру кезінде қолдарын ширақ түрде жазады. Қысқа секіртпе арқылы секіру. **«Шашырап жүру»** ойын-жаттығуы: Жүру, зал ішінде аяқтың ұшымен жүгіру, тізбекке, сапқа тұру. Екі-екіден тізбекке тұрады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Санамақ.** Жиналған соң достары Қазтай өзі басқарды, Қызықты ойын басталды: Бірі болды бақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі - бақташы, Төртіншісі - теңізші, Бесіншісі - балташы Алтыншысы - аспазшы Жетіншісі -жылқышы Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы - тігінші Оныншысы - орманшы. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	**Диалогқа негізделген сөзді-рөлдік жаттығу. «Не істейді?»** Педагог балаларды жұптарға бөледі. Педагог: - Білесіңдер ме, балалар, мамандар кімдер үшін жұмыс істейді? Әрине, балалар, дұрыс айтасыңдар! Адамдар үшін қызмет етеді. - Қазір біз жұптарға бөлінеміз: бірің - мамандық иесі, екінші біреуің - тұтынушы боласыңдар. - Мамандық иелері тұтынушының тілегін орындайды. - Мысалы, ол дәрігер болса, емделушіні емдеу керек.	**«Түрлі - түсті гүлдер»** Ойынның мақсат-міндеттер: дұрыс таңдау жасай білуді, құрдастарымен ынтымақтастықта жұмыс жасау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеші ойынның әртүрлі нұсқаларын қолданады. Ойынның бірінші нұсқасы: Балалардың әрқайсысы гүлдің күлтесін жұлып алып, іштерінен тілек тілейді.	**«Жіпті орау» музыкалық-дидактикалық ойын** Ойынның мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, әуеннің аяқталуын сезіне білуге үйрету. Ойынның көрнекілігі: түрлі-түсті жіптер. Ойынныңшарты: 2 топтан 2 бала шығады. Тарқатылғантүрлі-түстіжіптікөңілдіәуендітыңдаптұрыпорайбастайды. Музыка аяқталғандақайбаланыңжібікөпоралса, сол бала жеңімпазатанады.	**Ұлттық ойын. Теңге ілу** Ойынға қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әр қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он-оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып, шаба жөнеледі

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Баскетбол ойыны элементтері «Баскетбол» – допты оң және сол қолдың саусақ ұштарымен еденге кезекпен ұруға үйрету. Нұсқау – бастапқы қалыпты дұрыс қабылдау, допты алақанмен соқпау. Допды еденге бір қолмен соғады, еденнен ыршыған допты саусақтарын ашқан күйде күтіп алады. Тапсырманы орындап болғаннан кейін допты себетке салады. (4 рет)**Тақырыбы:«Жел аяқтар»** Мақсаты: Заттарды тік нысанаға лақтыруды үйрене түсу, иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермеп лақтыру дағдыларын дамыту. Қатар-қатар қойылған таяқтардан екі аяқтап аттап секіруге жаттығу, екі аяқты бірдей жазып барып итерілу арқылы құламай түсу, қол мен аяқтың қимылын үйлестіруді дамыту.Өз денесін басқаруды	**Қоршаған ортамен таныстыру** Айналадағы заттарға ұқыптылықпен қарау. «**Төртіншісі артық**» ойынын ойнайтындықтарын хабарлайды. Ойын шарты: педагог төрт заттың атын айтып тұрып, допты балалардың біреуіне лақтырады. Бала айтылған төрт заттың біреуі артық екенін айту керек. Мысалы, сөздердің нұсқасы: үстел, орындық, төсек, шәйнек.шырша, қайың, емен, құлпынай. қияр, сәбіз, орамжапырақ, алма.доп, қуыршақ, зырылдауық, орындық. **Жұмбақтаар:** Әншейінде біреусің, Қарай қалсаң екеусің. Кесе, шыны, пияла Оларсыз шай құяма? Қасықсыз тамақ жемейді, Олардың атын не дейді? қалай ойлайсыңдар, бұл заттарды кімдер жасайды? -ал бұл заттарды жасау үшін материалдарды қайдан алады? -әрине, табиғаттан	**Көркем әдебиет** «Көктем сәні » ертегісі. Кейіпкерлердің әрекетіне көзқарасы. Дидактикалық ойын: «**Кім тез құрайды**?» Ойын шарты: Бірнеше жабайы аңдардың қиылған денелерін құрастыру. Арыстан ақырады, қоян секіреді, Түлкі қылмыңдайды, аю қорбаңдайды (қимылмен) «Көктем сәні» ертегісін оқып, балаларды таныстыру. - Арыстан орманға аңдарды не үшін шақырды? - Қандай аңдар жиналды? - Ақбөкен не деп жауап берді? - Қоян, Арқар, Аю, Түлкі не деп жауап берді? - Сендер көктем сәні не деп ойлайсыңдар? Аңдар туралы жұмбақтар жасыру.	**Математика негіздері** Тәулік бөліктері Тәулік бөліктері туралы. - Біз таңертең жаттығу жасаймыз, ал... түскі ас ішеміз. - Біз кешке тамақ ішеміз, ал... жаттығу жасаймыз. - Түнде біз ұйықтаймыз, ал... серуендейміз. - Таңертең ертеңгілік ас ішеміз, ал... ұйықтаймыз. - Күнді күндіз көреміз, ал жұлдызды...көреміз.**Дидактикалық ойын: «Түнгі аспан»** Мақсаты:Онға дейін санап уйрену,Жулдыздардың пішінін білу,қара түсті білуді бекіту,.мейірімділікке, достыққа үйрету. Аяқ деген топ топ Алақаным шап шап шап 1,2,оңға 1,2 солға Айналамыз біз оңға. **Құрлымдалған ойын: «Бұл қашан болады?»** ойыны . **Ойын шарты:** Тәулік бөлігіне байланысты әр түрлі суреттерді ажыратып қойып	**Дене шынықтыру** Бадминтон Тақырыбы**: «Бадминтон**» Мақсаты: а) Өз бетінше қозғалыс белсенділігін дамытуға жағдай жасау, күнделікті қимыл-қозғалыстың қажеттігін қалыптастыру. Балаларды бадминтон ойынымен таныстыру, қимыл-қозғалыс дұрыстығының кепілі болатын бастапқы қалыпқа дұрыс тұруды үйрету, қимыл түзетуін күшейту. ә) Алшақ, қысқа адымдап жүгіруге, жүгіріс кезінде қол мен аяқтарының қимылын үйлестіре білуге жаттығу.**Тақырыбы: «Кедергілер» Кедергілерден аттап жүру, жүгіру жаттығулары. Үздіксіз 2 минут жүгіру.** Бадминтон, футбол спорттық ойын элементтері. Секіру ойын жаттығулары. **Мақсаты:**Балалардың қол қимылдарындамыту. Бадминтон,футбол ойын түрлерін ойнатып жаттықтыру. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**

	жалғастыру, қолға доп ұстап жатып етпетінен арқаға аунап ілгері қозғалу. Ептілік, күштілік пен төзімділікті дамыту. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** **Математика негіздері** Уақытты бағдарлаууақыт бағдарлау 6-кезеңге бөлінеді.:таңертең, .күндіз түс, бесін, кеш,түн Сөзжұмбақ: Ұйқымыздан тұрамыз Беті-қолды жуамыз Әкемізге ереміз, Мектебімізге келеміз Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)** Сабақ оқып, ойын ойнап, Серуендеп қайтамын Тамағымды ішіп Түсте ұйықтап жатамын. (**Күндіз)** Біз тәртіпті баламыз Сабақты да оқимыз Серуенге шығамыз,қыдырамыз Бұл қай кез? **(Түс)** Ұйқыдан тұрып,беті-қолды жуып Төсекті жинап тазалықты сақтап,	алады. Мысалы, ағаш. Ағаш табиғатта өседі. Ағаштан нелер жасалады? Күнделікті көріп жүрген үй жиһаздары неден жасалады? -үй құрылысына ағаш қажет пе? **Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат».** Жұптық жұмыс. Үстелдерде пішіндердің: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған хатқалта жатыр.Тапсырманы түсіндіреді. Кез келген бала хатқалтадан пішінді шығарып,оны атайды,ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты ата **Музыка** Музыка тыңдау **«Сыңғырла, ойна домбырам!»** Мақсаты: Балалардың музыкалық қабылдауын дамытуды жалғастыру, Қазақстанның ұлттық мәдениетіне қызығушылығын қостау. Балаларға	Қыс бойына жатады, Тәтті ұйқыға батады. **Аю** Қаймықпайды күшті аңнан, Қорқады тек тышқаннан. **Піл** Қалдырмай баласын бір елі,Қалтаға салып ап жүреді. **Кенгуру** Қуы екен аңдардың,Бір сәтте алдандым. **Түлкі** Денесі жолақ-жолақ,Есекке ұқсайды. Ол қандай жануар? **Зебр** Кием киген инеден,Қорқып ешкім тимеген. **Кірпі** **Математика негіздері** Апта күндері **«Есеп» атаның ойыны:1 – тапсырма. Дүйсеннің тапсырмасы**: 1-ден- 10-ға дейін үш тілде санау. Тәрбиеші: -Балалар кім 1-10-ға деін санайды ? **2- Сейсенбайдын тапсырмасы**. Әліппе-дәптердегі сурет бойынша	шығу. **Сөйлеуді дамыту** Әңгімелеу кезіндегі әдептілік**Алтын ақыл** - Үйде,балабақшада,көше де: «Сәлем!», «Сәлеметсіз бе!», «Қайырлы күн!» деген сияқты ізгі сөздерді ұмытпа. -Жасы кішілер үлкендерге сәлем береді,ал ұл балалар қыздарға амандасады. -Кітапханада,емханада немесе көшеде әлдекімнен жөн сұрасаң немесе өтініш жасасаң,ептеп басыңды иіп сөйлес-бұл сәлемдесу белгісі. Осы кезде «өтінемін»деген жылы сөзді айтуды ұмытпа -Сауалыңа жауап немесе сыйға ұсынылған затты алып тұрып, «рахмет»деген тағы бір ізгі сөзді айтуды ұмытпа. -Егер сен байқамай біреуді қағып кетсең немесе ренжітіп алсаң,сол жерде кешірім сұра. **Ойын: «Не істеу керек?»** Шарты:Балалар көрсетілген іс-	**Қоршаған ортамен таныстыру** Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері. Тоқтар ұшты ғарышқа Талғат, Айдын ағамда Болып келді ғарышта Таңқалдырып қазағым Тағы ұшса ғой Марсқа. Дидактикалық ойын «Зейінді бол» Дыбыстық жаттығулары -Ақ- ақ- ақ- ұшыты ұшақ -Ран-ран-ран- ұшты зымыран -Зу-зу-зу-зуылдайды ұшақ -Ым-ым-ым-зуылдайды зымыран. Логикалық ойын: «Жұлдыздарды қос» Мақсаты: балалардың байқағыш қабілеттерін дамыту, шапшаңдық қабілеттерін дамыту. Шарты: Тақтадан нүктелерді қосу арқылы жеті қарақшы жұлдызын құрастыру.Логикалық ойын: «Жеті қарақшы» Мақсаты: балалардың икемділігін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Шарты:Жұлдызшаларды таяқшалар арқылы түйреп, жеті қарақшыны құрастыру.Шығармашылық жұмыс: «Түнгі аспан» Мақсаты: балалардың

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын Бұл қай кез? (Бесін)
Күн батады қызарып, Мамамызды күтеміз Бұл қай кез? (Кеш)
Үйге келіп кино көріп Ойыншықтарды жинастырып Беті-қолды жуып,тісімді тазартып
Ұйықтауға жатамын Бұл қай кез? (Түн)
Мен қолдарымды жазамын Суға сүңгіп аламын
Суда жүріп жүземін
Оң қолымды бір қағып Сол қолымды бір қағып Қолдарымды қатайтып
Мен азамат боламын.
Ойын: «Кеше, бүгін…»
Мақсаты: ойын барысында «кеше, бүгін, ертен » туралы түсініктерін бекіту.
Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер, үш әртүрлі түсті үй.
Ойын барысы: Топтық үш бұрышына үш үйдің суреттер орналастырылады. Балалар шеңбермен жүреді де тақпақ айтады (кез келген).
Тәрбиеші: «Иә,иә,иә</td>
<td>аспаптардың (домбыра, қобыз, сазсырнай, асатаяқ, дауылпаз, т.б.) суреттері бейнеленген карточкалар ұсынылады. Музыка жетекшісі ширма артында жасырып бір аспапта ойнайды. Балалар мұқият тыңдап, аспаптың дауысын тыңдайды.
Музыка тыңдау «Домбыра»
Жалаушалармен жаттығу. 1.Қолды екі жаққа жайып жоғары көтеру, қайта түсіру. 2.Қолды жоғары көтеріп денені оңға , солға иілту.
3.Жалаушаны жоғары көтеріп орындарында тұрып айналу. 4. Жалаушаны ұстап жүру. Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.
Жапсыру
Шаблондармен , трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс
«Қонаққа барамыз» ойын жаттығуы.
Бас бармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар.</td>
<td>әңгімелеу.
3- Сәрсеннің тапсырмасы. «Балық аулау» ойыны. Есеп шығару : 4+2= 6-2= 1+2= 6-3= 7-5= 1+3= 9+1= 8-4= 4-Бейсеннің тапсырмасы.
Танграмм ойыны. Жануарлардың бейнесін құрастыру
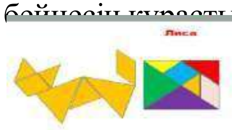

5-Жұмажанның тапсырмасы. Бой сергіту жаттығуы: Үшбұрышты сызамыз, Төртбұрышты құрамыз. Дөңгелнен айналып, Шеңберді біз құрамыз.
6- Сенбінің тапсырмасы.
«Көршісін тап» ойыны
Ойын шарты: берілген екі санның арасындағы, жетіспей тұрған санды, оқушы атауы тиіс.
<table><tr><td>1</td><td></td><td>3</td></tr></table>
.7- Жексеннің</td>
<td>әрекеттің барлығын қарай отырып, өз ойларыныңды айту. 1. бала қоғамдық көлікте орындықта отыр.Қоғамдық көлікке ата мен әже мінеді   2. бала әжеге орын береді.Әже рахметін айтады.
3-ші бала телефонмен ойнап отыра береді.Атай қасында тұрып тұрады
Қазақ тілі \\ тіл ұстарту
Жаңылтпаш-жұмбақтар (24-25бб)
Жаңылтпаш
Зу-зу етіп зымыран, Зырылдайды аспанда.
Зырылдаған зымыранға, Қорықпай қара,жасқанба!
Оң қолға қос сол қолды,
Сол қолға қос оң қолды.
Қосып енді екеуін, Санайықшы қос қолды.
Жайлаудағы Алмажай Би биледі қамажай Алмажайға қызығып, Билеп кетті жағалай.
Жұмбақ
Алма деген дәрумен Көкөніс пе? Жеміс пе? Өсетін жері қай жерде, Бақ па? Бақша? Егіс</td>
<td>шығармашалық қабілеттерін, қиялын дамыту.
Шарты: Қара гуашьпен боялған картонды сырып сурет салу арқылы жұлдыздарды, күнді салу
Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: топпен, жеке жұмыс жасау.
Көркем әдебиет «Мен ғарышкер боламын» өлеңін мәнерлеп жатқа айту.
-Мынау аспан әлемі. Аспан әлемінде көптеген жұлдыздар, шоқ жұлдыздар бар. Аспан әлемінде 9 ғалам бар. Сол ғаламның үшіншісі Жер деп аталады. Ал біздер сол Жер ғаламында өмір сүреміз.
-Балалар ғарышқа кімдер ұшады? Ғарышкер – ғарыш кемесімен ғарышқа ұшатын, аспан әлемін зерттейтін адам.
Суретпен жұмыс: Дүниежүзінің ең бірінші ғарышкері ЮРИЙ АЛЕКСЕЕВИЧ ГАГАРИН.
Балалар егеменді ел тәуелсіз Қазақстанның тұңғыш қазақ ғарышкері-ТОҚТАР ӘУБАКІРОВ
Екінші қазақ ғарышкері-ТАЛҒАТ МҰСАБАЕВ.</td>
</tr>
</table>

	бұл кеше болған оқыға!» дейді. Сол кезде барлық балалар «кеше» үйіне барып суреттерін салады. Ойын жалғасады. **Сөйлеуді дамыту** Әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару.**"Компьютер пайдалы ма, әлде зиян ба?"** (пысықтау) Мақсаты: балаларға техника туралы мәліметті беруді кеңейтіп, оның ішінде компьютерге толықтай тоқталып өту; балаларға компьтерді дұрыс пайдалану туралы бастап әңгімелеп беру,жалғасын, соңын өздеріне құрастыруға тапсырма беру. Дидактикалық ойын: **«Не жақсы, не жаман?»** Ойын шарты: Берілген суреттерден жақсы және жаман істерді тауып көрсету керек. **Дидактикалық ойыны: «Ойлап,тап!»** Ойын шарты: педагог буын айтады, балалар жалғасын ойлап тауып жалғастырады. мысалы: ал– Кір	Бес саусағың – бақытың, Сонда балам, бар құтың. Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың. Барлық саусақтар – достар, Бір-бірінсіз болмайды. **Тақырыбы: Шалғындағы балапандар.** Мақсаты: балалардың жапсыруда сюжетті ұжымдық композицияларды орындау дағдыларын қалыптастыру. Үй құстарына қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. **«Баласын табуға көмектес» ойыны**. Балалар суреттер бойынша үй құстарының балапандарын табады, атайды. Тауықтың балапаны жоқ. **«Ғажайып себет» ойыны**. Балалардың назарын беті жабық тұрған себетке аударады. – Балалар, қарандаршы, қандай әдемі себет. Ішінде не бар екенін жақындап көрейік. – Мынау не? Балапан табылды. – Балапан қандай екен? – Ол	**тапсырмасы**. Апта күндерін айту. **Дене шынықтыру** Допты оң және сол қолмен алып жүру. **«Тақия тастау»** (4рет) Тік нысанаға допты иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермеп лақтыру. Тік нысанаға допты бір қолмен лақтырады. Иықтан жоғары алға қарай шұғыл шығарып, қолды айналдыра сермеп бар күшімен лақтырады. Нысананың тура ортасына тигізуге тырысады. Алдымен оң қолмен, сосын сол қолмен орындалады **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** **«Жаңылысқан ұтылады»** «Доп» тақтайшасын көрсеткенде секіре	пе? Жарық берер таңменен, Сары түсті шамменен Ол не? (күн) Жеті түрлі түсі бар, Жаңбырдан кейінісі бар. Ол не? (кемпірқосақ) Екі жылтыр табаны бар, Тек ақ қарда жүреді. Көліктердің бұл түрін, Балалар жақсы біледі. (шана) Үш көзі бар құрылғы Жолды реттеп береді. Ол не? (бағдаршам) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту. Музыка** Қазақ халық аспаптары: домбыра,қобыз Балаларға аспаптардың (домбыра, қобыз, сазсырнай, асатаяқ, дауылпаз, т.б.) суреттері бейнеленген карточкалар ұсынылады. Тәрбиеші ширма артында жасырып бір аспапта ойнайды. Балалар мұқият тыңдап, аспаптың дауысын	Осы кісілер сияқты батыл,ержүрек болу үшін, білімді,тәртіпті үлкен азамат болуымыз керек. Жақан Смақовтың «Мен ғарышкер боламын» деген өлеңімен танысамыз. Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын. Мен ғарышкер боламын. **Сауат ашу негіздері** Қатаң дауыссыз дыбыстар «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. 1) Дыбыстар деп нені айтамыз? 2) Дауысты дыбыстар деген қандай дыбыстар? 3) Дауысты дыбыстарды қалай белгілейміз? 4) Дауыссыз дыбыстар деген қандай дыбыстар? **5)** Дауыссыз дыбыстарды қандай түспен белгілейміз. дыбыстарды қайталаңдар: п, к, қ, т, с, ф, ч, ц, ш, щ, һ. Бұл дыбыстарды айтқанда нелер кедергі жасады? Иа дұрыс айтасыңдар (ерін, тіс, тіл) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **«Тиісті түсті көрсет»** дидактикалық ойыны. Дыбыстарды айтады: п, а,

	Қазақ тілі Ұлттық бұйымдарды сипаттау **Асадал** – тамақ салып, сақтауға арналған сандық. **Адалбақан**- киім ілуге арналған киім ілгіш. **Әбдіре**- киім-кешек салуға арналған сандық. **Жүкаяқ**- сандықтың астында аяқ киім салуғаарналған бұйым. **Келі-** дәнді дақылдарды түюге, ұсақтауға арналған зат. **Диірмен**- ұн тартатын құрал. **Аяққап**- киізден сырылып тігілген, ыдыс-аяқ, шыны кеселерді салуға арналған бұйым. **Қоржын**- иыққа, көлікке салып жүруге ыңғайлы жасалған екі басты қалта, қоржын. **Текемет**- бетіне әр-түрлі ою-өрнек салынып басылған бағалы киіз төсеніш. **Алаша**- түрлі-түсті жіптен арқау салып жолақ-тап тоқитын тақыр кілем төсеніш. **Ошақ**- киіз үйдің ортасына үстіне қазан қойып, тамақ пісіруге	қалай дыбыстайды? Балапандардың бөліктерін қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді қию әдісімен қиып аламыз. Дайын бөліктерді ватманға жапсырамыз. **Сауат ашу негіздері** Дауысты дауыссыз дыбыстар **Дидактикалық ойын-жаттығу «Жалауша»** Тәрбиеші дыбыстар айтады егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті текшені көтер»** Тәрбиеші дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда қызыл түсті текшені, дауыссыз дыбыстарды айтқанда көк түсті текшені көтереді. **Дидактикалық**	жөнеледі, «тас» тақтайшасын көрсеткенде арқасын дөңгелетіп отыра қалады, «тырна» тақтайшасын көрсеткенде бір аяқпен тұра қалады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жердің төрт күші».** Ойыншылар шеңбер бойында тұрады. Жүргізушінің нұсқауларын орындайды. Егер «жер» десе, қолдарын төмен түсіреді, «су» десе, қолдарын алға созып, жүзу қимылдарын жасайды, «ауа» десе, құстай ұшады, «от» десе, қолдарын айналдырады. Қателескен бала ойыннан шығады. **Сауат ашу негіздері** Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар. Дидактикалық жаттығу: «**Тиісті белгіні көтер**» Тәрбиеші жуан,	тыңдайды. Музыкалық-ырғақты қимыл: Лентамен жаттығу. 1.Қолды екі жаққа жайып жоғары көтеру, қайта түсіру. 2.Қолды жоғары көтеріп денені оңға , солға иілту. **Музыка тыңдау.** Ал енді сендер ән тыңдаңдар. «Балапан» әні. Дауыстарын салған балаларды мадақтау. «Шөжелер» биін таныс би қимылдарымен билету. Тақырыбы**:** **«Санамақ» ойыны** Мақсаты: Әуеннің дыбыс биіктігін ажыратып, санамақ айтуға үйрету. Балаларды музыкамен қарсы алу. Ойын: Балалардың әрқайсысына алма ағашының суреті және қиып алынған жеті алма үлестіріледі. Орындалған шығарманы тыңдап, сиқырлы ағаш бұтақтарына алмаларды дыбыс биіктігіне сәйкес орналастырады.	к, қ, о, т, с, ә, ф, і, ш, щ, һ, ц. Балалар дауысты дыбысқа қызыл, дауыссыз дыбыстарға көк фишканы көтереді. **«Кім көп сөз ойлайды»** дидактикалық ойыны – К дыбысынан басталатын сөздер ойлап айтыңдар. – Кітап, кілем, кім, кілт, киіз. – Т дыбысынан басталатын сөздерге мысал келтіріңдер. – Таға, тарақ, тау, тиін, темір, тұлпар, тоқ, тоқылдақ, тотықұс **«Дыбысты балға»** дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге дауысты дыбыстар мен қатаң дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дауысты дыбысты естігенде бір рет шапалақ ұрасыңдар да, ал дауысыз қатаң дыбыстарды естігенде жұдырықпен партаны ұрасыңдар. Мысалы: сағат, автобус, тарақ, факел, ожау, қайрақ, орындық, күшік, үкі, чупа-чупс, қобыз, шар, шахмат, өшіргіш, щетка, ит, ірімшік, әтеш, ыдыс, тау, киіз **«Сөзге қатаң дауыссыз дыбысты қос»** дидактикалық жаттығуы – Мен қандай да бір

	арналған үш аяқты қоршау темір. **Табақ**- ағаштан жасалған тамақ салуға арналған ыдыс. **Ойын: «Ұлттық бұйымдарды тап»** Тәрбиеші көмегімен ұлттық бұйымдарды атайды, көрсетеді. Ұлттық бұйымдарды атап, не үшін керектігін әңгімелеп береді. Тұрмыстық бұйымдарды қолданып, әр затқа керекті заттарды топтайды. Мысалы: аяққапқа кеселерді салады, диірменге бидайды тартады, келімен жүгеріні түйеді т.б **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.**	**ойын: «Тиісті түсті көрсет»** Тәрбиеші дыбыстарды айтады: к, ө, б, н, т, ч,с, ы, п, р, л, д, ф, ж т.б. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса, қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны көтеру керек. **Дидактикалық жатттығу: «Қарама-қарсы сөзді айт»** Майлы – ... (майсыз). Сұйық – ... (қою). Ащы – ... (тұщы). Дәмді – ... (дәмсіз). Қатты – ... (жұмсақ). Ұнайды – ... (ұнамайды) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. **Артикуляциялық жаттығу жасау.** **«Сағат»** – тілді жіңішкертіп оңға, солға жайлап қозғау. Осылай санап отырып, 15–20 рет қайталау. **«Дұрыс көтер» дидактикалық ойыны** – Мен сендерге сөздерді оқимын, егер сөздерді дауысты дыбыстар жуан болса, сары дөңгелекті, жіңішке болса, қызыл дөңгелекті көтеріңдер. Мысалы: банан, күріш, ақымақ, анар, алжапқыш, әтеш, қызанақ, қияр, балға, балта, шалғы, қоңыз, қарға, сауысқан,	Ағашта бейнеленген бұтақтар нота сызықтары, ал алмалар нота ретінде қолданылады. Тақырыбы: «**Жаңбыр жауды себлеп**» ойыны Мақсаты: Қазақтың ұлттық аспаптарының (ішекті,ұрмалы,үрлемелі) өзіндік темврлік дыбысталуымен таныстыру, ажырата білуге үйрету. Аспаптарда ойнауға машықтандыру, қызығушылықтарын арттыру **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.**	сөздің басын айтамын, ал сендер түсіп қалған қатаң дауыссыз дыбысты жалғап, толық сөзді айтуларың керек. Мысалы: қа..., ша.., автобу..., тара..., голь..., үті..., шахма... **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**

			шырын, сана, балық, қайшы, қаламсап, көбелек, төбелес, тоқылдақ.		
Серуенге дайындық	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.	Алаң көгалданып арнайы ойын құралдарымен жабдықталуы тиіс	Серуен алдында балалармен гигиеналық процедуралар : мұрындарын тазарту, жұмыстары жүргізіледі.
Серуен	**Бақылау. Қараторғайды бақылау.** 1. Мақсаты: құстар туралы білімдерін толықтырып, қарғамен салыстыру, ұқсастығын көрсету.Қамқорлыққа тәрбиелеуді жалғастыру. 2. **Қимылды ойындар**: «Арқан тартыс», «Қуыспақ» «Құстар мен	**Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау.** Мақсаты: Жәндіктер туралы білімдерін толықтыру. 1.Құмырсқа , масаларды бақылату арқылы олардың шағатынын, еңбекқорлығын көруге үйрету. 2. **Қимылды ойындар**:	**Бақылау. Ауа райын бақылау.** 1. Мақсаты :ауа райы туралы өз ойларын айтуға үйрету, кешегі күнгі ауа райымен салыстырып өзгешелігін айырып атауға жұмыстану. **2. Қимылды ойындар**: «Кеглиді көздеп құлат»	**Бақылау. Құстарды бақылау.** 1.Мақсаты: құстардың аттарын атап үйрету.Қарға мен сауысқанның айырмашылығын табуға жаттықтыру **2. Қимылды ойындар**: «Дәуіт пен қарлығаш», «Біз көңілді балалар» **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене**	**Бақылау. Ауа райын бақылау.** 1.Мақсаты:ауа райы туралы өз ойларын айтуға үйрету, кешегі күнгі ауа райымен салыстырып өзгешелігін айырып атауға жұмыстану. 2. **Қимылды ойындар**: «Мысық пен тышқан» , «Не өзгерді?» **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін**

	машиналар» **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** 3. Жеке жұмыс. Үш-төрт балаға «Аталған құсты көрсет» дидактикалық ойынды үйрету. **. Еңбек**. Құстарға жем шашу. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбектні құрметтеу.**	«Масаны ұстап ал» «Үйсіз қоян» **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** 3**.. Еңбек**. Жәндіктерге нан қиқымын бер **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбектні құрметтеу.**	,«Ормандағы аю» **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** 3. **Еңбек.** Ойын алаңының қоқыстарын жинау.Өздеріне жүктелген жұмысты жауапкершілікпен атқару. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбектні құрметтеу.**	**белсенділігін арттыру.** 3. **Еңбек**. Құстарға жем шашу, әкелерімен бірігіп ұя жасауды ұсыну **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбектні құрметтеу.**	**арттыру.** 3.. **Еңбек.** Телімдегі қағаз-қоқыстарды жинау. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбектні құрметтеу.**
Серуеннен оралу,ойындар	**<u>«ҚҰМЫРСҚАЛАРҒА КӨМЕКТЕС»</u>Мақсаты.** Ерекшеліктердің образдары мен оларды айтып жеткізетін сөздар арасындағы тұрақты байланысты дамыту, ерекшеліктерді анықтау және абстрактылауға үйрету. Шарты: Әрбір бала үйшік алады. Жүргізуші қандай құмырсқалар үйлерге тығылулары керек екенін айтады (мысалы, қызыл), ал	**<u>.«ДОМИНО»</u>Мақсаты.** Берілген ерекшеліктер бойынша заттарды салыстыра білуге үйрету, түсін, пішінін, көлемін анықтау және абстрактылау қабілеттерін дамыту. Ойынға төрт адам қатысады. Фигуралар ойыншылар арасына тең бөлінеді. Ойыншылар ойынның ережесі туралы келіседі: қойылған фигураларға басқа түсті ғана қоюғакеліседі.ойынш	**«Ұзын-қысқа»** Мақсаты: заттарды салыстыру, қысқасын табу, ұзынның атау. Ойынның құрал-жабдықтары: ұзын және қысқа жолақтар Ойын барысы: Балаларға ұзын және қысқа жолақтар беріледі. Балалар жолақтарды салыстырады. Үстіне қою әдісін қолданады. Ұзын жолақты атайды.	**ҚҰСТАР ТУРАЛЫ** Пан – пан – пан, Сап – сары балапан. Ұс – ұс – ұс, Ұшты үлкен құс. Ғай – ғай – ғай,\ Жем шоқиды торғай. Ға – ға – ға, Тал басында қарға. Ғаш – ғаш – ғаш, Ұя салды қарлығаш. Бұл – бұл – бұл, Сайрайды бұлбұл. Қан – қан – қан, Ала қанат сауысқан. Дақ – дақ – дақ, Емші құс тоқылдақ. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде**	**«Сақина салу».Мақсаты:** Балалар дың қимыл белсенділігін, ойында ынтасын арттыру. **К/к** құралдар:сақина. **Шарты:** Дөңгелек ортасында тұрған жүргізуші, алақанының арасына сақинаны салып, қалған ойыншылардың алақандарына салған болып шығады. Ойыншылардың біреуінің алақанына сақинаны салып: «Менің сақинам қайда?»- деп дауыстап сұрайды. Сұрақты естіген соң, сақинаны алған бала

	балалар үйшіктерін тиісті блоктарды жасырады. Соңында үйшіктерді ашып, оған басқа түсті блок (құмырсқа) салынбағанын тексереді. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбектні құрметтеу**	ылардың бірі (оны санамақ бойынша анықтауға болады) бірінші қадамды бастайды, ол фигураны столға қояды.	Үстедіңүстінежола қтардыңішіненұқса сжолақтардытабуға тырысады.	**құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	ортадан жүгіріп шығуы қажет. Ойын шарты бойынша көршісінің міндеті сақинасы бар баланы ұстап жібермеуі керек. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: ұлттық мұраға ұқыпты қарау.**
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке баламен жұмыс:*** Құрастыруға деген қызығушылығын арттыру.	***Жеке баламен жұмыс:*** Қаламды дұрыс ұстауға үйрету.	***Жеке баламен жұмыс:*** Суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру.	***Жеке жұмыс***. Жәндіктер туралы жұмбақтар шешу.	***Жеке жұмыс***.2-3 баламен алғашқы ұшып келетін құстар қаз, қарлығаш, бозторғай туралы әңгімелесу.
Балалардың үйге қайтуы	Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу.Балаларды ң ата-анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту.	Ата-аналармен әңгімелесу. Балаларды қайтару.	Ата-аналармен балаларының тазалықтары жайлы әңгімелесу.	**Ата –аналарға кеңес** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну,	**Ата –аналарғакеңес** • Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық,мейірімді болғаны.

Тәрбиеші: М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 15-19 сәуір

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**Сәлемдесу диалогы:** Сәлемдесудің түрлері. - Сәлеметсіз бе? - Сәлеметте болыңыз! - Аман - саусыз ба? - Аман - сау болыңыз? - Аман - есенсіз бе? - Аман - есен болыңыз? - Бала - шағаңыз, мал - жаныңыз аман ба? Үй - ішіңіз аман ба, дені - қарныңыз сау ма? сәлемдесу бұрышына арналған таңдау сурет. -Бала сәлемдесу түрін көрсетіп, сол әдіспен тәрбиешімен амандасады7 **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.** **Гимн айту**	**Қандай жағдайда орнынан тұрып сәлемдесу керек?** Орнынан тұру дегеніміз — құрмет көрсету. Ұл бала да, қыз бала да үлкен кісілермен амандасқанда орнынан тұрады. Жақындап келген немесе үйге кірген адаммен ұл бала да, қыз бала да орнынан тұрып амандасады. Көпшілік жерде ұл бала да, қыз бала да үлкен кісі кірген сайын орнынан тұрып, олар отырғаннан кейін ғана отырады. Сәлемдескендегі бас киім туралы. Бас киімді	**Сәлемдесу.** Жарқырап күн де ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқор баламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсаты: сәлемдесу рәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту. **Мақал-мәтел:** Сәлем- сөздің анасы. Әдебі жақсының-сәлемі жақсы. Алыстан сәлем береді, әдепті елдің баласы. Әдептілік белгісі- иіліп сәлем бергені. -Балалар мына мақалда не туралы	**-Балалар сендер** мектепке келгенде апайлармен амандасасыңдар ма -Иә. -Апайлармен қалай амандасасыңдар? -Саламатсызба апай. -Сәлеметсіндер ме балалар. Жарайсыңдар балалар. - Ал үлкендер бір-бірімен қалай амандасады? -Ассалаумагалейкум. -Уа Аллейкум ассаләм. Дұрыс айтасыңдар балалар. Бұл сөздердің барлыгын бір сөзбен сәлемдесу деп айтамыз. **Сәлемдесу** -адамдардың бір-біріне құрмет білдіруі, достық пейіл танытуы. Әр адам күнделікті тірлігін бір-бірінің амандығын сұрасудан, бір-бірімен	**Амандасу** Үлкенге де, кішіге Өте шықпай шалқайып, Ізет етсең кісіге, Қалмай ма өсіп, марқайып?! Жолыққанда қарт адам, Кіші сәлем бермей ме?! Қағып сонда ол арқадан, «Айналайын» демей ме?! **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.** **Ұлттық құндылық күні: Тақырыбы: «Байғазы», «Көрімдік» сөздерімен таныстыру .** **Мақаты**: Салт түрлерін үйретуді жалғастыру,жаңа сөздердің мағынасын түсіндіру.

		шешіп сәлемдесу — әдемі ғұрып.	айтылган? -Сәлем сөзі туралы	сәлемдесуден бастайды.	

		Мүмкін болған жағдайда (егер ол сіздің денсаулығыңызға зиян келтірмесе, ауа райы нашар кезде, екі қолмен ауыр жүк көтеріп келе жатқанда болмаса) бас киімді шешіп сәлесдескен дұрыс.	айтылган. Дұрыс айтасыңдар балалар үлкендерді көргенде алдынан кесіп өтпей, алдымен сәлемдесіп жол беруіміз керек.	**Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ұсыныс:** «Менің сүйікті кітабым» тақырыбында балаларға қандай кітаптар оқуға болатыны жөнінде кеңес беру.	**Кеңес:** «Тұмаудан сақтау жолдары» тақырыбында кеңес беру	**Кеңес:** Кейбір балалар үшін аптаның ортасында жүйкесін тоздырмау үшін «демалыс» алуға болады	***Әңгіме:*** Мейлі қаншалықты тиянақты әрі жылдам орындасаңызда, балаға жүктелген жұмыстарды өзіңіз орындауға тырыспаңыз.	***Әңгіме:***Балаңызды тыңдауды үйреніңіз.Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз және баланы асықтырмаңыз.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ойын: «Кітаптар сөресі»** Мақсаты: Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту. (Көркем әдебиет) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	**«Көңілді аспаптар»** музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілік танытады; (Музыка)	**Ойын: «Ертегі кейіпкерін көрсет»** Мақсаты: Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, кітапқа деген қызығушылығын дамыту.	**Ойын: «Пішінді құрастыр»** Мақсаты: ұсынылған тақырыпқа, өз бетінше ойдан құрастырады. (Құрастыру)	**Ойын: «Бұл не?»** Мақсаты: Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру. (Математика негіздері)
Жаттығулар кешені	1. **«Құрсауды жоғары көтеру»** Б.қ. – тұру, аяқтарын табан енінде ашып қою, құрсауды иыққа ілу; 1 – құрсауды жоғары көтеріп, оған қарау; 2 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу, қайталау (8 рет). **Біртұтас**	2. **«Құрсауды көтеру»** Б.қ.: қолдарын жанына салбыратып, құрсаудың ішіне тұру. 1– отырып барып, құрсауды екі жанынан ұстау; 2 –	3.**«Бұрыш»** Б.қ. – құрсаудың ішінде отыру, қолдарымен артта еденге тірелу. 1– екі аяғын бірдей түзетіп, жоғары көтеру; 2 – аяқтарын екі жаққа	4. **«Құлау»** Б.қ. – тұру, құрсауды екі қолмен төменге қаратып ұстау; 1 – сол аяқпен құлап, құрсаудың ортасына қадам аттау; 2 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу; 3 – сол	5. **«Айналдыру»** Б.қ. – тұру, құрсауды еденге қою; құрсауды бір қолмен айналдыру (3 рет). 6**. «Массаж»** Б.қ. – тұру, құрсауды еденге қою; оны оң аяқтың бармақтарымен көтер**Біртұтас тәрбие:**

	тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.	денені түзеу, құрсау бел тұсына келеді; 3 – отырып, қайта орнына қою. 4 – қайтаданбастапқық алыпқакелу (8 рет).	ашып, еденге құрсаудан шығарып қою; 3 – аяқтарын қосып, қатарластырып, түзеп жоғары көтеру; 4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу, қайталау (8 рет).	аяқпен сол қимылдарды қайталау (8 рет). **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**	**талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Ұқсас затты тап»5-6** **Ойын мақсаты:** Геометриялық пішіндерге, денелерге ұқсас заттарды тауып, атын атай білуге үйрету. Баланың түстерді, пішінді ажыратудағы ой-қиялын дамыту. **Ойын барысы:** Ойынға басшылық. Тәрбиеші үш түрлі пішіндерді көрсетіп, аттарын сұрайды. Оларды атаған соң, түстерін сұрайды. Бұдан кейін балаларға тапсырма береді. Тәрбиеші: - Таратып берілген суреттерге қараңдар, мен үшбұрышты көрсетемін, соған ұқсас сурет тауып көрсетіңдер.	**«Кім алғыр?»Мақсаты (5-6):** таңбалар арасындағы байланысты жете түсінуіне, сан құрамын анықтай білуге, жазбаша есептеуге дағдыландыру. **Ойынның барысы:** Балалардың қолында сандар мен таңбалар үлестіріледі. Ойын мазмұнын түсіндіргенде кез келген түпкі нәтижемен таңбаны ескере отырып, өрнектерлі құрастыру. Ойлағанөрнектерін тақтадажазбашаорындайды.	**«Жапырағынақарайажырат»** **Мақсаты:**Ұқсас белгісінеқарайжапырақтардытабабілуге жаттықтыру. Сөздікқорын толықтыру,есту,қабылдау қабілетіндамыту. **Көрнекіліктер:**әр түрліжапырақтар **Ойыншарты**: жапырақтарды салыстыру,қай ағаштыңжапырағыекенін табу.	**«Ойланда, белгіле!»**Тақтаға су тамшысының, мұздыңжәнебудыңбұлттүріндесуреттерініліпқоямыз. Балаларғаәртүрлісуреттері бар парақтаратамыз. Оларсуреттердіқиыпалып, тақтадағыүшеуініңбіреуініңүстінежелімменжапсырады	**Тыныс алу жаттығуы**: Суреттер бойынша “**Жануарлар қалай дем алады**?” ойынын ойнатамыз: дұрыс, терең тыныс алуға үйрету, дем алғанда, кеуде қуысын кеңейту кезінде мүмкіндігінше өкпені толтыру және дем шығару кезінде өкпені қысу арқылы итеру арқылы өкпені қалдық ауадан босату.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Воланды ракетканы белгілі бағытқа лақтыру, : **«Көшбасшы бол»** Мақсаты: а) Себетке доп лақтыру, лақтыру кезінде аяқты жазып барып итерілу, бастапқы қалыпқа дұрыс келуді үйретуді жалғастыру. Сызықтан-сызыққа алшақ аттап жүгіруде ауада қалықтап, жеңіл жүгіру үшін екпінмен итеріле білуді жалғастыру. **«Себетке доп лақтыру».** (3 рет) Допты кеуде тұсында ұстап тұрып, ілгері-төменге қарай доға жасай отырып түсіріп, қолын қайта жоғары көтеріп түзеп, қолдарының басы мен саусақтарын аша отырып, допты екпінмен себетке бағыттап лақтырады. Баскетбол қалқанынан 2,5 метр қашықтықта тізбектерге тұрады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** **Математика негіздері Жыл мезгілдері, ай атаулары** **1.**Күннің көзі шуақты, Балалар жүр шомылып. Көбелек қуып ойнайтын Қай мезгіл деп ойлайсың?	**Қоршаған ортамен таныстыру** Төрт түліктің пайдасы, оларды күтіп –баптау. **«Зоологиялық фриздер» Мақсаты:**Балаларды антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастыру оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын барысы**:Зообаққа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торлауға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян,тиін кіші торға орналастыруы қажет. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен,қоян кіші сондықтан үлкен	**Көркем әдебиет** Өлеңді интонациямен айту **Дидактикалық ойын«Бұл кімнің сөзі?»Мақсаты:** Дауыс интонациясын айтылу мағынасына қарай өзгертуге машықтандыру. **Шарты:** Тәрбиеші балаларға кейіпкерлердің мінез-құлқын түсіндіреді, олардың айтқан сөздерін айтады. Балалар дауыс ырғағы мен интонациясын келтіріп қайталайды. -Балапандарымды жылан жейін деп жатыр!(үрейленіп) -Бүркіт қонаққа шақырып еді, уақытым жоқ.(немқұрайлы) - Мен үйленейін деп жатырмын, мазамды алма!(маңғаздана) - Олай болса, мені тезірек жеткіз(құлшына)**Дидактикалық ойын«Көңілді доп»Мақсаты:** өле	**Математика негіздері** Ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу **«Көлем. Кім бірінші?»** Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау. Ойынның құрал-жабдықтары: картоннан жасалған геометриялық пішіндер. Ойын барысы: Баланың көзінбайлайды, қолына пішін беріледі. Бала пішінді сипалап атайды. **«Суреттің жалғасын тап»** Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: жартыға бөлінген суреттер Ойын барысы: Балалар үстелдің үстіндегі суреттердің екінші жартысын табады, затты атайды. Ұқсас заттарды топтастырады.**«Математикалық жұмбақтар»** — Үш мысықтың құйрығы нешеу? — Қоянның құйрығы	**Дене шынықтыру**Допты қақпаға тебу. Допты 2 метрден екі аяқпен кезек-кезек жүргізу. Допты екі аяқпен кезек-кезек аяқ басының ішкі жағымен ақырындап теуіп жүргізуге тырысады. Жұмсалатын күшін мөлшерлейді. **«Допты дәл беру»** Дөңгелене тұрып, футбол добын оң аяқ және сол аяқпен бір-біріне береді. Қалағандарынша дөңгелене тұрып, футбол добын оң аяқ және сол аяқпен бір-біріне көзмөлшермен мөлшерлеп, аяқ басының ішкі жағымен беруге тырысады. **Тыныс алу жаттығулары** «Шұғылданып спортпенен, Тез үлкейіп өсеміз!» – аяқ ұшына көтерілу, қолдарын жоғары көтеру – демін ішке тарту. «Күнде-күнде өсеміз! : **«Футбол ойнаймыз»** (таза ауада) Мақсаты: Футбол добын аяқпен жүргізуге жаттығу. Доптың қозғалыс бағытын дұрыс анықтау қабілетін арттыру. Допты жұпта бір-біріне лақтырып, түрлі қалыпта

	(жаз) Жиын-терін болатын, Қамбаға астық толатын. Жапырақтар сарғайып, Жер бетіне түсетін **(күз)** Шана зырғып желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? **(қыс)**Су көбейіп . Бүршік шашып. Жапырақ ашып , Бәйшешектер басады . Айтыңдарышы балалар , Бұл қай кезде болады? **(Көктем)Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту** **2 тапсырма.** Ай аттарын есіңде сақта.Әр жыл мезгілінде неше ай бар? **Суреті қойылады.3 тапсырма.** Жаздық аяқкимді сары, қыстық аяқкимді көк түске бояу. **«Апта күндері»** Мақсаты: Апта күндерін қайталау. Ойынның құрал-жабдықтары: апта күндерінің атауы жазылған қағаздар, сандар. Ойын барысы: Балалар сандарды апта күнінен сәйкес орналастырады. Ретімен айтады.**Дидактикалық ойын: «Ғажайып алаң»**	торға пілді,қоянды кіші торға орналастыр. **«Үйжануарлары мен жабайжануарлардыата»** **Мақсаты:**Үй жануарлары мен жабайыжануарлартуралыбілімдерінбекіту. Тез ойлау қабілетін,зейінің тәрбиелеу,белсенділігін артыру. **Ойынның барысы :**ойыншылар екі топқа бөлініп,әртүрлі табиғат көрінісі салынған бір-бір үлкен картадан алады. Жүргізушінің белгісі бойынша балалар жануарлар бейнеленген үлестірмелі карточкаларды үлкен картадағы салынған сурет мазмұнына қарай бос тор көздерге орналастырады. Кім бос тор көздерді толтырып, жануарларды дұрыс атаса,сол жеңіске жетеді. . **Музыка** Күй, күйші-композитор.	ң жолдарындағы ұйқасып тұрған сөздерді есте сақтауға үйрету. **Шарты:** өлең жолдарын реттілігін сақтап ұйқасты бастайды, балалардан жалғасын тауып айтады. Мысалы: -Ара, ара... -Гүл... -Оны... **Математика негіздері** Циферблат бойынша уақытты анықтау **«Сиқырлы текше»** Екі текшені лақтырып,түскен сандардың қосындысын сағат бетінен көрсетуі қажет. **Топтық жұмыс**: І топ Апта \\\\ІІ топ Тәулік\\\\ ІІІ топ Сағат Әр топқа топтық жұмыс беріледі. І топқа Апта күндерін атау. ІІ топқа Тәулік мезгілдерін атау. ІІІ топқа Сағат бетіне дұрыс сандарды жазып шығу.**"Сен де осынша**	нешеу? — Екі балада неше құлақ бар? — Бес сиырдың басы нешеу? -Бір ағашта 5 алма, Бірін бердім Санатқа. Бірін бердім Қанатқа, Сенде қалды неше алма? **Сөйлеуді дамыту** Бірізді сюжет құрастыру **Тақырыбы: Менің досым.** Мақсаты : Жалпылама сөздерді дидактикалық ойын барысында түсіндіріп, үйрету. Суретке қарап әңгіме құрауды үйрету, баланың, сөздік қорын байыту. Бала бойындағы досына деген сенімділігін дамыту. Достыққа деген адалдыққа, сенімділікке тәрбиелеу**.** **«Адал дос»** деген әңгіме оқып беру. **Мақал-мәтелдер** 1. Досы көпті, жау алмайды. Ақылы көпті, дау алмайды. 2. Дос, доссыз өмір бос. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану**	қағып алу, сол сәттегі жағдайды дұрыс бағалап, шешім қабылдау дағдыларын, допты екі аяқпен қысып, 2,5 метрге ілгері секіріп қозғалуды жалғастыру **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** **«Қоршаған орта** Жыл құстары мен қыстайтын құстар**Қимыл-қозғалыс** жаттығуларын орындайды. Шымшық ұшып-қонады, (Бір орында тұрып қос аяқтап секіреміз). Бір орнында отыра алмас, (бір орында тұрып сол аяқпен секіреміз). Бір-екі, бір-екі, (Бір орында тұрып оң аяқпен секіреміз). Зуылдады тоқтамай. (Бір орында тұрып айналамыз). Міне, бірминутқаотырды, (Отырамыз.) Тұмсығыменкеудесінқасыды, (Орнымыздантұрып, басымыздыоңға-солғаиеміз). Ұшты, қонды, (Біронындатұрыпсолаяқпенсекіреміз). оңаяқпенсекіреміз). Шыр-шыр!

	Шарты: Әуен ойналады, дөңгелен ғажайып алаңнан айналып жүреді. Онда төрт мезгідің суреттері болады. Балалар қай суретке тоқтайды сол суретке қарап, ненің суреті және неге байланысты екенін әңгімелеп береді Балалар ойынды қызықты өткізеді. **Сөйлеуді дамыту** **Суреттер** бойынша сипаттау. - Сен кітапханада болып көрдің бе? Сен ата-анаңмен бірге қандай кітап оқыдың? Суретте не көріп тұрсың, суреттегі балалар қайда жүр? Кітапханада балалар не істеп отыр? Кітапханада шулауға, дауыс көтеріп сөйлеуге болмайды. Балалар суретке қарап әңгіме құрайды. Тәрбиеші сотқар бала мен кітапханашы сөзін балаларға диалогпен айтқызады. (Балалар кітапханашы мен сотқар баланы сахналап береді.) **Ойын: «Сөз айт, тез айт»** Шарты: Балалар мен сөйлемнің басын айтам, сендер аяқтайсыңдар. Өлең жазатын адам ... (ақын) Байды алдайтын кейіпкер? (Алдаркөсе) Бәйгеде шабады ... (ат)	Құрманғазы,Дина НұрпейісоваБалалардың күйді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; Дина «Тойбас - тар» (күй тыңдау) Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазы, Қорқыт, Тәттімбет, Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, шығармаларымен таныстыру **«Қамшы»Ойын шарты:** Балалар шеңібер жасап тұрады, ортаға бір ойыншы шығады, қолында қамшы, музыка сүйемелдеуімен шеңбердің ішінде секіріп жүгіреді, музыка тоқтаған кезде ортадағы ойыншы тоқтап қамшыны екі баланың ортасына қояды, екі бала екі жаққа жүгіріп тез	**көрсет”**Ойын мақсаты: Балалардың көрген нәрселерін немесе естіген дыбыстарын санап, есте сақтап, оған басқа нәрселерді сәйкестендіруге үйрету.Ойын барысы : **1 нұсқа** Тәрбиеші карточканы көрсетеді де, алып қояды. Балалар карточкада неше фигура, ою-таңба бар екенін айтып, сонша жалауша немесе басқа нәрсе көрсетуі тиіс. Тапсырманы дұрыс әрі тезірек орындаған қатар жеңімпаз аталады. **2 нұсқа** Тәрбиеші бірнеше рет алақанын соғады. Балалар оны зейін қоя тыңдап, одан соң соншама жалауша көрсететді. **Дене шынықтыру** Футбол ойыны элементтері. Тақырыбы: **«Футбол ойнап шынығa түс»** Мақсаты: а)	**аясын кеңейту** **Дидактикалық ойын: «Бір сөзбен ата».** Ойын шарты: тәрбиеші қолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады. Мысалы: әке, ана , аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ... Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк – ... **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту** **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Өрт сөндіруші ағаларға!» (жаттау) **Суретпен жұмыс**: От өмірімізге қуат беріп, бойымызды жылытады. Отсыз тіршілік жоқ. От жағылмаса, тамағымызда піспейді, үйімізде жылымайды. Ал тамақ ішпесек бойымызға қуат бітпейді. Бірақ ол өте қауіпті. Сіріңкемен, (оттықпен),тоқпен,	(БірорындатұрыпқосаяқтаПсекіреміз). **«Үйшік» ойыны**Б: Түк-түк. Үйшіктеқайжануартұрады? П: Бұл – мен, әтеш. Өзіңше? Б: Мен қарғамын. Кіргізшіменіүйіңе. П: Кіргізейін. Бірақ сен олүшінбізбір-бірімізгеұқсаймыздеуіңкерек. Б: Бізқұстармызғой. Сен де сайрайаласың, мен де... сенің де қанатың бар, менің де қанатым бар. Мен астықпенқоректенемін, сен де... П: Ал ендібіздіңайырмашылықтарымыздыайтыпбер. Б: Сен әтешсің, үйқұсысың. Ал мен дала құсымын. Бір-бірімізгетүсіміз де ұқсамайды. Мен жақсыұшамын, ал сен ұшаалмайсың… **«Үшіншісіартық» аттыдидактикалықойыны** Мақсаттары: балалардыңқұстардыңалуантүрлілігітуралыбілімдерінбекіту. Педагог құстардыңаттарынараластырып, шатастырыпайтады.

	Ең сұлу құс ... (аққу) Қонжықтың анасы ... (аю) 5-тен кейінгі сан ... (6) Аң патшасы ... (арыстан) Ұлттық ойынның бірі ... (асық, алтыбақан, ақсүйек) Жеміс түрі ... (алма, алмұрт) Қасқыр, түлкі, қоян ... (аң) Әкемнің әкесі ... (ата) Көлік күтетін жер ... (аялдама) Ең қадірлі ас ... (нан) Анамның туыстары ... (нағашы) Бір өркешті жануар ... (нар) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту** **Қазақ тілі** Сөздегі дыбыс орнын анықтау. (дыб арн жаттығу,24б) **Сөздік ойын: «Мен бастаймын, сен қошта».** Өткен тақырыпты қима суреттермен қайталау. Әдемі ... (ойыншық) Сары ... (ұшақ) Үлкен ... (машина) Кішкентай .... (пойыз) **Дыбыстық жаттығулар.** КӨ-КӨ-КӨ-КӨКТЕМ. ҚО-ҚО-ҚО-ҚОЛШАТЫР. ҚҰ-ҚҰ-ҚҰ-ҚҰС. Тем – тем - тем- келіп қалды көктем Ой-ой-ой- қорада тұр қой. Ай-ай-ай- жайылып жүр тай. Ақ-ақ-ақ- ойнақтайды лақ. Зы-зы-зы- секеңдейді	келіп қамшыны алулары керек. Кім тез және жылдам келіп қамшыны алады сол бала ойынды жалғастырады. **Құрастыру** Жазық қағаз пішіндерді көлемді пішіндерге өзгерту **«Ою құрастыру»** Мақсаты: ою элементтерін біліп, оларды атауға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: бірнеше бөліктерден тұратын ою элементтері. Ойын барысы: Балалар бірнеше бөліктерден тұратын оюларды құрастырады, атын атайды, ұқсас оюларды топтастырады. **«Әдемі құс»** Екіге бүктелген қағаздан жасалған құс. Педагог өрнектерді алдын ала дайындап, сыныптағы балаларға таратады, осылайша олар жапырақтарындағы	Балаларды алған білім-біліктерін қолдана отырып салауатты өмір салтын ұстануға баулу. Жұппен футбол ойыны элементтерін орындауға үйретуді жалғастыру. Допты біркелкі қайталап ақырын теуіп, табанымен тоқтату, нысанаға дәл бағыттау дағдыларын жалғастыру. **Тақырыбы: «Футбол ойнаймыз» (**таза ауада) Мақсаты: а) Ағзаның шыныққандығын қалыптан тыс жаттығулар арқылы арттыру. Қимыл әрекеттердің еркін орындалуы мен сапта жүру жаттығуларын үйретуді, доппен орындалатын спорттық жаттығулар түріндегі футбол ойыны қимылдарын үйретуді жалғастыру. ә)	газбен ойнауға болмады.Ал бізде осы өрт туралы тақпақ білетін балалар бар ма?Өрт болған кезде қандай номерге хбарласу керек.Онда нені дұрыс айту қажет. **ӨРТ СӨНДІРУШІЛЕР – БАТЫР АҒАЛАР** Қатерге тігер басын да, Жүрегі толы жасынға. Өрт сөндіруші ағалар, Батыр ғой нағыз расында. Күн-түн демей келетін, Мұқтажға көмек беретін. Көзіңді ашып-жұмғанша Шапқан аттай желетін. Өртіңді де өшіріп, Қауіпті жерден көшіріп. Халық үшін от кешер, Қалмайды олар тосылып. Ержүрек, батыр ағалар, Қызметі биік саналар. Елің әркез өзіңнің Еңбегіңді бағалар. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**	Қатенібайқаған бала қолшапалақтауытиіс (торғай, қарға, шыбын, суықторғайжәнет.б.). **Көркем әдебиет**Көркем шығарманы сахналау **Дидактикалықойын«Шыңжырғаертегілердіжинайық»Мақсаты:** Ауызекі сөйлеужәнеестесақтауқабілетіндамыту.**Шарты:**Балаларға таныс ертегі үзінділері оқылады, балалар қандай ертегілер және неше ертегі жинағы тізілгенің айтады. **Дидактикалық ойын«Бұл қай ертегі кейіпкері»Мақсаты:** Таныс ертегі және әңгіме кейіпкерлерін тануға, олардың қимыл-қозғалыстарын айтып беруге үйрету. **Шарты:** Қоржынға балаларға таныс ертегілер кейіпкерлеріне ұқсас ойыншықтары салынады. Тәрбиешінің ұсынысымен бір бала шығап қоржын ішінен бір ойыншықты алып: бұл қандай жануар? Қандай ертегіде кездеседі? Ол не істейді? Ол қандай? **Мысалы:** Қоян ойыншығын алып: Мынау қоян. Қоян ақ, Түлкімен қоян ертегісінде кездеседі **Дидактикалық ойын**

	қозы **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту** **Ойын: «Бүркітші»** Шарты: Екі баланы шығарып тақтайшаның үстіндегі тақияны аузымен тістеп алу керек. **Ойын: «Қай мамандық иесі?»** - Тарағы бар қолында, Кімді айттым ойымда? (шаштараз) - Қалағы бар қолында, Кімді айттым ойымда? (Құрылысшы) - Ожауы бар қолында, імді айттым ойымда? (Аспаз)	силуэттерді айналдырады. Содан кейін құс контур бойымен кесіліп, жартысына бүктеледі. Қанаттарды сыртқа бүгіп, жіпті қолөнерге бекіту керек. **Сауат ашу негіздері** Ұяң дауыссыз дыбыстар **«Кім көп сөз ойлап айтады»** дидактикалық ойыны – Б дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар. – Бақа, бақыт, бал, би, Берік, бор, балық, бас, боти, быламық, ботқа. – Г дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. – Гүл, гитара, гамаж, галстук, газ, газель, гауһар, газет. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады. Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. **«Сөзге ұяң дауыссыздан**	Футбол добын аяқпен жүргізуге жаттығу. Доптың қозғалыс бағытын дұрыс анықтау қабілетін арттыру. Допты жұпта бір-біріне лақтырып, түрлі қалыпта қағып алу, сол сәттегі жағдайды дұрыс бағалап, шешім қабылдау дағдыларын, допты екі аяқпен қысып 2,5 метрге ілгері секіріп қозғалуды жалғастыру **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** **Сауат ашу негіздері** Үнді дауыссыз дыбыстар Дыбыстарды айнаға қарап қайталаңдар: л, м, н, ң, р, у, й. Бұл дыбыстарды айтқанда көтеруге, созуға, әуенді өзгертуге болады. «Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны – Балалар, үнді дауыссыз	**Музыка** Тәттімбет,Дәулеткерей ,Ықылас(күйшілер) Күй сандықты ашайық – до-до-до Тілдерін біз басайық. Бас дыбысты басайық, Жәйлап әнге салайық. Шалқып шығар сонда күй. Бәрідо-данбасталар. До-нықоштарбасқалар. До-мен әндібастаймыз. «До» нотасы- 1-тапсырма Аспаптардыңсуретітұр. Бізкөпаспаптарментан ыстық.Ендеше осы аспаптардыдыбысынан танып,айтайық. «Ре» нотасы- 2-тапсырма: Күйдегенжазуы бар екен.(тәрбиешіоқиды) Күйдегеніміз не? Домбырағаарнайы шығарылған музыка. Күйдікімшығарады? К үйші, сазгерҚандайкүйшілер дібілесіңдер? Құрманға зы, Дина Нұрпейісова, Қорқыт, Тәттімбет. **«Ми» нотасы- 3-тапсырма:** Қазір күй тыңдаймыз. күйді жазған- *Дәулеткерей*	**«Бұл кімнің сөзі?»Мақсаты:** Дауыс интонациясын айтылу мағынасына қарай өзгертуге машықтандыру. **Шарты:** Тәрбиеші балаларға кейіпкерлердің мінез-құлқын түсіндіреді, олардың айтқан сөздерін айтады. Балалар дауыс ырғағы мен интонациясын келтіріп қайталайды. -Балапандарымды жылан жейін деп жатыр!(үрейленіп) -Бүркіт қонаққа шақырып еді, уақытым жоқ.(немқұрайлы) **Сауат ашу негіздері** Буын Буындармен жаттығулар. Дидактикалық ойын: **«Буынды қос»**(доппен) – Балалар, шеңберге тұрайық. Т Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы:(ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады. Дидактикалық ойын:

		басталатын сөзді қос» дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер мағынасы бойынша келетін, ұяң дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтуларың керек. Мысалы: үстел ...(биік), қоян ... (жүйрік), сағат ... (домалақ), қызыл ...(доп), ала ...(жолбарыс), ақ-қара ... (жолақ), әдемі ... (гүл), ұзын ... (вагон) **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту** **Ұяң дауыссыздар**: салдыр мен үннің қатысы арқылы жасалған, бірақ үннен салдыры басым дауыссыз дыбыстарды ұяң дауыссыздар дейміз. ұяң дауыссыз дыбыстар: б, в, г, ғ, д, ж, з, һ **Дидактикалық ойын: «Берілген дыбысқа сөзді**	дыбыстардан басталатын сөз айтуларың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соған фишка беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады. Тақтаға үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй. ң дыбысынан сөздер басталмайтынын ескертеді. **«Дыбыс бер»** дидактикалық ойыны – Мен сендерге сөздер айтамын, сол сөздердің ішінде үнді дауыссыз дыбыстар кездессе, алақандарыңды соғып шапалақтаңдар. – Үй, алма, анар, тат, оқ, ру, бау, сағат, арқан, тарақ, жаңғақ, нан, доп, тор, ми, сый, тый, аң, оң, шаш, тас, ата, әже, тәте, пысық, тышқан, ат т.б.	Қандай аспапта ойналады *күй? Домбыра аспабында* **«Фа» нотасы- 4-тапсырма**: Музыкалық-дидактикалық ойын **«Әр жануарға сәйкес аспапты табу»** Көктемде, жазда жайлауда қойлар, жылқылар, түйелер жайылып жүреді. Қараңдаршы, мына жануарлардың бойлары бірдей ма?	**«Бір буыннан басталатын бірнеше сөз»**. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледі. Тәрбиеші бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауға жарысады. Сөз айтқан балаларға жұлдызшы беріліп отырады. Мысалы: (те-) те -(геш) , те -(рек), те -(мір), те -(сік), те -(тік), көр -(пе), (ор-) ор -(та), ор -(ман), ор -(ақ), (өр-) өр -(мек), өр -(кеш), өр, -(ле), өр -(мек-ші), өр(т), (да-) да(мылда), да(был), да(қыл) , да(уыс), Да (риға), Да (рия).

		ата».Ойын шарты: Ойынды тәрбиеші бастап, бір сөзді айтады, сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, ойынды жалғастырушы бала сол дыбыстан басталатын жаңа сөз айтуы тиіс. Ойын осылай жалғасын табады. Жа-жа-жа – жалау. Жо-жо-жо – жол. Жу-жу-жу – жусан. Жы-жы-жы – жылан. Жи-жи-жи – жиек. Же-же-же – жер. Жә-жә-жә – жәшік. Аж-аж-аж – гаражЖаңылтпаша йту. Жоғалды бес шыбыш, Жоқәліешсыбыс. Жоқәліешсыбыс, Жоғалды бес шыбыш. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**			
Серуенге дайындық	Тәрбиеші серуеннің қызықты өтуіне алдын-ала (серуеннің жүрісін, ойын құралдарын) дайындауы тиіс.	Серуенге қажетті ойыншықтардың санитарлық-гигиенаға сай болуы қамтамасыз етілуі тиіс.	Таза ауадағы ойындарды өткізуге ата-аналарды қатыстыруға жоспарлау.	Серуенгеойыналаң ыналдын-ала дайындау;	Балалардыңөзбетіншеойын ауынажағдайжасау, керектіқұралдардыалу, ойыншықтарменқамту.
Серуен	**Ауарайынабақылаужаса**	**Күнге бақылау**	**Желге бақылау**	**Аспанға бақылау**	**Үй құрылысын**

	уКөктемгіауарайыөтеқұбылмалы,біраққүннен-күнгекүнжылынабастайды.Ауақысымыкөтеріледі. Ашыққүндеркөпболып,күнсәулесін мол шашады.Аспансұрғылттүсінашыққөктүскеалмастырады.Көктемніңалғашқыайы мен соңғыайынсалыстырабілугеүйрету. Ауарайыныңөзгерісінанықтап оны ажыратабілудіжалғастыру. Балалардыңбайқампаздығын,табиғат пен қарым-қатынасындамыту.**Қимылды ойын«Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру(лақтар алаңда жүгіреді);жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. Шапшаңдық пен бейімділікті дамыту. **Біртұтас тәрбие: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Еңбек іс-әрекетіТопырақты тұқым салуға дайындау.** Еңбектенуге деген қабілетін дамыту,бастаған ісін аяқтау,үлкендерге	**жасау**Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету(жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **Қимылды ойын«Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **Біртұтас тәрбие: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Еңбек әрекетіГүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың	**жасау.**Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылы леппен және ауа райын өзгертіп, жаңбыр жаудырады. Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына әсерін тигізетінін айту.**Қимылды ойын«Қақпақ пен таяқ».** **Еңбек іс-әрекеті**Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету.Өсімдікті күту барысында	**жасау.**Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір -көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету.**Қимылды ойын«Қазым,қазым қаңқылда!»**Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық, шапшаңдық танытa білдіруіне назар аудару.**Біртұтас тәрбие: физикалық дене белсенділігін арттыру**. **Еңбек іс-әрекетіТұқымды қарашірікке отырғызу.**Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	**бақылау**Балалардың назарын құрылыс алаңына аудару. Үй құрылысында түрлі құрылыс машиналары қолданылады; Экскаваторлар,бульдозерлер,қада қағу жұмысында крандар, бетондық жұмыста бетон араластырғыш. Құрылыс алдында жерді қазып тұғыр орнатады. Құрылыс материалдары жоғарыға кран машиналары арқылы көтеріледі. Кран машинасының үлкен қолы бар,ол стрела деп аталады.Краншы кран машинасында отырып жұмыс басқарады. Ауыр жүкті қалың трос сымымен көтереді. Еңбекке деген құрметті тәрбиелеу. **Қимылды ойын«Кілттер»**Кеңістікті бағдарлап жылдам әрекет жасауға үйрету. Бастаушы шеңбер бойымен жүріп, кілт кімде деп сұрайды. Балалар жауап беріп орындарын ауыстырады. Бастаушы бос шеңберді жылдам алып қою керек. Шеңберсіз бос қалған бала бастаушы орнына болады. Балалардың ойынға деген қызығушылығын

	көмектесу. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	қарапайым,оңай түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**		арттыру.физикалық дене белсенділігін арттыру Еңбек іс-әрекетіАландағы құм мен қоқысты жинауҚоршаған ортаны күнделікті мезгілмен жинап, жан-жағынапайдасын тигізу. Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу**.**
Серуеннен оралу,ойындар	**Кітап бұрышында**: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: салауатты өмір салтын ұстану**	**Жаңылтпаш** Тақпақ жаттап, Айтсақ жақсы-ақ. Жатка тақпақ, Жатта тақ-тақ.	**Шығармашылық уақыты**: "Қала көшесі". Мақсаты: балалардың түрлі материалдардан (лего, құм) құрылыс жасауға деген құштарлығын жетілдіру	**Санамақ.** Бір дегенім - бесік, Шықтық содан өсіп. Екі деген - елім, Дала, туым, көлім. Үш дегенім - үміт, Үміт артар жігіт, Төрт дегенім - төзім, Төзе білем - өзім, Бес дегенім - бақыт, Бағалайтын уақыт.	**Құрылыс ойындары** «Үй құрастырамыз». Мақсаты:. Балалардың қиялын, зейінін, отбасына сүйіспеншілігін арттыру. Ойын атрибуттары. "Лего" немесе ағаштан жасалған құрылыс ойыншықтары
Балалармен жеке жұмыс	"**Менің отбасым"** Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық, екеуіміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз	**Логикалық,** танымдық ойындар, басқатырғыш ойындар. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) (белсенді балалармен жұмыс)	**Табиғат** тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет,)	**Артикуляциялық жаттығу** Ян - ян - секеңдеген ақ қоян, Ю - ю - ю - қорбаңдаған аю. Кі - кі - кі – бұл айлакер түлкі, Қыр - қыр - қыр - бұл көкжал қасқыр.	**Гигиена егізі**, Су деп және білгейсің. Су - табиғат байлығы, Өзен-көлге барғайсың. Кемі екі рет әр күні, Суға түсіп алғайсың. (мәдени-гигиеналық дағдылар (топтық жұмыс) **.**
Балалардың үйге қайтуы	«Менің үйім - менің отбасым» тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу	Балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы ата-аналармен әңгімелесу.	. «Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес беру.	Балаға дұрыс сөйлеуді қалай үйретеміз?" тақырыбында атааналарға кеңес беру	• Балалардыңтазалығытуралыатааналарменәңгімелесу.

Тәрбиеші:М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 22-26 сәуір

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Амандасу түрлері»** Қазақстанда қол алысады Италияда құшақтасады Бразилияда иықтан соғады Зимбаба арқа сүйеп амандасады Македонияда шынтақпен амандасады Никарагуада қол шапалақтап, секіреді. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.** **Гимн айту**	**«Сәлемдесу» ойыны:** Мақсаты:Қазір біз сендермен ойын ойнаймыз, қимылды тез жасауларың керек. «Бастаймыз» деген белгі берілгенде, мен қалай амандасу керек екенін айтамын, сонда сендер бір-бірлеріңмен тез-тез амандасасыңдар. Әр адаммен әртүрлі мимика- ишарат арқылы амандасасыңдар. Мысалы, көзбен… қолмен… иықпен… құлақпен… тіземен… иекпен… өкшемен… арқамен. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	**I нұсқа:** Музыка терапиясыбойынша жұмыс. Жануарлар, өсімдіктер, адамдар, аңдарболып, оқушылармузыкаға қосылыпбилейді. **II нұсқа**: Қатысушылар шеңбер құрып тұрады. Көңілді музыка қойылып, оқушылар билейді. Билеу келесі тәртіп бойынша жүргізіледі: біріншіден әрқайсылары қандай да бір қимылдар жасайды, ал жүргізуші қолымен шапалақ соққанда оң жақтағы	**Жағымды сөздер.** Мақсаты: Өзін-өзі одан әрі ашу, өзін-өзі тану, өзінің және айналасындағылардың психологиялық мінездемесін анықтау және талдау іскерлігін дамыту. Қатысушылар шеңбер бойымен отырады. Жүргізуші жағымды сөздер айта отырып, кез келген біреуге доп лақтырады. Допты алған ойыншы шеңбердегі қатысушылардың кез-келгенін таңдайды да, оған өз жағымды сөзін айтады, ойын жалғаса береді. Жағымды сөздер қысқа бір сөзден тұрса болады. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	Біздің «**Жетістік»** қаламызда сағат орналасқан. Сол сағаттың қоңырауы соғылғанына байланысты «Жетістік» қаланың қызық дәстүрі бар. Сол дәстүрді орындауға тырысайық. Қоңырау бір рет соққанда – барлық тұрғындар келесідей амандасады: - бір-бірінің алақанын сипайды, ал егер қоңырау – - екі рет соқса – арқалармен бір-бірінің арақаларын сипа бастайды, - үш рет соғылса тізелерді қосып «тізелермен амандасады». Жаттығуларды орындаған кезде балалар

			көршінің қимылын орындайды.		шашылып, еркін жүреді. Содан кейін – белгі

					беріледі, жаттығулар аяқталады **Ұлттық құндылық күні: Тақырыбы: «Әдепті сөздер»Мақсаты**: Әдепті сөздерді үйрету арқылы имандылыққа, адамгершілікке тәрбиелеу.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Мейлі қаншалықты тиянақты әрі жылдам орындасаңызда, балаға жүктелген жұмыстарды өзіңіз орындауға тырыспаңыз.	Баланың жан-жақты дамуына қолайлы қауіпсіз жағдай жасаңыз.	Баланы тым еркелетпеңіз. Онымен өзіңізбен тең дәрежедегі адам ретінде сөйлесіңіз.	Балаға өз бетінше жеке басының тазалығын қадағалауды және де әр түрлі жағдайларда өзін қалай ұстау керектігін түсіндіріңіз.	Ешқашанда баланың икемсіздігін күлкіге айналдырып және де қорқыныштарына күлмеңіз
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Мен жақсы сөйлеймін»** Мақсаты: балалардың байланыстырып сөйлеу тілін, сөзік қорын дамыту, өз ойын еркін жеткізуге үйрету. Р, Л, Ш дыбыстарын сөйлемде бекіту. Шарты: ертігіні электрондық қазақ үй құралынан тыңдап, желісі бойынша әңгімелеу. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	**«Қадамдар» (Кім тез жетеді...)** Мақсаты: тіл байлығын, сөйлеу тілін жетілдіру. Шарты: Ойыншылар қатар тұрып, мәренің қашықтығын белгілейді. (арақашықтық 8-10 қадам) Әр қадамға тақырып таңдалады. Мысалы, "Әдепті сөздер". Әр бала әдепті сөз айтса ғана қадам жасай алады. Басқа тақырыптар: "Барлығы дөңгелек", " Барлығы ыстық", "Барлығы дымқыл". "Анаға арналған жылы сөздер", "Мейірімді	**«Әңгіме ойлаймыз»** Мақсаты: байланыстырып сөйлеу тілін, зейінін дамыту. Шарты:тәрбиеші сөйлемдерді оқып тұрады. Балалар, сөйлемнің арасына керекті сөздерді қойып отырады. Ол сөздер зат есім, етістік, сын, сан есімдер болады) Мысалы,: ".... (Не?) босағада отырып мияулайды. Мысық алдында тұрған тәрелкедегі сүтті . . . . (не істеді?). Бақта жүрген мысық..... (нені?)	**Жаттығу ойыны: «Дұрыс сөзін табыңыз»** Шарты: мұғалім балалардан сұрайды,мына заттың қайсысы деп. «Дөңгелек,тәтті,қызғылт-бұл не?» Заттар бір-бірінен дәмі,мөлшері,түсі және пішіні арқылы ерекшеленуі мүмкін.Сөздердің айтылуын өзгертуге болады.Балалар оларды айтып болған соң,тақтаға барып жазады. «қар,ақ,салқын...(тағы қандай?); қант тәтті,ал лимон...(қышқыл)»	**«Ақылды машиналар»** **Мақсаты:**Адамдардын жұмыстарын жеңілтуде машиналардың көмегі туралы балалардың білімдерін бекіту. Істейтін қызметтеріне қарай машиналарды топтастыруға, аттарын дұрыс атауға үйрету,сөздік қорларын молайту:бульдозер,көтергіш кран,жедел жәрдем,ауыр жүк машина,қар тазалайтын машина т.б... **Ойын шарты**:таратылған суретбойыншаәңгімелеу.

		сөздер" және т.б.	ұстап алды. Мысықтың жүні . . . (қандай?), тырнағы . . . (Қандай?). Мысықмарғаулары мен . . . (Қайда?) жатты. Марғаулардопты .. . . (қалай?) ойнады.	-Қай жануар қалай қимыл зайтаны туралы еске түсір. Қарға (ұшады) балық (жүзеді), шегіртке (секіреді), жолбарыс (ырсылдайды, тышқан (пысылдайды) ал сиыр(мөңірейді)	
Жаттығулар кешені	**Бұрылыс жасап,** бір орындарында екі аяқпен секіру. Секіру барысында тізелерін сәл бүгу керектігіне назар аударады. Музыканың сүйемелдеуімен аяқтың ұшымен серпіліп, ырғақпен секіреді. Бір орындарында тұрып жүреді. 2-3 рет орындайды. **Біртұтас тәрбие:талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**	**«Өз-өзіңе кел»** психологиялық-қозғалыс жаттығуы – Екі шынтағын екі алақанымен ұстап, қолын кеудесіне қатты қысады. «Егер бір нәрсеге ренжіп, біреуді ұрып немесе біреуге айғайлағың келсе, онда өз күшіңді дәлелдейтін мынадай әдіс бар: Екі шынтағыңды екі алақаныңмен ұстап, қолыңды кеудеңе қатты қыс. Бұл – шыдамды, төзімдіадамныңтұрысы».	**Тыныс алуды қалыпқа келтіру.** «ха» – демін толық шығарып тазалау жаттығуы. Аяқтарын иық деңгейіне дейін ашып қойып, түзу тұру. Қолдарын алдыға ұстап, демін ішіне еркін тарту. Қолдарын төмен түсіріп, денесін алдыға ие отырып, демін сыртқа шұғыл шығарады. Сосын 2-3 рет еркін дем алу	**«Теңгерім түймесі»** жаттығуы. Бастапқы қалып негізгі тұрысты қабылдайды. Оң қолының саусақтарымен оң жақ құлағының артындағы бас сүйегінің астына таяу тұрған шұңғымаға ақырындап басады. Сол қолын кіндігіне қойып, демін тартып терең тыныс алады «энергияны ішіне тартады».	**Айналып тұрған секіртпенің астынан өту**. (3 рет) Секіртпенің астынан оның қозғалыс амплитудасының ең жоғарғы нүктеде болған сәтінде, жүгірісін шұғыл шапшаңдатып жүгіріп өтеді. Балалардың назарын секіртпенің айналу жылдамдығы мен өзінің жүгіру жылдамдығын сәйкестендіруге аудару керек. **Біртұтас тәрбие:талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Өз үйіңді тап»** Мақсаты: түстерді қайталау, оларды шатастырмауға дағдыландыру. Ойынның құрал-жабдықтары: түрлі-түсті дөңгелектер. Ойын барысы:	**«Көлем. Кім бірінші?»** Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау. Ойынның құрал-жабдықтары: картоннан жасалған	**«Суреттің екінші бөлігін сал»** Мақсаты: Балалардың логикасын дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үлестірмелі карточкалар,	**Мақал-мәтелдер.** 1.Анаға бала алтыннан да қымбат. 2.Жаны саудың – тәні сау. 3.Ата – балаға сыншы. 4.Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ **Біртұтас тәрбие:**	**«Кеше, бүгін…»** Мақсаты: ойын барысында «кеше, бүгін, ертен » туралы түсініктерін бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер, үш әртүрлі түсті үй. Ойын барысы: Топтық үш

	Балаларға түрлі-түсті дөңгелектер таратылады, олар түсін атайды. Белгіденкейінбалалард өңгелектердіңтүсінесә йкесшеңбергетұрады.	геометриялық пішіндер. Ойын барысы: Баланың көзін байлайды, қолына пішін беріледі. Бала пішінді сипалап атайды.	қарындаштар. Ойын барысы: Балаларға үлестірмелі қағаздар беріледі. Әр қағазда суреттің бір жартысы салынған, балалар суретке қарап не бейнеленгенін табады да екінші жартысын салады.	**ұлттық мүдде құндылығы: Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	бұрышына үш үйдің суреттер орналастырылады. Балалар шеңбермен жүреді де тақпақ айтады (кез келген). Тәрбиеші: «Иә,иә,иә бұл кеше болған оқыға!» дейді. Сол кезде барлық балалар «кеше» үйіне барып суреттерін салады. Ойын жалғасады.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Доппен заттарды айналдыра жүру. **«Жаңылысқан ұтылады»** «Доп» тақтайшасын көрсеткенде секіре жөнеледі, «тас» тақтайшасын көрсеткенде арқасын дөңгелетіп отыра қалады, «тырна» тақтайшасын көрсеткенде бір аяқпен тұра қалады. **Ойын жаттығуы: «Допты тауып көр!».** Допты өздері таңдайды. Әртүрлі доптардың ішінен волейбол, футбол, баскетбол доптарын көзді жұмып тауып алады. Бұл доптардың басқа доптардан өзгешелігін айтып береді. **Біртұтас**	**Қоршаған ортамен таныстыру** Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша топтастыру. **«Жануарларды қалай күту қажет?»** **Мақсаты:** Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарауға тәрбиелеу. Балалардың үй жануарлары туралы білімін тереңдету және жүйелеу. Балаларды сипаттау арқылы жануарларды білуге үйрету. Өз көңіл-күйін білдіруге, басқаның көңілін түсінуге баулу. Білімдерін бекіту. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала	**Көркем әдебиет** «Аққөжектің достары» ертегісі. Кейіпкердің көңіл-күйі мен мінезін бере білу **Дидактикалық ойын«Қандай ертегінің суреті?»Мақсаты:** Ауызекі сөйлеу және есте сақтау қабілетін дамыту. **Шарты:** Ертегілер дің суреттері көрсетіледі, балалар суреттерге қарап қандай ертегігі келетінің тауып айту керек. **«Ақ көжектің достары» «Бұл қай ертегі кейіпкері»Мақсаты:** Таныс ертегі және әңгіме кейіпкерлерін тануға, олардың	**Математика негіздері** Заттың бірнеше тең бөліктері **«Шаршы құрастыр» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету. Балалар ақ шаршының үстіне бөліктерге бөлінген түрлі-түсті шаршыны құрастырып қояды. Бөлшектерден бүтін бір зат жасайды. Балалар қиналған жағдайда тәрбиеші оларға көмектеседі. Шаршының қанша бөліктен тұратынын санайды, құрастырылған шаршының түсін айтады. 1-нұсқа: әрбір бала өзі жеке жинайды. 2-нұсқа: шаршыны топ	**Дене шынықтыру** Эстафеталық ойындар **«Теңге алу»** Аланда сөре мен мәре сызықтары сызылады. Дистанцияда тиындар салынады. Батырлар атпен (фитболдармен) шауып, мәреге дейін және кейін қарай жүгіріп, қозғалыс кезінде тиынды көтеруі керек. Тиындарды көбірек жинаған топ жеңеді. **«Итеріспек»** Диаметрі 3-4 метрлік шеңбер ішіне ойынға қатысушылар тұрады. Белгі бойынша қарсы тұрған қарсыластар бір-бірін шеңберден итеріп шығаруға тырысады. Қолмен де, денемен де итеруге болады. Шеңберде қалған ойыншы жеңеді. **Біртұтас тәрбие:талап құндылығы: физикалық**

	тәрбие:талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру. **Математика негіздері** Танымдық тапсырмалар**«Суретпен жұмыс»ойыны.** Мақсаты:Балаларға 4 санын меңгерту,ойлауын дамыту. Шарты:Төрт саны шығатындай етіп жапырақтар арасынан заттарды табу. **«Жазылмай қалған сандарды ата?»** ойыны. Мақсаты:Балалардың сандардың реті туралы білімдерін бекіту. Ойын ойнау арқылы байқағыштыққа,тез орналастыруға үйрету. Барысы: Тәрбиеші балаларға текшелер таратып береді. Ол текшелерде сандар жазылады,сандар ретімен толық жазылмайды. Мысалы: 1 3 6 8 9 Балалардың міндеті сол қолдарындағы текшелерде жазылмай қалған санды анықтап атау.Егер сандар ретін анық атап шықса,	сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді. - Жануарларға қалай қарау керек, қандай қарым-қатынаста болу ережесін құрайық: Жануарларды жақсы көру керек. Жануарларды күту керек. Уақытында тамақтандырып, серуенге шығарып отыру керек. Олармен ойнау керек. Оларды ызаландыруға, аяқпен тебуге, ауыртуға болмайды . **Тыйым сөздер: малды тебуге болмайды.** **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **«Зоологиялық фриздер»Мақсаты:**Балаларды антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардың дене бітіміне қарап	қимыл-қозғалыстарын айтып беруге үйрету. **Шарты:** Қоржынға балаларға таныс ертегілер кейіпкерлеріне ұқсас ойыншықтары салынады. Тәрбиешінің ұсынысымен бір бала шығап қоржын ішінен бір ойыншықты алып: бұл қандай жануар? Қандай ертегіде кездеседі? Ол не істейді? Ол қандай? **Мысалы:** Қоян ойыншығын алып: Мынау қоян. Қоян ақ, Түлкімен қоян ертегісінде кездеседі. **Математика негіздері** Артық, кем , тең “**Қай қолымда көп?»**Ойын мақсаты:Заттың екі жиынтығын салыстыра білуге үйрету.Көз мөлшерін дамыту, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: Ұсақ	болып жинайды (қайсысы жылдам?). 3-нұсқа: жеке немесе топпен, кім тез бітсе, күрделірек түрін беру. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: жеке және командамен жұмыс істеу,білуге, жаңаны тануға құштар болу.** **Сөйлеуді дамыту** Хабарлау әңгімелерін құрастыру **«Қажетті тыныс белгілерін қой».** Ойын шарты: Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою. "**Туған өлкем** " тақырыбында әңгіме құрау. **Нүкте** Нүкте деген білгенге, Жай ғана бірноқат па?! Жоқ онсыз сөйлем де, Жоқ өлең де, жоқ хат та!.. Жазып жатқан кездерде Асықпай ол күтеді, Асқан дана сөздер де, Сол нүктемен бітеді. **Артикуляциялық ойын-жаттығу «Саққұлақ»**	**дене белсенділігін арттыру, ұлттық мүдде: ұлттық мұраны насихаттау.** **Қоршаған орта** Табиғи –климаттық аймақтағы жануарлар . **Қайсысы қайда тіршілік етеді** **Мақсаты:**жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу,олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту. **Ойын барысы:**әр түрлі жануарлар,құстарды көрсетіп,олардың қайда өмір сүретінін сұралады. Оларды немен қоректенетінін айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер еңгізу үшін тапсырманы түрлендіруге болады. Олар туралы білетін тақпақтарын сұрайды. “**Электронды ойын мен жұмыс жасау”** Мақсаты: Жануарларды атап, дыбыстарын бір - бірінен ажыратуға үйрету. - Балалар, қоян, кірпі, тиын, қасқыр, аю қайда мекендейді? - Жабайы жануарлардың үй жануарларынан қандай айырмашылығы бар?

	жұлдыздармен марапатталады.Ал егер сандар қатарындағы жоқ санды таба алмаса,текшедегі бар сандардың құрамын анықтайды. **Сөйлеуді дамыту** Сөйлегенде бейнелі сөздерді қолдану. Мақал-мәтелдер: 1.Диқан жерін мақтайды, Балықшы көлін мақтайды, Кәсіпкер кенін мақтайды. 2.Жердің сәні – егін, Ердің сәні – білім. 3.Не ексең соны орарсың. 4.Қырман басы – береке, Көп жүрген жер – мереке. **Дидактикалық ойын:** **«Қай ағаштың жапырағы?»** Ойын шарты: Әр жапырақтарды өзі өсетін ағаштарына апарып ілу. **Дид ойын**: **«Көпір»** **Мақсаты:** сөздік қорын, логикалық ойлауын дамыту, байланыстырып сөйлем құрауға	зообаққа орналастыру оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын барысы**:Зообаққа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торлауға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян,тиін кіші торға орналастыруы қажет. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен,қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді,қоянды кіші торға орналастыр. **Музыка** Күй тыңдау**Тақырыбы: « Күйсандықты ашам ыз»**<u>**Мақсаты:**</u> Балалардың қолының пластикасын ұлттық би қимылдары арқылы дамыту.Аспаптарды тембрлік бояуынан ажырату,білу.Балалар ды ұлттық музыкаға,ойынға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.Күйлерді тыңдауға, тануға,сипаттама беруге дағдыландыру. **Күй дегеніміз не?** Домбыраға арнайы шығарылған	нәрселер. Ойын барысы: Топ екі топқа бөлінеді, оның әрқайсысы алма-кезек тәрбиешінің столына өз топ басшысын жібіреді. Стол басына келген бала қолын артына ұстайды. Алдымен тәрбиеші, одан соң балалардың бірі оның қолына кубик, түйме, шарик секілді әртүрлі ұсақ нәрселерді ұстатады, бірақ олар бір қолда көп, екіншісінде аз болуы тиіс. Бала алдымен көз мөлшерімен нәрсенің қай қолында көп екенін анықтауы, одан кейін нәрселерді бірінің артына бірін қойып, қайсысының қатарында көп, қай қатарда аз екенін салыстыруы тиіс. Тәрбиеші екі қатардағы нәрселердің санын теңестіру үшін не істеу керектігін 2 тәсілмен орындауы	Мақсаты: Есту қабілетін дамыту, белсенді сөздікті толықтыру, фразалық сөйлеуін дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші қалқаның артында тұрып, кезек бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстың қандай заттан шыққанын табуын ұсынады. Дыбыстар бала оларды табу үшін, анық және кезектесіп шығуы керек. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде құндылығы: Қазақстанның мүддесіне қызмет етуге ұмтылу.** **Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту «Киіз үй»** өлеңін мәнерлеп жатқа айту : Дидактикалықойын**«Киізүй»**ойнатылады. Көтеріліпшаңырақ (қолдарынжоғарыкөтереді) Уықтарышаншылып (қолдарынжоғарыкөтереді) Керегелеркеріліп (алақандарынашады)	Аңдар бір - біріне ұқсайды ма? Қасқыр қайда? Аю қайда? Түлкі қайда? Қоян қайда? - Балалар аю қалай дыбыстайды? (қимылмен жүрісін салып, көрсетейікші?) **Көркем әдебиет** (кіріктірілген) **1. «Киіз үй»** Қ. Баянбаев өлеңін интонациямен айту. **2.. Киіз үй** жабдықтарымен таныстыру. Атадан – балаға мұра болып келе жатқан ұлттық құндылықтарымызды сақтауға баулу. **Топпен жұмыс жасау.** 1 – топ «Шаңырақ» Шаңырақтың суретін саласыңдар. 2 — топ «Уық» Киіз үй неше бөліктен тұрады санмен санап айтасыңдар. 3 – топ «Кереге» сендерге киіз үйді жабдықтары туралы әр түрлі пішіндер берілген киіз үйді құрастыру 4 – топ «Есік» Киіз үйдің ішіндегі үй жиһаздарын атау. **(математика,құрастыру, сурет салу, көркем әдебиет)Біртұтас тәрбие:**

	үйрету. **Шарты:** заттар бейнеленген суретті карточкаларды кезекпен көрсетеді. Балалар екі суреттің арасындағы байланысты орнататын бір сөз ойлау керек. Ол сөз екі затты «байланыстыратын көпір» секілді. Әр бала кезекпен жауап береді. Баланың жауабы негізделген болуы керек. Мысалы, екі сөз беріледі: «қаз» және «ағаш». «Байланыстыратын көпір» қызметін мына сөздер болуы мүмкін: «ұшты» (қаз ағаштан ұшты). «ойды, кесті» (ағаштан қаз ойды), «тығылды» (қаз ағаштың артына тығылды) т.б **Қазақ тілі** ЖайлаудаЖайлаудан төрт түлік малдың бірі түйе келіп тұр екен. Бізге әкелген көптеген тапсырмалары бар екен. 1 - тапсырма: Суретке қарап әңгіме құрау, ат қою.(Жайлауда) 2 - тапсырма: Жұмбақ	музыка.Күйді кім шығарады? Күйші, сазгер.Қандай күйшілерді білесіңдер? Құрманғазы, Дина Нұрпейісова, Қорқыт, Тәттімбет. Музыкалық үй Мақсаты: Музыканың түрлерін ажырату қабілетін арттыру. Көрнекіліктер: Төрт ашпалы терезелердің ішінде музыканың түрлері бейнеленген суреттер. Шарты: Үйдің суреті және терезелері ашпалы болуы керек. Терезені ашқанда музыканың түрлеріне байланысты би, ән,марш, күй суреттері бар. Балалар музыканы тыңдай отыра, түрін анықтап, арнайы терезені ашса. сол бала жеңімпаз атанады. **Сурет с алу** Сюжетті суреттерді салу. **Тақырыбы: 8 Наурыз ашықхаты.** Мақсаты: анаға арнап ашықхат жасай білуге үйрету, балаларды өз аналарын және барлық басқа да аналарды құрметтеуге тәрбиелеу. – Бүгін аналарыңа	керек.**“Доп лақтыру”** Ойын мақсаты: Сонша, артық, кем ұғымдарын доп лақтыру дыбыс үні арқылы білдіреді: Қажетті құралдар: Доп. Ойын барысы: Тәрбиеші допты жоғары лақтырып, немесе еденге ұрып балаларға санату, сонша немесе біреуі (екеуі) артық (кем) ойын барысында неше болса сонша, содан (артық), “кем” деген … өзінің допты еденге ұруының балалар шапалағымен сәйкес келуін қадағалау, қол шапалақтатуы, әлде қарындашпентықылдату керек.**Логикалық тапсырма:** Екі аяқпен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің.... Нешеу болды қане,бол, Санап шығар кім бұрын? Жауабы: Алтау.	Өрімдей болыпөрілер (қолдарынбелгеқояды) Бәрімізбіргежүрсекайн алып, кизүйболыпкөрінер **Артикуляциялық ойын-жаттығу«Жапырақтар»** Мақсаты: Бірқалыпты, еркті дем шығаруға үйрету. Қажетті құралдар: Жұқа қағаздан ойып жасалған сары және қызыл жапырақтар. Ойын барысы: Тәрбиеші балаға күзде ағаштардың жапырақтары түсетінін түсіндіреді. Бұл құбылыс жапырақтардың түсуі деп аталады. Жапырақтардың түсуін үйде ұйымдастыруды түсіндіреді. Бала жапырақтар ұшатындай, оларға үрлейді. Жаттығу 2 - 3 рет орындалады. Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан – алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде**	**талап құндылығы: жеке және командамен жұмыс** **Сауат ашу негіздері** Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу **Дидактикалық ойын: «Кім көп сөз біледі?»** Шарты: әр балаға түрлі түсті қаламдары немесе санамақтар, бос стақан беріледі. Сөз айтқан бала, сөзді буынға бөліп, айтқан әр сөзіне бір қаламнан стақанға салып отыруы керек. Бір сөз екі рет қайталауға болмайды. Ойлаған сөздерін буынға бөлгізу. **Ө-шір-гіш-сызбамен көрсету.** **Дидактикалық ойын: «Сөйлемдерді толықтыру».** Ойын шарты: балалар педагогтің бастаған сөйлемін жалғастырады және сол сөзді буынға бөліп созып айтады. – Өзімнің үлкен бауырым ... (а-ға) – Қыз құлағындағы әшекей ...(сыр-ға) – Ат тұяғындағы темір ... (та-ға) – Қап-қара құс ... (қар-ға) – Шегені қағатын ... (бал-ға) **Артикуляциялық жаттығу жасау** «Сағат» – тілді

	шешу. 1. Кішкене ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар (Қой) 2. Үстінде екі тауы бар Кезікті бір жануар (Түйе) 3. Өзі сұлу, өзі жүйрік Жарысады желменен (Жылқы) 4. Басында екі таяғы бар, Төрт аяғы бар, Бірақ сақалы тағы бар (Ешкі)**Дидактикалық ойын.** Малдан алынатын өнімдерді табу. Сәйкестендіру әдісі арқылы қай малдан қандай өнім алынатынын көрсету.“**Жайлау көркі” (тақпақ)** Табиғат әлемі Гүл толған әдемі. Ұйқы ашар сағаттай Бозторғай әуені. Сайға түс, қырға шық, Жүресің гүл басып, Көбелек алдайды. Бір қонып, бір қашып. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:қазақ тілінің қолдану паясын кеңейту.** **Мақал-мәтелдер**1. Досы көпті, жау алмайды. Ақылы	арнап **«8 Наурыз мерекесімен»** атты ашықхатты салуды үйренеміз. Қағаздың ортасына 8 санын салуды көрсетеді; оның оң жағына және сол жағына қызғалдақ гүлдерін салуды көрсетіп түсіндіреді; салған суретті өздері таңдаған түспен бояп ұсынылады; ашықхаттың әдемі болуын, ұқыпты жасалуы қажеттілігін талап етеді; балалардың жұмысқа шығармашылықпен қарап, өз беттерімен толықтырулар жасауына да мүмкіндік беріледі. – Алдымен тақтаға назар аударамыз, тақтаға ілінген үлкен ашықхат қандай әдемі. –Кәне, енді рет-ретімен осы ашықхатты жасауға кірісейік. Алдымен қағаздың дәл орта тұсына үлкен етіп 8 цифрын салып аламыз. Цифрдың екі жағына екі-екіден қызғалдақтар саламыз. Оның астыңғы жағын әркім өзі ұнататын	**Дене шынықтыру** Ұлттық қимылды ойындар **«Қазан»** – асықтырды көлденең нысанаға 3 метрден лақтыру. (4 рет). Бастапқы қалыпта аяқтары иық енінен кеңірек, оң аяғы аздап артқа таман, оң қолы кеуде тұсына қойылады. Асық ату кезінде оң қолы барынша төмен-артқа қайырылып, сосын алдыға-жоғары серіліп қозғалады. Негізгі қимылдарды орындайды. Құрсауларды айналып тұрып (4 шеңберді 3 м қашықтықтан айналып тұрады), асықтарды ортаға лақтырады. Шеңберге «қазанға» түсірген асығына байланысты жеңімпаздар анықталады. **«Малдас құрып отырған қалыптан»** асықтарды лақтырып, қағып	**құндылығы: Қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Музыка** Лирикалық баяу әуендер **Музыкалық сәлемдесу.** «Сәлем!» (әндете амандасу). (Т) Мимикалық жаттығу. «Көңілді және мұңды». Көңілді немесе мұңды әуен ойналғанда сәйкес карточканы көрсетіп, өз беттерінде мимикамен көңіл күйін көрсетеді.**Тақырыбы: «Бесік жыры»** Мақсаты: Музыка тыңдай отырып сол музыканың мағынасын ұғынуға үйрету. Лирикалық вальс ырғағындағы байсалды әуендерді қабылдап, пьесаның билеуге икемді сипатын сезініп, қарқындық өзгерісін белгілеу, фортепианоның сүйемелдеуімен немесе сүйемелдеуінсіз, жалғыз немесе топпен айту. Бесік жыры арқылы балаларды имандылыққа тәрбиелеу. **Ән айту: «Бесік жыры»** (И. Нүсіпбаев). Ән айту ережелерін еске	жіңішкертіп оңға, солға жайлап қозғау. Осылай санап отырып, 15–20 рет қайталау. «Саңырауқұлақ» – ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұру. «Алтыбақан» – тілді ауыздан жіңішкертіп шығарып, біресе мұрынға, біресе иекке созу. Осылай 10–15 рет қайталау. **«Буынға буын қос»** дидактикалық жаттығуы Мақсаты: басталған буынға буын қосып, сөз құрап , айта білуге, шапшаңдыққа, зейінділікке баулу. Көрнекілік: ұсақ жалаушалар, ойыншықтар. Ойын шарты: балалармен жеке-жеке немесе 2 топқа бөліп, өткізуге болады. Жылдам ойлап, келесі буынды табу. Тәрбиеші сөздің басқы буынын айтады, балалар сөзді тез аяқтайды. Ау- (ла). Ал- (ма). Са-(ра). Сә- (біз). Қа-(уын).Мысалы: үй-рек, бүр-кіт ,қар-ға , тыр-на, тор-ғай, та-бақ , ә-теш, же-лім, қа-ғаз, қайшы, қа-лам, кі-тап. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:қазақ тілінің қолдану паясын**

	көпті, дау алмайды. 2. Дос, доссыз өмір бос. **Жұмбақ шешу.** 1.Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. (Күн) **Жаңылтпаш** Қай тай лақтай? Қай лақ бармақтай **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:қазақ тілінің қолдану паясын кеңейту.** **Артикуляциялық ойын-жаттығу«Кім алғыр?»** Мақсаты: Құлақтың естігіштігін, сөздік нұсқаулықты оны айтатын дауыс күшіне қарамастан дұрыс қабылдай білуді дамыту. Қажетті құралдар: Ойыншықтар: қуыршақ, аю, мәшине. Ойын барысы: Тәрбиеші үстінде ойыншықтары бар үстелдің жанында отырады. Бала одан 2 – 3 метр қашықтықта болады. «Мен сыбырмен сөйлейтін боламын, сондықтан бәрі естілу үшін тыныш отырып, зейінмен тыңда»:	гүлдермен көмкереді. Енді қалауымызша бояймыз. **Сауат ашу негіздері Сөздерді буынға бөлеміз.** Дидактикалық ойын: **«Буынды жалға»** – Мен сендерге сөздің басы буынын айтамын да допты лақтырамын, сендер сөздің екінші буынын жалғап допты кері қайтарасыңдар. Мысалы: ба-нан, сүл-гі, ора-мал, кі-тап, қай-шы, жү-зім, са-рай, ар-ман, ал-мұрт, күй-ші, са-ғат, шал-бар, көй-лек, қал-пақ, қам-шы, қа- мыс, құ-лын, қи-яр, қа-ғаз, ке-се, қобыз, қол-тық, жү-рек, тыр-нақ т.б. **«Сылақшы»** - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. - **«Ат шауып келеді»** - ауызды кең ашып таңдай қағу. - **«Тоқылдақ»** - тілдің ұшы үстіңгі азу тістердің артындағы қатты таңдайға тиеді, ауыз қуысынан шықпайды. **Біртұтас тәрбие:**	алу. Алақанын ауыстырады. Көрпешелерге малдас құрып отырады. Асықтарды жеке-жеке қағып алып, лақтырады. Алақанын дөңгелетіп қояды. Келесі лақтырғанда алақанын сыртымен айналдырып қояды. **Біртұтас тәрбие:талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру, ұлттық мүдде: ұлттық мұраны насихаттау.** **Сауат ашу негіздері** Буыннан сөздер құрастыру. **Дидактикалық жаттығуы: «Буынға буын қос**: - Мен сендерге сурет көрсетіп бірінші буынын айтамын, сендер екінші буынын айтасыңдар. Мысалы: (ал...ма, бақта...шы, қар...быз, қа...уын, қала...қай,	түсіріп, баяу, бірқалыпты, дауысты көтермей айту. **Біртұтас тәрбие:талап құндылығы: ұлттық мүдде: ұлттық мұраны насихаттау.** **Ойын: «Көлеңке»** Тәрбиеші ойын шартын түсіндіреді. Балалар шеңбер бойымен тұрады. Тәрбиеші топ ішінен бойы ұзын бір баланы және бойы аласа баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді.	**кеңейту.** **Артикуляциялық жаттығулар «Саңырауқұлақ»** «Саңырауқұлақ» - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау. Аз – аз – аз, Жайдарыжаз. Үн – үн – үн Ыстыққүн. **« Гармошка»** Ауыздыашып, гармошканыңжұмысжаса уқалпынкөрсету. Қайталапауыздықаттыаш ып, тілдіжоғарғықалыптаұста укерек. Яқ – яқ – яқ, Жүремізжалаңаяқ. Иын – иын – иын, Боладыкөпойын. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:қазақ тілінің қолдану паясын кеңейту.**

	- Аюды ал және мәшинеге отырғыз. - Аюды мәшиненің ішінен ал. - Мәшинеге қуыршақты отырғыз. - Қуыршақты мәшинемен қыдырт. Бала бұл тапсырмаларды естуі, түсінуі және орындауы қажет.	**ұлттық мүдде:қазақ тілінің қолдану паясын кеңейту.**	қыза...нақ, қор...жын,дәп...тер, қа...лам, қай...шы, жыл...қы, бе...сік, бал...та, көр...пе, сә...біз, бара...бан, қо...зы. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде:қазақ тілінің қолдану паясын кеңейту.**		
Серуенге дайындық	. Серуенге қажетті ойыншықтардың санитарлық-гигиенаға сай болуы қамтамасыз етілуі тиіс.	Серуенгеойыналаңынаалдын-ала дайындау;	Бақылауды, зерттеужұмыстарынжүргізуқұралдары;	Балалерменжекежұмыстыжолғақою;	Ойыналаңындағыатрибуттардыңдұрыстығы;
Серуен	**1.Бақылау: балаларкүндібақылау**.Күнгеқарайаламыз ба? Күнгеқолдарыңдысозындаршы, жылындыма? Күнұзарды, көктемкелді. Жеке жұмыс: балаларөлеңдріміздіқайталаймыз. **Еңбек**Ойыналаңыайналасындағыжолдардытазалауға аула тазалаушығакөмектесу.. Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту. **Қимылды ойын «Күн**	**Сутоғанды бақылау** Мақсаты: мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау. Бақылау барысы Күн өткен сайын көктем қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен қары ерігген алаңқайлар пайда болады, өгей шөптер өсіп шығады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің ери бастауы. Жердегі, қар үйінділеріндегі қарлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары	**Бақбақ гүлін бақылау** Мақсаты: бақбақ гүлі туралы білімдерін тиянақтау (гүлдеудің алғашқы кезеңіне көңіл аудару); — табиғатты қорғау және сақтауға деген ынталары мен іскерліктерін қалыптастыру; — емдік өсімдіктер туралы білімдерін тиянақтау. Кәдімгі бақбақ көктемнің тұңғышы. Халық оны «Жер күні», «денсаулық	**Бұлттарды бақылау** Мақсаты: өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауға деген қызығушылықтарын арттыру. **Бақылау барысы**. Көркем сөз. «Бұлт» Бұлттың қайда тұрағы? Біле алмадым мұны әлі. Білерім көк аспанның, Бұлт-көшпелі бұлағы. **Тәрбиеші сұрақтары**. ♦ Бұлт дегеніміз не? ♦ Бұлттардың түсі қандай болады? ♦ Бұлттар неден тұрады? (сан	**Кемпірқосақты бақылау** Мақсаты: өлі табиғаттың бір бөлігі ретінде кемпірқосақ туралы түсініктерін қалыптас-тыруды жалғастыру. **Бақылау барысы:** Жаңбыр жауып, күннің көзі көрініп тұрған мезгілде аспаннан кемпірқосақты байқауға болады. Ол жаңбыр тамшылары арасынан күннің сәулесі өткен уақытта көрінеді. Жаңбыр тамшылары неғұрлым үлкен болса, кемпірқосақ соғұрлым анық көрінеді. Кемпірқосақта жеті түс бар: қызыл, қызғылт, сары, жасыл, көгілдір,

	мен түн».Мақсаты:күн мен түннің айырмашылығы жайлы білімдерін тиянақтау, берілген белгі бойынша әрекет етуге баулу. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру**. **Жаттығу ойыны**: Орнында тұрып ұзындыққа секіру. Мақсаты:секіре білулерін, күштері мен көз өлшемдерін дамыту. **Мақал-мәтел**: Сәуір болса күн күркірер, Күн күркіресе, көк дүркірер. Сәуірдегі жауын-сауып тұрған сауын. **Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал, сутоғандардағы мұздар ұзақ уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жоқ, су қозғалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді. **Зерттеу жұмысы.** Сутоғандағы мұздың қалыңдығын мұз өлшегіш құралмен өлшеу. Тоған бетіндегі мұздың еруін бақылау. **Еңбек.** Гүл егілген алаң айналасын тазалау. Мақсаты:Үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	эликсирі» деп атайды. Бақбақ көп жылдық шөптес өсімдік Бақбақ дәрілік өсімдік. Дәрі жасау үшін бақбақтың тамырын, гүлін, жапырағын пайдаланады. **Қимылды ойын «Өз гүліңді тап».** Мақсаты: — түстерді айыра білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету. Жаттығу ойыны. Қимылдарын дамыту Мақсаты:-Қимыл белсенділіктерін арттыру; - Ұзындыққа секіруге жаттықтыру. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыруЕңбек** Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау. Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелеу.	жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен.) ♦ бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар) ♦ Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) ♦ Шарбы бұлттар неге ұқсады? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң олардан таныс бейнелерді көруге болады) **Еңбек** Аланды егу жұмыстарына дайындау; қоқыстарды жинау, сыпыру. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге деген ынталарын қалыптастыру. **Халық болжамы**. Ерте көктемде найзағай ойнап, күн күркіремесе, жаз құрғақ болады. **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық:ұлттық мүдде: ұлттық мұраға ұқыпты қарау,насихаттау.**	көк, күлгін. Бұлар барлық уақытта осы бір ретпен орналасады. Балаларға сұрақтар: ♦ Кемпірқосақ қай уақытта пайда болады ? ♦ Ол қай уақытта жоғалады? ♦ Кемпірқосақ қандай құбылыс, қалай пайда болады? Тәрбиеші балаларға тапсырма береді. Асфальт бетіне түрлі-түсті борлармен кемпірқосақтың суретін салу. Еңбек: Балабақша ауласын қоқыстан тазалау. Мақсаты: аула тазалаушыға көмек беру, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын «Қасқыр қақпан».** Мақсаты: Ойын шартының дұрыс орындалуын бақылау, ойын кезінде байқампаз болуға баулу. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту**. Мақсаты: арқасымен алға қарай жүруге жаттықтыру. **Халық болжамы**. Кемпірқосақ кешке көрінсе, ертесіне күн

			Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.		ашық болады.
Серуеннен оралу,ойындар	**Тілшімен әңгіме:** Тілші сендер туралы мақала жазбақшы. Сондықтан да сендердің әрқайсыларың туралы жақынырақ білгісі келеді. Сонымен бүгін біз өзіміз туралы - аты -жөніміз кім, нені жақсы көреміз, нені ұнатамыз, немен шұғылданамыз, солар туралы айтамыз. . Тілші балалармен әңгіме өткізеді: -Аты-жөнің кім? Сен неше жастасың? Өз түріңді, мінезіңді сипатта. Шашың ұзын ба? Қысқа ма? Бойың ұзын ба? Аласа ма?	**ЕРКІН СӘТ: «Қандай доптар»** Шарты: Үлкен және кіші доп суреттері арқылы таңдау. 1-топ ермексаздан үлкен доп мүсіндейді. 2-топ ермексаздан кішкентай доп мүсіндейді. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: топтық және жеке жұмысқа баулу.**	**«Ағаштарды ата»** Мақсаты: Ағаштар атау, өсімдіктерге кутім жасауға үйрету, олардыңпайдасы және биік- аласа ұғымдарын ажырата білуді үйрету. Туған жерінің табиғатын қастерлеп, қорғауға тәрбиелеу.	**«Тәулік бөліктерін ата»** Мақсаты: Тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту,тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. Ойын барысы: Балалар кезектесіп суретті алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды.	**ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ БҰРЫШТА: «Оюю-өрнектерді ата»** Мақсаты: Қазақтың ою – өрнектері туралы түсініктерін қалыптастыру, атай білуге үйрету. Баланың есте сақтау қабілетін, елесін дамыту. Балаларды шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық:ұлттық мүдде: ұлттық мұраға ұқыпты қарау,насихаттау.**
Балалармен жеке жұмыс	Әлеумет: көлік түрлерін атау.	Шығармашылық әрекет: бояуды сыртына шығармай ұқыпты пайдалануға баулу.	Танымдық әрекет: кері санауды бекіту.	Денсаулықты сақтау: жүгіру қимылын реттеу.	Тілдік қатынас: артикуляциялық жаттығу жүргізу.
Балалардың үйге қайтуы	Жекеленген баланың тәртібі жайлы әңгімелесу.	Тазалық туралы ескерту жұмыстарын жүргізу.	Үйдегі ойын бұрышы жайлы әңгіме жүргізу.	Мектеп формасын сақтауды ескерту.	• Демалыс күндері бала қауіпсіздігі жайлы әңгіме

Тәрбиеші:М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 29 -30 сәуір, 01-02-03 мамыр

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**Жылулық сәт:Көктем нұры қуатты,** Қарлар еріп, су ақты. Күн күлімдеп төбеде Төгіп тұр ғой шуақты. Құстар келді ән салып, Дала толды гүлдерге. Осы шақты аңсадық, Ғажап қой бұл білгенге!	**«Достық тілек»** Мақсаты:Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталанады, , Шарты: балалар дөңгеленіп отырып, бір-біріне допты ұсына отырып, достық тілегін айтады, сұрақ қою арқылы жауап алуға да болады. (сөйлеуді дамыту)	**01\\05-мереке демалыс**	**«Айна» ойыны** Мақсаты: Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйренеді. Шарты: балалар айнаға қарай отырып, өз әрекетіне , көңіл күйіне назар аудара отырып, басқа адамның көңіл күйін бағалауды үйренеді. (қоршаған орта, дене белсенділігі)	«**Автобус»** ойыны Мақсаты: Сапты дұрыс құрап, саппен жүруді бекіту,бір-бірін итермеуге ,яғни сыйластыққа тәрбиелеу. Шарты: Балалар бойымен қатарға тұрады,тәрбиеші автобус жүргізушісі,дыбыстаған кезде қозғалады,сапты бұзбай топқа кіруге бағытталады. **Ұлттық құндылық күні**: **Мақал-мәтелдер** Мақсаты: Мақал-мәтелдер жаттату арқылы тілдік қорын байыту.Әр мақалдың мағынасын түсіндіру.Біртұтас тәрбие: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	« Отбасы, отбасылық климат» Мақсаты: Отбасы	«Телефонның зияны» Мақсаты: Ата-аналардан балалар		«Сіздің балаңыз» Мақсаты:ата-анасынан баласының мінез-	«Спорт және бала» Мақсаты: Ата-аналардың балаларға

	тәрбиесінің жалпы	телефонды үйде		құлқындағы	арналған спорт түрлері

	шарттарын анықтау.	қанша уақыт қарайтыны жөнінде сұрау		ерекшеліктер жайлы сұрау.	жайлы әңгімелеу.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеп тұрған таңғы радио:** **«Нұр төккен,гүл көктем»** жайлы әңгімелесу Мақсаты: суракқтарға толық жауап беруге үйрету. **Дидактикалық ойын: «Дала гүлдерін білесің бе?»** **Барысы:** Көктем мезгіліндегі өсімдіктердің тіршілігі, шөптесін өсімдіктер (4-5 түрін), жидектер, саңырауқұлақтар туралы суретпен жұмыс жасау **Мақал-мәтел**: Бір ағаш кессең, жүз ағаш отырғыз	**Үстел үсті театр ойыны:** **Еріншектер:** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балң үйрек сен де тұр, Ортантерек, сен де тұр, Шылдыршүмек сен де тұр, Титтейбөбекқанетұр, Саусақтарым, алжүгір.		**« Сәлем жаңа күн»** **Д/ойын :**«Жанды және жансыз табиғатты ажырат». Жер,су,ауа. **Мақсаты:** балаларға берілген тапсырманы тез шешуге,жылдам жауап беруге, ауада,суда не болатынын дұрыс айтуға төселдіру. Қоршаған ортаға қамқорлық сезімін тәрбиелеу.Шапшаң жауап беруге баулу.	**Ойын- жаттығу:** Тәулік бойы тынбайтын, Болайықшы ақ жаңбыр. (Ақырын жауған жауын тырсылын жасайды) Астан-кестен жауатын, Өткінші енді біз жаңбыр. (Тез-тез жауған жаңбыр тырсылын келтіред
Жаттығулар кешені	**«Жануарлар »** Мақсаты: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіреді. заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеп өтеді. Шарты: жануарлардың суретіне қарап қимылдарын жасайды	**«Тосқауылдар»** Мақсаты: заттардың, кегльдердің арасымен, жіптерден аттап жүру; қосалқы қадаммен алға қарай жүру. Шарты: балалар алдында тосқауылдар (батпақты су, тікенекті шөптер) бар, осы тосқауылдардан өтеді (дене шынықтыру	.	**«Допты қағып ал»** Мақсаты: допты жоғары, жіптің үстінен лақтырып бір қолымен қағып алу; допты еденге бір қолмен ұрып, екі қолмен қағып алу. Шарты: балаларды екі қатарға бөліп тұрғызып,қолдарына доп беріп бір –біріне лақтырып,қағып алу.	**«Көңілді би»** Мақсаты: музыкамен сүйемелденетін қимылды ойындарда музыкаға сәйкес әртүрлі қарқында қимылдар жасау: Шарты: Музыка ырғағымен жаттығулар жасау.

	(денебелсенділігі)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Табиғат мінезі» Дидактикалық ойын:** **«Бұл қай кезде болады?»** **«Көктем көрінісі»** **Мақсаты:** көктем мезгілінің ерекшелігін білу. **Шарты:** суретке қарап әңгімелеу. Табиғат ерекшеліктері туралы суретке қарап, қай мезгілде болатыны туралы әңгімелеу	**Үстел-үсті ойыны «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру		**Үстел-үсті ойыны «Суретті түсіне қарай таңда»** **Мақсаты:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(Сөйлеуді дамыту, математика**	**Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы»** **Мақсаты:** Балаларды әртүрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Суреттер тақтаға ілінеді. Бала өзі таңдаған мамандығын қалап алады да, сол мамандық туралы әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Велосипед тебу **«Кім жылдам»** Мақсаты: Лақтыру. Велосипед тебу(далада) Қос қолмен допты жоғары лақтыруды үйретуді жалғастыру. Шеңбер бойымен және тура жолмен қос дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылуға үйрету. **Ұлттық ойын**:	**Қоршаған ортамен таныстыру** Мобильді құрылғыларды қолдану ережелері. **Дид.ойын: «Мен бұл дауысты қайдан естіп тұрмын?»** Мобильді құрылғыны дауысзорайтқышқа қосу арқылы құстардың әдемі дауысын естірту, және дауысын ажырату. **«Телефон »**	**Көркем әдебиет** **Математика негіздері** **Дене шынықтыру** **Сауат ашу негіздері** **01\\05-мереке демалыс**	**Математика негіздері** Жыл мезгілдері. Жыл айлары **«Жыл атасы»** дидактикалық ойыны Мақсаты: Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру. Тақтада Жыл атасының суреті. Балалар жыл мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі? Тәрбиеші қазір қай ай	**Дене шынықтыру** Арқан бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Тақырыбы: «Біз әртүрліміз»** Мақсаты: а) Жерде созылып жатқан арқан үстінде бір бүйірмен динамикалық тепетеңдікті сақтап жүруге үйретуді жалғастыру. Бір қатарға қойылған заттар арасымен доптарды домалатып алып жүру

	«Ортеке» Мақсаты: Домалату. Өрмелеу. Допты бір қатарға қойылған заттар арасымен домалатуға үйретуді жалғастыру. Көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсуге үйрету **Математика негіздері** Заттар тобын салыстыру және сана**«Біреу және көп» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** «Біреу және көп» ұғымын ажырата алуға үйрету. Тәрбиеші балалардан заттардың арасынан бір және көп заттарды табуды өтінеді. Мысалы: сағат біреу-ойыншық көп; тақта біреу-парта көп; бір аквариум-көп гүл.Үшбұрыш үйшікке кіріп, жарықты жағып, сонда тұра бастады. Бір уақытта біреу есікті қағады. Үшбұрыш: «Бұл кім?» деп сұрайды. Шаршы көрінеді. Балалар оны атайды, егер балалар атын атауға қиналса, тәрбиеші өзі атайды.	Заманауи балаларға тапсырма: мобильді телефон туралы әңгімеге тарту: телефон пайдасы,зияны, білетін маркалары жайлы сөйлеуін бекіту,сұраққа толық жауап беруге баулу. **«Шаңсорғыш ойыны».** Балалардың біреуі шаңсорғыш қалғандары шаң боп жан жаққа жүгіріп жерге қонады. Шаңсорғыш оларды жинап шығарады. Оның қолы кимге тиеді. Олар жайлап орнынан тұрады. **Музыка** Ырғақты би қимылдары **Музыкалық-ырғақты қимыл: Лентамен жаттығу.** 1.Қолды екі жаққа жайып жоғары көтеру, қайта түсіру. 2.Қолды жоғары көтеріп денені оңға , солға иілту. 3.Лентаны жоғары көтеріп орындарында тұрып айналу. **Ойын**: Көңілді күн мен бұлт суреттері бейнеленген карточкалар		екенін сұрайды, балалар қайталайды. Әрбір жыл мезгілінде 3 айдан бар екенін айтып, көктем айларын атайды. Үлестірмелі материалдармен жұмыс. - Бүгін жыл атасы бізбен көктем туралы әңгімелескісі келеді. Олбізгежасыл карточкаәкеліпті. - Не үшінжасыл карточка әкелді? Әрбіркарточкадакеректі сандықоюғаарналған көктем айларынасәйкескелетін тор көз бар. Тәрбиешіайдыатайды, балаларкеректіцифрды бос орынғақояды. Оданкейінтәрбиешіцифрдыатайды, ал балаларайдыатайды.**Сөздік ойыны** Тәрбиеші жыл мезгілдері туралы сөйлемді таңдайды. Ол сөйлемді бастайды, балалар аяқтайды. Күзде жаңбыр жауады, ал қыста...(қар жауады). Көктемде ағаштар бүршік жарады, ал күзде...(жапырақтар түседі). **Сөйлеуді дамыту**	дағдыларын бекіту. **«Түйіншек»** Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. шеңбер ортасына бір ұшы үлкен түйіншек болып түйілген ұзын арқан ұстаған жүргізуші шығады . «Жай тұрмай, аяғыңды жоғары көтер!» – деп ескертіп, ол арқанды біртіндеп бүкіл ұзындығымен айналдыра бастайды. Арқан жерге параллель айнала бастаған кезде ойыншылар оны аяқтарына тигізбей секіре бастайды. Аяғына арқан тиген ойыншы шеңберден шығады. Ол жазалануы керек. Ойыншылардың талабы бойынша ол билеуі, ән айтуы немесе басқа бір тапсырма орындауы керек. Осыдан кейін оның қолына арқан ұстатылып, ол жүргізушінің орнына тұрады. Осылай ойын жалғасады. **Қоршаған орта** Арнайы көлік түрлері. Жұмбақ Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ: Май жейді, Су ішеді. Бұл не екен балалар? (Машина) Аспанда

	Бәрі бірге оның бұрыштарын санайды, барлық қабырғаларының бірдей екендігін атап өтеді. **Сөйлеуді дамыту** Шығарманы әңгімелеп беру**Мақсаты** : Мамандықтармен таныстыру –Өз ата-аналарың қандай жұмыс жасайды? - -Қандай мамандық иесі? - Білесіңдер ме? М.Хакімжанова. «Кім немен ойнайды?» өлеңі Теңізші болатын бала, Бұлақпен ойнайды .Емші болатын бала, Сынаппен ойнайды. Батыр болатын бала, Қынаппен ойнайды. Жарықты жағатын бала, Шырақпен ойнайды. Шопан болатын бала, Диқан болатын бала, Топырақпен ойнайды. Ғалым болатын бала, Кітаппен ойнайды. Балаларға өлеңді екінші рет оқығанда, өлең жолдарында кездесетін мамандақтарды саусақтарымен санап	таратылады. Балалар екі түрлі шығарманы тыңдап,әуен сипатына сәйкес суретті көрсетеді. **Музыкалық-ырғақты қимыл**: Яғни оңға, солға бұлғауға болады. Әннің шумағын үйреніп болған соң жалаушалармен жаттығу жасату. **Мүсіндеу** Сюжетті композицияларды құру **.** Тақырыбы: **«Қоян көжектерімен»** Мақсаты: балаларды қоянның тыныс-тіршілігімен таныстыру, қоянның үй жануарына жататынын түсіндіру. І топ. «Қояндар» тобы оң жаққа, ІІ топ. «Көжектер» тобы сол жаққа отырады. Ақ түсті ермексаздан І топ үлкендеу, ал ІІ топ кішірек етіп үзіп алақанымен домалақтайды. Бұл – қоянның басы, ал көжектің басы қоянның басынан кішірек болады. **«Сөз ойла, тез ойла»**дидактикалық ойыны. Ойынның		Сөздерді байланыстырып сөйлеу Дидактикалық ойын: **«Кімге не керек?»** Ойын шарты: Әртүрлі мамандық иелеріне қандай құрал қажет, жапсырмалар орнын тауып жабыстырады. Тәрбиеші балалардан «Кім болам?» деген тақырыпта шағын әңгіме құрауларын сұрайды. Дидактикалық ойын: **«Бір сөзбен ата».** Ойын шарты: Сұраққа жедел жауап беру көзделеді. Тәрбиеші көп сөз айтады да, қолындағы добын кез келген балаға лақтырады. Допты қағып алған бала, сол айтылған көп сөздердің бір сөзбен қалай аталатындығын айтып допты кері педагогке лақтырады. – Өрік, шие, алмұрт – .. – Түлкі, қоян, қасқыр – .. – Шай, май, тұз – ... – Бет, мұрын, аяқ – ... – Қауын, қарбыз, сәбіз – ... **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Қазақстан-көп ұлтты мемлекет,ұлттар	жүзеді, Қанатын қақпайды. Жерде де жүреді, Бауырлап жатпайды. (Ұшақ) Үтікке міндім, Мұхитта жүздім. (Кеме) **«Топтастыру»** ойыны 1 топ –Жер көлігі тобы 2 топ - Әуе көлігі тобы 3топ - Су көлігі тобы. Сурет бойынша тапсырма арқылы топтастыру. П\ж: **«Қандай көлік жоқ?»** ойыны Шапрты:Үстел үстіне түрлі көліктер ойыншығы қойылады балалар көздерін жұмады .Көздерін ашқанда қай көлік жоқ екенін анықтау керек. **Көркем әдебиет** «Достық мерекесі» С. Оспановтың өлеңін мәнерлеп айту. **Тақырыбы: « Достық» мерекесі** Мақсаты: Балаларға 1 – мамыр Қазақстан халықтар бірлігі күні мерекесі екенін жеткізу. Ынтымақтыққа, достыққа, өз Отанын сүюге, қорғауға, көп ұлтты халқымыздың тыныштығы мен бірлігін нығайтуға ат салысатын азамат болуға тәрбиелеу. **Дидактикалық ойын:**

	отыруды тапсырады. **Қазақ тілі** Киіз үй жабдықтары,ұлттық бұйымдар **Тәрбиеші:** Балалардан киіз үй туралы кім тақпақтар біледі жатқа айтады. 1 – бала: Қабырғасы тор көз, Төбесінде зор көз. (Кереге, Шаңырақ) 2 – бала: Тұмсығын тесіп. Жүннен бұйда есіп Қазыққа байлады. (Уық) 3 – бала: Төбедегі көзінен. Күн сәулесі түседі. Бұрышы жоқ төрінен. Самал еркін еседі. (Киіз үй) 4 – бала: Жетпіс екі найзасы. Біріктіріп тұрады. (Шаңырақ) **«Суреттен тап»-ойыны**. Киіз үйдің заттарын табу. : Дидактикалық ойын **«Киіз үй»** ойнатылады. Көтеріліп шаңырақ (қолдарын жоғары көтереді) Уықтары шаншылып (қолдарын жоғары көтереді) Керегелер керіліп (алақандарын ашады) Өрім дей болып өрілер (қолдарын белге	шарты: бастаушы бір сөз айтады, балалар жалғасын тез ойлап табуы керек. Мен әншімін... (ән айтамын). Мен дәрігермін...(адамдарды емдеймін). Мен ғарышкермін... (ғарышқа ұшамын). Мен мұғаліммін...(балаларды оқытамын). **Сауат ашу негіздері** Буынды сызба түрінде көрсетіп үйренеміз. **«Буынға бөл»** дидактикалық жаттығуы Балалар сөздерді буынға бөледі, неше буын бар екенін айтады. Буынға бөлуге болатын сөздер: күй-ші, би-ші, пы-сық, кі-ші, ә-кім, а-қын, ма-ман. **Жұмбақтар** Кір қоқысты сүймейді, Сыртқа қуып сүйрейді. (Сы-пыр-ғыш) Жіп-жіңішке денесі, Ортасында шегесі. (Қа-рын-даш) Екі аяқты бірізді, Адам мініп жүргізді. (Ве-ло-си-пед) **Тіл ұстарту**		достығы.**Дидактикалық ойын «Жалғастыру».** Біздің Отанымыз – Қазақстан. Біздің Отанымыз – ... . Қазақстан – көпұлтты республика. Қазақстан республика. Қазақстан халқы тату тұрады. Қазақстан халқы тұрады. Қазақстан – біздің ортақ үйіміз. Қазақстан – біздің үйіміз. **“Не үшін қажет?” ойыны**. Шарты: Мақта неге қажет? Көмір неге қажет?, Күріш не үшін керек? Мұнай не үшін керек? Мал не үшін керек? т.б. Қызылордада – күріш, Қарағандыда – көмір, Шымкентте – мақта Қостанайда – бидай, Алматыда – апорт алма, Өскеменде – мал шаруашылығы, Атырауда – мұнай т.б. **Дыбыстық жаттығу** Та- та- та- та ектім мақта, бидай, арпа. Мір- мір- мір жақтым көмір Ал- ал-ал – жайлауда көп мал **Музыка** Қазақ халқының таныс үздік әндері. **«Музыкалық сағат»** Ойын материалы: Қатты	**«Қай ұлттың бас киімі?»** Ойын шарты: Көрсетілген әр ұлт өкілдерінің суреттерінің бас киімін тауып кигізу. Достық, ынтымақ туралы **мақал – мәтелдер:** Ырыс алды – ынтымақ. Бірлік болмай, тірлік болмас. Ұрыс, ырысты қашырар Ынтымақ, халықты асырар.**"Тілегіміз - бейбіт күн".** Тілегіміз — бейбіт күн. Сары, ақпыз, қарамыз, Бәріміз де баламыз. Бір қалада тұрамыз, Бір мектепке барамыз. Ақ, қара деп бөлмейміз, Бір жыл туған төлдейміз. Туысқанбыз, татумыз, Биіктерге өрлейміз. **Сауат ашу негіздері** Сөзге дыбыстық талдау **«Артығын тап» ойыны** 1. Ара, өрмекші, маса, көбелек,аю. (аю) 2. Тауық, әтеш, үйрек, қаз, сауысқан. (сауысқан) 3. Мысық, түлкі, аю, қасқыр. (мысық) 4. Колғап, көйлек, шалбар, етік. (көйлек) 5. Май, шай, нан, қант, қасық. (қасық). **Артық сөзге** дыбыстық

	қояды) Бәріміз бірге жүрсек айналып, киіз үй болып көрінер.	Ба-ба-ба, Бақылдайды бақа. Оп-оп-оп, Балалар ойнады доп. Жау-жау-жау, Желбіреп тұр жалау. Ой-ой-ой, Қорада тұр қой		картоннан істелінген сағат. Ойын барысы: Музыкалық жетекші балаларға таныс әннің әуенін ойнайды және әуенді тыңдап болғаннан кейін балаларға қай әннің орындалғанын сағат тілімен көрсетуді ұсынады. «Жасыл шырша», «Биші болам өскенде», «Біз бақытты баламыз», «Домбыра сазы», «Аяз ата», «Жаңбыр» «Сылдырмақ». Әннің басын тыңдағаннан кейін бір бала шығады да тыңдалған әуенге сәйкес келетін картинаны сағаттың тілімен көрсетеді. Ойынсағаттағысуреттер діайналыпкелгеншежалғасады.	талдау жасау. **Дыбыстармен жаттығулар**. Дидактикалық ойын **«Дұрыс көрсет»** Тәрбиеші балаларға дыбыстарды айтады, балалар алдарындағы қызыл, көк түсті белгілерді көрсету арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратады. Мысалы: й, ц, к, е, н, г, ш, щ, з... **Дыбыстық талдау**: «Қол» сөзіне дыбыстық талдау. «Қол» сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар. Қ – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. О – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз. Л – үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыр	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстарын жүргізу,сақтық шараларын ескерту.	.	Әңгіме жүргізу. Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту	Ойын жаттығу: «Кім дұрыс киінеді» Мақсаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу
Серуен	**Дүйсенбі** - өлі табиғатты (жауын-шашындар,ауа райы,жел,бұлтты,ала бұлтты) бақылау. **Күнді бақылау** Мақсаты: Күннің көзі	**Сейсенбі** - тірі табиғатты (өсімдіктер дүниесінің; ағаштардың, бұталардың,шөптердің жай-күйі) бақылау; **Бақта өсетін**		**Бейсенбі** -жылдың осы мезгіліндегі адамдардың еңбегін бақылау. **Саябаққа саяхат**. Саябақтағы тазалаушы жұмысын бақылау, бағалау. Көктем	**Жұма** -тірі және өлі табиғатты кешенді бақылау. Көктем мезгіліндегі аңдардың тіршілігін бақылау. Балаларға сурет арқылы (аю, кірпі,

	жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру; күннің қозғалысымен шығуын қадағалауды жалғастыру, күннің ұзаруымен жылынуын белгілеу күн ұзын, күннің көзі ұзақ тұрады, жоғары көтерілсе ыстық болып, онан сайын ысиды, **Қимылды ойын «Кілттер»** Кеңістікті бағдарлап жылдам әрекет жасауға үйрету. Бастаушы шеңбер бойымен жүріп, кілт кімде деп сұрайды. Балалар жауап беріп орындарын ауыстырады. Бастаушы бос шеңберді жылдам алып қою керек. Шеңберсіз бос қалған бала бастаушы орнына болады. Балалардыңойынғадегенқызығушылығынарттыру.	**ағаштардың гүлденуін бақылау.** Ағаштарды түсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалық талғам мен сезімді тәрбиелеу.Қимылды ойын**«Секіргіш бақалар»**Керілген сымнан секіре білуді жалғастыру.(Тәрбиеші жіптің бір ұшын ұстап,жерге айналдыра дөңгелетеді,ал шеңберде тұрған балалар секіру керек).Балалардың физиологиялық ұйымшылдық,төзімділік қасиеттерін дамыту.		мезгіліндегі ағаштардың әдемілігін сезіну, өзгерісін анықтау. Үлескедегі еңбек: Саябақтағы зат қалдықтарын жинап, бір жерге жинастыру. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұқыптылыққа баулу, айналаны таза ұстауға үйрету. **Қимылды ойын: «Жалмауыз кемпір мен балалар».** Мақсаты: Тапқырлыққа, жылдамдыққа бірлесіп ойнауға үйрету.	тиіннің қалай оянатыны туралы әңгімелеу.) Үлескедегі еңбек: Күректі қалай пайдалану керек екені түсіндіріледі. Үлкен адамдар еңбегін бағалау. **Жеке жұмыс**: Ойша жұмбақтар құрату. Күн, бұлт, су, көктем, құстар туралы. Жан жақты болуға үйрету. **Қимылды ойын: «Тақия тастамақ».** Қимыл – іс әрекетін дамыту, аңғарымпаздылыққа, ептілікке тәрбиелеу.
Серуеннен оралу,ойындар	**Ойын- жаттығу** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тазалықты сақтаймыз. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы:**	**«Жақсы болу өзіңнен»** Өлең жолдарын түсіндіру. Жақсы болу өзіңнен. Жаман болу өзіңнен. Өзіңді өзің ая да, Өзің үйрен өзіңнен.		**Жұмбақ жасыру.** Қарбырғасы төртбұрыш, Үш бұрыштан шатыры Зәулім сарай білсеңіз Паналайсыз кірсеңіз (Үй)	**Өз беттерінше жұмыс жасау.** Геометриялық пішіндерді сала отырып, жатын төсек құрылысын салу.

	салауатты өмір салтын ұстану.	Жақсылық көрсең біреуден, Мен қандаймын деп ойла . Өзіңді өзің қолыңа ал. Өзіңсің – ақыл айнасы, Тиеді саған мәні бар. «Өзіңді тану пайдасы» Жақынды, досты аяла.			
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жұмыс:** Құмырсқаның суретін салу. Суретке деген қызығушылығын арттыру, (Ә.Омар, Ақниет)	**«Ойыншықтар»** Іші толған бөлменің, Ойыншығым мол менің. Босқа тізіп қоймайық, Келе ғой, дос ойнайық. Тақпақ жаттату арқылы тілін дамыту. (Нұршуақ,Расул)		**«Өзім және отбасым»** Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы әңгімелесу. Тілдік дағдысын байыту. (Наргиз, Томирис)	Жеке жұмыс: Сан таңбаларын қайталау.
Балалардың үйге қайтуы	Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.	Ата-аналарменбаланыңынтасы, қызығушылықтарытуралыәңгімелесу		**Ата-аналарға арналған кеңес:**Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	**Ата-аналарға арналған кеңес:** «Балаңызбен демалысты қалай өткізесіз?» сұрақ-жауап.

Тәрбиеші:М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдықова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 06-07-08-09-10 мамыр

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Ғажайып жұлдызша»** Балалар қол ұстасып, шеңберге тұрады. Тәрбиеші үлкен «ғажайып жұлдызшаны» көрсетіп, оны бір-біріне беру арқылы балалардың амандасуын ұсынады. Тәрбиеші танысуды өзінен бастайды.Әр бала өз есімдерің жағымды көңіл-күймен қайталайды.	**07-05-2024 ж мереке-демалыс**	**«Тілек шоғы»** Тәрбиеші ғажайып гүлдер қалашығына саяхат жасайтынын хабарлап,балаларға әдемі раушан гүлдерін үлестіріп береді. Балалар гүлдің жұпар иісі,түсі,құрылысы (сабағы,күлтешелері) туралы әңгімелейді. Тәрбиеші қолындағы гүлді жанында тұрған балаға есімің атап,жылы сөз айтып ұсынады.Бала тәрбиешінің ұсынған гүлдің өзінң гүлімен бірге тілек айта отырып,келесі балаға береді.	**09-05-2024ж мереке-демалыс**	**Жылулық шеңбері** Балар өздеріне ұнаған ағашқа тағы да жаңындағы, оны құшақтап 1-2 минут көздерін жұмып, «табиғат әуенін» тыңдап тұрады.Үлкендермен бірге табиғатқа ризашылықтарын білдіреді. Жылу берген Күнің үшін рахмет! Өсім берген Суың үшін рахмет! Тіршілік берген Жерің үшін рахмет! **Ұлттық құндылық күні: «Нағашы,жиен,бөле»** Мақсаты: Нағашы,жиен,бөле сөздерін тереңірек ұғындыру.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Тәрбие аптасы.** Сұрақ –жауап: « Бала тәрбиесіне қатысты қазаққа тән қандай қасиеттерді дұрыс деп санайсыз?»		Бала тәрбиесі үшін отбасы жауапкершілігі басым ба, әлде мектептің жауапкершілігі басым ба?		Баланы еркін тәрбиелеген дұрыс па,қатаң тәрбиелеген дұрыс па?
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**«Менің отбасым»** **Мақсаты:** Туыстық қарым-қатынасты («сіңлі», «жеңге», «жезде», «нағашы»,		**«Ертегіде қонақта»** **Мақсаты:**Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып,		**Қазақ – тілі** **«Тіл ұстарту»** **Мақсаты:**Үлгі бойынша жай,жайылма сөйлемдер құрай білуге үйрету.

әрекеттер)	«жиен»,«бөле») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір- біріне арақатынасын беру. Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. **(қазақ тілі- сурет салу)**		ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру; еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. Ермексаздан әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндету. **(көркем әдебиет-мүсіндеу)**		Мысалы, Ата мен әже, ана да, Алма мен алмұрттереді, АуырғаАрман бала да, Арбаментасыпбереді
Жаттығулар кешені	«Құмырсқалар соқпақпен келеді». Шеңбер бойымен тізбектеле бағытты өзгертіп жүру және жүгіру.	.	Тізбектен шықпай қозғалыста қимылдарын үйлестіріп жүруге, жүгіруге тырысады. Заттарарасымен (томаршалар) жәнезаттардыаттапжүружәнежүгіру.		Адымдап алға қарай жүру, қадамды алмастыра жүру, жүру мен жүгіруді қайталап кезектестіру.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Оюлы сырмақ»**<u>Мақсаты:</u> <u>.</u> Ұлттық тұтынатын бұйымдар жайындағы түсініктерін жетілдіру. Текеметтен сырмақтың		**«Күн шыққанда» Мақсаты:** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен	.	**Ойын: «Асық ату»** Мақсаты:қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға,ұлттық ойындарғадеген

	айырмашылығы неде екенің байқап, ерекшелігін білуді үйрету. Қолөнер шеберлерінің еңбегін, туған халқының мәдени мұрасымен сәндік қолданбалы өнерінің түрлерімен таныстыру. **Барысы**: Қиылған дайын өрнектерден құрылым жасауға бағыттайды. Балалардың түсіндіруден кейін өзбетінше әрекет етуіне басшылық жасайды. Кейбір қиындыққа кездесіп, іс-әрекетке белсенді кірісе алмай отырған балаларға ғана өзінің қолындағы шағын мольбертке қойып орындалу жолын түсіндіреді. Қарапайымэлементтер діөздеріқиып, толықтыруғажетелепү йретукерек.		құбылыстардың атауларымен кеңейту, қоршаған ортадағы заттар мен табиғат құбылыстарын атау дағдыларын қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту-коммуникативтік дағдыларды дамыту)**		қызығушылыққа баулу, ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздік шараларын сақтай білуге тәрбиелеу. Кіріспе. Жалпы дамыту жаттығулары: Б.қ: тура солай, ішімен,қолдары иек астында.1-6-аяқтарын жинау,ойнату 7-8 б.қ. Бастарын бұрып, қарау, 5-6 рет қайталау.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Сомакат тебу Шарты: Самокатпен жүріп кедергілердің арасынан өтіп жарысу **«Кім баяу?» Ойын мазмұны:** Балалар тәрбиешімен бірге жүгіріп келе жатыр.	**Қоршаған ортамен таныстыру** **Музыка** **Сауат ашу негіздері** **Сурет салу**	**Көркем әдебиет** Диалогтік сөйлеу **"Сөйлемді аяқта"Мақсаты:** Ест е сақтау және ойлау қабілеттерін дамыту.Диалогпен сөйлеуді бекіту. **Мысалы:** Тәрбиеші	**Математика негіздері** **Сөйлеуді дамыту** **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** **Музыка**	**Дене шынықтыру** Шеңбер бойымен велосипед тебу **«Кім жылдам»**Мақсаты: Велосипед тебу(далада) Қос қолмен допты жоғары лақтыруды үйретуді жалғастыру. Шеңбер бойымен және тура жолмен

	Күтпеген жерден тәрбиеші: « Ал кәне көрелік» .Сендердің іштеріңнен кім өте баяу, аяқтың ұшымен жүре алады. Міне былай-дейді. Балалар аяқтарының ұшын көтеріп, мүмкіндігінше жай жүруге тырысады. Олар сол жүріп келе жатқан бағытта жүруді жалғастыра береді. Содан кейін тәрбиеші білдірмей бір жаққа қарай шегініп: « Ал енді бәрің де маған қарай жүгіріңдер»,-дейді. Балалар тәрбиеші апайға жүгіреді. Тәрбиеші кімнің жақсы орындағанын айтып мадақтайды **Математика негіздері** Таразы . **Логикалық тапсырмалар:** 1.Қолымда бес алма,табақта үш алма қосқанда Барлығын болады неше алма? Жауабы: Сегіз алма. 2. Ағаш басында 2 балық отыр еді,оларға тағы 2 балық ұшып келді.Барлығы неше балық болды?		өлеңнің сөйлемін оқиды, балалар жалғасын табады. Мен барамын ....(бақшаға) Апайымның.........(қасына Ойнаймын мен........(бақшада) Ұйықтаймын .... (бақшада) Қайтамын үйге........(баптай) Жан әжем екеуміз ....(асықпай**)** **Дидактикалық ойын «Көңілді доп»Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілеттерін, сөйлеу мәдениетін одан ары қарай жетілдіру. Сөзден байланыстырып сөйлем құрастыруға үйрету. **Шарты:** Тәрбиеші допты лақтырады, допты ұстап алған бала маманның іс-әркетін айтады Дәрігер ---емдейді Аспасшы—пісіреді Шаштаразшы- қиады Тігінші- тігеді Құрылысшы- үй салады **Математика негіздері** Өлшеу **«Дүкен» ойыны**	.	қос дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылуға үйрету**.** **«Велосипед тебу».** Ойынның шарты: Әр қатысушы балаларға бір велосипедтен беріледі. Олар кезекпен велосипедке отырып, мәрені айналып қайтады. Топ басшысы балаларды велосипедке отырғызып, жіберіп тұрады. «**Аттар»** **Мақсаты:** балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. **шарты:**Балалар екі бірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады, басқалары – шабарман болады. /Шабарманның қолында - ауыздық/. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұнда аттар тұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: «Шабармандар, тұрыңдар, тезірек аттарды дайындаңдар!»- дегенде шабармандараттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп, өздерінің орындарына барады. «Шабармандар, аттарыңды

	Жауабы: Балықтар ағашта отырмайды және ұшпайды. 3. Қызыл телпек әжесіне 5 тәтті нан,және 3 самса әкелді. Қызыл телпектің тәтті наны нешеге артық? Жауабы: 2 тәтті нанға артық. 4.Үш алманы бақтағы Кірпі алып жинады, Ең әдемі біреуін Ақ тиінге сыйлады. Ыдыстағы алманың Санап көрші қалғанын? Жауабы: Төртеу. **«Қай қолымда көп?» ойыны**. Мақсаты: Заттардың екі жиынтығын салыстыра білуге үйрету. Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді,оның әрқайсысы алма-кезек тәрбиешінің үстеліне өз өкілін жібереді.Бір бала қолын артқа ұстайды. Алдымен тәрбиешінің одан соң балалардың бірі оның қолына текше, түйме әр түрлі ұсақ нәрселерді ұстатады. Бірақ ,ол бір қолда көп,екіншісінде аз болуы керек. Бала		Ойнышық таразысына дүкенші бала сатып алушының сұраған нәрсесін өлшеп беріп тұрады. Сатушы баланың дүкеншілер киетін бас киімі болу керек. Ойынның барасында сусымалы зат пен сұйық заттын өлшену айырмасына жаттығады, демек, сұйық заттар белгілі көлемдегі ыдыспен өлшенеді, сусымалы заттар таразыға салынып өлшенеді. **Ойынның мақсаты** – сұйық затпен сусымалы заттын қалай өлшенетінін балаларға үйретіп, жаттықтыру. **«Не ауырлау** Мақсаты: салмақ туралы білу, екі затты салыстыра алуға үйрету, өз ойын дәлелдеу дағдысын қалыптастыру. Құрал-жабдықтар: үлестірмелі қағаздар Ойын барысы: балалар үлестірмелі қағазда берілген заттардың қайсысы ауырлау, қайсысы жеғңлдеу екенңн анықтайды. Мысалы:		ұстаңдар»,- дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. «Аттарыңды ат қораға апарыңдар»,- дегенде апарады. **Қоршаған орта** Байланыс құралдары Ұстап қалсам, сөйлеп кетеді. (Телефон) Жазуы бар ақ парақ қанат қақты,Жеткізеді әлемдегі жаңалықты Әлемде болып жатқан оқиғаларды қалай білеміз? – Ақпараттық құралдар арқылы. Олар: теледидар, радио, газет, ғаламтор. **Қауіпсіздік ережесі:**(теледидар,ұялы телефон,компьютеріқолданғанда жақыннан көруге болмайды, көздің көру қабілетін нашарлатады). **«Хат тасушы»** өлеңі Ол жатқа біледі қаланы, Бар көше, бар үйге барады. Біздің де пәтерді табады, Күнде кеп есікті қағады. **«Телефон»** Әй, телефон, телефон, Апам келіп бұраса, Кім керегін сұраса, Тез шақырып келесің, Айтқанына көнесің. Әй, телефон, телефон, Көкем келіп бұраса, Кім керегін сұраса, Тез шақырып келесің, Айтқанына көнесің.

	алдымен көз мөлшерімен нәрсенің қолында көп екенін анықтау.Қай қатарда көп, қай қатарда аз екенін салыстыру керек. **Сөйлеуді дамыту** Диалог **«Телефон» ойыныОйынның шарты**: Мысалы,А дыбысын өтетін болсақ,екі бала шығып А дыбысынан келетін сұраққа жауап айтады.Мысалы: -Атың кім ? -Арман -Қай қалада тұрасың ? -Ақтөбеде -Бізге немен келдің ? -Автобуспен -Досыңа не сатып алдың? -Алмұрт -Қалаға немен кетесің? -Автобуспен. **«Әңгіме ойлаймыз»** **Мақсаты:** байланыстырып сөйлеу тілін, зейінін дамыту. **Шарты:** логопед сөйлемдерді оқып тұрады. Балалар, сөйлемнің арасына керекті сөздерді қойып отырады. Ол сөздер зат есім, етістік, сын, сан есімдер болады)		піл мен тышқан. **Дене шынықтыру** Тура жолмен велосипед тебу **«Аяғымызбен жер тебеміз »** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады.Тәрбиеші балалармен бірге текстi жай , тәптiштеп айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды iстеуге мүмкiндiк бередi.Аяқпенен тарсылдатып билеймiз Қолды соғып, басымызды иемiз Қолымызды түсiремiз Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар бiрiне-бiрi қол берiп, дөңгеленiп тұрады. Одан кейiн былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып Жүгiрейiк айналып Аз уақыт өткеннен кейiн тәрбиешi: « Тоқта»- дейдi.Бәрi тоқтайды. Одан кейiн ойын қайталанады.		**«Заттарды ата»** **Не үшін керек екенін дәлелдеп көр. Боя.** Суреттен тек байланыс құралдарын атап оларды бояту (телефон, факс, ұялы телефон, хат, компьютер, құттықтау хаттар). **Көркем әдебиет«Жеңіс күні»**Қ. Жұмағалиевтің өлеңін мәнерлеп, интонациямен жатқа айту.Кек қайтарып фашистен, Соғыс бітті **жеңіспен**. Жеңдік жауды күресте, Жасалсын той мереке! **Жеңістің** туы жалтылдап, Жығылмай мәңгі тұрады. Сол тумен өскен аршындап, Ерлердің бізбіз ұланы! **Жеңіс** деген жақсылықтың сыңары, Жігер менен құштарлықтың құралы. Күрескердің арманы мен ұраны, Қуаныш пен мерекенің бұлағы. Жауынгер біздің саңлақтар, Жауды жеңген солдаттар. Ардақты Отан – ел үшін, Бақытты туған жер үшін. Оқ борады **күні** – түн Жатты жерді от қарып. **Сауат ашу негіздері**Жіңішке дауысты дыбыстар Мақсаты: жіңішке дауысты дыбыстардың жасалу жолдарымен таныстыру.

	Мысалы,: ".... (Не?) босағада отырып мияулайды. Мысық алдында тұрған тәрелкедегі сүтті . . . . (не істеді?). Бақта жүрген мысық . . .(нені?) ұстап алды. Мысықтың жүні . . . (қандай?), тырнағы . . . (Қандай?). Мысық марғауларымен . . . (Қайда?) жатты. Марғаулар допты .. . . (қалай?) ойнады. **Қазақ тілі** Қазақстан -ортақ үйіміз**Тіл ұстарту жаттығулары**: Тан – тан – тан – Біздің Отан Қ-қ-қ, қазақ, Қазақстан Біздің Отанымыз – Қазақстан! Балалар, сендер біздің Елорламыз қай қала екенін білесіңдер ме? Балалар: Нұр –Сұлтан қаласы -балалар біздің мемлекетіміздің Президенті кім? Қасым – Жомарт Кемелұлы Тоқаев. - Балалар, Қазақстанның қандай қалаларын білесіңдер? Балалар: Шымкент, Қостанай, Қызылорда.. **Тақпақ жаттайық**		**Сауат ашу негіздері** Жуан дауысты дыбыстарМақсаты: жуан дауысты дыбыстардың жасалу жолымен таныстыру. «**Сұрақ-жауап**» әдісі арқылы қайталау. 1) Дыбыс деген не? 2) Қандай дыбыстарды дауысты дыбыстар деп атаймыз? 3) Дауысты дыбысты қалай белгілейді? 4) Дауысты дыбыстар қалай жасалады? **Артикуляциялық жаттығу жаса**у. «Күрекше» – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. «Ине» – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. Жуан дауысты дыбыстар: а, о, ы, ұ, у. Айнаны қолымызға алып жуан дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жуан дауысты дыбыстарды айтқанда тіл кейін шегініп, тіл үсті дөңестенеді екен.		Жіңішке дауысты дыбыстар: ә, ө, і, е, и, ү. Айнаны алып жіңішке дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда тіл ілгері созылады екен **«Кім көп сөз айтады?»** дидактикалық жаттығуы –Балалар, сендер жіңішке дауысты е, і, ө, и, ә, ү дыбыстарынан басталатын сөздерді ойлап айтуларың керек, әр дұрыс сөзге бір фишкадан беріледі. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпаз атанады. «Жіңішке дауысты дыбысты сөзден баста» ойын-жаттығуы Педагог қойған сұрақтарға балалар жіңішке дауысты дыбыстан басталатын сөздердермен жауап беру керек. 1 Сүйікті тағамың қандай? (Мысалы: ет, ірімшік т.б.) 2. Достарыңның аты кім? (Әмірхан, Ерасыл, Інжу, Инабат, Үміт).

	Астана арман қала Бағы бір жанған қала Тұрады ол жап – жас болып Мен үлкен болғанда да **Мақал – мәтел** Отан оттан да ыстық. Туған жер – алтын бесік Отан – елдің анасы. **Ойын: «Өз мемлекетінің туынды тап»** (үстел үстінде әр мемлекеттердін тулары суретте бейнеленген, балалар ішінен өз мемлекетінің туын табу керек)				
Серуенге дайындық	Балалардың өзін-өзі тануына жағдай жасау, қоршаған ортаға қызығушылықты дамыту;		Серуенге қызығушылықты ояту, балаларды біртіндеп киіндіру		Серуендеуге қызығушылық тудыру. Әр түрлі бағытта жеке жұмыс жүргізу.
Серуен	**Желді бақылау.** **Мақсаты:** Мамыр айындағы табиғатты бақылата отырып, болатын өзгерістермен таныстыру. Көктемгі желдің бағытын , жылылығын бақылатып түсіндіру. **(әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларды дамыту)** **Қимылды ойын:**		**Бақылау: Құстардың көктем мезгіліндегі іс-әрекетіне көңіл аудару.** **Мақсаты:**Құстар күнге жылынады, ұя салады, балапан басуға дайындалатыны туралы түсінік беру. Балаларды құстарға қамқорлық жасауға		**Аспанды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға аспанның әсемдігін көре білуді үйрету. Бұлттарды қадағалау арқылы оларды ажырата білу, ашық аспан , бұлтты , бұлттсыз күндер туралы білім беру. Табиғаттағы зат алмасу процестерін түсіндіру; жаңбыр жауады, су болады , ыстықтан буға айналады

	«Күн мен түн» Мақсаты:қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу **(ойын, қозғалыс әрекеті, дене шынықтыру**)**		тәрбиелеу.(**әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларды дамыту**) **Ойын: «Арқан тартыс»** Мақсаты: дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу,әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылықтарын ояту.		да аспанға ұшып , қайтадан бұлттар түзілітінін накты түсіндіру. (суреттерді қолдануға да болады) Табиғаттың сұлулығын көре білуге үйрету (**әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларды дамыту**) **Қимылды ойындар:** «Аюлар мен аралар» **Мақсаты:** балалардың шыдамдылығын, қимылдарын сөзбен үйлестіру, ептіліктерін дамыту; жүгіру, еңкею, шеңбер бойымен сал **(ойын, қозғалыс әрекеті, дене шынықтыру**)**
Серуеннен оралу,ойындар	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақыла		Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық шаралардың орындалуын бақылау		«Санамақ айту» Бөрік тіктім Он ойланып Тоғыз толғанып, Сегіз рет сызып, Жеті рет бұзып. Алты рет қарап, Бес рет санап, Төрт рет қадап. Үш тал үкі тағып, Екі қолым талып. Бір бөрік тіктім, Әзер деп біттім
Балалармен жеке жұмыс	Ясминді таныс ертегілерді сахналауға қатыстыру арқылы шеберлігін ашу. **(коммуникативтік**		Мұхаммадты заттарды қатарға реті, шамасы бойынша оң қолымен солдан оңға қарай қою		Әміреге қазақ халқының тұрмыстық заттарын атауды бекіту.. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды**

	дағдыларды дамыту)		тапсырмасын беру.. **(танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту)**		**қалыптастыру).**
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың бүгінгі жетістіктері туралы әңгімелесу		Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау		Балалардың сүйікті ертегілері туралы әңгімелесу.

Тәрбиеші:М.М.Мырзабек

Бекітемін __________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»

Балалардың жасы: <u>**5 жас**</u>

Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 13-14-15-16-17 мамыр

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Еркелету» жылулық шеңбері** Тәрбиеші балаларды ішкі және сыртқы шеңберге тұрғызады.Балалар отбасы мүшелері өздерін қалай еркелетіп айтатынын естаріңе түсіріп,бір-біріңе жылы сөздер сыйлайды. **Гимн айту.**	**«Достық шеңбері»** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші ортаға орындық қойып, кез-келген балаға отыруды ұсынады Тәрбиеші күлгін көзілдірікті киіп (күн сәулесінен қорғайтын әйнегі күлгін түсті көзілдірікті жарайды). Ол арқылы адамның ең жақсы қасиеттерін көруге болатынын айтады да,ортада отырған баланың жақсы қасиеттерін атайды. Балалар қалаулары бойынша бір-бірлерін мадақтайды. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: достарына адал,мейірімді болу.**	Балалар терезенің алдына жақындап отырып қолдарын,беттерін күн шуағының жылуынан жылытады. Амаңсын ба, Алтын күн! Амансың ба, достарым, сендерді көрсем қуанам! **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**	**«Сиқырлы айналу»** **«Мен және аспан»** Тәрбиеші балалардың назарын аспанның әдемілігіне назар аударады. Балалар аспандағы бұлттарды түрлі заттарға ұқсатып айтады: үлпілдек ақша бұлттарға, жауар бұлттай түнерген аспанға, мейірімді жылы күнге, ай мен жұлдыздарға, қарлығашқа, бозторғайға, шымшыққа, бүркітке, т.б. айналады. Тәрбиеші қарлығаштың балаларға жіберген сәлем хатын оқуға ұсыныс жасайды.	**«Ғажайып жылулық шынжыры»** Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, жылы күлкілерің сыйлайды.Тәрбиеші күлкінің маңызыңа тоқталады. Достығымыз берік боп, Бекітейік берік қол. Қуанышты шеңберге, Қандай жақсы қол берген! **Ұлттық құндылық күні: Ұлттық киімдер** Мақсаты: Ұлттық киімдердің атауларын үйрету.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Әңгіме**: Балаңыз Қандай жануарды жақсы көреді?	Балаңыздың хоббиі жайлы не білесіз?	Балаңыз қандай мультфильмді жақсы көреді?	Балаңыз сізге қандай көмек көрсетеді?	Жақсы көретін мерекесі қандай? Және қандай сыйлықты жақсы көреді?

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Әдемі мұнаралар»** **Мақсаты:** Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау **.(құрастыру, танымдық әрекет)**	**«Көліктерді ажырат»** **Мақсаты**: Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу.Балаларды суреттерді қаламмен бояуға үйрету. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу. **(қоршаған ортамен-таныстыру, сурет салу**	**«Мамандықтың бәрі жақсы»** **Мақсаты:** Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру.. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	**«Тура және кері сана»** **Мақсаты:** Сан, санау.10-ға дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Сөйлеу қарқынын өзгертуді ақырын, жылдам сөйлеуде үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. **(математика негіздері- сөйлеуді дамыту**	**«Ұшақты кім басқарады?»** **Мақсаты:** Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес жауап беруге бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру. **(қазақ тілі , сөйлеуді дамыту)** **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**
Жаттығулар кешені	**Ырғақты би**. Балаларға би қимылдарын музыка ырғағымен жасату. Өздерінетанысбилерді билету.	**«Тырналар ұшады»** Б.қ аяқ бірге 1) қолды жанға жайып оң аяққа тұрып сол аяқты артқа созу керек, 2) б.қ келу, 3-4) сол аяққа қайталау.	**.Жүру,** аяқ ұшымен, өкшемен жүру. Ирелеңдеп жүру. Жүгіру алға арқасымен қарап. «Тырнақанатынжаяды» Б.қаяқөкшесібірге	**«Тырналар су ішеді»** Б.қ аяқ алшақ иық белдеуінде 1) алға иіліп алақан соғу, 2) б.қ келу.	**Б.қ аяқ өкшесі** бірге, отырып тұру Б.қ аяқ өкшесі бірге Оң аяқты тезеге бүгіп секіру сол аяқты тезеге бүгіп секіру
Ұйымдастырылған іс-	**«Ретімен**	**«Үйдің есігін**	**«Мені қоршаған**	**«Не қайда**	**«Ғажайып жылулық**

әрекетке дайындық	**орналастыр»** **Мақсаты:** балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеуге баулу. Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Жол, көлік) **(математика негіздері- сурет салу)**	**жабайық»** Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажырата алу. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктін суреттері. Ойын барысы: қағаздан жасалған есіктері жоқ үйлерге сәйкесінше түсіне қарап есігін табу.	**әлем»** **Мақсаты**: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктерді кеңейту **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар-қоршаған орта)**	**орналасқан?»** Мақсаты: Кеңістікте бағдарлай алуға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: 1-ден 10-ға дейін сандар жазылған карточкалар, 7 түсті жолақтар , әртүрлі ұсақ заттар, жануарлар, көкөністер, жемістер т.б. Ойын барысы: Балаларға тапсырма беріледі. Қарбызды 3 қатар қызыл жолаққа орналастыр. Допты 4 қатар жасыл жолаққа орналастыр т.с.с. (**математика, құрастыру**)	**шынжыры»** Тәрбиеші үйге кіргенде сәлем берумен қатар бас киімдерін шешіп,қолына алғаны жөнінде екендігін естеріңе салады. Отырса егер қарсы алда,жасы үлкен қарт адам «Ассалаумағалейкум»-деп ұсынып, қос қолын ұлдар жасар өз жолын. Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап, жылы күлкілерің сыйлайды.Тәрбиеші күлкінің маңызыңа тоқталады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: әдеп нормаларын сақтау.**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Гимнастикалық скамейкада тепе-теңдікті сақтау Балалар жеке жеке гимнастикалық орындық үстімен тік жүріп, доға астынан еңбектеп өтеді және жаппай бір қатармен жүріп орындайды. **Қимылды ойын:** **«Аққұтан мен бақалар»** Бір бала аққұтан болады қалған балалар бақалар болады.	**Қоршаған ортамен** Жол қозғалыс ережелері **сұрақ**: 1.Жүргізуші деген кім? (Көлік жүргізетін адам) 2 - сұрақ: Автобус тоқтайтын орын? (аялдама) 3 - сұрақ: Бағдаршамның қай көзі біздің досымыз? (жасыл) 4-сұрақ: Бағдаршам жоқ жерден қалай өтеміз ?(әуелі сол жаққа,көшенің	**Көркем әдебиет** Сюжеттің бірізділігін сақтай отырып әңгімелеу **Н. Қадырбаевтың «Ауылда»** әңгімесімен таныстыру. - Бейбарыс пен Шолпан жазғы демалыстарын қайда өткізді?- Бейбарыс кімнің қасында болды? - Атасымен бірге не істеді?	**Математика негіздері** Пазлдар жинау **«Сиқырлы таяқшалар»** 1 Балаларды (5 - 7) (7 - 9) таяқшаларды пайдалана отырып, геометриялық пішіндер құрастырып үйрету. Жалғастыра құрастырған ж/е екі таяқша қосып өзгертуге үйрету. Санау дағдыларын қалыптастыра отырып балаларды ұқыптылыққа	**Дене шынықтыру** Жылдамдыққа (20 метр) жүгіру **«Құтқар!»** ойыны. Балалар шеңбер құрып, ортаға қарап тұрады. Ойын алдында таңдалған екі ойыншы шеңберден шығып, жүгіреді: біреуі қашады, екіншісі қуады. Қашып бара жатқан бала шеңберде тұрған басқа ойыншылардың арқасына тығылып, «Құтқар!» деп айтып құтыла алады. Құтқарушы ойыншы шеңберден шығып қашады, ал құтқарылған

	Бақалар белгіленген жерде шеңбер ішінде яғни көлшікте жүреді, нұсқаушының белгісі бойынша ағаш басындағы аққұтан бақаларды ұстап алып кетеді. Солай ойын бірнеше рет қайталанады және кейіпкерлер ауысып отырады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру.** **Математика негіздері** Геометриялық фигураларға ұқсас заттар. **«Дәл осындай пішінді тап»** Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. Ойынның мазмұны: алдарындағы сиқырлы құлыпты ашуды ұсыну. Құлыптың кілттері де сиқырлы, геометриялық пішіндерден құралған	ортасына келгенде оң жаққа қараймыз) 5-сұрақ: Ал бағдаршам туралы қандай тақпақ білесіңдер? Көреген дәу қырағы Көшемізде тұрады Оның аты бағдаршам Жол сілтейді әрқашан Ол бергенде команда Бағынамыз әмәнда **Жұмбақтар:** 1 - жұмбақ: Көзін ашып жұмады. Бағыт сілтеп тұрады. (Бағдаршам) 2 - жұмбақ: Ала таяқ ұстаған, Жол тәртібін нұсқаған. Өміріңді күзеткен, Ысқырығы күшті адам. (Автоинспекция қызметкері) 3 - жұмбақ: Арқаным бар тым ұзын, Ала алмайсың бір үзім.(Жол) **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Музыка** **Ән айту,вокальдық естуді үйлестіру**. **Музыкалық сәлемдесу**. Жеңіл	- Шолпан кімнің қасында болды?- әжесі екеуі не істеді? - Бейбарыс көрші балалармен қайда барды?- Шолпан әжесі екеуі қайда барды? - Шолпанның әжесі тамақты қалай пісіреді? - Шолпан қайда кетті? - Бейбарыс ше? **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Дидактикалық ойын:** **«Айырмашылығын тап».** Ойын шарты: Қаланың және ауылдың суреттері берілген. Балалар суреттерге қарап, қала мен ауылдың айырмашылығын табады **Дидактикалық ойын«Интервью»** Мақсаты: Балаларды "Менің қалам" атты байланыстыра	тәрбиелеу, ойлау қабілеттерін дамыту. **«Жалғастырып сал»** (логикалық ойындар) 1 Балаларға берілген әртүрлі көлемді дөңгелектерді, үшбұрышты сопақшаларды жалғастырып салуға үйрету. Не салғанын, неге ұқсайтынын айтқызып үйрету. Шытырман ойындарды ойнауға үйрету. Балаларды табандылыққа логикалық ойлау қабілеттерін арттыру **Сөйлеуді дамыту** **Шағын әңгімелер** **Тақырыбы: Жаздың кезі көңілді**Мақсаты: Баланың тілдік бейімділігін дамыту. – Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргенімізді айта отырайық. – Қарандаршы, табиғат қандай сұлу болып, құлпырып кеткен. – Қазір қандай мезгіл? – Ендеше, «жаз» сөзіне дыбыстық талдау жасайық. – Өте жақсы, балалар. – Балалар, біздің пойыз ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтады.	бала оның орнына тұрады. Егер ойыншы басқа орынға тұрып үлгермесе, оны ұстап алады. Ойын жалғасқан кезде балалардың басқа жұбы таңдалады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай»** (3 рет). Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстап, шеңбер бойында тұрады. Ортада ұстаушыжүргізуші тұрады. балалар төмендегі сөздерді айтып, шеңбер бойымен жүреді: «Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санаңдар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» Осыдан кейін зал ішіне тым-тырақай қашады. Ұстаушы балаларды қуып, ұстауға тырысады. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Қоршаған ортаЖол белгілері** Қызыл шамы жанғанда Қадам баспа бір адым. Бұл тоқтаудың белгісі, Сары көзін жаққанда, Өтемін деп мақтанба. Бұл дайындық белгісі, Кідіре тұр аттанба. Төксе жасыл шырағын, Қауіптенбе шырағым. «Жолың ашық, өте бер»

	екенін айту. Әр бала құлыпқа сай келетін кілтті алып, құлыпты ашады. **«Зат неге ұқсайды?» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. 1-нұсқа. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. 2-нұсқа. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **Сөйлеуді дамыту Монолог «Менің досым»** Апасы Ырысбектің	әуенді бубен аспабында ойнап, балаларға кезекпен ырғақты сезіне орындауды ұсыну. Дауыс жаттығулары: «Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді дауыс ырғағымен қол қимылдары арқылы жоғары, төмен көрсете білу. **Ән айту:** **«Мен елімнің ертеңі»** (муз. мен сөзі Л. Мұқашева). Педагог әнді аспаптың сүйемелдеумен орындап, балаларға сұрақтар қояды: – Қарқыны қандай? – Көңіл күйі қандай? **Музыкалық-ырғақты қозғалыс: Қазақ биі «Айгөлек»** (өңдеген Е. Лапин). Қазақтың кейбір ұлттық би элементтерімен таныстыру, суреттен көрсету. Балалар орындарынан тұрып, би қимылдарын қайталайды. **«Таны және ата» дидактикалық ойыны**. Мақсаты: қазақ халқының ұлттық аспаптары	сөйлем құруға үйрету". Туған жерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру, сенімділікке, құрбыларымен сырласуға тәрбиелеу. Шарты: Тәрбиеші газет корреспонденті болып балаларға микрофонды ұсынып, "Менің қалам" қандай деп әңгімеге тартады. (кейін газет корреспондентінің рөлін бала да атқараалады). **.Математика негіздері** Қағаз бетінде бағдарлау **Тақтамен жұмыс:** Бұлт, күн, үй, шөптер, тал, қызғалдақты киіз үйдің сол жағына, көбелекті жоғары, күннің көзін оң жаққа, шөптерді төмен жаққа орналастырамыз, т.б. қағаздан қырқылған суреттерді магнитпен тақтаға	Балаларға көмек ретінде жаз мезгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді. – Кәне, не көріп тұрмыз? Педагог балалардан «ауыл» сөзіне дыбыстық талдау жасауларын сұрайды. Пойыздың үні естіліп, балалар келесі стансыға келіп тоқтайды. Стансы «Көл жағасында» деп аталады. **Дидактикалық ойын: «Орнын тап».** Ойын шарты: Дала құстары мен үй құстарын бөліп, әрқайсын өз орындарына орналастыру **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Қазақстан-ортақ үйіміз. **«Не қымбат?»** өлеңі Алтын ұяң Отан қымбат Құт-берекең атаң қымбат Аймалайтын апаң қымбат Мейірімді анаң қымбат Асқар тауың әкең қымбат Туып өскен елің қымбат. **Ойын: «Туған жерді гүлдендір»** Шарты: Әуен ырғағымен түрлі –түсті	Жасап алға мың адым **Дидактикалық ойын:«Пішіндерде қандай белгілер жасырынған ?»** Шарты: Жасырылған белгілерді табу үшін кетіргішті алып, пішіндерді кетіреді. Көрінген белгіні атайды.**Логикалық ойын:** **«Мәреге жет»Шарты:** Берілген үш машинаның мәреге дейін жету жолын көрсету керек.Ол үшін балалар өздері таңдаған машинаның түсіне сәйкес қаламды таңдап, жолды сызып көрсетелді. **Көркем әдебиет** Көркем шығармадағы кейіпкерлерге **сипаттама** **«Сөзжұмбақ»** 1. Кім сыпырғыда ұшады? 2. Үш басты жануар? 3. Қыста ұйықтайтын аң? 4. Апасы мен атасынан не қашады? 5. Қасқыр лақтарға ненің өлеңін айтады? 6. Қызыл телпек нені кездестірді? 7. Түлкі: — балықты құйрығыммен ұстадым – деп нені алдады? **8.** Қай ертегіде барлық аң бір үйге сыйып кетеді?**Айтшы**

	қолына екі алма ұстатты. Апасы Ырысбектің қолына екі алма ұстатты. – Доска бергенің босқа бергенің емес. Дұрыс істегенсің. Мына алманың біреуін өзің же де, біреуін досыңа бер. – Апа, меніңдосымжалғыземе с. – Ендешеқанша? – Бесеу. – Оларкімдер? – Антон, Ғаниден, Әпсалам, Бауыржан, Вова... Шешесі бес алмаберді. Ырысбекалмалардыал ып, үйденшықты (Мәтінге байланысты сұрақ қою) **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Қазақ тілі** Таныс,бейтаныс шығарманы қайталап айту«**Кімді көріп тұрсың?» ойыны.** Балаларға экраннан отбасы мүшелері.. - Балалар кімді көріп тұрғандарын айтады.	туралы білімді ойын барысында игереді. Ойын ережесі: Балаларға слайд арқылы аспаптардың түрі көрсетіліп және үні, дыбысы тыңдатылады. «Дауылпаз» аспабы туралы әңгімелеу. **Жапсыру** Геометриялық элементтерден құрастырып, ою-өрнектермен безендіру. **Тақырыбы: Әдемі орамал**. Мақсаты: түрлі пішіндегі қағазда таныс геометриялық элементтерден өрнек құрастыруды үйрету. Алдымен үлкен ушбұрышты орамалды қиып аламыз. Енді, үлгі сызық бойымен шаршыларды қиямыз. Шаршыларды ушбұрышты етіп қию керек. – Балалар, неше ушбұрыш қидық? – Неше үлкен ушбұрыш бар? Төрт кішкентай ушбұрышты орамалдың ортасына жапсырамыз. Қалғандарын орамалдың екі жағына жапсырамыз.	жапсыру..**«Кім зейінді?» ойыны** Педагог зейінге арналған ойынды ұсынады. Тапсырманы түсіндіреді: - Қазір мен құрсауды жерге қоямын. Оған Меруерт тұрады, оның оң жағына Нұрлан, сол жағына ..., алдына ... тұрады. - Ал қазір балалардың әрқайсысы оң жақта (сол жақта, артта және т.с.с.) кім тұрғанын айтады. - Одан кейін педагог топтағы балалардан бір-біріне және сөйлеушіге қатысты кімнің қайда тұрғанын айтуды сұрайды. **Дене шынықтыру** Іші толтырылған доптардан аттап өту. **«Жылдам ал, жылдам қой»** Бүкіл залда заттар шашылған (доптар, шаршылар, таспалар). Балалар жан-жаққа бұл заттарды басып	гүлдерді алып туған жерге, Отанына деген ізгі тілектерін айтып Қазақстан картасына апарып орналастырады.**Дидак тикалық ойын: «Қай ұлттың бас киімі?»** Ойын шарты: Көрсетілген әр ұлт өкілдерінің суреттерінің бас киімін тауып кигізу. **«Ағайынбыз бәріміз»** Жақсылыққа бақытқа Талпынған әр уақытта Бала біткен дос-бауыр, Болмасын екі тосқауыл Ортақ болсын асқар тау, Жеміс толы бақша бау Болсын мәңгі ту да ортақ, Ақпыз,қара,сарымыз Ағайынбыз бәріміз **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.** **Музыка** Әлемдік музыкадан хабардар ету. **«Музыкалық текше»Ойын шарты:** Текше кетті айнала Бере ғой сен досыңа Текше саған тоқтаса	**қандай?»Мақсаты:**Балал арды заттын белгілерін анықтауға үйрету **Шарты**: Тәрбиеші (немесе бала) қоропшаның ішінен, заттарды алып шығады, балалар заттын атауы мен белгісін айтады. **Мысалы:** Мынау -әтеш. Әтеш дауыстап ән айтады, құйрығы, мен айдары әдемі.**Дидактикалық ой ын"Мінездеме портреті "Салыстыру» (ертегі персонаждары бойынша)Мақсаты:** Зат есімге сын есім мен етістіктерді сөздерін қатыстырып ауызекі сөйлеу қолданысын дапайдалануға үйрету **Шарты:**Ертегі мазмұнын бірізділігін бұзбай жануарлардың мінез-құлқын сипаттап беру керек. Қоян иқандай? – Қасқыр қандай? **Сауат сашу рнегіздері Үнді дауыссыз дыбыстар** Мақсаты: үнді дауыссыз дыбыстар туралы білімді меңгерту. **л, м, н, ң, р, у, й.** үнді дауыссыз дыбыстар дауыс шымылдығының қатысуымен жасалады, салдырға қарағанда үн басым шығады. **«Кім**

	Мысалы: - Балалар, көздеріңді жұмыңдар... енді көздеріңді ашыңдар, экраннан кімді көріп тұрсың? - Мен атаны көріп тұрмын. (ойын осылай жалғасады). 2. Тәрбиеші : - Балалар, енді сендерді «Баламен бетпе - бет» студиясына шақырамын. Бұл студияда өз отбасыларың туралы қысқаша әңгімелейтін боласыңдар. - Бұл фотосуретте кімнің отбасы? - Бұл – менің отбасым. Мынау кім? - Мынау – менің анам. - Анаңның аты кім? - Оның аты – Сәлима. - Сен отбасыңмен қайда қыдырып жүрсің? - Мен отбасыммен саябақта қыдырып жүрмін. - Қандай керемет! Рахмет! - деген сияқты сұрақ - жауап бойынша екі бала арасында интервью әдісі жүреді. **3.** - Балалар, кім отбасы туралы **мақал**	**Сауат ашу негіздері Қатаң дауыссыз дыбыстар**. Қатаң дауыссыз дыбыстармен таныстыру. – Үн мен салдырдың дыбысқа қатысуына қарай тілдегі дыбыстар дауысты және дауыссыз болып келеді. : **п, к, қ, т, с, ф, ч, ц, ш, щ, һ.** Бұл дыбыстарды айтқанда нелер кедергі жасады? Иа дұрыс айтасыңдар (ерін, тіс, тіл). Бұл дыбыстарды қандай дауыспен айттыңдар (тез және қысқа) **«Кім көп сөз ойлайды»**дидактикалық ойыны – К дыбысынан басталатын сөздер ойлап айтыңдар. – Кітап, кілем, кім, кілт, киіз. – Т дыбысынан басталатын сөздерге мысал келтіріңдер . – Таға, тарақ, тау, тиін, темір, тұлпар, **«Сөзге қатаң дауыссыз дыбысты қос»** дидактикалық жаттығуы – Мен қандай да бір сөздің басын айтамын, ал	кетпеуге тырысып жүгіреді. «Жылдам ал!» пәрмені бойынша барлық балалар бір-бір заттан алып, қолдарын жоғары көтеріп, қимылсыз тұрып қалады. Осыдан кейін затты қолдарынан тастамай жүгіруін жалғастырады. Біраз уақыттан кейін ұстаз «Жылдам қой!» пәрменін береді. Осы кезде балалар қолдарындағы заттарды барынша жылдам жерге қойып, қозғалыссыз тұруы керек. **Біртұтас тәрбие: талап құндылығы: физикалық дене белсенділігін арттыру** **Сауат ашу негіздері** Ұяң дауыссыз дыбыстар **Артикуляциялық жаттығу жасау.** «Алтыбақан» – тілді ауыздан жіңішкертіп шығарып, біресе	Сал өнерді ортаға – деп әндетеді, ал балалалар шеңберде тұрып бір-біріне текшені жібереді, ән аяқталған кезде қай балаға текше келіп тоқтайды, сол бала ортаға өз өнерін салады.**«Үнінен таны»** Ойын материалы: Дабыл, сылдырмақ, үскірік, кселафон, керме (ширма) Ойын барысы. Музыка! Музыка! Бұл не екен өзі? Мүмкін бұл, Көгілдір аспан шығар! Мүмкін бұл, Таңғы арай шығар? Ал, мүмкін, музыка – Тек қана дыбыстар шығар! Музыкалық жетекші аспаптардың бірімен ойнайды. Балалар тыңдайды және музыкалық аспаптың атын атайды. Осыдан кейін атауын тапқан музыкалық аспаптарда өз бетімен ойнайды. **«Ойлан, тап!»** жұмбақ ойыны. **Ойынның мақсаты:** Жұмбақ ойынды қолдану арқылы балалар аспаптар түрлерін,	**көп сөз айтады»** дидактикалық ойыны – Балалар, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз айтуларың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соған фишка беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады. Тәрбиеші балаларға көмек ретінде тақтаға үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй. ң дыбысынан сөздер басталмайтынын ескертеді. **«Дыбыс бер»** дидактикалық ойыны – Мен сендерге сөздер айтамын, сол сөздердің ішінде үнді дауыссыз дыбыстар кездессе, алақандарыңды соғып шапалақтаңдар. – Үй, алма, анар, тат, оқ, ру, бау, сағат,т.б. **«Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос»** дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ...

	- мәтел біледі? Отбасы туралы мақал - мәтелдер: 1. Отан - отбасынанбасталады. 2. Отбасы – шағынмемлекет. 3. Ата – бәйтерек. 4. Балалыүй – базар. 5. Ағасыбардың – жағасы бар, Інісібардың – тынысы бар. 6. Ана сүті бой өсіреді, Ататілі ой өсіреді. **Жұмбақ шешу: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (жеміс - жидек)** **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	сендер түсіп қалған қатаң дауыссыз дыбысты жалғап, толық сөзді айтуларың керек. Мысалы: қа..., ша.., автобу..., тара..., голь..., үті..., шахма..., пла..., әте..., күші..., п **Артикуляциялық жаттығу жасау.** «Сағат» – тілді жіңішкертіп оңға, солға жайлап қозғау. Осылай санап отырып, 15–20 рет қайталау. «Саңырауқұлақ» – ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұру. **Жұмбақ жасыру: Ағайынды бәрі, Шықса – жасыл, Түссе сары. (Жапырақ)** **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	мұрынға, біресе иекке созу. Мақсаты: ұяң дауыссыз дыбыстар туралы білімді меңгерту **б, в, г, ғ, д, ж, з.** **«Кім көп сөз ойлап айтады» дидактикалық ойыны** – Б дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар. – Бақа, бақыт, бал, би, Берік, бор, балық, бас, боти, быламық, ботқа. – Г дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. – Гүл, гитара, гамаж, галстук, газ, газель, гауһар, газет. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады **«Сөзге ұяң дауыссыздан басталатын сөзді қос»** дидактикалық жаттығуы – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер мағынасы бойынша келетін, ұяң дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтуларың	құрылысын ажырата отырып, тапқырлыққа, шапшаңдыққа үйрене алады. **Ойынның шарты:** Жетекші жасырған жұмбақты балалар жарыса тауып алулары керек. Ұзын мойын екі ішек, Қатар-қатар тепкішек. Басып қалсаң бір-бірлеп, Күй шығады күмбірлеп, (Домбыра) Саусақ басқан түтіктен, Сандуғаш құс сайрайды. (Сыбызғы) Сексен бес тілі бар, Әр тілдің Өзіне тән үні бар. (Күйсандық) **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**	(рауғаш), қағаз ... (умаждалған), **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.**

			керек. Мысалы: үстел ...(биік), қоян ... (жүйрік), сағат ... (домалақ), қызыл ...(доп), ала ...(жолбарыс),		
Серуенге дайындық	Киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру	Серуенге шығарда ересектермен және құрдастарымен сыпайы қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру;	Серуенді дұрыс ұйымдастыру: бала денсаулығын нығайту, балалардың қимыл-қозғалыс дағдыларын қалыптастыру	«Даналық әліппе» Электронды оқулық тан ертегі тыңдату	Киімі ыңғайлы болуы, жыл мезгіліне сай киінуі дұрыс жолға қойылғанда ғана баланың салауатты өмір салтының қалыптасуына мүмкіндік береді.
Серуен	**Желді бақылау.** Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел дегеніміз не? Желқандайболады? Желқалайпайдаболады ? Жел не үшінқажет? Желбізгекерекпе, жоқ па? Желдікөрмесекқалайсе земіз? Оңтүстік, солтүстікқайда, батыс	**Гүл тұқымын бақылау.** **Мақсаты:** Гүлді егуді көрсете отырып, балаларды табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Гүлдерді қамқорлай баптай білуге баулу. **(коммуникативтік, зерттеу іс-әрекетін дамыту)** **.Қимылды ойын:** «Аюдың апанында» Мақсаты: қимылды ойындарға арналған	**Жаңбырды бақылау.** Мақсаты: Балаларға жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендераспанда не көріптұрсыңдар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжыпжатыр? Жаңбырбізге не үшінқажет? Жаңбырқандай? Жаңбыржауғанда	**Бұлтты бақылау.** Тақырыбы: Бұлтты бақылау. **Мақсаты:** Бұлттың көшпелі ашық болатыны туралы әңгімелеу. Неге ұқсайтынын бақылата отырып, күннің көзін жабатыны туралы әңгімелеу. **(әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларды дамыту)** **Қимылды ойын:**	**Табиғат әсемдігін бақылау**. Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру.

	пен шығысше? Желқайжақтансоғыптұр? **Қимылдыойын: «Аққу - қаздар»** Мақсаты: Ойыншартынбұзбайойнауғадағдыландыру. Сөйлеу, ойлауқабілеттеріндамыту. Ойыншарты: Құсшықұстардыжемжеугебосатады да, былайдейді: - Аққу - қаздар2жемжедіңдер ме? - Су іштіңдер ме? - Құстаржауапбереді. Балалардыңішіненбірінқасқыретіпсайлайды. **Еңбек: Гүлдерге су құю.** Мақсаты: Тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керектіқұралдар: Күрек, су, шелек.	атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. **(ойын, қозғалыс әрекеті, дене шынықтыру**)** **Еңбек: Ауланы сыпыру.** Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорапша. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	не болады? Жаңбырқаймезгілдежауады?**Қимылдыойын: «Соқыртеке»** Мақсаты: Балалардышапшаңдыққатәрбиелеу. Дене бұлшықетіндамыту. Ойыншартынбұзбайойнауғаүйрету.**Еңбек: Ауланықоқыстардантазарту.** Мақсаты: Бір - біріне көмектесіп, еңбектенудағдыларынқалыптастыру. Керектіқұралдар: Қалақша, қолғап, шелектер. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	«Соқыртеке» Мақсаты: сөздік ойынды шарты бойынша бірлесіп, түсініп, достық-қатынаста ойнауға шақыру.**(ойын, қозғалыс әрекеті, дене шынықтыру**)** **Еңбек: Ағаштарға су құю**, арам шөптерін жұлу. Мақсаты: Ағаштарға қамқорлық көрсетуге баулу. (су құю, бұтақтарын сындырмауға үйрету) **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**	Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі»табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі(күзде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналаны ақ қар жапқан (қыста) жер көгереді (көктем) айнала қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жазда) **Қимылды ойын: «Қуып жет»** Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айтады. **Еңбек: Ауланы сыпыру**. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Біртұтас тәрбие: ар-ұят құндылығы: адал еңбекті құрметтеу.**
Серуеннен оралу,ойындар	**. Тақпақ жаттау:** Қыс құнар береді, Көктем дән себеді, Жаз баптап өсірсе, Күз жинап тереді. **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту**	**Санамақ** Мына саусақ-анашым! Мына саусақ-әкешім! Мына саусақ-әжем ғой! Мына саусақ-атам ғой. Мына саусақ-мен өзім! Осы менің отбасым	**Қимылды ойын: «Көк ту»** Мақсаты: Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта	**Тақпақ жаттау:** Көрінеді көп көбелек, Көл бетінде көлбеңдеп. Кестелеген қанатын, Кербез қағады көргін – деп. **Біртұтас тәрбие: ұлттық құндылық: ұлттық мүдде: қазақ тілінің қолдану**	**Тақпақ жаттау: « Сондай бала бола ма?»** Күндебетінжумайды, «Жу»десең - ақжылайды. Өз - өзінеөкпелеп, Жатыпалыптұрмайды. Дейдіжылап: «Жолама!» Сондай бала бола ма? Бетіқандайкіреді! Айнидыадамжүрегі

			өз тулары болады. Әртудыңқорғаушы сыболады. Ту қорғаушылартудың қасындатұрады.	**аясын кеңейту**	Көрсе осы кескінін, Күледі - ау жұрт, күледі.
Балалармен жеке жұмыс	Тәулік, уақыт ұғымдары туралы түсінігін бекіту. (Нұртілек, Сержан)	Ә. Омарды жануарлардың қимылдарына еліктеп, дене жаттығуларын орындауға шақыру. **(дене шынықтыру)**	Айсанаға азайту бойынша есептерді көбірек көмек беру.	Айзерекге мүсіндеудің әртүрлі тәсілдерін пайдалануды көрсету. **(шығармашылық дағдыларын, ғылыми іс-әрекетін дамыту)**	Бексұлтанмен қосу, азайту амалдары бойынша жұмыс жасау.
Балалардың үйге қайтуы	«Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйретуге ұсыныс айту.	балаларды тәрбиелеу мен дамытуда ата-ана сұрақтарына жауап беру, кеңес беру	Сіздің ойыңыз?: Бала үшін ата-ананың қайсысының беделі күшті деп ұғасыз?	Баланың атасы мен әжесінің тәрбиесінде,атасы мен әжесінің баласы болуына қалай қарайсыздар?	Демалыс күндерінде қауіпсіздік ережесін сақтауға кеңес беру.

Тәрбиеші:М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ **Г.Ж.Сыдыкова**
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 20-21-22-23-24 мамыр

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	Сәлеметсің бе, сен қандай сүйкімдісің?! -Сәлеметсің бе, сен қандай қайырымдысың?!. -Сәлеметсің бе, сен қандай сабырлысың?! -Сәлеметсің бе, сен қандай мейірімдісің?!. **Гимн айту**	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!	Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар; Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар... Бәрінжақсыкөремін Еркелеймін, еремін!	Ән салуға барамыз, (шеңбер бойымен жүреді) Досымызды табамыз. (тоқтайды) Сәлеметпе! Міне, мен! (қолдарынекіжаққасермейді) Доспынендісенімен. (көршілеріменқолалысады)	Аспанашықболсын, Күнқайырлыболсын, Күншуақтыболсын, Шаттыққа толы болсын! Бізбалдырғантеңбасқан, Досқұшағынкеңашқан. Тілегімізәділдік. (Балаларқолұстасыпқұшақтасады)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	1. Сіздің балаңызбен тәрбиеші жақсы жұмыс жасайды ма?	Балаңыз үйге келгеннен кейін барлық ойыншықтарын бүкіл үйдің ішіне шашып тастады, жина десеңіз тіліңізді алмайды, Сіздің әрекетіңіз?	Балаңызды еркелетіп қандай сөздер айтасыз?	1. Өзіңізге ұнайтын қандай іс шара өткізуді айтып ой бөлісесіз?	Балаңыз мектептен ойыншықты рұқсатсыз үйге алып кетеді, сіз оны үйге барғанда көресіз. Сіздің әрекетіңіз?
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Әдемі оюлар»** Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау. **(сурет салу)**	**«Алдаркөсе»** **Мақсаты:** еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның	**«Сандардан шатасып қалма»** **Мақсаты:** 10-ға дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға үйрету. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға	**Қимылды ойынМақсаты:**Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1-1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру. **(дене шынықтыру)**	**«Жаңылтпаш»** **Мақсаты :** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. **(қазақ тілі)**

		жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. (қоржын) **(көркем әдебиет, жапсыру)**	баулу. **(математика негіздері)**		
Жаттығулар кешені	«Шаш өру» Б.қ аяқ өкшесі бірге 1.қолды бастан төмен қарай саусақтарды айналдырып төмен түсіру 2сол жаққа қайталау.б.қ келу	«Айнаға қарау» Б.қ аяқты алға бір тізеге отыру 1қолды айна ұстағандай алға ұстап сол қолмен бетін сипаған қимыл жасау, 2.сол жаққа қайталау.б.қ келу	«Жүн сабау» Б.қ аяққа тізерлеп отырады сабау сабаған сияқты алға иіліп 1 оң қолды алға 2 сол қолды жаққа иықты қозғау 3.б.қ келу.	«Керілу» Б.қ аяқ өкшесі бірге қол кеуде тұсында айқасады. 1.оң қолды жанға созу 2 сол қолды жанға созу қолды б.қ келтіру.	«Айналып билеу» Б.қ аяқ өкшесі бірге. Екі қолды жанға айналдырып айналу орнында тұрып 6-6. Б.қ аяқ өкшесі бірге аяқты тезеге бүгіп секіру оңнан солға айналып аяқты тезеге бүгіп секіру шабу
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Ойын «Кәмпиттердің атын ойлап тап».** Балаларәртүрлісюжеттерменсуреттердіалады , өрнектер мен суреттермен. Тапсырма: кәмпиттіңкеректіатын табу. Осындайфантиктегісурет табу. Мысалы, суреттер мен өрнектер. Кітаптар (қарындаш, қағаз) – «Мектептің» болуы мүмкін. Пианино, баян, скрипка, труба – «Музыкалық» білім. Апельсин, алма, банан, алмұрт – «Жеміс» аты. Теңіз, қайық, кеме – «Теңіз» аты. Шырша, қайын,	**Ойын жаттығулар: «Суретті аяқта»** - тәрбиеші суретті бастап салады, оны балалар аяқтап, бір сурет салып шығу керек. Бұл не? Немесе кім бұл? Мақал-мәтел: 1.Сусыз жердің шөбі аясыз. Ұлсыз ердің малы аясыз. 2.Тікеннен гүл, Заһардан бал.	**«Болады-болмайды» ойыны.** **ҚАСҚЫР** ОРМАНДА ҚЫДЫРУДА ҚАСҚЫР АҒАШТА ОТЫР КЕСЕ ҚАЗАНДА ҚАЙНАУДА МЫСЫҚ ТӨБЕДЕ ҚЫДЫРУДА ИТ АСПАНДА ЖҮГІРІП ЖҮР ҚЫЗ ИТТІ СИПАУДА ҮЙ ҚЫЗДЫ САЛУДА Егер ол рас болса балалар шапалақтайды, ал егер рас емес болса аяқпен тарсылдатады.	**Ойындық жаттығу: «Барлығын ауыстыру».** Қатарға 7-10 әртүрлі заттарды қойып және оларды жауып қою керек, оны 10 секундқа ашып қайтадан жабу және баладан осы заттарда атап айтып шығу.	**Ұшты- Ұшты.** «Ұшты – ұшты » ойыны балаларды аңғарпаздыққа, тапқырлыққа тәрбиелейді. Балаларды шеңберге тұрғызып, зейін қойып тыңдап тұруларын ескертеді. Ойын бастаушы: Мен ұша алатын затты атап, ұшты деп қолымызды көтергенде, бәрің де тез қолдарыңды көтеріп, алақандарыңды жазып «ұшты – ұшты » деп қалықтап тұрасыңдар.

	қарағай – «Орман» аты.				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** Қимылды ойындар **«Түйіншек»** Ұлттық ойын Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. шеңбер ортасына бір ұшы үлкен түйіншек болып түйілген ұзын арқан ұстаған жүргізуші шығады . «Жай тұрмай, аяғыңды жоғары көтер!» – деп ескертіп, ол арқанды біртіндеп бүкіл ұзындығымен айналдыра бастайды. Арқан жерге параллель айнала бастаған кезде ойыншылар оны аяқтарына тигізбей секіре бастайды. Аяғына арқан тиген ойыншы шеңберден шығады. Ол жазалануы керек. Ойыншылардың талабы бойынша ол билеуі, ән айтуы немесе басқа бір тапсырма орындауы керек. Осыдан кейін оның қолына арқан ұстатылып, ол жүргізушінің орнына тұрады. Осылай ойын жалғасады	**Қоршаған ортамен** Қарапайым экологиялық ұғымдар **Д/О: "Экологиялық белгілер"** Тиым сөздер Құстың ұясын бұзуға болмайды. Орманда от жағуға болмайды. Суды ластауға болмайды. Құстың ұясын бұзуға болмайды. **Д/О: «Жануарларды қорғау»:** Қисынын тап (Суреттерді құрастыру) **Д/о «Табиғат деген не?»** Ойын шарты: Балалар қоршаған айналадағы табиғатты айтады (күн, ағаш, гүл, өсімдіктер, ай, тау, өзен, мысық, құс, ара т.с.с.) Тыйым сөздерді айту: Құс ұясын бұзбау, құстарға тас лақтырмау, гүлдерді, ағаш жапырақтарын жұлмау, жәндіктерді жәбірлемеу т.с.с. **Музыка** Сүйемелдеумен,сүйем	**Көркем әдебиет** «Бала-біздің болашақ» Қ . Аманжоловтың өлеңін жаттау. Балалар — біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз. Бұл болашак тамаша-ақ! Болашаққа иеміз. Көтеріп жас сәбиді, «Күлші, бөпе, күл!» — дейміз. Көңіл дария шалқиды, Балалармен гүлдейміз. Алға кетіп барамыз Болашақты құшақтап. Жыламайды баламыз Көзден жасы бұршақтап. Жыламайды баламыз, Жылатпаймыз еш уақыт. Бәрі бізде, қараңыз: Өмір, өлең, күш, бақыт! **Математика негіздері Логикалық ойын тапсырмаларыБес**	**Математика негіздері** Нені білеміз, нені жасаймыз? **1.«Кім ойлампаз?».** Мақсаты: "Баланың логикалық ойлауын арттыру" Бағдаршамда неше көз бар? 5 саусақты қолғапта неше саусақ бар? Адамның неше көзі бар? Аспанда неше ай бар? Бір жылда неше мезгіл бар? Бір жылда неше ай бар? Бір аптада неше күн бар? Адамда неше саусақ бар? Қоян жүйрік пе, тасбақа жүйрік пе? **2. «Шатасқан сандар»** а) Қатты жел соққан кезде сандар орындарын шатастырып алыпты оларды 1 - ден 10 - ға дейін дұрыс орналастырайық. ә) 3 - тен бастап сана, 6 - дан ары қарай сана **3. Ойын: «Көрші санды ата».** 4 санның көршісін тап 6 санның көршісін тап. **4.«Кеңістікті бағдарлау».** Алдарында жатқан ақ қағаздың жоғарғы оң	**Дене шынықтыру** Жүру, жүгіру түрлері "**Қуыспақ»** Ойыншылар шеңберге тұрып, санамақпен қуғыншы саналады. «1-2-3 – ұстап ал!» белгісі бойынша ойыншылар жан-жаққа қашып, орындықтарға секіріп шығады (биіктігі 40 см дейінгі орындыққа бір аяқтан итеріліп, секіру керек). Ойыншылар бір орындықтан екінші орындыққа секіріп, қуғыншыға ұстатпауға тырысады. Аз уақытта ең көп балаларды ұстап алған қуғыншы ең епті болады.**«Бытырай жүгіру»** Ойыншылар тар шеңбер жасап тұрады. шеңбер ортасында жүргізуші болады. Оның белгісі бойынша балалар хормен «Әй, бабалар, саналыңдар, тезірек жан-жаққа қашыңдар!» деп айтады. Барлық балалар жылдам «бірінші-екіншіге» саналады. Санау жүргізуші тағайындаған ойыншыдан басталады. Санау аяқталғаннан кейін барлығы бытырай қашады. Жүргізуші Мақсаты –

	Математика негіздері Логикалық ойын тапсырмалары Асан ,Айша екеуі, Қос қуыршақ, Бір құлыншақ, Екі ойыншық Құстай ұшып, Үйден шықты. «Бәрі нешеу» (Жетеу) **Дүкеннен** көп сабын алдым, Оның және қабын алдым. Екі дәптер бір қарындаш, Тіс ысқышты тағы алдым. Есептеші сонда бәрі Қанша болды қолда бәрі? (Алтау) **Табақта** бес алма, Қолымда екі алма. Қосқандабарлығы, Боладынешеалма? Біралмаапама, Біралмаатама. Екіалмаберемін Мамам мен папама. Нешеуіқаладытабақта? (үшеу) **Сөйлеуді дамыту** Табиғат құбылыстарын сипаттау Ойын – «Табиғатпен сырласу» -Сиқырлы орындық арқылы табиғатқа	елдеусіз ән айту **Тақырыбы: «Еске түсіреміз, қайталаймыз»** Мақсаты: Ән салуға, жаттығуларға, билеуге, ойнауға қызығушылықтарын дамыту.«**Мысық пен мысықай» ойыны:** Мысық пен мысықай дауыстарын салған балаларды мадақтау. **Тақырыбы: «Күн мен жаңбыр»** ойыны Мақсаты: Балаларды музыканың әртүрлі сипатын ажыратуға баулу (көңілді, ойнақы, сабырлы, мұңды). Шығармалардың көңіл-күйін сезіне білуге үйретеді.Т**әрбиеші** балаларға әуенді тыңдатқызып, жолда кімнің келе жатқанын тыңдатқызып сол адамның жүрісін қолдарымен шапалақ ұру арқылы көрсетуді ұсынады. Үлкен адамның жүрісі – ұзақ шапалақ. Баланың жүрісі – қысқа шапалақ. **Құрастыру** Ұжыммен сюжетті	сәбіздің біреуін, Досың сұрап алады. Айтшы сонда нешеуі Өз қолында қалады? **Авто**тұрақта 3 машина тұрды. Оған тағы 2 машина келіп қосылды Сонда барлығы неше машина болды? **Айымда** 4 алма болған. Оған анасы 1 алма берді.иАйымда неше алма болды? **Тал** басында тізіліп, 5 жапырақ тұр еді Жел соқты да үзіліп,ұшып кетті біреуі Ізінше оның жұлынып,түсті тағы екеуі Тұр әлі де ілініп, жапырақтың нешеуі? **Дене шынықтыру** Өз бетінше ойындар ұйымдастыру. **«Омпы» «Омпы»** – асықтың тігінен тұруы. Бұл ойынды 2–10 бала ойнай алады. Алдымен екі сызық	жағына – үшбұрыш, төменгі сол жаққа - төртбұрыш, жоғарғы сол жаққа - дөңгелекті, төменгі оң жаққа - шаршыны, ортасына - сопақшаны орналастырыңдар. **5. Математикалық мақал - мәтелдер**: 1. Бір досың болғанша, Жүз досың болсын. 2. Бір тал кессең, он тал ек. 3. Сегіз қырлы, бір сырлы. **Сөйлеуді дамыту** Сын есім мен үстеулер**Ойын "Суретті жұмбақтар".** Балалардың арасынан бір бастаушы таңдалады, қалғандары отырады. Тәрбиеші үлкен қораптан кішкентай неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені сөзбен сипаттап жасыруды ұсынады. Бастаушы суретті карточканы алып, балаларға көрсетпей, ондағы бейнені, затты сипаттап, суреттейді. Балалар түрлі жауаптар айтып, не	ойыншылардың біреуін ұстау. Ұсталған ойыншы ойыннан уақытша шығып қалады. Келісім бойынша жүргізуші үш немесе бес баланы ұстауы керек. **Қоршаған орта** Күн мен ауаның адам өміріндегі маңызы **Жұмбақ жасыру:** 1)Үлкен алтын табақтан Әлемге нұр таратқан (Күн) 2)Өзі көрінбейді Онсыз өмір сүрілмейді (Ауа) 3)Аяғы жоқ , қолы жоқ Бірақ тыныш тұрмайды Сақтамасаң қорын тек Барша тіршілік құрайды (су) **«Күн, ауа,су, түн» ойыны-жаттығу.** Күн мен ауа және су /қолдар.жоғары көтереміз/ Бәрімізге керек пе? Иә, иә,иә! /алдыға қарай иілеміз/ Күн жылыну үшін бе? /қол соғамыз/ Иә, иә,иә! /бір орында жүреміз/ Ауа тыныс алу үшін бе? /қол соғамыз/ Иә, иә,иә! /отырамыз/ Су шынығу үшін бе? /қол соғамыз/ Иә, иә,иә! /қолдарымызды жан-жаққа сермейміз/ Денеңде күш арта ма ? Иә, иә,иә! /қол соғамыз/

	саяхатқа бару. -Елестету. (көзді жұму) — мөп-мөлдір ағып жатқан сулар, жайнап өсіп тұрған гүлдер, құстар, тамаша табиғат. 1. Бұлаққа кездесу. -Бұлақтан су ішеміз. Ол үшін: Алға иілу, алу, ішу, тамсану. 2. Алма ағашына кездесу. Ағаштан алманы алып жеу. Оң аяқ алға, сол аяқтың өкшесін көтеру, алу, қырт етіп тістеу, тәттісін-ай 3.Раушан гүліне кездесу. Алға иілу, алу, иіскеу, қажет емес ауаны сыртқа шығару. Сұрақ – жауап. -Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек? Табиғат байлықтарына нелер жатады? -Оны қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не? **Тақпақ жаттау. «Табиғат ана»**	құрастыруСюжетті-рөлді **ойын: «Құрылыс»** Мақсаты:Балаларды рөлдерге бөліп ,сол рөл бойынша әрекет жасауға үйрету ,көрнекілікті ,құрлыс материалдарын, құрастыруды сюжетке сай қолданып дауды дұрыс шешіп ойын жоспары бойынша әрекет жасау . Ойында,шығармашылық ойлау мен тілдерін дамыту . Шарты: Құрылыс обектісін таңдау;Құрлыс материалдарын таңдап ,құрлыс аланына жеткізу;Құру дизайны;Объектыны тапсыру Әр-түрлі құрылыс материалдары;Жұмыс киімі;Құрлыс техникасы; Бас киімдер ;Материалдар үлгілері ;Дизайн бойынша журналдар . Құрылыс басшысы рөлінде жұмысты ұйымдастырып ,жұмыскерлерді қадағалайды,дау-жанжалды жояды, Керекті құрылыс материалдарына тапсырыс береді	сызылады, олардың ортасына бір ұзын сызық сызылады. Бұл сызықта көнге тігілген асықтар орналастырылады. Әр ойыншы көнге екі асық тігеді. Көннің ортасына омпы позициясында бір асық қойылады. Ойыншылар сызық бойына тұрып, өз асығымен көндегі асықты соғып алуға тырысады. Соғылған асықтарды ойыншы өзіне алады. Ал «омпыны» соғып алған бала көндегі барлық асықты алады. Асықтары көп болып шыққан ойыншы жеңімпаз болады. **«Бос орын»** Барлық ойнаушылар бір-бірінен дөңгелекке орналасады. Тәрбиеші дөңгелекке жақын тұрған екі ойыншыны шақырады және олар «Бір, екі, үш!» белгісінен кейін	бейнеленгенін тауып алу керек. **Ойын "Сөйлем құрастыр".** Лотодан суретті 2 карточканы топқа ұсынады. Балалар жарты шеңберге отырады. Кезекпен әрбіреуі суретке қатысты сөйлем құрастырады. Сосын басқа 2 сурет көрсетіледі. Оларға да балалар сөйлем құрастырады 1. Балаларды ерекше, өзгеше сөйлемдерді құрауға жетелеңіз. 2. Егер балалар берілген екі сөзбен сөйлемдерді шапшаң құрап жатса, онда суреттердің санын асырыңыз. Мысалы, үш, төрт карточка алыңыз. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Мен не білемін және не істей аламын? **«Жұмбақ шеше білемін»Жұмбақ** Алма деген дәрумен Көкөніс пе? Жеміс пе? Өсетін жері қай жерде, Бақ па? Бақша? Егіс пе? Жарық берер таңменен, Сары түсті шамменен	**Тәжірибе жасау:Ауаны зерттеу** Әр балаға шар беріледі.Олар оны үрлеп,және оның ауасын ақырындап шығарады. **Көркем әдебиет** Ертегілер еліне саяхат **ЕСІК (ертегі-өлең)** Баяғы өткен заманда Бір есік өмір сүріпті. Өзін түрткен адамға Айқара ашылып күліпті. Жақсы,жаман таңдамай, Ашылып әр күн жүріпті. Түн ортасы болсада, Салмаған екен құлыпты. Жұрттың қамын ойлаған, Таңертең ерте тұрыпты. Көріп жүрген жақсылар, Қайырымдылығын біліпті. Бір күні келіп жамандық, Салыпты әбден бүлікті. Тепкілеп әбден есікті, Бүйірін біраз жырыпты. Ауырып қалған есікке, Балға досы кірікті. Жағдайын көріп досының, Шегеменен бірікті. Жарақатын есіктің, Екеуі бірге тігіпті. Достарының жақсылығын, Есік болса көріпті. Жақсы менен жаманды, Содан кейін біліпті. **Сауат сашу рнегіздері** Біз нені білдік? **«Артығын тап»** ойыны 1. Кесе, тәрелке, қазан,

	Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауында, Барамыз біз бауыңа Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Қыста мәз боп қаламыз, Сырғанауға барамыз. Шымырлаған аязда, Зымырайды шанамыз. **Қазақ тілі** Алақай, жаз келді! Хабарлы,лепті,сұраулы сөйлемдерді қолдану. - **Дыбыстық жаттығу** аз-аз-аз Құдықты қаз. Қаңқылдайды қаз. Келіп қалды жаз. Болып қапты жаз. **Жазғы әңгіме:** Шомылу шо- мы- лу Лу – лу -мынау шомылу Немен жүзіп жүр? Қайықпен Ық – ық қайық Жазда ауа – райы қандай болады? Жаз ыстық. Тық-тық Ыстық. . **Ойын: «Суреттерді топтау**» ойыны. Қима материалдардан жаз мезгіліне қатысты суреттерді табады, сөздерді педагогтің	.Тапсырыс беруші ,дизаинермен кездесіп Тапсырыс берушілер құрлыс фирмасына құрылысқа тапсырыс береді , құрлыс жасалатын жергілікті жерді жариялайды, тапсырыс алып,алғысын білдіредіДизайнер журнал бойынша құрылыс үшін обектіні таңдауына ұсыныс жасайды, тапсырыс берушімен құрылыс жоспарын талқылайды. Жүк тасушылар жүкті жеткізіп ,жұмысшылар құрастырады оларға машиналар көмектеседі **Сауат ашу негіздері** Буыннан сөздер құрастыру (ауызша) Дидактикалық ойын: «Сөйлемдерді толықтыру». Ойын шарты: балалар педагогтің бастаған сөйлемін жалғастырады және сол сөзді буынға бөліп созып айтады. – Өзімнің үлкен бауырым ... (а-ға) – Қыз құлағындағы әшекей ...(сыр-ға)	олар басқа жаққа дөңгелек бойымен жүгіреді. Жүгіріп өткеннен кейін өзінің орнына барып тұруға тырысады. Ұстаз бен ойыншылар бірінші орнына қайтып келген баланы бақылап тұрады **Сауат ашу негіздері** Ойнай отырып оқимыз **«Сұрақ-жауап» әдісі** арқылы қайталау. 1) Дауысты дыбыстар деген не? 2) Дауысты дыбыстар қалай белгіленеді? 3) Дауыссыз дыбыстар деген не? 4) Дауыссыз дыбыстар қалай белгіленеді? **Артикуляциялық жаттығу жасау**. «Сағат» – тілді жіңішкертіп оңға, солға жайлап қозғау. Осылай санап отырып, 15–20 рет қайталау. . «Алтыбақан» – тілді ауыздан	Ол не? (күн) Жеті түрлі түсі бар, Жаңбырдан кейін ісі бар. Ол не? (кемпірқосақ) Екі жылтыр табаны бар, Тек ақ қарда жүреді. Көліктердің бұл түрін, Балалар жақсы біледі. (шана) Үш көзі бар құрылғы Жолды реттеп береді. Ол не? (бағдаршам) **«Алғыс айта білемін» Мың алғыс!** Алғыс айтам ардақты жан-Анама, Жарық сыйлап өмір берген балаға. Алғыс айтам асқар тауым-Әкеме, Адам бол деп ақыл құйған санама. Мың алғыс айтамын Әже саған, Жан шуағын төгетін әркез маған. Алғысымды айтамын мен Атама, Көгерейін,батаңды бер ботаңа! Алғысымды айтамын мен Ағама, Қамқор болып әркез маған қараған **Музыка** Вальс ырғағындағы әуенді қабылдау . . Музыкалық-	қасық, асық. (асық) 2. Жылқы, қой, қозы, түйе, бие, шие. (шие) 3. Шахмат, хоккей, футбол, волейбол, бокс, фокус. (фокус) 4. Пияз, қияр, қызанақ, сәбіз, жүзім. (жүзім) 5. Балға, балта, ара, егеу, шеге, терезе. (терезе) **«Сөйлемге қажетті сөзді қос» ойыны** 1.Көктемде жылы жақтан құстар ....2. Дария ыдысты ... 3. Анам жұмыртқа .. . 4. Аю балды ... 5. Орманда қасқырлар ... 6. Әкем қармақпен балық ... 7. Ернар қараторғайға ұя ... 8. Ағашқа торғайлар ... 9. Түлкі – өте қу ... **«Жалпы атауын ата» ойыны** 1. Дәрігер, аспазшы, тігінші – ... 2. Гитара, домбыра, барабан –..... 3. Шеңбер, үшбұрыш, төртбұрыш . 4. Автобус, трамвай, такси – .. . 5. Хоккей, волейбол, футбол – . **«Жалпы атауын ата-2 »** ойыны 1. Сиыр, ешкі, қой, жылқы................2. Тау, ағаш, гүл, тас – .. 3. Қазан, қасық, кесе, тәрелке....... 4. Қаймақ, ботқа, ірімшік, май – .....

	соңынан қайталайды. Жұмбақ: Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт)	**«Буынға буын қос» дидактикалық жаттығуы** Мақсаты: басталған буынға буын қосып, сөз құрау.Ойын шарты: балалармен жеке-жеке немесе 2 топқа бөліп, өткізуге болады. Жылдам ойлап, келесі буынды табу.. Ау-(ла). Ал- (ма). Са- (ра).	жіңішкертіп шығарып, біресе мұрынға, біресе иекке созу. Осылай 10–15 рет қайталау. **«Болады, болмайды» ойыны** Күйші болуға ... (болады), Биші болуға ... (болады), Ерке болуға ... (болмайды). Серке болуға ... (болмайды), Пысық болуға ... (болады). Кішік болуға ... (болады), Әкім болуға ... (болады). Ақын болуға ... (болады), Маман болуға ... (болады). Жаман болуға ... (болмайды)	ырғақтықимыл: **Лентаменжаттығу**. 1.Қолды екіжаққажайыпжоғары көтеру, қайтатүсіру. 2.Қолды жоғарыкөтеріпдененіоңға ,солғаиілту.	
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау	Ойыншықтарды серуен жоспарына сай шығарылуын қарау.	Аланда балалардың қимылды ойындарына,қимыл –қозғалысына кедергі болмайтындай орын ыңғайлы кең болуы шарт.	Желдің күші 15 м/с жылдамдықта болса серуенге шығуға тиым салынады,яғни ескеру керек.	Жәй қимылдап киінетін киінуді нашар меңгерген балалармен бірігіп жұмыс жасау.
Серуен	**Бақылау: Ауа-райын бақылау** Мақсаты: Ауа -райына жүйелі түрде қадағалау жасау; маусымның сипатты белгісіне көңіл аударып және	**Бақылау: Күнді бақылау** Мақсаты: Күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру; күннің қозғалысымен шығуын қадағалауды	**Бақылау:Көшедегі машиналарды бақылау**. Мақсаты: Көшедегі машиналардың жүрісін бақылау. Олардың түрлерімен	**Бақылау: Топырақты бақылау.** Мақсаты: Аланқайдың қай жерлері тез кебетіні жөнінде балаларға түсінік беру; Құмды жер ме,әлде сазды жер ме. Сазды	**Бақылау: Топырақты бақылау.** Мақсаты: Аланқайдың қай жерлері тез кебетіні жөнінде балаларға түсінік беру; Құмды жер ме,әлде сазды жер ме. Сазды жерлерге су көп сіңеді,

	біріктіру; барлық жан жануарлардың белсенді өміріне, өсімдіктердің өсуіне және жарығына, жылудың төгілуіне байланысты орнату. Маусым -жаз басы, алмалар гүлдеп болады, күннің төгілуі,ылғалдар - өсімдіктің толқынды өсуімен, құрт-құмырсқалардың, құстардың келуімен байланысты; 22-маусым ең ұзақ күн, ең қысқа түн екенін атап өткен жөн. **Еңбек іс-әрекеті** Құмның үстіне құм себу және суару Еңбекке қатысу , еңбекке баулу; бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету. **Қимылдыойын: «Ұшты-ұшты»** Мақсаты: Балалардыаңғарымпаздыққа, ептілікке баулу	жалғастыру, күннің ұзаруымен жылынуын белгілеу күн ұзын, күннің көзі ұзақ тұрады, жоғары көтерілсе ыстық болып, онан сайын ысиды. Күнің төгілуі ,ылғалдар -өсімдіктің толқынды өсуімен, құрт-құмырсқалардың, құстардың пайда болуымен байланысты орната білу. **Еңбек іс-әрекеті** Құмның үстіне құм себу және суару Еңбекке қатысу , еңбекке баулу; бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету. **Қимылды ойын:. «Қуыспақ»** Мақсаты: балалардың көңл-күйін көтеру. Ойынның барысы: ойын 2-3 баламен ойналады.	таныстыру.Машина адам үшін , уақытын үнемдейтіндігімен түсіндіру. Машинаға қарсы жүгірмеу, көше тәртібін құрыс сақтап жүруге үйрету. **Тақпақ:** Үлкенмін ғой мендағы, Ойыншықты жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. **Қимылды ойын: “Дәл тигізеді”** .Мақсаты: Балаларды берілген нысанаға дұрыс көздеуді үйрету, дәлдік, мергендік қасиеттерін бойына қалыптастыру. Барысы: Балалар 3-4 топқа бөлініп тұрады	жерлерге су көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. Ұя жасап тақтайдан Талға апарып байладым Жыл құсының шаттанған Күттім қашан сайрауын **Еңбек:** «Майда қиыршық тастарды жинау» Мақсаты:Ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **Қимылды ойын: “Допты қағып ал”** Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.	сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. Ұя жасап тақтайдан Талға апарып байладым Жыл құсының шаттанған Күттім қашан сайрауын **Еңбек әс-әрекеті** Атыз арасындағы шөптерді отау және жинау Атыз маңайындағы жолдарды өз бетінше тәртіпке келтіру, тазалықты сақтау. **Қимылды ойын: “Үйшіксіз қоян”** Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Балалар екі екеуден қол ұстасып үйшік болады. Бір бала ортасында қоян болады. Бір бала түлкі, қалған балалар қоян болады. Белгі берілген кезде қояндар қашып үйшігіне кіреді. Үйшігіжоққоянұсталып, айыбынөтейді. Ойынқайтаданбасталады.
Серуеннен оралу,ойындар	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды,.	**«Психомоторлық жаттығу»** «Табиғатпен үндестік» Шеңбер бойлап	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүру.	**Шығармашылық ойыны**:Фотосуреттер қарастыру Жәндіктер мен қосмекенділер	**«Психомоторлық жаттығу»** Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді

	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру	жүреміз, Әр гүлге көңіл бөлеміз. Сұлулық пеп махаббатты Сезініп өмір сүреміз	«Табиғатқа қамқор боп» Табиғатқа қамқор боп, Байлығын біз қорғайық, Әдепті да,тәртіпті боп, Жақсылығын қолдайық.	әлемі Фотосуретте балалар қандай көмек көрсеткендерін айтып беру.	жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер.
Балалармен жеке және топтық жұмыс	Күрделі бейнелерді мүсіндеуге, қайшамен қиюға дағдыландыруды бекіту. (Ақниет, Ақжан)	Тәулік, уақыт ұғымдарын өмірлік қажеттілікке сай пайдалануды дамыту. (топтық жұмыс)	Достарымен қарым –қатынас жасауды біледі, топпен жұмыс жасауды үйретуді жалғастыру.(Қ.Омар, Нұршуақ)	«Біреу», «Көп» ұғымын түсінбеген балалармен ойын ойнату арқылы меңгертуді бекіту.(топтық жұмыс)	Тапсырманы ауызша орындауын тексеру.(белсенді баламен жұмыс)
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі көңіл күйі туралы әңгімелесу.	балаларотбасындаөздері не істейалатындарытуралы сөйлесу.	баланың жеке қызығушылығы туралы әңгімелесу	Баланың бүгінгі жетістігі туралы айту,мадақтау.	Ата-аналарға кеңес: үйде дамытушы ойын бұрышын ұйымдастыру

Тәрбиеші:М.М.Мырзабек

Бекітемін ___________ Г.Ж.Сыдыкова
М/д оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Аққемер жалпы білім беретін орта мектебі

Сынып: МАД «б»
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2024 жыл 27-28-29-30-31 мамыр

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма

Балалардықабылдау Ойын арқылы оқыту, өмірлік маңызды қалыптастыру, бақылау, бала үні,	**«Мен күлгенді ұнатамын» ойын жаттығуы** Тәрбиеші балаларға:тұңжыраған жәнекөңілсіз,жабырқа ған және ойланған көңілді және күлкілі;қайрымды және қуанышты,т.б.кейіпке еніп,бір бірімен рольге кіріп,адамдардың бейнесін келтіруге ұсынады.балалар айнаға қарап, әдемі аққөңіл кейіпте күлімдейді.педагог осы «Мен күлгенді ұнатамын » жаттығуын күніне бірнеші рет қайталап көңіл күйді күлкімен көтеруге бола- тынын түсіндіреді. «Күлкі-көңіл күйдің сиқырлы кілті.Адам күлгенде өз көңіл күйін,өз денсаулығын жақсартады және айналасындағы адамдардың көңіл күйімен денсаулығына жақсы әсер береді.» **Гимн айту (патриоттық тәрбие)**	**«Жылы сөз»** Тәрбиеші баланың назарын терезеден түскен Күн сәулесіне аударып.төмендегі «Тіршілік атаулыға қайырым жас» өлеңін оқиды. Шашы алтын,көзі –от,шыға ғой Күн тезірек! Шуақ берші,жылу бер-маған,қозы,лағыма,тағ ы,тағы,тағы-да! Балалар тәрбиешіге еліктеп,әр сөзді онымен бірге қайталып және қолдарын бірде жоғары Күнге көтеріп,біресе қиялдарында тұрған қошақан мен лақты көрсетіп ойынқимылдарын жасап отырады.	**«Әсерлерімізбен бөлісейік»** жылулық шеңбері Тәрбиеші балаларға 1-2 минут көздерін жұмып,өздерін тағы да табиғат аясында,көк майса шалғында жатып,көк аспан,аппақ бұлттарды көріп,құстардың сайраған әнін,судың сыбдырын естіген кездерін елестетуді ұсынады.	Табиғат аясында саяхат атты сергіту сәті • «Біз казір нұрын төккен,кең даланың ұзын,соқпақ жолымен жүріп,саяхатымызды бастаймыз»(Балалар аяқтарымен тарсылдатады) • Алдымызда көк майсалы шалғын,аяғымыздың астында жұмсақ шөптер.(Аяқтарымен көк шөптің үстінде сырғанағандай сынай танытады. • Мына ағаш көпір арқылы өзеннен өтеміз.(Тізелерін жоғары көтеріп,тізеле-рінің артынан шапалақтайды). • Өзеннің арғы беті батпақтау екен,бір төмпешіктен екіншісіне секіріп өтейік.(Екі аяғымен секіреді) • Алдымызда үлкен жыра бар,аттап өтейік.(Үлкене адым жасап секреді) • Мына алдымыздағы • Міне көздеген жерімізге де келіп жеттік!	**«Өз күлкіңмен бөліс!»** жылулық шеңбер Балалар шеңбер құрып тұрады,бір-біріне жылы сөздер айтып,әдемі күлкілерін сыйлайды.тәрбиеші үй жануарларын атап шығуды және неліктен үй жануарлары деп аталатынын естеріне түсіруін сұрайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес: Баланы мектепке әкелгенде ата-ана тез қоштасып кетуі керек. Баланы	Балаңыздың мектептен үйренген қайдай тақпағын білесіз?	Кеңес: Қарапайым мәдени-гигиеналық дағдылардың	Әңгіме: Баланың өзіндік жағымсыз әдеттерінің болуы неден деп ойлайсыз?	Әңгіме: Отбасындағы тәрбие бойынша баланың бар еркелігіне жол берілуі қателік

	өзінеөтежақынсезіндірсе бала мазасызданабереді.		қалыптасуын қадағалаңыз.		екендігі жөнінде.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Бұл қандай көлік,кім басқарады»** **Мақсаты:** әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру.Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы,көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру	**«Үш торай»** **Мақсаты**:әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға,шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге баулу.Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу.(бәліш) **(көркем әдебиет-мүсіндеу)**	**.«Аңғарымпаз бол»** **Мақсаты:**кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен),заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен жәле кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру. **(математика негіздері-құрастыру)**	**«Өсімдіктер туралы не білеміз?»** **Мақсаты:**өсімдіктер, оларға күтім жасау (суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау. Ермексаз, сазбалшықтан әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мүсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мүсіндеу. **(қоршаған ортамен-таныстыру,мүсіндеу**	**«Киіз үйдің уықтары»** **Мақсаты:**10-ға дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту. Көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. **(сөйлеуді дамыту,математика)**
Жаттығулар кешені	Жүру, аяқ ұшымен, өкшемен жүру. Аяқ	Б.қ аяқ алшақ иық белдеуінде құрсауды	Құрсауды оң аяқ басына тигізу 2. б.қ	Құрсауды оң қолмен жерде ұстап	Сол аяқты тізеге бүгіп құрсауға тигізу б.қ келу

	басын ашып өкшені тигізіп жүру. Ұшақ болып жүгіру, алға қолды жанға ұстап І. Б.қ аяқ өкшесі бірге құрсау ұстаған қол төменде 1.Құрсауды алға созу 2.жоғары көтеру 3. Алғасозу 4.б.қ келу	артқа шынтаққа бүгіп ұстау 1. Оңға бұрылу 2.б.қ келу 3. Солға бұрылу 4.б.қ келу 3.Б.қ аяқ алшақ құрсаумен қол төменде .	келу 3. Құрсауды сол аяқ басына тигізу 4.б.қ келу 4. Б.қаяқөкшесібіргет аяқшатөменде	айналдыру 2. Б.қ келу сол қолмен қайталау. 5. Б.қ аяқ өкшесі бірге құрсау ұстаған қол алда. 1.Оң аяқты тізеге бүгіп құрсауға тигізу. б.қ келу	6-6. Б.қ аяқ өкшесі бірге құрсау ұстаған қол төменде 1. отырып құрсауды алға созу 2.б.қ келу 8. құрсауды жерге қойып құрсаудың ішіне секіруіп кіру , секріп шығу
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Психомоторлық жаттығу:** Тәулік бойы тынбайтын, Болайықшы ақ жаңбыр. (Ақырын жауған жауын тырсылын жасайды) Астан-кестен жауатын, Өткінші енді біз жаңбыр. (Тез-тез жауған жаңбыр тырсылын келтіред)	**«Әдемі үйшік»** **Мақсаты:** Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыруға мүмкіндік беру.. **(құрастыру)**	**.«Тасбақа»** Тасбақаға қарандаршы, Тас жейдесін киіп ап. Тауға мінді, суға жүзді, Балықтарды ұстады. Дәмді тағам ішіп алып, Қарнын ол тойдырды. Ендіқайдабарады, Жата қалып, демалды. (Саусақтарын жұдырыққа түйіп алып, тасбақаға еліктеу	**«Тәрбиеші апайлар»** тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көруін сезіндіру..	**Айналамдағы дыбыстар. Дыбыс** Мақсаты: Тілдің дыбыстарын естіп қабылдау, оларды сөздер ішінен бөлу және сөзсіз жеке айту. Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін (дауысты, дауыссыз) ажыратып, дұрыс дыбыстау.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру Өз бетінше ойындар ұйымдастыру** **«Доп ұру»** Бірінші топ ойыншылары бір-бірінің артынан бір сызық бойымен тұрады. Ойыншылардың арасында шамамен екі адым қашықтық болуы керек. Екінші топ та дәл осындай параллельді сызық бойымен тұрады. Ойын үшін екі топтағы ойыншылар санына тең доптар керек. Бір топтың ойыншыларының Мақсаты – доптарды сәл алдыға және жоғары лақтыру. Ал екінші топтың Мақсаты – кезекпен барлық «нысандарды» атып түсіру. Содан кейін керісінше ойналады. **Математика негіздері Ойын жаттығуы. «Пішінге ұқсас зат».** Жұптық жұмыс. Үстелдерде пішіндердің: дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұр жинақтары салынған хатқалта	**Қоршаған ортамен «НЕ БОЛАР ЕДІ? ...»** дидактикалық ойыны Мақсаты: өзінің табиғатқа қатысты іс-әрекетінің салдарын түйсінуге үйрету. Тәрбиеші балаларға талқылайтын мысал ұсынады. Нәтижесінде балалар әр нәрсенің шегі барын түсініп, табиғатты аялау керек деген қорытынды жасайды. Мысалы: «Егер гүлді жұлып алса не болады? Көбелектерді құртып жіберсе не болар еді?» деген сынды сұрақтар қояды. **Музыка** Ән айту: «**Қош, балбұлақ балабақшамыз»** (Б. Жұмабекова). Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. - Әнде не туралы айтылған? - Әннің көңіл күйі қандай? Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. **Ойын: «Кім мектепке тез**	**Көркем әдебиет** Сюжеті-рөлдік ойын Тақырыбы **: «Теңізшілер. Балық аулаушылар Су асты кайығы»** Мақсаты : Оқушыларда ойында логикалық жүйелілікте бірнеше әрекеттерді қалыптастыру, ойын жағдайына кіру, ойынның сюжеті мен рөлі негізінде аяғына дейін ойнау. Балаларда жағымды қарым – қатынас дағдыларын қалыптастыру және топта мейрімді қатынасты қалыптастыру. **Математика негіздері Тез ойлауға ойлауға,шапшаңдыққа тәрбиелеу.** 1.Бір ақ шымщық, Екі ақ шымшық, Үш ақ шымшық, Төрт ақ шымшық. 2. Пеш үстінде бес мысық, Пеш ішінде бес	**Математика негіздері Жұмбақ есептер.** Мақсаты:Балалардың танымдық,ойлау қабілетін дамыту. Математикалық өлең,ойын есептерді,математикалық жұмбақтар, қызықты тапсырмаларды шеше білуге үйрету. 1.Жаңылмастан жетеуі, Кезек қызмет етеді. (Аптаның жеті күні) 2. Дүкеннен көп сабын алдым, Оның және қабын алдым. Екі дәптер бір қарындаш, Тіс ысқышты тағы алдым, Есептеші сонда бәрі Қаншаболдысондабәрі. (Алтау) 3.Туысқан бес кісі, Бірінен-бірікіші. Бәрініңатыбір, Еңкішісішеткісі. (Бес саусақ) **Сөйлеуді дамыту Тақырыбы: Асфальттағы суреттер** (М.Әлімбаев). Мынау – биік кезең, Сен көрмеген бір тау.	**Дене шынықтыруҰлттық ойындар«Теңге алу»** Алаңда сөре мен мәре сызықтары сызылады. Дистанцияда тиындар салынады. Батырлар атпен (фитболдармен) шауып, мәреге дейін және кейін қарай жүгіріп, қозғалыс кезінде тиынды көтеруі керек. Тиындарды көбірек жинаған топ жеңеді **«Итеріспек»** Диаметрі 3-4 метрлік шеңбер ішіне ойынға қатысушылар тұрады. Белгі бойынша қарсы тұрған қарсыластар бір-бірін шеңберден итеріп шығаруға тырысады. Қолмен де, денемен де итеруге болады. Шеңберде қалған ойыншы жеңеді. **Қоршаған орта Ойын: «Болады – болмайды».** (Болады дегенде қол шапалақтаймыз, болмайды дегенде аяғымыз бен дүрсілдетеміз). – Орманға сасаңырауқұлақ пен жидектеруүшінжалғызбаруға бола ма? – Орманғаата-аналарымызбенбаруғабол

	жатыр.Тапсырманы түсіндіреді. Кез келген бала хатқалтадан пішінді шығарып,оны атайды,ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды **Сөйлеуді дамыту** Дидактикалық ойын: **«Жанрды тап».** Ойын шарты: Суреттердегі бос орынға қажетті суретті жапсырмамен жапсырып, сурет жанрын табу. **«Он саусақ»** Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ. **Қазақ тілі** **Тіл ұстарту жаттығулары** Бақ –бақ – бақ Ас салатын табақ Шақ – шақ – шақ Өткір пышақ Се – се – се Шай ішетін кесе Зан – зан – зан Ет асатын қазан	**жиналады».** Балалардың жылдамдығын, ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құралдарын біртіндеп портфельге жинайды. Кім бұрын жинаса, сол жеңіске жетеді. **Мүсіндеу Тақырыбы:Жайлауда.** Мақсаты:сурет бойынша әңгімелей отырып жайлау, киіз үй туралы түсінік беру, ұлттық ою-өрнекті мүсіндей білуге үйрету. 1. Киіз үй жасау үшін алдымен ермексазды алақанымызбен жұмсартамыз. 2. Алақанға салып, домалақтап төбесін сопақтау етіп шығарамыз. 3. Енді киіз үйдің сыртына қызыл түсті ермексазбен ою жапсырайық. – Қандай ою жапсырамыз? 4. Қызыл түсті ермексазды алақан арасында жұмсартып, тақтайшаға салып, жалпақтаймыз. Пышақпен кесу тәсілі арқылы қошқармүйіз оюын ойып аламыз.	мысық, Бес күзетші бес пысық. 3.Үш кіші ішік піштім, Бес кіші ішік піштім, Неше кіші ішік піштім. 4.Ұшып кетті үш құс, Ұшып келді ұшқыш. 5. Есет атам ет асатар, Ет асатса бес асатар. 6.Аппақ,аппақ бәрі аппақ, Ақ қар аппақ бәрі аппақ. Ақ бұлт қырау, мақта аппақ, Ақ сүт айран,қантта аппақ. 7.Бес түп алма, Бестік алғандықі. Төрт түп алма, Төрттік алғандықі. **Дене шынықтыру** **Секіруді бекіту.** «Арқаннан секіру» Ойынды тегіс алаңда ойнаған жөн. Оған радиусы арқан ұзындығымен немесе бір-бірне байланған секірменің ұзындығымен	Көкпеңбегі – өзен, Ал жасылы – бұл бақ. Өтсең асфальт жолмен, Түрлі түсті бормен Қызығардай көрген Сурет салған ол – мен! **Мақсаты:** «Н», «Ң» дыбыстары жөнінде дұрыс ұғым алуға үйрету; Өлең мазмұнымен таныстырып, өлең шумақтарын жаттату. **«Қоңырау»** «Дың-дың» – қоңыраумын, «Дың-дың» – соғыламын. «Дың-дың» – қағыламын, Мектептен табыламын. **Қазақ тілі \\ тіл ұстарту** Тіл ұстарту жаттығулары Е – е – е Ақ жаулықты әже Ке – ке – ке Асқар таудай әке На – на – на Мейірімді ана Ға – ға – ға Қамқоршы аға Ыз – ыз – ыз Айназ жақсы қыз **Музыка** **Ән айту: «Балаларды қорғаймыз»** (А. Досмағанбет). Педагог	а ма? – Тауға, далағажалғызшығыпкетуге бола ма? – Ата-анаңнанқашып, көршікөгалғакетіпқалуға бола ма? – Ылғиата-анаңменбірге бол. **Көркем әдебиетСюжеті-рөлдік ойын** **Тақырыбы : «Хайуанат бақ »** Мақсаты: Ойын сюжетіне байланысты бірнеше топшаларға бөлініп,ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу дағдысын қалыптастыру . Хайуанбақ жұмыскерлелерінің еңбектерін ,негізгі мамандықтарды түсініп: хайуанбақ директоры , мал дәрігері ,жол сілтеуші ,асхана жұмыскерлері ,топжорықшы аңдарға қызмет етудін негізгі жұмысымен таныстыру . **Сауат сашу рнегіздері «Сөйлемге қажетті сөзді қос» ойыны** Мысалы: Әкем балғамен шегені ... (шегеледі). Әжем шұлық ... (тоқыды).

	Ке – ке – ке Шұңғыл тәрелке Ық – ық – ық Ас ішетін қасық Ман – ман – ман Су құятын құман Нек – нек –нек Шай қайнайтын шәйнек **Құстар туралы тіл ұстарту жаттығуы** Қан – қан – қан, Ала қанат сауысқан. Дақ – дақ – дақ, Емші құс тоқылдақ. Қу –қу – қу, Жүзеді қос аққу.Пан – пан – пан, Сап – сары балапан. Ұс – ұс – ұс, Ұшты үлкен құс. Ғай – ғай – ғай, Жем шоқиды торғай. Ға – ға – ға, Тал басында қарға. Ғаш – ғаш – ғаш, Ұя салды қарлығаш. Бұл – бұл – бұл, Сайрайды бұлбұл. Уық – уық – уық, Қыт – қыттайды тауық. Шін – шін – шін, Бақыт құсы көгершін. Рек – рек – рек, Ұшты көлден үйрек. Еш – еш – еш, Шақырады әтеш	5. Дайын болған оюды киіз үйдің сыртына жапсырамыз. **Сауат ашу негіздері «Сөз қай жердікі?» ойыны** 1. Сахна, перде, микрафон, орындық – ... (театр) 2. Орындық, касса, рупор – ... (вокзал) 3. Сөрелер, касса, азық-түлік – ... (дүкен) 4. Қолжуғыш, сүлгі, сабын, айна – ... (жуынатынбөлме) **«Көпше түрде айтамыз» ойыны** 1. Аю....... (аюлар) 2. Құс ....(құстар) 3. Аң ...... (аңдар) 4. Қой....... (қойлар) **«Төлін айт» ойыны** 1. Ешкі төлі ...... (лақ) 2. Қойдың төлі – ... (қозы) 3. Сиырдың төлі – ... (бұзау) 4. Жылқы төлі – ... (құлын) 5. Түйенің төлі – ... (бота) **Мақал-мәтелдер:** *Туған жердің күніде ыстық, түнiде ыстық.* *Әркімді бір келемеждеп, мұқатпа.* *Өтірік сөз — өрге баспайды.* *Ит адамның досы*	бірдей шеңбер сызып сызу керек. Осыдан кейін санамақ көмегімен жүргізуші саналады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрып, арқанды ойыншылардың тізелері деңгейінде айналдырады, бұл ретте айналдыру жылдамдығын ақырындатып немесе арттырып отыруға болады – арқанмен ойыншылардың аяқтарына тиюге тырысу керек. Шеңбердегі ойыншылардың Мақсаты – жүргізушінің айласына алданбай арқаннан аттау немесе одан секіру. Ал аяғына арқан тиген ойыншы келесі ойында жүргізуші болады **Сауат ашу негіздері «Сипатынан тап» ойыны** 1. Шиқылдайды, құйрығы ұзын, мысықтың жауы –	әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. - Балаларды кімдер қорғайды? - Өскенде сендер Отанымызды қорғайтын, кішілерге қамқор, нағыз батыр боласыңдар. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. **Ойын: «Алтын қақпа»** (Т. Сарыбаева). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балалар жұптасып, бір-біріне қарап тұрады. Көңілді әуен ойналып, балалар жұптарымен қол ұстасқан күйі "Алтын қақпа" жасап, бір қатарға тұра қалады. Ойын бастаушы немесе тәрбиеші ойынды жалғастырады. Әуен ойналғанда қақпа ортасымен өтіп, өзіне жұп таңдап алып, қақпаның соңына тұрады. Жұпсыз қалған бала дәл солай ойынды жалғастырады. Кенеттен әуен тоқталады, жұп тауып үлгермеген бала өз айыбын өнер көрсетіп өтейді.	Ағам керуетте ... жатыр). Көбелек гүлге ... (қонды). Бағдаршамда қызыл түс ... (жанды). Құрылысшы кірпіш ... (қалады). Дәрігер науқасты ... (емдеді). Атам газет...(оқыды). Балалар далада ... ойнады). Әпкем ыдысты ... (жуды). Ағай күй ... (тартты). **«Сипатынан тап» ойыны** 1. Бұл – жейтін зат. Ақ, тәтті, қатты. (қант) 2. Бұл – жеміс. Сары, сопақ, қышқыл. (лимон) 3. Бұл – аң. Ақ, мамық, құлағы ұзын. (қоян) 4. Бұл – ойыншық. Домалақ, үлкен, жеңіл. (доп) **«Атауын ата»** 1. Уық, кереге, шаңырақ, текемет ...... (киіз үй құралдары). 2. Сырға, білезік, сақина – ... (зергерлік бұйымдар). 3. Асық ату, Ханталапай», Алтыбақан, Ақсүйек, Көкпар, Бәйге – ... (ұлттық ойындар). 4. Ірімшік, май, құрт, айран....... (сүттен жасалатын өнімдер). 5. Тұсаукесер, бесікке

		ыз өссе — елдің көркі Гүлөссежердіңкөркі	... (тышқан) 2. Мойны ұзын, екі құлақты, екі ішекті тарта білсең әдемі әуен шығады – ... (домбыра) 3. Жасыл түсті, инесі көп, дәнін оның тиін сүйіп жейді – ... (шырша) 4. Түсі сұр, өзі қорқақ, құлағы ұзын – ... (қоян) 5. Өзі аппақ, суық пенен суды сүйер сүйкімді бір жануар – ... (ақаю)	**Мақалдың жалғасын табу.** Көз қорқақ — қол…..... (батыр) Сәлем — сөздің...........(анасы) Жері байдың — ………(елі бай) Кітап -алтын ………(қазына) Ас адамның ……..(арқауы) .	салу, шілдехана – ... (ұлттық салт дәстүрлер).
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімін бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді бақылау.	Серуенге қажетті құралдар: еркін ойынға қажетті ойыншықтар дайындау.	Серуенге қажетті ойыншықтардың санитарлық-гигиенаға сай болуы қамтамасыз етілуі тиіс.	Серуенгеойыналаңына лдын-ала дайындау;	Серуенгеалыпшығатынқұралдардынталапқа сай болуы;
Серуен	**Жаңбырды бақылау.** Мақсаты: Балаларға жаңбыр қайдан және қалай пайда болатынын түсіндіру. Сендераспанда не көріптұрсыңдар? Олар неге ұқсайды? Олар неге жылжыпжатыр? Жаңбырбізге не үшінқажет? Жаңбырқандай? Жаңбыржауғанда не болады?	**Желді бақылау.** Мақсаты: Жел туралы мағлұмат беру. Желдің түрлерімен таныстыру. Жел дегеніміз не? Желқандайболады? Желқалайпайдаболады ? Жел не үшінқажет? Желбізгекерекпе, жоқ па? Желдікөрмесекқалайс еземіз? Оңтүстік,	**Табиғат әсемдігін бақылау.** Мақсаты: Балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көркіне балалардың қызығушылық сезімдерін арттыру.. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың	**Ағашты бақылау**. Мақсаты: Ағаш туралы мағлұмат беру. Ағаштардың жыл мезгіліне байланысты құбылыстарын түсіндіру. Ағаш қандай? Ағаштар бізге не үшін қажет? Ағаштар қай мезгілде көктейді? Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар? Ағаштардың түсі	**Құстарды бақылау.** Мақсаты: Құстар туралы жалпы мағлұматтар беру. Жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы түсінік беру. Қандай құстарды білесіңдер? Құстар немен қоректенеді? Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? Құстардың жазғы тіршілігі қандай?

	Жаңбыркаймезгілдежауады?**Қимылды ойын: «Соқыр теке»** Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бұлшық етін дамыту. Ойыншартынбұзбайойнауғаүйрету.	солтүстіккайда, батыс пен шығысше? Желқайжақтансоғыптұр? **Қимылды ойын: «Аққу - қаздар»** Мақсаты: Ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Еңбек: Гүлдерге су құю. Мақсаты: Тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу.	өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі»табиғаттың өзара байланысын түсінулеріне көмектеседі. **Қимылды ойын: «Қуып жет»** Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Еңбек: Ауланысыпыру. Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққаүйрету.	өзгере ме? Ағаштардың өсуі үшін не қажет? **Қимылды ұлттық ойын: «Арқан тарту»** Мақсаты: Ұлттық ойынды жаңғырту, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. **Еңбек**: Ағаштарға су құю, арам шөптерін жұлу. Мақсаты: Ағаштарға қамқорлық көрсетуге баулу. (су құю, бұтақтарынсындырмауғаүйрету)	Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? Құстар қандай дыбыс шығарады? **Қимылды ойын: «Ұшты - ұшты»** Мақсаты: Балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. **Еңбек: Ауланы сыпыру** Мақсаты: Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету.
Серуеннен оралу,ойындар	Екеуден сапқа тұру. «Құрбыммен серуен ойынын қолданып топқа кіру» .	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүру	Достарымен ішке кіру. «Менің досым» Мақсаты: Дос туралы түсінік беру. Доситуралыәңгімелеугеүйрету	«Табиғатта қандай өзгерістер болды?» Мақсаты: Балалардан ауа-райы әңгімелеуді сұрау.	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** «Қоржынды сәндейміз» **Мақсаты:** Қазақтың үй бұйымы – қоржынмен таныстыру, қоржын туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық	**Жеке баламен жұмыс:** «Отбасының күзгі еңбегі» **Мақсаты:** Суреттер бойынша әңгімелеу. Сөздік қорларын дамыту. **Сөйлеуді дамыту** Қарым- қатынас іс –әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** Сержанның құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Құрастыру** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** Мұхаммадқа қаламды дұрыс ұстауға үйрету. **Қоршаған ортамен танысу** Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс**: **«Автобус»** Мақсаты:Автобус туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. Сурет салу Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-

	талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті				әрекеті
Балалардың үйге қайтуы	Қоштасу кешінің тақпақтарын жаттауға кеңес беру.	Жыл бойғы жүргізілген жұмыстар жайлы әңгіме	«Даярлықтың қандай маңыздылығы бар?» әңгіме.	Баланың құжаттарын реттеуге, 1 сыныпқа дайындауға кеңес беру.	Жаңа қадамға сәттілік тілеу.

Тәрбиеші:М.М.Мырзабек